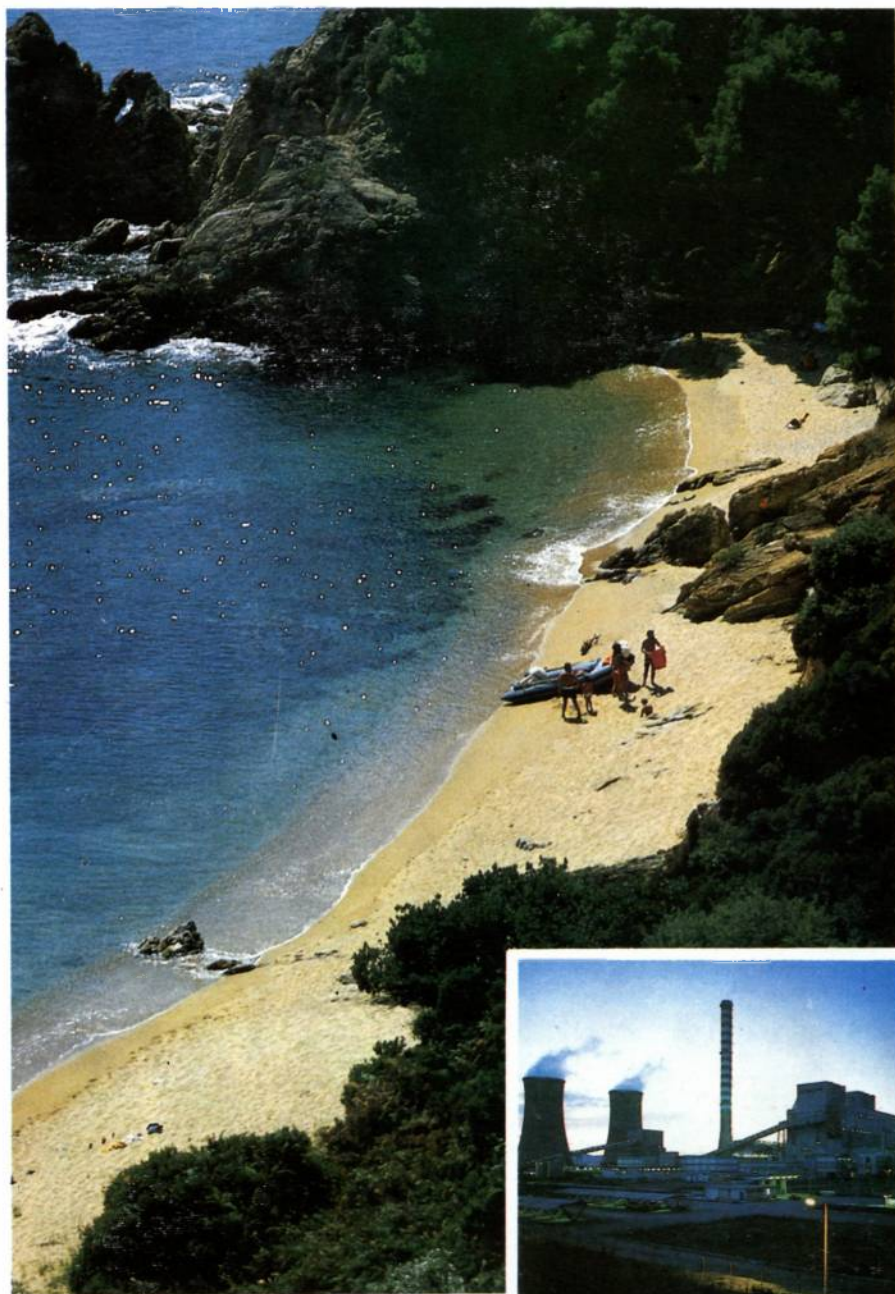

Αστυνομική Επιδεώρηση

ΙΟΥΝΙΟΣ 1989

ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ ΝΕΩΝ ΥΠΑΣΤΥΝΟΜΩΝ Β΄

Στις εγκαταστάσεις των Αστυνομικών Σχολών έγινε και φέτος η τελετή ορκωμοσίας των νέων Υπαστυνόμων Β΄ της Ελληνικής Αστυνομίας. Τα πτυχία στους νέους Υπαστυνόμους Β΄ επέδωσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Χρήστος Σαρτζετάκης, παρουσία της πολιτικής ηγεσίας του Υ.Δ.Τ. και της ηγεσίας της ΕΛ.ΑΣ.

Αστυνομική Επιδεώρση

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΤΟΥ ΥΠ. ΔΗΜ. ΤΑΞΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Υπαστρίμος Α' Νικόλαος Παλύμερος

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ

Υπαστρίμος Β' Δημήτριος Κάσσιος

Π.Υ. Αικατερίνη Σαββίδου

ΣΥΝΤΑΞΗ

Π.Υ. Αντώνιος Γαλανόπουλος

Π.Υ. Φώτιος Μακροζαχόπουλος

Π.Υ. Μαρία Πίσχου

Π.Υ. Αγγελική Ρήγα

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Ανθίμος Κων. Καραγιάννης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Π.Υ. Κωνίνος Πλευριτάκης

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ - ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ

Αρχ/κας Ελευθέριος Μουτσώκος

Π.Υ. Γεώργιος Βόλης

Π.Υ. Αναστασία Καραμεσίνη

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ

Φωτογρ. Συνεργείο ΥΔΤ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

Ε. Βαρβάκης και Σία Ο.Ε.

Διόδοτου 46 τηλ.: 36.23.665

ΦΙΛΜΣ - ΜΟΝΤΑΖ

Αφοί Φούτρη Ε.Π.Ε.

Φραντζή 10 τηλ.: 64.40.169-70

ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Β. Οικονόμου

Δημαράκη 20 - Ρουφ

Τηλ.: 64.30.903, 34.59.878

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Διεύθυνση: 86.55.505

Επιμέλεια ύλης - Σύνταξη:

86.54.654, 86.71.360

Διαχείριση - Διεκπεραίωση:

86.77.074 και 86.22.411 (εσπτ. 200)

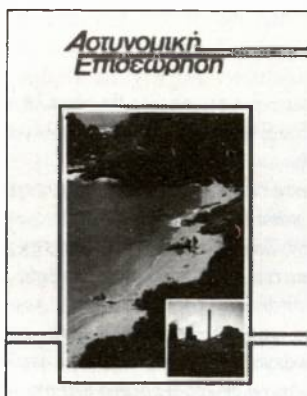
ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Αριστοτέλους 175

112 51 Αθήνα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 344** Ο τόπος του εγκλήματος
- 346** Ο χειρούργος στο Δικαστήριο
- 349** Οι σύγχρονες προοπτικές της εγκληματολογίας
- 354** Παραχώρηση προτεραιότητας
- 356** Ταξίδια στο χρόνο
- 357** Διαστάσεις της βιοπολιτικής
- 362** Πριν είναι πολύ αργά
- 366** Παράδοση και ελληνική ταυτότητα
- 369** Το πρόβλημα των υπαίθριων τουριστών
- 370** Διακοπές στις Κυκλάδες
- 374** Ορκωμοσία νέων Υπαστυνόμων Β'
- 376** Οι νόμοι και πώς... δεν εφαρμόζονται
- 377** Εξέταση αντιρρήσεων παραβατών Κ.Ο.Κ.
- 378** Τρίτη ηλικία: δικαίωμα ζωής
- 380** Επισημάνσεις
- 386** Πορτραίτα συναδέλφων
- 387** Η ναυαγοσωστική και οι τεχνικές της
- 390** Auto-Moto '89
- 392** Γεγονότα και Συμβάντα
- 396** Νέα απ' όλη την Ελλάδα
- 399** Έκθεση για όλες τις Σχολές
- 400** Νομολογίες
- 401** Υπηρεσιακά Νέα
- 404** Βιβλιογραφία
- 406** Σταυρόλεξο

Το εξώφυλλό μας:

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΤΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ο ΤΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Του Στέργιου Αλεξιάδη
Καθηγητή Νομικής Σχολής ΑΠΘ

ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Ο τόπος του εγκλήματος είναι ένα θέμα που αποτελεί αντικείμενο ενδιαφέροντος όχι μόνον της ανακριτικής αλλά και του (ουσιαστικού και δικονομικού) ποινικού δικαίου.

Ο ποινικός κώδικας, πρώτα πρώτα, θεωρεί ως τέτοιον (άρθρ. 16) τον τόπο «όπου ο υπαίτιος διέπραξε ολικά ή μερικά την αξιόποινη ενέργεια ή παράλειψη», καθώς και τον τόπο «όπου επήλθε ή, σε περίπτωση απόπειρας, έπρεπε σύμφωνα με την πρόθεση του υπαιτίου να επέλθει το αξιόποινο αποτέλεσμα». Με την έννοια αυτή ο τόπος του εγκλήματος αποκτά ιδιαίτερη σημασία για την εφαρμογή των ελληνικών ποινικών νόμων (άρθρ. 5 επ. Π.Κ.), την αυστηρότερη αντιμετώπιση ορισμένων εγκλημάτων (λ.χ. άρθρ. 374 Π.Κ.), τη στοιχειοθέτηση του αξιοποιούν (λ.χ. άρθρ. 437, 438 Π.Κ., άρθρ. 92. Κ.Ο.Κ.) κ.λπ.

Ο κώδικας ποινικής δικονομίας, εξάλλου, καθιστά τον τόπο τέλεσης του εγκλήματος πρωταρχικό κριτήριο για τον προσδιορισμό της τοπικής αρμοδιότητας του δικαστηρίου (άρθρ. 122 παρ. 1), στοιχείο προτίμησης (άρθρ. 125), αντικείμενο αυτοψίας (άρθρ. 180) κ.λπ.

Η ανακριτική, αποδεδειγμένη από τους παραπάνω νομοθετικούς περιορισμούς, ενδιαφέρεται για τον τόπο του εγκλήματος από ευρύτερη άποψη. Ο τόπος του εγκλήματος αποτελεί αντικείμενο έρευνας από καθαρά ουσιαστική και πρακτική

σκοπιά· περιλαμβάνεται δηλ. στην έννοιά του κάθε τόπος, που θα μπορούσε να διευκολύνει την ανάκριση του εγκλήματος, προσφέροντας στοιχεία χρήσιμα για τη διαλεύκανσή του. Έτσι, εκτός από τους τόπους όπου έλαβε χώρα η αξιόποινη ενέργεια ή παράλειψη και όπου επήλθε ή θα έπρεπε να επέλθει το αξιόποινο αποτέλεσμα, ενδιαφέρει επίσης κάθε άλλος τόπος στον οποίο βρίσκονται ή θα μπορούσε να βρεθούν ενδείξεις σχετικές με το έγκλημα ή το δράστη του. Τέτοιοι είναι λ.χ. οι τόποι όπου μετά την πράξη μεταφέρθηκε το σώμα του εγκλήματος (π.χ. τάφηκε το πτώμα, κυκλοφόρησαν τα παραχαραγμένα χαρτονομίσματα, αποθηκεύτηκαν τα λαθραία εμπορεύματα κ.λπ.) ή πετάχτηκε το όργανο ή όπλο του εγκλήματος ή κρύφτηκε ο δράστης κ.ο.κ. Με την έννοια αυτή είναι προφανές ότι για την ανακριτική ο «τόπος» του εγκλήματος δεν είναι ανάγκη να έχει «τοπική-εδαφική» έννοια αλλά μπορεί να είναι ένα αυτοκίνητο, ένα σιδηροδρομικό βαγόνι, ένα αεροπλάνο κ.ά.

Ενόψει των παραπάνω, για την ανακριτική, ως τόπος του εγκλήματος θεωρείται οποιοσδήποτε χώρος μέσα στον οποίο είναι δυνατό να βρεθούν ενδείξεις σχετικές με την τέλεση του εγκλήματος ή την ταυτότητα του δράστη του και με την έννοια αυτή ο τόπος του εγκλήματος αποτελεί αντικείμενο έρευνας αυτού του κεφαλαίου.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΗΣ

Η σημασία της έρευνας

Η έρευνα του τόπου του εγκλήματος μπορεί να βοηθήσει στην επίλυση τόσων πολλών προβλημάτων, ώστε τελικά αποκτά πρωταρχική σημασία για την επιτυχία του έργου της ανάκρισης. Η βοήθεια αυτή στρέφεται γύρω από τα ακόλουθα ιδιαίτερα σημεία:

α) Η έρευνα του τόπου του εγκλήματος οδηγεί στην περισυλλογή όλων εκείνων των υλικών σημείων που καταλείπονται κατά κανόνα μέσα σ' αυτό το χώρο, όπου έδρασε ο εγκληματίας, και που είναι ικανά να αποδείξουν –με

τη μορφή των ενδείξεων, για τις οποίες θα γίνει λόγος στη συνέχεια– την τέλεση του εγκλήματος ή να αποκαλύψουν την ταυτότητα του δράστη.

- β) Κατά κάποιον πιο έμμεσο από ό,τι ο προηγούμενος τρόπος η σπουδή του τόπου καθαντόν και των ενδείξεων που καταλείπονται σ' αυτόν, βοηθά στην κατανόηση του τρόπου της δράσης του εγκληματία. Το γεγονός αυτό αφενός μπορεί να οδηγήσει στην αποκάλυψη της ταυτότητάς του με τη γνωστή μέθοδο του «modus operandi» και αφετέρου προσανατολίζει την ανάκριση προς τη σωστή κατεύθυνση.
- γ) Κατά ένα παρόμοιο τρόπο η εν λόγω έρευνα και σπουδή του

τόπου τούτου βοηθά στην ευχερέστερη κατανόηση του ιστορικού της υπόθεσης (ιδιαίτερα λ.χ. τα τροχαία εγκλήματα), τόσο κατά την προδικασία όσο και στο ακροατήριο, γεγονός που διευκολύνει την εκδίκασή της, επιτρέπει την εξέταση και τον έλεγχο των καταθέσεων των μαρτύρων, των πραγματογνωμόνων, της απολογίας του κατηγορουμένου κ.λπ.

- δ) Πέρα από τα παραπάνω σημεία, η επιτήρηση του τόπου τέλεσης του εγκλήματος είναι ενδεχόμενο να οδηγήσει άμεσα στην αποκάλυψη της ταυτότητας και τη σύλληψη του δράστη. Πραγματικά, είναι διαπιστωμένο, ότι κάποιες φορές ο δράστης επιστρέφει στον τόπο του εγκλήματος. Τα αίτια που τον ωθούν σε κάτι τέτοιο δεν είναι πάντοτε πολύ ξεκαθαρισμένα· αναφέρονται λ.χ. περιπτώσεις στις οποίες ο δράστης επέστρεψε στον τόπο του εγκλήματος από πλεονέξια (π.χ. σε κλοπή για να πάρει και άλλα αντικείμενα), από φόβο (μήπως άφησε πίσω κάποιο ίχνος που θα ήταν ικανό ν' αποκαλύψει την ταυτότητά του), από ψυχική ανωμαλία (για ν' απολαύσει το αποτέλεσμα της πράξης του, π.χ. σε εμπρησμό), σε μια προσπάθεια να αποπροσανατολίσει την ανάκριση (κάτω από την αγωνία του για την αποκάλυψη ή όχι του εγκλήματος, την πορεία της ανάκρισης κ.ά.).

Συνοψίζοντας τα παραπάνω, μπορεί να λεχθεί ότι η σημασία της έρευνας του τόπου του εγκλήματος έγκειται στο ότι είναι ικανή –εκτός από την άμεση σύλληψη του δράστη– να δώσει απαντήσεις στα επτά βασικά ανακριτικά ερωτήματα: ποιος, τι, πού, πότε, πώς, με ποια μέσα, γιατί; (*quis, quid, ubi, quibus auxiliis, cur, quomodo, quando?*)¹ ή, όπως χαρακτηριστικά λέγονται, στα επτά «χρυσά W» (*Wer, Wann, Was, Wo, Wie, Womit, Warum?*)².

Οι κανόνες διενέργειας της έρευνας

Η μεγάλη και πολλαπλή σημασία της έρευνας του τόπου του εγκλήματος προδιαγράφει τους κανόνες με τους οποίους πρέπει να διεξάγεται³. Βασική σημασία για την επιτυχή έκβασή της έχουν η ταχύτητα και ταυτόχρονα η προσοχή με την οποία θα διεξαχθεί η έρευνα, σε συνδυασμό με την ακρίβεια με την οποία πρέπει να αποδίδονται όλες οι διαπιστώσεις, οι μετρήσεις και οι περιγραφές στις οποίες θα οδηγή. Αλλ' ο ανακριτής θα πρέπει συνάμα να προσέχει, ώστε η έρευνα να μη γίνεται με πυρετώδη ρυθμό, ο οποίος θα μπορούσε να τον παρασύρει σε λάθη και παραλήψεις· πρωταρχικό καθήκον του αποτελεί η διατήρηση απόλυτης ηρεμίας.

Ο Gross διατυπώνει τον εξής «χρυσό και απαράβατο κανόνα», ο οποίος πρέπει να διέπει κάθε έρευνα: Ποτέ μην αλλάζετε τη θέση, μην σηκώνετε κι ακόμη μην αγγίζετε οποιοδήποτε αντικείμενο, προτού τούτο περιγραφεί λεπτομερώς σε επίσημη έκθεση και πριν παρθούν φωτογραφίες της σκηνής του εγκλήματος. Κι αυτό γιατί αφενός μόνον έτσι θα διατηρηθούν τα ίχνη του εγκλήματος και αφετέρου γιατί ούτε είναι ακόμη γνωστό τι είναι ουσιώδες και τι επουσιώδες ούτε μπορεί κανείς να προβλέψει τι τροπή θα πάρει η κάθε υπόθεση. Παράλληλα, καθώς θα προχωρεί η έρευνα, θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα προστασίας των ανευρισκομένων ιχνών (λ.χ. να τοποθετούνται κουτιά πάνω σε ίχνη βημάτων, πάνω σε κηλίδες αίματος κ.λπ.). Οπωσδήποτε, ο ανακριτής πρέπει να έχει συνέχεια στο μυαλό του όχι μόνο να μην καταστρέφει τα ίχνη που ήδη υπάρχουν στον τόπο του εγκλήματος αλλά και να μην δημιουργήσει δικά του ίχνη, που ύστερα θα προκαλέσουν σύγχυση. Αν πάλι ανάμεσα στα ίχνη αυτά υπάρχουν ορισμένα που η εξέτασή τους απαιτεί ειδικές γνώσεις τέχνης ή επιστήμης,

ο ανακριτής θα πρέπει να περιμένει τον ειδικόν εμπειρογνώμονα, ώστε ο τελευταίος αυτός όχι μόνο να τα εξασφαλίσει αλλά και να τα μελετήσει επιτόπου, σε σχέση με το περιβάλλον στο οποίο προκλήθηκαν (δεν αρκεί λ.χ. να ξυθεί μία σταγόνα πηγμένο αίμα για να εξεταστεί στο εργαστήριο, αλλά πρέπει να εξεταστεί επιτόπου γιατί από το σχήμα της θα συναχθεί το ύψος από το οποίο έπεσε, αν έπεσε κάθετα ή πλάγια κ.λπ.).

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να καταβάλλεται για την ανακάλυψη ιδιαίτερων χώρων στον τόπο του εγκλήματος, που θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν για κρυψώνες. Αν μάλιστα η επέμβαση υπήρξε άμεση, πρέπει να αναμένεται εύλογα ότι ο δράστης θα προσπάθησε να αποκρύψει επικίνδυνα γι' αυτόν αντικείμενα, όπως το όπλο ή άλλα εργαλεία που χρησιμοποίησε, το σώμα του εγκλήματος (κλεμμένα χρήματα, κοσμήματα κ.ά.). Τέτοιοι κρυψώνες μπορεί να είναι παλιά κουτιά, σόμπες, παλιά παπούτσια, καπνοδόχοι, κλουβιά ζώων, ακόμη και παλιά ρούχα ή κουρέλια. Όσο λιγότερο «ύποπτος» φαίνεται ένας χώρος, τόσο περισσότερες πιθανότητες υπάρχουν να έχει χρησιμοποιηθεί σαν κρυψώνας. Ακόμη και η σωματική έρευνα του ύποπτου (κατά τους δικονομικούς κανόνες, βέβαια) επιβάλλεται, πριν εκείνος προλάβει να απομακρυνθεί.

Εννοείται, ότι για την άνετη διεξαγωγή της έρευνας και την εξασφάλιση των ιχνών που είναι ενδεχόμενο να υπάρχουν στον τόπο του εγκλήματος, ο ανακριτής πρέπει να φροντίσει για τη διασφάλισή του (απομόνωσή του από περαστικούς, απομάκρυνση περιέργων κ.λπ.). Φυσικά, θα πρέπει να προηγηθεί η αναζήτηση των τυχόν μαρτύρων, ενώ η λήψη ορισμένων προκαταρκτικών πληροφοριών από το θύμα, τους συγγενείς του ή γείτονες είναι πάντα χρήσιμη και κατατοπιστική.

Από το βιβλίο του «Ανακριτική»

1. Βλ. Γαρδίκας, Αστυνομική, σ. 312.

2. Βλ. Πίττου, Εγκληματολογική τακτική, Α', σ. 117. Εννοείται, βέβαια, ότι η ανακριτική έρευνα δεν περιορίζεται μόνο σ' αυτά· βλ. Gross-Jackson, Criminal Investigation, σ. 31.

3. Βλ. εκτενέστερα Gross-Jackson, Criminal Investigation, σ. 76 επ., Πίττου Εγκληματολογική τακτική, Α', σ. 100 επ., Θ. Συρογιάννη, Η σύγχρονη εξιχνίαση του εγκλήματος, Αθήνα 1964, σ. 7 επ.

Ο ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (*)

Του ΛΑΜΠΡΟΥ Δ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ
Δρ. Νομικής Αντιεπισανγγελέα Εφετών

Α. Η ΠΟΙΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΓΙΑΤΡΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΝΟΜΗ ΤΑΞΗ ΓΕΝΙΚΑ

Ο γιατρός γενικά, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 28 του Π.Κ. (περί αμελείας), 302 του Π.Κ. (περί ανθρωποκτονίας από αμέλεια) και 314 του Π.Κ. (περί σωματικής βλάβης από αμέλεια) ευθύνεται ποινικά, για ανθρωποκτονία ή σωματική βλάβη ή βλάβη της υγείας από αμέλεια, αν προκλήθηκε θάνατος ή σωματική βλάβη (μόνιμη αναπηρία ή πρόσκαιρη) ή βλάβη της υγείας από την ιατρική πράξη που ενήργησε ή παρέλειψε να ενεργήσει μόνο αν:

1. Δεν κατέβαλε την απαιτούμενη προσοχή, που, κατά αντικειμενική κρίση, οφείλει να καταβάλλει κάθε μετρίως συνετός (επιμελητής) και ευσυνειδητός άνθρωπος, με βάση τους νομικούς κανόνες, τις συνήθειες που επικρατούν και την πείρα και λογική. Δηλαδή, αν δεν κατέβαλε την απαιτούμενη προσοχή, που μπορεί να απαιτηθεί από τον μέσης ικανότητας γιατρό, της ίδιας ειδικότητας, στη συγκεκριμένη περίπτωση, κάτω από τις ίδιες δηλαδή, συνθήκες ή, με άλλα λόγια, αν δεν ενήργησε, στη συγκεκριμένη περίπτωση LEGE ARTIS.

2. Εφόσον, από τις προσωπικές περιστάσεις και ικανότητές του, μπορούσε και να αποφύγει το αξιόποιο αποτέλεσμα, που επέφερε, χωρίς όμως να το έχει προβλέψει και

3. Εφόσον, ακόμη μεταξύ των πράξεων ή παραλείψεών του και του αποτελέσματος (θάνατο ή σωματική βλάβη ή βλάβη της υγείας) υπάρχει αντικειμενικός αιτιώδης σύνδεσμος.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι:

α) Δεν έχει ευθύνη ο γιατρός για τα σφάλματα διαγνώσεως ή και θεραπείας, εφόσον αυτά δεν οφείλονται σε αμέλειά του ή στην έλλειψη των απαραίτητων ιατρικών γνώσεων. Αυτό, γιατί η μέχρι τώρα επιστημονική γνώση και οι δυνατότητες ιατρικής αρωγής δεν έφθασαν ακόμη στο σημείο της βέβαιης διάγνωσης και πρόγνωσης και ακρίβειας των αποτελεσμάτων της θεραπείας σε όλες τις περιπτώσεις. Δηλαδή, ο γιατρός δεν ευθύνεται για το αποτέλεσμα αλλά για την ορθή διάγνωση (που θα γίνει από τα συμπτώματα, το ιστορικό, τις διάφορες εξετάσεις και θεραπευτική αγωγή, πάντα σε σχέση με τις δυνατότητες που έχει από την επιστήμη, αλλά και από αυτές που έχει στη συγκεκριμένη περίπτωση (μέσα και χρόνο)).

β) Ο γιατρός οφείλει να ενημερώνεται συνεχώς, σχετικά με τις εξελίξεις στην επιστήμη του (της ειδικότητάς του) και ευθύνεται ποινικά (είναι στοιχείο της αμέλειάς του), αν το παραλείπει αυτό, εφόσον η έλλειψη γνώσεων, που πρέπει να έχει ο μέσης κατάρτισης γιατρός της ειδικότητάς του, έχει δυσμενές επακόλουθο στον ασθενή του.

γ) Ο γιατρός δεν πρέπει να ενεργεί στην τύχη, δηλαδή, χωρίς σχεδιασμό, παρά μόνο στα επείγοντα περιστατικά και εφόσον δεν έχει τα απαραίτητα μέσα (μηχανήματα κλπ.) και τον αναγκαίο χρόνο που απαιτείται για τις απαραίτητες εξετάσεις πριν εφαρμόσει κάποια θεραπευτική αγωγή, δηλαδή, όταν κάθε καθυστέρηση δεν θα έχει κινδύνους για τη ζωή του ασθενούς.

δ) Ο γιατρός επίσης, ευθύνεται αν εξέδωκε συνταγή λανθασμένη, η εκτέλεση της οποίας οδήγησε σε βλάβη της υγείας ή σε θάνατο, δηλαδή, αν χορήγησε φάρμακα σε δόση τέτοια ώστε να έχουν το παραπάνω αποτέλεσμα.

ε) Ακόμη, έχει ποινική ευθύνη ο γιατρός, για το οποίο

δυσμενές αποτέλεσμα θα έχει η παράλειψή του να συστήσει την εξέταση του ασθενούς από γιατρό μιας ειδικότητας, που ήταν ο κατάλληλος για την περίπτωση του ασθενούς.

στ) Τέλος, ο γιατρός έχει υποχρέωση να ενημερώνει τον ασθενή του για τη διάγνωση, πρόγνωση και θεραπεία που κρίνει αναγκαίο και να πάρει τη συναίνεσή του για τις ιατρικές πράξεις που έχουν και κάποιους κινδύνους, εφόσον ο ασθενής έχει ικανότητα να τον αντιλαμβάνεται και κάθε αναβολή μέχρι να του δοθεί η συναίνεση δεν θα έχει κινδύνους για τη ζωή του ασθενούς.

ζ) Ο γιατρός δεν επιτρέπεται να ενεργεί ιατρικές πράξεις για λόγους πειραματισμού, ευγονίας, αντεγκληματικής πολιτικής ή κοινωνικής σκοπιμότητας (βλ. Γνμδ. Εισ. Πλημμ. Αθ. 4820)72 Β. Χρ. ΚΒ) 645, βλ. και Π. Ζέπου και Ν. Λούρου «Η ευθύνη του Ιατρού» στο «Δελτίο του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου» τευχ. 5 περίοδος Δ. Τόμος Ι Οκτώβριος — Δεκέμβριος 1972. Βλ. και την «Διακήρυξη του ΕΛΣΙΝΚΙ του 1964 για τον πειραματισμό στον άνθρωπο», και τις «Αρχές, της Ευρωπαϊκής Ιατρικής Δεοντολογίας του 1987 Ειρήνη Αναπλιώτη - Βαζαίου» «Καθημερινά Ιατρικά προβλήματα», Αθήνα.

Β. Η ΠΟΙΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΥ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ

α. ΓΕΝΙΚΑ

Ο χειρουργός πρέπει να ενεργήσει:

1. Τις απαραίτητες κατά την κρατούσα άποψη στην επιστήμη, για τη συγκεκριμένη ιατρική πράξη (επέμβαση) προεγχειρητικές εξετάσεις όπως λ.χ. ροής και ηχητικότητας του αίματος για να εξακριβωθεί αν λείπουν παράγοντες πήξεως του αίματος, για να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα κλπ.

2. Τις σωστές επί μέρους πράξεις κατά την ενέργεια της επέμβασης και πάλι σύμφωνα με την κρατούσα άποψη.

3. Μετά την επέμβαση, πρέπει να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για την πλήρη και απόλυτη αιμόσταση του χειρουργικού τραύματος και να παρακολουθήσει από κοντά συνεχώς και αδιάκοπα, όπως και κατά την εγχείρηση και μετά απ' αυτήν τον χειρουργηθέντα, ώστε να βεβαιωθεί ότι δεν αιμορραγεί το χειρουργικό τραύμα κλπ. και γενικά να παρακολουθεί την μετεγχειρητική πορεία του ασθενούς (βλ. για τις παραπάνω τρεις περιπτώσεις και την απόφαση του Α.Π. 673/87, στα Π. Χρ. ΑΖ/609).

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι:

1. Ο χειρουργός όπως κάθε γιατρός ευθύνεται ποινικά, για το δυσμενές αποτέλεσμα που θα έχει στον ασθενή του (θάνατο, σωματική βλάβη ή βλάβη της υγείας), η πράξη ή η παράλειψή του, από την οποία προκλήθηκε το αποτέλεσμα αυτό, μόνο αν αυτή του η πράξη ή παράλειψη είναι αποτέλεσμα ελλείψεως των απαραίτητων γνώσεων της ειδικότητάς του και σχεδιασμού, ενώ είχε τον απαραίτητο χρόνο και μέσα, δηλαδή, αν δεν ζήτησε να ενημερωθούν οι αναγκαίες προεγχειρητικές εξετάσεις, ενώ και μπορούσαν να γίνουν και κίνδυνος δεν υπήρχε από την καθυστέρηση και, βάσει αυτών, θα αποφασίζονταν αν πρέπει να γίνει ή όχι και ποια επέμβαση, αλλά χωρίς όλα αυτά, προέβη σε πράξη (επέμβαση) που είχε δυσμενές αποτέλεσμα, το οποίο θα αποφευγόταν αν είχαν γίνει τα παραπάνω. Επομένως, ο γιατρός δεν πρέπει να αποφεύγει επείγουσες ενέργειες για λόγους ιατρικής άμυνας επειδή δεν μπορούν να γίνουν όλες οι αναγκαίες εξετάσεις προηγουμένως.

2. Ο χειρουργός ακόμη, ευθύνεται, ποινικά, ανάλογα με το αποτέλεσμα, αν αφήσει στο σώμα του ασθενούς του οποιοδήποτε ξένο αντικείμενο από λησμοσύνη, όπως γάντζες, εργαλεία κλπ. για το οποίο δυσμενές αποτέλεσμα θα έχει για τη ζωή και την υγεία ή την ακεραιότητα κλπ. του

ασθενούς του το γεγονός αυτό.

3. Ευθύνεται, επίσης, ο χειρουργός όταν χρησιμοποιήσει ιατρικά μέσα ή μεθόδους που δεν έχουν πλήρως δοκιμαστεί ή δεν χρησιμοποιούνται πλέον, αν το γεγονός αυτό θα έχει δυσμενές αποτέλεσμα για τον ασθενή.

4. Ευθύνεται ο γιατρός για κάθε ενέργειά του, η οποία θα έχει δυσμενές αποτέλεσμα για τη ζωή ή την υγεία του ασθενούς, αν γίνει χωρίς τη συγκατάθεσή του, εφόσον ο ασθενής έχει ικανότητα να αντιληφθεί τους κινδύνους από την άρνησή του, (από άποψη ψυχικής υγείας και δεν βρίσκεται σε κατάσταση θάλωσης της συνείδησής του, λόγω χρήσεως αλκοόλ, ναρκωτικών κλπ.), και εφόσον από την παράλειψη της ενέργειας δεν προκύπτει άμεσος κίνδυνος για τη ζωή του, δηλαδή, εφόσον μπορεί, χωρίς κίνδυνο, να αναβληθεί η ιατρική πράξη για την οποία δεν δόθηκε η συναίνεση για την ενέργειά της, η οποία συναίνεση έχει αξία αν προηγήθηκε η αναγκαία σχετική πληροφόρηση).

Β. ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ (ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ) ΑΜΦΙΣΒΗΤΟΥΜΕΝΗΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ

1. Η ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΑΛΛΑΓΗ ΦΥΛΟΥ

α. Η περίπτωση του ερμαφρόδιτου

Στο άτομο που έχει τα χαρακτηριστικά και των δύο φύλων, εφόσον, φυσικά, το επιθυμεί, επιτρέπεται να γίνει επέμβαση για να επικρατήσει το ισχυρότερο φύλο και αυτό για λόγους κυρίως ψυχικής υγείας του ίδιου. Με την ενέργεια αυτή αντιμετωπίζεται ένα παθολογικό φαινόμενο, γι' αυτό η επέμβαση αυτή δεν είναι άδικη πράξη τελικά, λόγω του σκοπού της, αν και είναι ενδεχόμενο να προκληθεί από αυτή κάποια βλάβη της υγείας του (βλ. περισ. Ν. Ανδρουλάκη, Ποινικόν Δίκαιον, Ειδικόν Μέρος «τευχ. Α, 1974, 1981 σελ. 247 επ., Ν. Χωραφά, Ποινικόν Δίκαιον, Αθήνα 1976, σ. 220, Άννας Ψαρούδα - Μπενάκη. Η ποινική ευθύνη εκ των κυκλοφοριακών παραβάσεων» σ. 9 επομ. Δ. Ιακώβου «Το επιτρέπών της δι' επεμβάσεως αλλαγής φύλου και αι συνέπειαι αυτής» Π. Χρ. ΑΖ)479. Την άποψη αυτή τη δέχτηκαν τα δικαστήρια έμμεσα με το να επιτρέπουν την αλλαγή του ονόματος ύστερα από αλλαγή φύλου, που έγινε σε ερμαφρόδιτους με χειρουργική επέμβαση, διορθωτική των ατελειών της φύσεως (βλέπε και την 3419/1972 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και την 68/1972 απόφαση του Μον. Πρωτ. Δράμας στο Νο Β 20/84 και τις 3479/1849/1987 αποφάσεις του Μον. Πρωτοδικείου Αθηνών. Οι αποφάσεις αυτές εκδόθηκαν ύστερα από αίτηση ατόμου που ήταν ερμαφρόδιτο και άλλαξε φύλο με χειρουργική επέμβαση, γι' αυτό ζήτησε από το Δικαστήριο να επιτρέψει την αλλαγή του ονόματός του στο ληξιαρχείο, πράγμα που έγινε. Το Διαικές Στρατοδικείο Αθηνών, με την 400/1986 απόφασή του βλ. στα Ποιν. Χρ. ΑΣΤ/952, δέχθηκε ότι ο ερμαφρόδιτος που έκανε επέμβαση για αλλαγή φύλου εξακολουθεί να είναι άνδρας αν και με την επέμβαση του αφαιρέθηκαν τα γεννητικά όργανα και έγινε διεύρυνση και εκβάθυνση του κόλπου και αφαίρεση των θηλεοποιών όρχεων και ακρωτηριασμός της υπερτροφικής κλειτορίδας, δεν έπαψε να είναι άνδρας, δηλαδή, ότι δεν έγινε πραγματική αλλαγή φύλου. Δέχτηκε, όμως ότι το άτομο αυτό, που ασκεί κατ' επάγγελμα την πορνεία, είναι παθητικό υποκείμενο του εγκλήματος της εκμετάλλευσης πόρνης, του άρθρου 350 του Π.Κ. όταν το εκμεταλλεύεται κάποιος άλλος. Αντίθετη προς την παραπάνω άποψη υποστηρίζει ο Δ. Ιακώβου (βλ. παραπάνω).

β. Η περίπτωση των ομοφυλόφιλων

Κάποια άτομα που έχουν τα διακριτικά γνωρίσματα του

άνδρα και μόνο θέλουν να γίνουν γυναίκες.

Τα άτομα αυτά, με όποια επέμβαση και αν γίνει, δε θα πάψουν να έχουν τα χαρακτηριστικά του άνδρα, δηλαδή, ποτέ δε θα γίνουν γυναίκες, τουλάχιστον, με τα μέχρι τώρα δεδομένα, δηλαδή, δεν μπορούν να αποκτήσουν και ωοθήκες, σάλπιγγες, μήτρα, αλλά και αν αυτό γινόταν και πάλι δεν μπορούν να αλλάζουν τα φυλετικά τους χρωματοσώματα από ΧΥ σε ΧΧ, δηλαδή πάντα θα έχουν το χρωματοσωματικό τύπο του άνδρα (βλ. Π. Γιαμαρέλλου «Επιστημονικά αδύνατη η αλλαγή φύλου» στην «Επιθεώρηση Χωροφυλακής» 1982 σ. 494 επ.).

Η επέμβαση, επομένως, για την αλλαγή φύλου του ομοφυλόφιλου δεν προκαλεί πραγματικά αλλαγή του φύλου. Η διαπίστωση αυτή έχει νομικά σημασία. Αυτό γιατί θα έπρεπε, αν γινόταν πραγματικά αλλαγή φύλου: α) να αλλάξει το όνομα, β) να επιτρέπεται ο γάμος σαν γυναίκας, γ) να εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 250, του Π.Κ. (εκμετάλλευση πόρνης), όταν είναι το παθόν πρόσωπο, δηλαδή αντικείμενο εκμεταλλεύσεως κ.ά.

Επομένως στην περίπτωση «αλλαγής φύλου» ομοφυλόφιλου, με χειρουργική επέμβαση, δεν πρέπει ούτε το όνομα να αλλάξει, ούτε άδεια γάμου να χορηγείται με το «νέο φύλο», ούτε οι όποιες υποχρεώσεις έχει το άτομο αυτό, λόγω του φύλου του, να αλλάζουν.

Ζήτημα γεννάται αν η επέμβαση στην περίπτωση αυτή είναι ποινικά αξιόποινη πράξη, αν η επέμβαση για αλλαγή φύλου στην περίπτωση, που τελικά δεν μπορεί να γίνει πραγματική αλλαγή φύλου, που γίνεται με τη συναίνεση του προσώπου αυτού, είναι άδικη πράξη τελικά.

Υποστηρίχθηκε η άποψη ότι, στην περίπτωση αυτή, η επέμβαση για αλλαγή φύλου είναι τελικά αξιόποινη πράξη και ειδικότερα ότι μ' αυτή τελείται το έγκλημα της βαρείας σωματικής βλάβης που προβλέπει το άρθρο 310 του Π.Κ. και αυτό γιατί, για την ενέργειά της δεν υπάρχει κοινωνική δικαιολογία (βλ. Δ. Ιακώβου, όπου παραπάνω). Στην άποψη αυτή μπορεί, όμως, να παρατηρηθεί ότι η ενέργεια αυτή αποβλέπει σε αποκατάσταση κάποιας ανωμαλίας του ατόμου που την επιδιώκει. Δηλαδή, με την ιατρική αυτή πράξη (επέμβαση), σκοπεύει η εξυπηρέτηση του αληθινού συμφέροντος του ατόμου, που είναι φορέας του εννόμου αγαθού της ζωής και υγείας και σωματικής ακεραιότητας, χωρίς να βλάπτεται το κοινωνικό συμφέρον, όπως στην περίπτωση του ερμαφρόδιτου. Βεβαίως εφόσον δεν γίνεται πραγματική αλλαγή φύλου, δεν πρέπει να αλλάξει όνομα και οι έννομες συνέπειες που έχει το φύλο για το άτομο, π.χ. υποχρέωση στράτευσης ή να χορηγείται άδεια για γάμο ως γυναίκα. Εφόσον, όμως ο άνθρωπος έχει το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα να αυτοδιαθέτει την ίδια του τη ζωή και αυτό φαίνεται στην πράξη από την ατιμωρησία αυτού που αποπειράθηκε να αυτοκτονήσει χωρίς επιτυχία, δεν μπορεί να του απαγορευτεί να προβαίει, μέσω άλλου, σε πράξεις πάνω στο σώμα του, οι οποίες μπορεί να βελτιώσουν την ψυχολογική του κατάσταση χωρίς όμως, και να βλάψουν το κοινωνικό σύνολο ούτε και έμμεσα με το να αποφύγει κάποιες υποχρεώσεις που έχει λόγω του φύλου του, γιατί αυτές οι υποχρεώσεις θα εξακολουθούν να υπάρχουν.

2. ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ ΕΜΦΑΝΙΣΗ (ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΛΑΣΤΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ)

α. Οι χειρουργικές επεμβάσεις που γίνονται για να έχει καλύτερη εμφάνιση το άτομο μόνο και όχι για λόγους διαγνωστικούς ή θεραπευτικούς, δηλαδή για αποκατάσταση κάποιας αναπηρίας κλπ., εκ γενετής ή επίκτητης, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι είναι αξιόποινες πράξεις, αν γίνει δε-

κτῆ η άποψη ότι μόνο οι κοινωνικά δικαιολογημένες πράξεις είναι αποδεκτές και νόμιμες, σύμφωνα με όσα υποστηρίζει η άποψη ότι το κοινωνικά δικαιολογημένο συμφέρον καθιστά μια επέμβαση τελικά μη άδικη π.χ.

Κατά την άποψή μας, κάθε πράξη (επέμβαση) μη βλαπτική για το κοινωνικό σύνολο η οποία γίνεται με τη συναίνεση του προσώπου στο οποίο ενεργείται, μετά την ενημέρωσή του για τους όποιους κινδύνους πιθανόν να συνεπάγεται η επέμβαση, δεν είναι άδικη, εφόσον δεν αποβλέπει φυσικά στην αφαίρεση της ζωής, (πράξη που δεν επιτρέπει η νομοθεσία ούτε με τη συναίνεση του φορέα του έννομου αγαθού της ζωής, αλλ' απλώς και μόνο στον ίδιο το επιτρέπει και δεν τον τιμωρεί αν αποτύχει). Εξάλλου, κάθε επέμβαση με την οποία βελτιώνεται η εμφάνιση του ατόμου, γίνεται για εξυπηρέτηση του αληθινού συμφέροντός του, σαφώς βελτιώνει την κατάστασή του, αφού διάφορα ψυχολογικά προβλήματα που προκαλούνται ίσως από αυτά καταπολεμούνται, γι' αυτό και αυτού του είδους οι επεμβάσεις δεν είναι άδικες πράξεις, όταν γίνονται με τη συγκατάθεσή του.

β. Σαφώς όμως, είναι απαράδεκτη κάθε τέτοια επέμβαση (πλαστικής χειρουργικής), εφόσον αποβλέπει στην αλλαγή των χαρακτηριστικών του ατόμου, για να αποφύγει κάποιες συνέπειες (ποινικές κλπ.) για τις πράξεις του (εγκλήματα κλπ.).

Γ. ΜΕΡΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΑΝ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

α. Κατά τον Α.Π. (βλ. Α.Π. 678/80 στα ποιν. Χρονικά Λ/773), δεν έχει ευθύνη ο γιατρός για το θάνατο του ασθενούς του, εφόσον εφηρμόσθη επί της παρούσης η ενδεδειγμένη θεραπευτική αγωγή και δεν παραλείφθηκε ενέργεια επιβεβλημένη από την επιστήμη, ούτε δυνατόν να προστεθεί στην εφαρμοσθείσα απολύτως ορθή φαρμακευτική αγωγή άλλο τι που να μπορούσε να σώσει την ασθενή από τον θάνατο συνεπεία της βαρείας μεταγριππικής βρογχοπνευμονίας επί εδάφους ηλαττωμένης αντιστάσεως που οργανισμού της, λόγω της πληθώρας των λοιπών εκφυλιστικών παθήσεων αυτής και του προχωρημένου της ηλικίας, εκ των οποίων ο θάνατος ήταν κάτι το αναμενόμενο.

β. Κατά τον Α.Π. 430/80 Ποιν. Χρ. Λ/588, (μηνυτής ο Χ. υφηγητής ιατρικής), δεν έχει ευθύνη ο γιατρός για το θάνατο της ασθενούς, γιατί αυτή, πάσχουσα από μικροαγγειοπαθητική αιμολυτική αναιμία και ενδοαγγειακή πήξη νεοπλασματικής αιτιολογίας, δηλαδή, από αιματολογικό σύνδρομο, που προκλήθηκε από μεταστατικό καρκίνιο του μυελού των οστών, προκάλεσε βλάβη στο ενδοθήλιο των μικρών αγγείων, τα διέγνωσε ο κατηγορούμενος με τις αιματολογικές και άλλες εργαστηριακές και παρακλινικές εξετάσεις, η διάγνωση ήταν ορθή και σύμφωνα με τα πορίσματα της ιατρικής επιστήμης και η εφαρμοσθείσα θεραπευτική αγωγή που συνίστατο σε αλληπάλληλες μεταγγίσεις αίματος, χορήγηση αντιβιοτικού ΕΛΕΙΝ.

γ. Κατά τον Α.Π. 1183/83 Ποιν. Χρ. ΛΓ/411, εφόσον εφαρμόσθηκε η ενδεδειγμένη, κατά την επιστήμη, θεραπευτική αγωγή και δεν παρελείφθη κάποια από την επιστήμη επιβεβλημένη ενέργεια κατά τη νοσηλεία αυτού, ούτε ήταν δυνατόν να προστεθεί στην εφαρμοσθείσα ορθή φαρμακευτική αγωγή κάτι άλλο που θα μπορούσε να σώσει τον ασθενή, καλώς αποφασίστηκε να μη γίνει κατηγορία για ανθρωποκτονία από αμέλεια κατά του γιατρού για τον θάνατο του Χ. (βλ. όμοια και Α.Π. 166/63 Ποιν. Χρ. ΙΓ/357, Α.Π. 314/69 Ποιν. Χρ. ΙΘ/541, Α.Π. 513/69 Ποιν. Χρ. Κ)116).

δ. Κατά του Α.Π. 566/66 Ποιν. Χρ. 12/223 η χρησιμο-

ποίηση κατά την αμυγδαλεκτομή αναισθητικού περιέχοντος οινόπνευμα χωρίς να ελεγχθεί η σύνθεση αυτού προ της εγχειρήσεως, ούτε όταν εμφανίσθηκαν τα πρώτα συμπτώματα αδιαθεσίας, συνεπάγεται ευθύνη του γιατρού.

ε. Δεν ευθύνεται ο γιατρός για την πλάνη περί τη διάγνωση αν και κατέβαλε κάθε προσοχή, ούτε αν ορθώς διέγνωσε τη νόσο και εφήρμοσε μια από τις υποστηριζόμενες στην επιστήμη θεραπευτική αγωγή η οποία απέτυχε στη συγκεκριμένη περίπτωση (βλ. Εφ. Παρ. 28/63 Ποιν. Χρ. ΙΓ/117).

στ) Ευθύνεται για ανθρωποκτονία από αμέλεια ο γιατρός που εγκατέλειψε αβοήθητο το πρόωρα τεχθέν βρέφος, διότι το βρήκε μη βιώσιμο και αυτό γιατί η αξία του έννομου αγαθού της ζωής, παραμένει αμείωτη ανεξάρτητα από την πρόβλεψη για τη διάρκεια αυτής (βλ. Πλημ. Λεβαδ. 20/66 Π. Χρ. ΙΣΤ/503).

ζ. Η λανθασμένη διάγνωση από ειδικευμένο γιατρό δεν είναι υπαίτια αν η οργάνωση του νοσοκ. δεν επιτρέπει την παρουσία άλλου ειδικευμένου γιατρού και η ασθένεια δεν είναι δυνατόν να διαφοροποιηθεί διαγνωστικώς από άλλες ελαφρότερες της, αν ο γιατρός κατέβαλε κάθε προσπάθεια επανήθη στη διάγνωση ή ορθώς διάγνωση τη νόσο και εφάρμοσε μια από τις από την επιστήμη θεραπείας δεν έχει ευθύνη με τη σκέψη ότι ο θάνατος θα απεφεύγετο αν ορθώς γινόταν η διάγνωση ή αν εφαρμόζοταν άλλη μέθοδος.

Στην περίπτωση αυτή ο ειδικευόμενος διέγνωσε ηλίαση, ενώ επρόκειτο περί επικινδύνου εγκεφαλίτιδας (βλ. Πλημ. Βόλου 119/85 Π.Χρ. ΛΕ/738).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ, από όλα τα παραπάνω, μπορεί να ειπωθεί ότι ο Έλληνας νομοθέτης, αλλά και οι εφαρμοστές του, δεν ζητούν από το γιατρό τίποτα παραπάνω από το να κάνει το καθήκον του, με επιμέλεια και προσοχή, δεν του ζητάει, δηλαδή τίποτα παραπάνω απ' ότι ζητάει από κάθε άνθρωπο που ασκεί οποιοδήποτε λειτούργημα. Επομένως, η παράλειψη επείγουσας ιατρικής πράξης για λόγους ιατρικής αμύνης είναι όχι μόνο πράξη ποινικά αξιόποινη αλλά και ηθικά επίμεπτη.

Δ. ΑΛΛΑ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

1. Οι υποδείξεις του ασθενούς πρέπει να λαμβάνονται υπόψη:

Ο ασθενής μπορεί να ζητήσει από το γιατρό φάρμακο για να απαλλαγεί από τα συμπτώματα της ασθένειας π.χ. για να κατα. λημθηθεί ο πυρετός.

Γεννάται το ερώτημα: Η απαίτησή του αυτή μπορεί να δημιουργήσει υποχρέωση του γιατρού να του την ικανοποιήσει; Εφόσον ο γιατρός δεν κρίνει σωστό να ικανοποιήσει την απαίτηση αυτή, δεν υποχρεούται να την ικανοποιήσει. Φυσικά ο άρρωστος μπορεί να πάψει να τον έχει γιατρό του.

2. Οι πειραματισμοί για τη διάσωση του ασθενούς.

Όταν ο άνθρωπος βρίσκεται προ του βεβαίου θανάτου, γεννάται το ερώτημα: Μπορεί ο γιατρός με την ελπίδα διάσωσης του ασθενούς να χρησιμοποιήσει μεθόδους, τεχνικές, μέσα και φάρμακα που δεν έχουν καθιερωθεί επιστημονικά για την περίπτωση; Στην περίπτωση αυτή μπορεί να δοθεί θετική απάντηση μόνο αν ο ίδιος ο ασθενής, μετά πλήρη ενημέρωση, συγκατατεθεί, εφόσον έχει φυσικά ικανότητα να αντιλαμβάνεται.

* Εισήγηση στο πρώτο Συνέδριο Ενώσεως Χειρουργικών Εταιρειών που έγινε στην Αθήνα στις 10-12 Ιουνίου 1988. Συντονιστής της συζήτησης στο στρογγυλό τραπέζι με το θέμα αυτό ήταν ο καθηγητής Α. Κουτσελίνης. Έλαβαν μέρος και οι: Καθηγητής Κ. Τούντας και Δικηγόρος Ειρ. Αναπλιώτου - Βαζαίου.

ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Νέστορα Κουράκη

1. Μετά τον τελευταίο παγκόσμιο πόλεμο και ιδίως από την εποχή της δεκαετίας του '60, ορισμένες κοινωνικές εξελίξεις, όπως τα γεγονότα του Μαΐου 1968 και το γενικότερο κύμα αμφισβήτησης που επικράτησε έκτοτε, έφεραν στο προσκήνιο νέες, «ανορθόδοξες» κοινωνιολογικές θεωρίες (κυρίως τη θεωρία των συγκρούσεων στη θέση της παραδοσιακής «λειτουργιστικής» θεωρίας) και ευνόησαν στην εγκληματολογία τάσεις για μια καινούργια θεώρηση των συναφών προβλημάτων. Οι τάσεις αυτές αποκρυστάλλωθηκαν βαθμιαία στη λεγόμενη θεωρία της κοινωνικής αντιδράσεως, ή, όπως θα την ονομάζαμε διαφορετικά, «νεωτεριστική» εγκληματολογία (new Criminology, radical Criminology, social reaction approach), σε αντιδιαστολή με την «παραδοσιακή».

Οι βασικές θέσεις της νεωτεριστικής εγκληματολογίας αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης και στην ελληνική βιβλιογραφία ήδη από το 1979¹. Στις ανα-

1. Βλ. ιδίως Ηλ. Δασκαλάκη, Η απονομή της ποινικής δικαιοσύνης στην Ελλάδα, εφημ. «Το Βήμα» της 12.8.1979, σελ. 7 και ήδη του ίδιου, Η εγκληματολογία της κοινωνικής αντίδρασης, Αθήνα-Κομοτηνή (Α. Ν. Σάκκουλας) 1985· Α. Θανοπούλου-Σιγάλα, Εγκληματολογία: μια επιστήμη για επανεξέταση, στην «Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών», τεύχ. 36-37, 1979, 300-316· Α. Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου, Παραδόσεις Εγκληματολογίας, τ. α', Αθήνα (Αφοί Σάκκουλα) 1979, 187 επ. και ήδη της ίδιας, Εγχειρίδιο Εγκληματολογίας, Μέρος α', Αθήνα (Νομική Βιβλιοθήκη) 1984, 45 επ.· Στ. Αλεξιάδη, Εγκληματολογία, τ. 1, Θεσσαλονίκη (Αφοί Σάκκουλα) 1980, 133 επ.· Α. Μαργαρίτη/Ν. Παρασκευοπούλου, Θεωρία της ποινής, Θεσσαλονίκη (Αφοί Σάκκουλα) 1984, 36 επ.· Κ. Δ. Σπινέλλη, Εγκληματολογία: Σύγχρονες και παλαιότερες κατευθύνσεις, τ. α',

πτύξεις που ακολουθούν θα επιχειρηθεί επομένως όχι η εκ νέου ανάλυση των κατευθύνσεων αυτών, αλλ' απλώς η σύντομη παρουσίασή τους, στο μέτρο που αυτό απαιτείται για την αντιπαράθεσή τους με τις θέσεις της παραδοσιακής εγκληματολογίας και για την περαιτέρω κριτική αξιολόγησή τους².

Τι το καινούργιο λοιπόν προσφέρει η νέα αυτή θεώρηση; Μολονότι μεταξύ των υποστηρικτών της (H. Becker, E. Lemert, E. Goffman, K. Erikson, J. Kitsuse, R. Quinney, E. M. Schur, F. Sack, Ph. Robert κ.ά.)³, διατυπώνονται ποικίλες ειδικότερες υποθέσεις, η κεντρική κατεύθυνση είναι κοινή: Οι ρίζες της εγκληματικής συμπεριφοράς θα πρέπει κατ' αρχήν ν' αναζητηθούν όχι στον εγκληματία, αλλά στην ίδια την κοινωνία, στις εγκληματογόνες δομές της και στον τρόπο με τον οποίο αυτή αντιδρά και χαρακτηρίζει ένα άτομο ως αφύσικο ή εγκληματικό, προδικάζοντας έτσι την παραπέρα εξέλιξή του. Δεν ενδιαφέρει λοιπόν η μετάβαση στην εγκληματική πράξη (passage à l'acte), αλλ' η κοι-

νωνική αντίδραση σ' αυτήν (réaction sociale). Και δεν είναι κανείς εγκληματίας, κατά την άποψη αυτή, διότι τελεί μια αξιόποινη πράξη, αλλά διότι η πράξη αυτή θεωρείται από μια άρχουσα κοινωνική ομάδα ως εγκληματική. Στην ουσία, οι «εγκληματογόνοι παράγοντες» (π.χ. διαλυμένη οικογένεια, χαμηλή κοινωνικοοικονομική θέση) δεν είναι παρά κριτήρια για την τυποποίηση και την επιλογή ορισμένων ατόμων ως εγκληματικών έναντι άλλων, που τελούν επίσης αξιόποινες πράξεις, αλλά δεν δίνουν την εντύπωση εγκληματιών και δεν επισύρουν επομένως εναντίον τους την ποινική δίωξη (ιδίως όσοι διαπράττουν οικονομικά εγκλήματα). Η τυποποίηση αυτή παρατηρείται δε, όχι μόνο ανεπίσημα στους κόλπους της κοινωνίας, που αντιδρά σε κάθε τι «μη κανονικό», αλλά και επίσημα, κατά τα στάδια της θεσπίσεως και της εφαρμογής των ποινικών νόμων από τα αρμόδια προς τούτο όργανα (νομοθέτης, αστυνομία, εισαγγελικές - δικαστικές - σωφρονιστικές αρχές). Ο τρόπος ασκήσεως των καθηκόντων τους, μέσω των αποφάσεων που λαμβάνουν διαδοχικά, θεωρείται έτσι ότι αποτελεί το πιο σημαντικό αντικείμενο μελέτης για την εγκληματολογία, περισσότερο και από την ίδια την πράξη που διώκεται εκ μέρους τους ως έγκλημα.

2. Από την κεντρική αυτή κατεύθυνση απορρέουν άμεσα τα θεμέλια, οι τομείς του ενδιαφέροντος, η μεθοδολογία και οι σκοποί της νεωτεριστικής εγκληματολογίας σε αντιδιαστολή με την παραδοσιακή.

Και πρώτα τα θεμέλια: Ενώ στην παραδοσιακή εγκληματολογία λαμβάνεται ως δεδομένο ότι το έγκλημα είναι μια αισθητή προσβολή των βασικών αξιών της ομάδας και ότι οι ποινικές κυρώσεις αποτελούν τη φυσιολογική αντίδραση της ομάδας απέναντι στον προσβολέα των αξιών της και των κοινών της συμφερόντων (Durkheim), για τη νεωτεριστική εγκληματολογία οι κανόνες του ποινικού δικαίου αποτελούν απλώς την έκφραση υπεροχής μιας ορισμένης κοινωνικής ομάδας (π.χ. τάξεως) ή ομάδων ατόμων επάνω σε άλλες, περιέχουν δηλ. ένα στοιχείο αυθαιρεσίας και αποβλέπουν πρωτίστως στη διασφάλιση των συμφερόντων αυτής της ομάδας ή, κατ' επέκταση, στην προστασία και συντήρηση του υπάρχοντος κοινωνικού συστήματος από τους αμφισβητίες του (επίδραση από συναφείς μαρξιστικές θεωρίες).

Ανάλογη αντιπαράθεση των δύο κατευθύνσεων παρατηρείται και στις υπόλοιπες πτυχές της προβληματικής:

Ως προς τους τομείς του ενδιαφέροντος, η παραδοσιακή εγκληματολογία έχει

Αθήνα-Κομοτηνή (Α. Ν. Σάκκουλας) 1985, 22 επ.· I. Φαρσεδάκη, Παραβατικότητα και κοινωνικός έλεγχος των ανηλίκων, Αθήνα (Νομική Βιβλιοθήκη) 1985, 119 επ.· Γ. Πανούση, Οι κοινωνικές σχέσεις ως αναγκαίοι όροι της εγκληματογένεσης, Αθήνα-Κομοτηνή (Α. Ν. Σάκκουλας) 1985, 179 επ.

2. Για όσα ακολουθούν βλ. ιδίως: I. Taylor / P. Walton / J. Young, The new criminology: for a social theory of deviance, London-Boston (Routledge and Kegan Paul) 1973· Ph. Robert, La sociologie entre une criminologie de passage à l'acte et une criminologie de réaction sociale, στην Année Sociologique 1973. 441-504· W. J. Chambliss, Functional and Conflict Theories of Crime, στο Module 17 (1974) 1-23 και του ίδιου, The political economy of crime: a comparative study of Nigeria and the USA, στο συλλογικό έργο των I. Taylor / P. Walton / J. Young, Critical criminology, London-Boston (Routledge and Kegan Paul) 1975, 167-179· C. Debuyss, La mise en cause de la psychologie criminelle et de son objet, στη Revue de Droit pénal et de Criminologie 55 (1974-1975) 845-870· Kl. Sessler, Moderne Tendenzen in der deutschen Kriminologie, στην Österreichische Juristen-Zeitung 30 (1975) 59-65· F. Sack, Probleme der Kriminalsoziologie, στο συλλογικό έργο R. König (Hrsg.), Handbuch der empirischen Sozialforschung, τ. 12, Stuttgart (F. Enke) 1978² (1969¹), 192-492.

3. Μια επιλογή από τα σημαντικότερα κείμενα υποστηρικτών αυτής της νέας θεωρήσεως υπάρχει π.χ. στα συλλογικά έργα που έχουν εκδώσει οι: R. S. Denisoff / C. H. McCaghy, Deviance, Conflict and Criminality, Chicago-New York-San Francisco-London (Rand McNally) 1973· E. Rubington / M. S. Weinberg, Deviance: The Interactionist Perspective, New York (Mac Millan) 1978³ (1968¹)· Kl. Luderksen / F. Sack, Seminar: Abweichendes Verhalten, I: Die selektiven Normen der Gesellschaft, Frankfurt a.M. (Suhrkamp stw 84), 1974. Για τις επί μέρους διαφορές στις τάσεις της νέας θεωρήσεως βλ. M. Spector / G. Casadamon, Profils épistémologiques en Criminologie comparée, στην Déviance et Société 2 (1978) 349-364 και I. Φαρσεδάκη, Ανακριτική, δικαιώματα του ανθρώπου και εγκληματογένεση, Αθήνα (Νομική Βιβλιοθήκη) 1984, 16 επ.

ως κύριο άξονα τη διαμόρφωση μιας τυπολογίας εγκληματιών (κατά τι διαφέρουν αυτοί από τους μη εγκληματίες;) και τη διάγνωση μιας αιτιολογίας του εγκλήματος (πότε και γιατί ο εγκληματίας παρουσιάζει έλλειψη «κοινωνικοποίησεως» και παραδιάζει τους ποινικούς νόμους;). Αντίστοιχα, η μεθοδολογία της εντοπίζεται σε μελέτη των επίσημων εγκληματολογικών στατιστικών και σε συγκριτική εξέταση ομάδων εγκληματιών προς ομοιογενείς ομάδες μη εγκληματιών (π.χ. έρευνες των S. και E. Glueck), ώστε να επισημανθούν οι διαφορές μεταξύ τους και ν' αναλυθούν οι εγκληματογόνοι παράγοντες. Η εξέταση στηρίζεται έτσι σ' ένα μανιχαϊκό διαχωρισμό ανάμεσα σε εγκληματίες και «νομιμόφρονες» πολίτες, ο δε εγκληματίας θεωρείται είτε ως άτομο παθολογικό, διαφορετικό από τα άλλα (Lombroso), είτε ως άτομο που βρίσκεται, λόγω της «εγκληματικής» του προσωπικότητας, στα όρια του παθολογικού (Pinatel). Η μανιχαϊκή αυτή αντίληψη υποκρύπτεται, κατά βάση, σε όλες τις παραδοσιακές εγκληματολογικές θεωρίες. Είτε γίνεται λόγος για βιολογικές εγκληματογόνες ιδιομορφίες, είτε για ψυχικές προδιαθέσεις στο έγκλημα, είτε τέλος για κοινωνικές συνθήκες πρόσφορες στην τέλεση (π.χ. Cloward/Ohlin, Sutherland, Reckless), οι παράγοντες που σχετίζονται με το πρόδγμα της αιτιολογίας του εγκλήματος και τη διερεύνησή της έχουν πάντοτε ως επίκεντρο τον εγκληματία και την ιδιομορφία των (έμφυτων ή επίκτητων) ιδιοτήτων του. Τέλος, παράλληλοι είναι οι σκοποί της παραδοσιακής εγκληματολογίας: Παραδοχή, κατ' αρχήν, του κύρους και της ορθότητας των διατάξεων του θετικού ποινικού δικαίου και επιδίωξη βελτιώσεως - αναμορφώσεως ή και απλώς εκφοβισμού των εν δυνάμει ή πραγματικών εγκληματιών μέσω μιας ποινικής καταστολής που ενισχύει τον νόμο και την τάξη.

3. Αντίθετα, στη νεωτεριστική εγκληματολογία οι τομείς του ενδιαφέροντος ανάγονται στις ίδιες τις δομές του συστήματος: Ερευνώνται δηλ. αφ' ενός οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια ποινικοποίησης/εγκληματοποίησης μιας συμπεριφοράς (ποιοι παράγοντες συντελούν στη λήψη των ποινικοποιητικών αποφάσεων; γιατί ορισμένες μορφές προβληματικής συμπεριφοράς αντιμετωπίζονται με ποινικές κυρώσεις και άλλες όχι;) και αφ' ετέρου οι παράγοντες που καθορίζουν τον τρόπο και τα τυχόν διαφορίζοντα κριτήρια εφαρμογής των ποινικών διατάξεων από τα αρμόδια όργανα (γιατί χαρακτηρίζονται ως «αποκλίνοντα»/«εγκληματικά» ορι-

σμένα άτομα και όχι άλλα; ποιοι παράγοντες επιδρούν στην τυχόν «επιλεκτική» εφαρμογή του νόμου; πόσο πολύ προδικάζεται η περαιτέρω εγκληματική πορεία ενός ατόμου από τον κοινωνικό στιγματισμό του ως αθύσικου ή εγκληματικού; — θεωρία της ετικέτας και γενικότερα: ποιες διεργασίες συντελούνται κατά την πορεία αυτή μεταξύ «στιγματιζόμενου» ατόμου και τρόπων κοινωνικού ελέγχου; — θεωρία της αλληλεπιδράσεως). Επίσης διαφέρει και η μεθοδολογία στην έρευνα. Η χρησιμοποίηση εγκληματολογικών στατιστικών κρίνεται απρόσφορη, διότι η εικόνα της πραγματικής εγκληματικότητας αλλοιώνεται ενδιαμέσως από τον τρόπο «επιλεκτικής» ασκήσεως του κοινωνικού ελέγχου. Αλλά και η σύγκριση μεταξύ εγκληματιών και «νομιμόφρων» πολιτών αντιμετωπίζεται με περίσκεψη πρώτον λόγω της μη αντιπροσωπευτικότητας αυτών των εγκληματιών σε σχέση προς το σύνολο των αξιόποινων δραστών και δεύτερον λόγω της ρευστότητας των ορίων μεταξύ εγκληματικής και νομοταγούς ή απλώς αποκλίνουσας συμπεριφοράς. Συνεπώς η έρευνα στη νεωτεριστική εγκληματολογία περιορίζεται στην ανάλυση των ιστορικά προσδιορισμένων δομών και κέντρων εξουσίας μιας κοινωνίας, στη διερεύνηση του ποσοστού εγκλημάτων «κοινής αποδοχής» μεταξύ των πολιτών (χωρίς όμως να λαμβάνεται συνήθως υπόψη από τους ερευνητές αυτούς το ενδεχόμενο μιας συμφωνίας επί των εγκλημάτων στο σύνολό τους ως αντιστάθμισμα για τη διατήρηση ποινικών διατάξεων που ευνοούν ιδιαίτερα τις επί μέρους κοινωνικές ομάδες - π.χ. διατάξεις περί ασφαλείας των εργοστασίων για την εργατική τάξη)⁴, στην εξέταση των μηχανισμών ποινικοποίησης/εγκληματοποίησης και «ανακατασκευής» του αρχικού εγκληματικού γεγονότος από τα αρμόδια δικωκτικά όργανα (διερεύνηση της λανθάνουσας εγκληματικότητας και του τυχόν «επιλεκτικού» τρόπου εφαρμογής των ποινικών ρυθμίσεων) καθώς και στην παρακολούθηση της μετέπειτα εξέλιξεως των ατόμων που διώκονται ποινικά. Προς την ίδια κατεύθυνση τείνουν και οι σκοποί της νεωτεριστικής εγκληματολογίας: Απαγκίστρωση της εγκληματολογίας από τη νομική έννοια του εγκλήματος και των διατάξεων του θετικού ποινικού δικαίου, θέσπιση ουσιαστικών - αντικειμενικών κριτηρίων για τις μορφές προβληματικής συμπεριφοράς που πρέπει να κηρύσσονται αξιόποινες και να διώκονται σαν τέτοιες, εξανθρωπισμός και ριζική

4. Στο μεθοδολογικό αυτό απόηχο υποπίπτει π.χ. η έρευνα των J. - C. Weinberger / P. Jakubowicz / Ph. Robert, Société et gravité des infractions, στη Revue de Science criminelle 1976.915-930.

απεγκληματοποίηση του ποινικού δικαίου, έλεγχος των καταχρήσεων του ποινικού μηχανισμού.

4. Οι διαφορές μεταξύ παραδοσιακής και νεωτεριστικής εγκληματολογίας, όπως παρουσιάστηκαν σχηματοποιημένα πιο πάνω, εμφανίζονται εκ πρώτης όφως αγεφύρωτες. Πιστεύω ωστόσο ότι πίσω από αυτή την απόλυτη σχηματοποίηση των δύο εγκληματολογικών κατευθύνσεων θα μπορούσαν ν' αναζητηθούν σ' αυτές και πολλά κοινά σημεία επαφής, (αφού άλλωστε πρόκειται για δύο θεωρήσεις ενός και του αυτού αντικειμένου, δηλ. του εγκληματικού φαινομένου) και ότι θα ήταν έτσι νοητό και χρήσιμο να επιτευχθεί μια διαλεκτική εναρμόνιση των μεταξύ τους αντιθέσεων, μία συνισταμένη των θετικών τους στοιχείων προς την κατεύθυνση μιας «συνθετικής» εγκληματολογίας⁵. Είναι πράγματι φανερό, και έχει επισημανθεί από πολλές πλευρές, ότι οι σύγχρονες πλουραλιστικές κοινωνίες της Δύσεως ούτε τη συνοχή μιας αρχέγονης μονολιθικής κοινωνίας με καθολικά αποδεκτούς κανόνες (consensus) έχουν, αλλ' ούτε και αλληλοσπαρασσόμενες κοινωνίες καταδυναστευόντων και καταδυναστευομένων, με ταξικά προσδιορισμένους ποινικούς κανόνες, αποτελούν (dissensus). Οι σύγχρονες βιομηχανικές κοινωνίες είναι μάλλον χωρισμένες σε πληθώρα μικρών αλληλοσυγκρουομένων ομάδων (οικονομικών, θρησκευτικών, πολιτιστικών, πολιτικών) με ξεχωριστά συμφέροντα η κάθε μία, αλλά στις οποίες οι σχέσεις υπεροχής και υποταγής των ατόμων που ανήκουν σ' αυτές είναι εναλλασσόμενες και συνεχώς μεταβαλλόμενες (Dahrendorf)⁶. Κάποιοι που ανήκει στη μια ομάδα μπορεί σήμερα ή αύριο ν' ανήκει παράλληλα (και) σε άλλη με αντίθετες επιδιώξεις. Κοινός παρονομαστής όλων αυτών των συγκρουομένων τάσεων είναι ο ποινικός νόμος, που μέσα στα πλαίσια μιας κοινωνικής ισορροπίας διασφαλίζει τα συμφέροντα όχι μόνον εκείνων που βρίσκονται στην εξουσία ή την ασκούν, αλλά και των υπόλοιπων κοινωνικών ομάδων. Ποινικές διατάξεις όπως αυτές για την εργατική νομοθεσία, τη ρύπανση του περιβάλλοντος ή γενικότερα για την οικονομική εγκληματικότητα - στο μέτρο που αυτές υπάρχουν⁷ - αποκαλύπτουν ακριβώς αυτήν την εξισορ-

ροπητική λειτουργία του ποινικού δικαίου, ως απόρροια κάποιου σιωπηρά θεσπισμένου κοινωνικού συμβολαίου, βασιζόμενου σ' ένα πυρήνα κοινά αποδεκτών κοινωνικοηθικών αξιών (π.χ. αυτών που διασφαλίζονται από ένα δημοκρατικό Σύνταγμα).

Μπορεί λοιπόν πράγματι στις σύγχρονες βιομηχανικές κοινωνίες να μην υπάρχει μονολιθική συναίνεση για τις προστατευτέες κοινωνικές αξίες, υπάρχει όμως πλουραλιστική συναίνεση με την έννοια της αμοιβαιότητας στη διαδικασία αποδοχής αυτών των αξιών (Gouldner)⁸.

Αλλ' εάν με τις σκέψεις αυτές ανατρέπεται το παραπλανητικό δίλημμα συναίνεση vs. έλλειψη συναίνεσης, που αποτελεί αντίστοιχα και τον πυρήνα της (επιφανειακής) διαφοράς μεταξύ παραδοσιακής - νεωτεριστικής εγκληματολογίας, τότε και οι υπόλοιπες διαφορές των δύο αυτών εγκληματολογικών κατευθύνσεων δεν είναι πλέον αγεφύρωτες: Οι ποινικοί ορισμοί δεν εξυπηρετούν απαραίτητα τα συμφέροντα μιας άρχουσας τάξεως, ούτε εφαρμόζονται από τα αρμόδια όργανα κάτω από ανάλογο «επιλεκτικό» πρίσμα, ώστε να ευνοούνται κατηγορίες εγκλημάτων και εγκληματιών έναντι άλλων. Υπάρχει ίσως μια διαφορίζουσα εφαρμογή του νόμου σύμφωνα με κάποια «εσωτερική ιδεολογία» των οργάνων που τον εφαρμόζουν, κριτήριο όμως αυτών των διαφοροποιήσεων, όπως απέδειξαν εμπειρικές έρευνες, είναι όχι η in abstracto θέση του δράστη σε μια ορισμένη (ανώτερη) κοινωνικοοικονομική κατηγορία ή τάξη, αλλ' η in concreto συμβολή (ή μη) του δράστη στην ενίσχυση των σταθεροποιητικών - εξισορροπητικών παραγόντων της κοινωνικής ζωής (π.χ. κοινωνική προσαρμοστικότητα, τακτική εργασία και εισόδημα, ηθική ακεραιότητα, οικογενειακή ευρυθμία)⁹. Επίσης οι τομείς

νομικό ποινικό δίκαιο. Εισαγωγικές παρατηρήσεις» στο συλλογικό έργο που έχει εκδώσει ο Τομέας Ποινικών Επιστημών Νομικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Επιλογή Ειδικών Ποινικών Νόμων. Σύντομες ερμηνευτικές παρατηρήσεις», Αθήνα-Κομοτηνή (Α. Ν. Σάκκουλας) 1985, 52-74.

8. Βλ. ιδίως A. W. Gouldner, The Norm of Reciprocity: A Preliminary Statement στην American Sociological Review 25 (1960) 161-178. Πρβλ. επίσης J. Siegrist, Das Consensus-Modell. Studien zur Interaktionstheorie und zur kognitiven Sozialisation, Stuttgart (F. Enke) 1970, 55 και τις εκεί βιβλιογρ. παραπομπές. D. Bins, Beyond the Sociology of Conflict, London (Mac Millan) 1977, 194 επ.: Γ. Μιχαηλίδου-Νουάρου, Ζωντανό Δίκαιο και Φυσικό Δίκαιο, Αθήνα (Αφοί Σάκκουλας) 1982, 345 επ., 361.

9. K.-P. Pollück, Klassenjustiz? Diss. Polit. Wissenschaft, Freie Universität Berlin, Bamberg 1977, 282 επ., 442 επ.: D. Peters, Die Genese richterlicher Urteilsbildung und die Schichtverteilung der Kriminalität, στην Kriminologisches Journal 1970.210-232: 226 επ. Πρβλ. τις σχετ. αναπτύξεις για τις εμπειρικές αυτές έρευνες

5. Πρβλ. D. Szabo / E. Fattah, λήμμα Criminologie στην: Encyclopédie medico-chirurgicale, 1969 κατά παραπομπή του C. Debuyss, ανωτ. (σημ. 2) σελ. 852, σημ. 11. P. C. Friday, Changing Theory and Research in Criminology, στην International Journal of Criminology and Penology 1977.159-170: 169.

6. R. Dahrendorf, Classes et conflits de classes dans la société industrielle, Paris-La Haye (Mouton) 1972 (α' γερμ. έκδ. 1957): πρβλ. J. Léauté, Criminologie et Pénologie, Paris (Les Cours de Droit) 1975, 96 επ.

7. Για την κατάσταση της σχετικής νομοθεσίας στη χώρα μας πρβλ. την εργασία μου «Οικονομικά εγκλήματα και οικο-

ενδιαφέροντος των δύο εγκληματολογικών κατευθύνσεων δεν φαίνονται να έρχονται σε αντίθεση μεταξύ τους: Η διερεύνηση των κριτηρίων για την ποινικοποίηση/εγκληματοποίηση μιας συμπεριφοράς και για την περαιτέρω εφαρμογή των ποινικών διατάξεων από τα αρμόδια κρατικά όργανα δεν αποκλείει καθόλου τη δυνατότητα μιας παράλληλης διερευνήσεως των λόγων για τους οποίους ορισμένα άτομα υπόκεινται περισσότερο από άλλα στην επίδραση δυσμενών (εγκληματογόνων) παραγόντων, καθώς και διερευνήσεως των τυπολογιών στις οποίες μπορούν να υπαχθούν τα άτομα αυτά. Περισσότερες δυσχέρειες εμφανίζονται ιδίως στον χώρο της μεθοδολογίας. Η χρήση των εγκληματολογικών στατιστικών και της συγκριτικής εξετάσεως εγκληματιών προς μη εγκληματίες, πάνω στις οποίες στηρίζεται η μέθοδος της παραδοσιακής εγκληματολογίας, έχουν πλέον υπερκερασθεί από τις νεώτερες αντιλήψεις για την έλλειψη «διαφορετικότητας» των νοητικών αυτών κατηγοριών (ανωτ. § 3). Και εδώ, όμως, οι δυνατότητες μιας ανανεώσεως της παραδοσιακής μεθόδου και εναρμονίσεώς της προς τη μεθοδολογία της νεωτεριστικής εγκληματολογίας δεν πρέπει, νομίζω, ν' αποκλεισθούν. Από τη μια πλευρά, η χρήση των εγκληματολογικών στατιστικών μπορεί να βοηθήσει και σήμερα στη συναγωγή σημαντικών πορισμάτων, εφ' όσον οι στατιστικές αυτές καλύψουν όλα τα στάδια του ποινικού μηχανισμού (αστυνομία, εισαγγελία, δικαστήρια) και εφ' όσον συσχετισθούν με περαιτέρω στοιχεία ως προς την πραγματική έκταση των διερευνημένων εγκλημάτων και του αντίστοιχου γι' αυτά «σκότεινου αριθμού» (π.χ. συνεντεύξεις με παθόντες, δράστες που η πράξη τους δεν αποκαλύφθηκε, κλπ.). Από την άλλη, πάλι, πλευρά, εφικτή εμφανίζεται και η διερεύνηση των ψυχολογικών κ.ά. ιδιομορφιών που παρουνσιάζουν ορισμένες κατηγορίες εγκληματιών, αρκεί οι κατηγορίες αυτές να μελετηθούν καθ' εαυτές, χωρίς δηλ. σύγκριση με ομάδες «μη εγκληματιών», και εφ' όσον κατά τη μελέτη αυτή ληφθούν υπ' όψη και οι κοινωνικοί παράγοντες (π.χ. διαδικασία στιγματισμού) που ενδεχόμενα εξώθησαν τα άτομα αυτά στο έγκλημα, καθώς και η μετέπειτα εξέλιξή τους σε συνδυασμό με την κοινωνική αντίδραση που τους

επιφυλάχθηκε. Τέλος και οι σκοποί των δύο εγκληματολογικών κατευθύνσεων δεν φαίνονται ασυμβίβαστοι μεταξύ τους: Η νομική έννοια του εγκλήματος είναι εξ ίσου απαραίτητη μέσα σ' ένα σύγχρονο κράτος δικαίου, ως μέσο κατοχυρώσεως της αρχής της νομιμότητας (*nullum crimen nulla poena sine lege*)¹⁰, όπως και η οντολογική έννοια του εγκλήματος, ως μέσου αποτροπής αυθαιρεσιών στη θέσπιση και εφαρμογή των ποινικών διατάξεων¹¹. Επομένως οι διατάξεις του θετικού δικαίου αποτελούν μεν την αφετηρία μελέτης της ποινικής καταστολής σε μια ιστορική κοινωνία, αλλ' υπόκεινται και αυτές σε κριτική *de lege ferenda* ως προς την αναγκαιότητα, τη σκοπιμότητα και τη λειτουργικότητα που εξυπηρετούν, κατά τις αρχές της σύγχρονης αντεγκληματικής πολιτικής, και ως προς τον δικαιοκρατικό τρόπο εφαρμογής τους από τα αρμόδια όργανα (έλεγχος των καταχρήσεων του ποινικού μηχανισμού και θέσπιση εγγυήσεων για την προστασία της προσωπικότητας του εγκληματία).

5. Οι σκέψεις που ανέπτυξα πιο πάνω δείχνουν, νομίζω, με ανάγλυφο τρόπο ότι οι διαφορές που χωρίζουν την παραδοσιακή από τη νεωτεριστική εγκληματολογία δεν είναι αγεφύρωτες και ότι μπορούν ν' αρθούν με διαλεκτικό τρόπο, εφόσον τεθεί ως βάση αυτής της συνθετικής κατευθύνσεως η έννοια της πλουραλιστικής συναινέσεως. Ίσως μάλιστα μέσα στα πλαίσια μιας τέτοιας «συνθετικής εγκληματολογίας» θα ήταν ιδιαιτέρως επιτευχθεί η ανανέωση της εγκληματολογικής επιστήμης και η ουσιαστικότερη, έτσι, συμβολή της στην ανάπτυξη ενός ορθολογικού και ανθρωπιστικού ποινικού δικαίου.

στην εργασία μου «Τα οικονομικά εγκλήματα», Αθήνα (Α. Ν. Σάκκουλας) 1982, (σειρά «Ποινικά», αρ. 13), σελ. 86 επ.

10. Ως προς τη σημασία της αρχής της νομιμότητας για την προστασία των ατομικών ελευθεριών και την αποφυγή ενδεχόμενων κρατικών αυθαιρεσιών στον χώρο της ποινικής καταστολής βλ. π.χ. Γ. Α. Μαγκάκη, Ποινικό Δίκαιο, Διάγραμμα Γενικού Μέρους, Αθήνα (Παπαζήσης) 1981², 40, 81 επ.· Ν. Κ. Ανδρουλάκη, Ποινικόν Δίκαιον, Γενικόν Μέρος Α': Τα θεμέλια, Αθήναι-Κομοτηνή (Α. Ν. Σάκκουλας) 1982², 99 επ.· Ι. Ε. Μανωλεδάκη, Το άρθρο 7 § 1 του Συντάγματος και οι Ποινικοί νόμοι, ΠοινΧρον ΛΓ' (1983) 865-877: 866/867.

11. Έτσι Ι. Μ. Δασκαλόπουλος, Στοιχεία Εγκληματολογίας, τ. Ι α', Αθήναι (Αφοί Τζάκα) 1972, 2 επ. 191 επ., 211.

Παραχώρηση προτεραιότητας

του Α. Τσουρούς* ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

Τι νοείται ως προτεραιότητα και πό-
τε τίθεται ζήτημα παραχώρησής της;
Ζήτημα προτεραιότητας, από πλευράς
κίνησης αυτοκινήτου στις οδούς,
υπάρχει όταν περισσότεροι από ένας
οδηγοί θέλουν να περάσουν στον ίδιο
χρόνο από το ίδιο κοινό σημείο του
κυκλοφοριακού χώρου.

Τι προϋποθέτει η παραχώρηση προ-
τεραιότητας; Προϋποθέτει ύπαρξη ισό-
πεδου οδικού κόμβου, διότι αν τα πε-
ρισσότερα αυτοκίνητα κινούνται σε
διαφορετικά, μεταξύ τους, επίπεδα
δρόμου, δεν υπάρχει κοινό σημείο συ-
νάντησής τους και συνεπώς δεν τίθε-
ται θέμα παραχώρησης προτεραιότη-
τας.

**Πώς ορίζεται η προτεραιότητα
στους προαναφερθέντες κόμβους;**
Ορίζεται πάντα με κατάλληλη σήμαν-
ση. Όταν οι κόμβοι δεν έχουν σήμαν-
ση τότε η προτεραιότητα ρυθμίζεται
με διαφορετικό τρόπο και ανάλογα ρυ-
θμίζονται οι υποχρεώσεις των οδηγών
και στην πρώτη και στη δεύτερη περι-
πτωση.

**Ποιες είναι οι υποχρεώσεις των
οδηγών στην περίπτωση που έχουμε
κόμβο με σήμανση;** Οι υποχρεώσεις
αυτές πρέπει να εξετασθούν —για κα-
λύτερη κατανόηση— με βάση ένα τρι-
πλό σκέλος κυκλοφοριακής κατάστα-
σης και ειδικότερα, α) όταν ο οδηγός
πλησιάζει τη διασταύρωση, β) όταν
πρόκειται να εισέλθει στη διασταύρω-
ση και γ) όταν ήδη ο οδηγός έχει εισ-
έλθει στη διασταύρωση κανονικά με
πράσινο και αντιλαμβάνεται (τον πιά-
νει) κόκκινο (STOP).

Στην πρώτη περίπτωση (πλησίασμα
στη διασταύρωση). Ο οδηγός έχει τη
γενική κατ' αρχήν υποχρέωση να είναι
προσεκτικός, είτε κινείται από δεξιά εί-

τε από αριστερά και πρέπει να ρυθμί-
ζει την ταχύτητά του έτσι ώστε να μην
αναγκαστεί ενδεχομένως να φρενάρει
απότομα προ του σηματοδότη ή να
επιταχύνει την κίνησή του προκειμέ-
νου να «πυρολάβει» το πράσινο. Βλέ-
πουμε ότι και οι δύο περιπτώσεις προ-
καλούν κίνδυνο γιατί στην περίπτωση
του απότομου φρεναρίσματος είναι
πολύ πιθανή η πρόσκρουση αυτού που
κινείται από πίσω και ενδεχομένως
δεν κρατάει απόσταση, στο οπίσθιο
τμήμα του οχήματος που φρενάρησε
και στη δεύτερη γιατί ενδέχεται, ο
οδηγός που επιταχύνει να βρεθεί στο
κέντρο της διασταύρωσης με κόκκι-
νο, οπότε μπορεί να τον «πιάσει» ένας
γρήγορος οδηγός που ήδη έχει ξεκινή-
σει.

Στη δεύτερη περίπτωση (όταν ο
οδηγός πρόκειται να εισέλθει στη δια-
σταύρωση). Έχει την υποχρέωση να
μην περάσει μέσα στη διασταύρωση,
ακόμα κι αν η φωτεινή σηματοδότηση
του το επιτρέπει. Πότε γίνεται αυτό;
Γίνεται στην περίπτωση που η πυκνό-
τητα της κυκλοφορίας είναι τέτοιου
βαθμού ώστε θα ήταν αδύνατη η συ-
νέχεια της κίνησης του οδηγού. Έτσι
θα έμενε μέσα στη διασταύρωση και
όλοι καταλαβαίνουμε στο σημείο αυτό,
ποιο θα ήταν το μέγεθος της κυκλοφο-
ριακής αναρχίας που θα επικρατούσε
αναγκαστικά.

Στην τρίτη περίπτωση (όταν ήδη ο
οδηγός έχει περάσει μέσα στη δια-
σταύρωση με πράσινο και πριν βγει
τον «πιάνει» το κόκκινο). Έχει τη δυ-
νατότητα (προσοχή, δεν είναι υπο-
χρεωμένος να το κάνει) για λόγους
διευκόλυνσης της κυκλοφορίας, να
βγει από τη διασταύρωση (με κόκκινο)
πριν δηλαδή δοθεί το σήμα ελεύθερης

κυκλοφορίας προς την κατεύθυνση
την οποία θα ακολουθήσει. Μια μόνο
προϋπόθεση πρέπει να 'χουν στο νου
τους οι οδηγοί για να το κάνουν αυτό
και για να μην «πέσουν θύματα» τρο-
χονόμου: Τη μη παρεμπόδιση των
υπόλοιπων οχημάτων που χρησιμο-
ποιούν την ίδια οδό αλλά κινούνται κα-
τά την ανοικτή κατεύθυνση (δηλαδή
προς την κατεύθυνση για την οποία ο
σηματοδότης δείχνει πράσινο).

Οι περιπτώσεις που αναφέρθηκαν
αφορούν στους ισόπεδους οδικούς
κόμβους που η προτεραιότητα ρυθμι-
ζεται με κατάλληλη σήμανση. **Τι γίνε-
ται συνεπώς στους κόμβους στους
οποίους δεν υπάρχει σήμανση;** Ο Κώ-
δικας Οδικής Κυκλοφορίας μας απαν-
τάει απερίφραστα: **Η προτεραιότητα
ανήκει σ' αυτόν που έρχεται από δε-
ξιά. Στον κανόνα όμως αυτόν δεν
υπάρχουν εξαιρέσεις; Μα και βέβαια
υπάρχουν.** Έτσι δεν έχει προτεραιότη-
τα, άσχετα αν κινείται από δεξιά, ο
οδηγός που μπαίνει σε αυτοκινητόδρο-
μο ή οδό ταχείας κυκλοφορίας γιατί οι
οδηγοί που κινούνται πάνω σε τέ-
τοιους δρόμους έχουν προτεραιότητα.
(Οι ανανώνστες, για καλύτερη προτε-
ραϊότητα χωρίς αυτό να σημαίνει ότι
οι οδηγοί δεν πρέπει πάλι να είναι
προσεκτικοί. Τι συμβαίνει όμως στις
περιπτώσεις που οι από δεξιά κινούμε-
νοι μπαίνουν εκτός από τους αυτοκινη-
τόδρομους και οδούς ταχείας κυκλο-
φορίας και σε δρόμους που δεν είναι ή

διαφορετικό; Πρέπει να γνωρίζετε ότι οι ενδείξεις των φωτεινών σηματοδοτών κυκλοφορίας υπερισχύουν των ενδείξεων των πινακίδων σημάσεως και συνεπώς ο οδηγός αγνοεί τις τελευταίες όταν η φωτεινή σηματοδότηση του καθορίζει την προτεραιότητα. Τέλος, όταν υπάρχει τροχονόμος που υποδεικνύει αντίθετη ρύθμιση κυκλοφορίας απ' αυτήν των φωτεινών σηματοδοτών, ο οδηγός ποια ρύθμιση θα ακολουθήσει; **Θα ακολουθήσει οπωσδήποτε τη ρύθμιση του τροχονόμου.**

Όσον αφορά τώρα τις διασταυρώσεις: Υπάρχει ζήτημα προτεραιότητας σε διασταύρωση που σχηματίζουν οδοί που τέμνονται και δε συνεχίζονται, δηλαδή σε σχήμα «T»; Όχι, σε τέτοια διασταύρωση δεν τίθεται θέμα προτεραιότητας και συνεπώς αν προκληθεί τροχαίο ατύχημα, ο παραβάτης

δεν χαρακτηρίζονται ως τέτοιοι, δηλαδή, όταν μπαίνουν σε επαρχιακούς δρόμους;

Έχουν προτεραιότητα επειδή κινούνται από δεξιά ή άσχετα απ' αυτό πρέπει να παραχωρήσουν προτεραιότητα; Κατ' αρχήν έχουν προτεραιότητα εφ' όσον κινούνται από δεξιά. Όταν όμως πρόκειται να μπουν σε επαρχιακό δρόμο και προέρχονται από χωματόδρομο, μονοπάτι, παρόδιο ιδιοκτησία, χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων και σταθμούς ανεφοδιασμού καυσίμου ή σταθμούς εξυπηρέτησεως (μέρη που συνήθως σταματούν λεωφορεία ή και επιβατηγά για προσωρινή ανάπαυση και ξεκούραση των επιβατών), τότε πρέπει σίγουρα να παραχωρούν προ-

τεραιότητα ακόμα κι αν κινούνται από δεξιά. Επίσης οι οδηγοί που κινούνται προς τα πίσω οφείλουν να παραχωρούν προτεραιότητα στους κινούμενους κανονικά, από οποιαδήποτε κατεύθυνση κι αν προέρχονται οι τελευταίοι.

Τα σιδηροδρομικά οχήματα έχουν πάντα προτεραιότητα; Βεβαίως, τα σιδηροδρομικά οχήματα από οποιαδήποτε κατεύθυνση κι αν προέρχονται έχουν πάντα προτεραιότητα.

Τι γίνεται στις περιπτώσεις όπου, εκτός από τη φωτεινή σηματοδότηση που καθορίζει μια κατάσταση προτεραιότητας σ' έναν ισόπεδο οδικό κόμβο, υπάρχουν και πινακίδες που καθορίζουν την προτεραιότητα κατά τρόπο

δε θα τιμωρηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας για προτεραιότητα.

Αφού όμως μιλήσαμε και για τιμωρία παραβατών, πρέπει να γνωρίζετε ότι ο οδηγός που δεν τηρεί τους κανόνες προτεραιότητας, όπως αναφέρθηκαν παραπάνω, τιμωρείται με πρόστιμο τουλάχιστον 2.500 δρχ. και χρεώνεται με πέντε βαθμούς σύμφωνα με το Point System.

(Πρωτοδημοσιεύθηκε στο περιοδικό 4 Τροχοί, Μάρτιος 1989)

* Ο κ. Τσουρούς είναι δικηγόρος και εξασκεί το επάγγελμά του στη Θεσσαλονίκη.

ΤΑΞΙΔΙΑ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ

Πώς αντέδρασαν οι Αθηναίοι στα πρώτα μέτρα για την κυκλοφορία

Του Γιάννη Καιροφύλα

Πέρασαν ήδη σαράντα χρόνια από τότε που εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά στην Αθήνα μέτρα για την κυκλοφορία πεζών και οχημάτων. Το μεγαλύτερο πρόβλημα παρουσιάστηκε το 1948 στην πλατεία Ομόνοιας, όπου ο κόσμος επειδή άρχισε να συνωστίζεται στα πεζοδρόμια, αναγκάστηκε να περπατάει και στο κατάστρωμα της πλατείας με κίνδυνο της ζωής του. Εκείνο που ήταν περισσότερο επικίνδυνο ήταν το πέρασμα από το ένα πεζοδρόμιο στο άλλο, αφού δεν υπήρχαν ακόμη σηματοδοτήσεις.

Τα αυτοκίνητα γίνονταν κάθε μέρα και περισσότερα. Οι μικροπωλητές με τα πανέρια τους και τους πάγκους, εμποδίζαν την κίνηση στα πεζοδρόμια και τότε οι αρμόδιοι της τροχαίας αποφάσισαν να λάβουν μέτρα.

Εξόρμηση

Χρειάστηκε μια προετοιμασία και γι' αυτό το 1949 στη γωνία Ιπποκράτους και Ακαδημίας, που ήταν από τότε ένας σημαντικός κόμβος, αλλά χωρίς άλλα προβλήματα, παλιοί αστυφύλακες με πείρα στο κυκλοφοριακό άρχισαν να δίνουν μαθήματα σε νεότερους συναδέλφους.

Η μεγάλη εξόρμηση άρχισε το καλοκαίρι του 1949. Αποφασίστηκε συγκεκριμένα να δημιουργηθούν κάποιες διαβάσεις πεζών, τουλάχιστον εκεί όπου οι κίνδυνοι ήταν περισσότεροι. Έτσι στην Ομόνοια τοποθετήθηκαν οι πρώτες πινακίδες με οδηγίες και στην άσφαλτο καρφώθηκαν κάτι μεγάλα «καρφιά», τα οποία οριοθετούσαν το πέρασμα των πεζών.

Το σύνθημα ήταν εκείνη την εποχή ένα και μοναδικό: «Περνάτε από τα καρφιά». Έγινε μεγάλη προσπάθεια για να συνθηθεί ο κόσμος αυτό το νέο μέτρο προστασίας του. Έπρεπε να μάθει να περνάει

από τα «καρφιά». Πολλοί τα ειρωνεύονταν. Άλλοι χασκογελούσαν. Μερικοί έκαναν τα κρύα αστεία τους, αλλά η Τροχαία πήρε την απόφαση να τελειώσουν τα αστεία.

Σε επίκαιρα σημεία της Ομόνοιας οι τροχαίοι παραμόνευαν για να συνετίσουν τους ατίθασους. Ο κόσμος στην αρχή δεν εννοούσε να πειθαρχήσει. Ήταν πολλοί εκείνοι που συνδύαζαν την ατομική ελευθερία, στη γενικότερη έννοιά της, με τον τρόπο που θα περπατούσαν.

Έτσι η Τροχαία αναγκάστηκε μια μέρα να τοποθετήσει στην Ομόνοια πασσάλους να απλώσει συρματόσχοινα εκεί που δεν έπρεπε να κατεβαίνει ο κόσμος από το πεζοδρόμιο και οι κέρβεροι τροχονόμοι έστεκαν σε επίκαιρα σημεία για να επιβάλλουν τους νέους κανονισμούς κυκλοφορίας.

Συλλήψεις

Οι παραβάτες συλλαμβάνονταν από τους τροχονόμους και οδηγούνταν στο σημείο της διάβασης για να περάσουν από τα «καρφιά», ενώ άλλοι έκαναν τη σχετική καζούρα και διακωμωδούσαν το νέο σύνθημα που προσπαθούσε να περάσει η Τροχαία. Ακόμη και στις θεατρικές επιθεωρήσεις που παίζονταν εκείνη την εποχή, το θέμα δεν έμεινε ανεκμετάλλευτο.

Βέβαια ο πρώτος καιρός, ήταν δύσκολος για όλους. Οι Αθηναίοι και επαρχιώτες που περνούσαν από την Ομόνοια δεν ακολουθούσαν πάντα τις οδηγίες των τροχονόμων, γι' αυτό και συνέβαιναν πολλά παρατράγουδα. Έπρεπε όμως κάποτε να εφαρμοστεί το νέο σύστημα και έτσι η Τροχαία αποφάσισε να σκληρύνει τη στάση της.

Ο εφευρετικός Έλληνας δεν άργησε να παίξει και το ρόλο του προστάτη των αφηρημένων. Μερικοί τύποι στην Ομόνοια κάθονταν επί ώρες και έκαναν εκεί τους τσιλιαδόρους, ειδοποιώντας τους περαστικούς ότι οι τροχονόμοι γράφουν.

Παρεξήγηση

Νόμιζαν ότι εκτελούν ένα ύψιστο καθήκον και θέβαια βοηθούσαν στο να μη πάρουν κλήση αρκετοί από τους πεζούς, οι οποίοι σα νεοφερμένοι στην πρωτεύουσα αγνοούσαν το νέο καθεστώς των «καρφιών».

Είναι γεγονός ότι στα δύσκολα εκείνα χρόνια του εμφύλιου, των διώξεων και των σκληρών αστυνομικών μέτρων παρεξηγήθηκε από πολλούς και αυτό ακόμη το αθώο μέτρο της Τροχαίας, που έγινε για την προστασία του κοινού. Ο καιρός όμως βοήθησε να συνειδητοποιήσει ο κόσμος την ανάγκη εφαρμογής του.

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Της Αγνής Βλαβιανού – Αρβανίτη

Διδάκτορος Βιολογίας

Προέδρου Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής

Πρόσωπα υπεύθυνα για τη λήψη των αποφάσεων, από ολόκληρο τον κόσμο, συναντήθηκαν στο Λαγονήσι, Αθήνα, από 6 έως 9 Οκτωβρίου 1988 για το δεύτερο Διεθνές Συνέδριο της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής (Β.Ι.Ο.), με σκοπό να ανταλλάξουν απόψεις γύρω από το θέμα «ο Βίος στην επόμενη χιλιετία».

Αυτοί οι διακεκριμένοι ηγέτες σε τομείς όπως η πολιτική, η νομική επιστήμη, η θεολογία, η φιλοσοφία, η τεχνολογία, η παιδεία, η υγεία, η πολεοδομία, η αρχιτεκτονική και οι διεθνείς σχέσεις, διερεύνησαν νέες διαστάσεις στη σχέση της τεχνολογίας και της ηθικής με το βίο.

«Οι ραγδαίες τεχνολογικές πρόοδοι έχουν δημιουργήσει μια φθορά στις αξίες και μια αίσθηση ανασφάλειας», βεβαιώνει η Δρ Αγνή Βλαβιανού – Αρβανίτη, Ιδρύτρια και Πρόεδρος της Β.Ι.Ο. Τούτη η αγωνία είναι δικαιολογημένη, καθότι η τεχνολογία έχει προοδεύσει με γεωμετρικούς ρυθμούς, ενώ οι δομές της κοινωνίας και η νομοθεσία στάθηκαν ανίκανες να εξελιχθούν στον ίδιο βαθμό.

«Αυτό το χάσμα μεταξύ των τεχνολογικών και των ηθικών αξιών προκαλεί τις περισσότερες από τις ανησυχίες στην κοινωνία μας σήμερα. Για τούτο το λόγο μια βιο-θεώρηση της τεχνολογίας είναι απαραίτητη ώστε να γεφυρωθεί το κενό».

Η «Α.Ε.» δημοσιεύει ολόκληρο το άρθρο – εισήγηση της Δρ. Αγνής Βλαβιανού – Αρβανίτη χάριν των αναγνωστών της με την ελπίδα πως θα συμβάλλει στη διάδοση της πίστης στα ιδεώδη της Βιοπολιτικής, για ένα καλύτερο βίο στην επόμενη χιλιετία.

Ο πλανήτης μας αποτελεί ένα μικρό μέρος του σύμπαντος. Ο γαλαξίας μας έχει περίπου 100 δισεκατομμύρια άστρα και υπάρχουν δισεκατομμύρια άλλοι γαλαξίες. Από ότι γνωρίζουμε μέχρι σήμερα ο «βίος» υπάρχει μόνο στον πλανήτη μας. Κατέχουμε λοιπόν το πολυτιμότερο δώρο της δημιουργίας.

Η τεχνολογία διευρύνει το φάσμα της σκέψης και ανοίγει τους ορίζοντες της κατανόησης, ώστε αυτή να συμπεριλαμβάνει την αποκάλυψη της απέραντης ομορφιάς όχι μόνο του μακροκόσμου αλλά και του μικροκόσμου.

Η μελέτη της ζωής είναι για τον βιολόγο μια συνεχής πηγή χαράς. Σύμφωνα με υπολογισμούς του δόκτορος Δίντζη

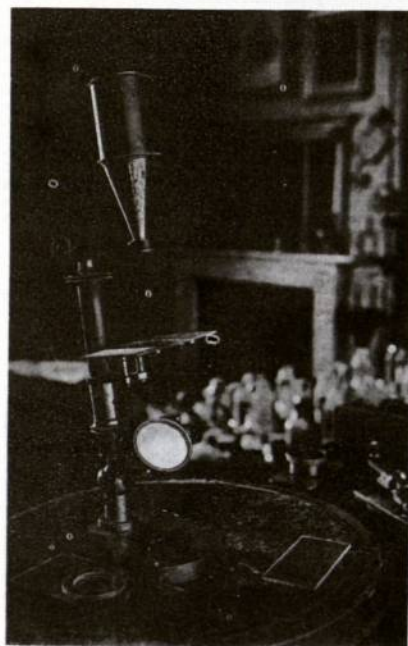
– σε ένα κυβικό χιλιοστό (δηλαδή λίγες σταγόνες) γυναικείου αίματος υπάρχουν κατά μέσον όρο 5.000.000 ερυθρά αιμοσφαίρια.

– 2.500.000 ερυθρά αιμοσφαίρια παρασκευάζονται και ίσιος αριθμός καταστρέφονται, κάθε δευτερόλεπτο κατά την διάρκεια της ημέρας και της νύχτας.

– υπάρχουν περίπου 265.000.000 μόρια αιμοσφαιρίνης σε κάθε κύτ-

ταρο και 650.000.000.000.000 μόρια αιμοσφαιρίνης παρασκευάζονται κάθε δευτερόλεπτο.

– κάθε μόριο αιμοσφαιρίνης αποτελείται από C 3032, H 4816, O 872, N 780, S 8, Fe 4 τα οποία συναρμολογούνται σε 574 αμινο οξέα τα οποία φτιάχνουν τη δομή κάθε αιμοσφαιρίνης μέσα σε 90 δευτερόλεπτα. Είναι σαν να γράφουμε μία λέξη που

αποτελείται από 574 γράμματα. Εάν έστω και ένα γράμμα τοποθετηθεί σε λάθος σειρά αυτό αρκεί για να αποτελέσει την διαφορά μεταξύ υγείας και ασθένειας.

– εκτός από την αιμοσφαιρίνη εκατοντάδες χιλιάδες προτεΐνες παρασκευάζονται σε κάθε κύτταρο. Αυτά είναι ένα μικρό παράδειγμα του τι συμβαίνει κάθε δευτερόλεπτο μέσα σε κάθε κύτταρο. Ο δε ανθρώπινος οργανισμός αποτελείται από τρισεκατομμύρια κύτταρα (1.000.000.000.000).

Αναρωτιέται κανείς όταν βλέπει τον μακρόκοσμο και τον μικρόκοσμο.

Γαλαξίας ή μάλλον γαλαξίες είναι μικρές διαστάσεις δεν είναι το άπειρο
Νετρόνια είναι μικρά πολύ μικρά
δεν είναι το άπειρο

Περισσότερο τι είμαι
ένα νετρόνιο στο γαλαξία
ή ένας γαλαξίας στο νετρόνιο;

(Δρ. Αγνή Βλαβιανού – Αρβανίτη
Ταλαντώσεις, 1983)

Ο «βίος» είναι το πολυτιμότερο αγαθό της γης. Δεν δυνάμεθα να διακινδυνεύσουμε την απώλεια του μεγαλύτερου αυτού αγαθού από μικρά τοπικά προβλήματα που ανεξέλεγκτα περνούν γρήγορα τα εθνικά σύνορα και δημιουργούν παγκόσμιες απειλές.

Η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής έχει τώρα νομική δομή ως σωματείο στην Ελλάδα και με την δυνατότητα να δημιουργήσει παραρτήματα και σε άλλες χώρες με τίτλο BIOPOLITICS INTERNATIONAL ORGANIZATION (B.I.O.) και έχει τους εξής στόχους:

1. Η Βιοπολιτική προτείνει **διεθνή συνεργασία για τη καλύτερη κατανόηση του βίου**. Παράλληλα με τα εθνικά ζητήματα, οι χώρες οφείλουν ν' αναπτύξουν και διεθνή καθήκοντα. Οι προηγμένες χώρες, με τη χρησιμοποίηση επικοινωνιακών δορυφόρων μπορούν ν' αυξήσουν τη πληροφόρηση της ανθρωπότητας σε θέματα υγείας και περιβάλλοντος. Ένα πεδίο δράσης θα χρειαστεί με αυξανόμενη συναίσθηση ευθύνης για την επανεξέταση των αξιών σε όλους τους τομείς. Νέα διεθνής νομοθεσία μπορεί να προσφέρει ένα κώδικα δράσης σε περιπτώσεις όπου ο βίος απειλείται από καταστροφές του περιβάλλοντος ή της υγείας. Μια ομάδα αναγνωρισμένων διεθνών προσωπικοτήτων δύναται να εξουσιοδοτηθεί με την

ευθύνη να προτείνουν την επίλυση διεθνών προβλημάτων.

2. Η Βιοπολιτική προτείνει την διαλεκτική αντιμετώπιση διεθνών προβλημάτων με βάση την ανασκόπηση της τεχνολογικής προόδου. Ο ταχύς ρυθμός αύξησης των γνώσεων οδηγεί την ανθρώπινη σκέψη σε νέες διαστάσεις. Η τεχνολογική πρόοδος προκαλεί δονήσεις στα θεμέλια της ιδιωτικής και κοινωνικής μας ύπαρξης. Ηθικές αξίες, κοινωνική δομή, εθνικά και διεθνή προβλήματα καθώς και νομοθεσίες χρειάζεται να επανεξετασθούν εν όψει των νέων εξελίξεων, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής. **Η βιο-επανεξέταση της τεχνολογίας σε όλους τους τομείς** έχει γίνει επιτακτική ανάγκη, έτσι ώστε να καθοδηγηθούν τα επιτεύγματα και οι σύγχρονες εξελίξεις της τεχνολογίας για τη βελτίωση του βίου τώρα που βρισκόμαστε στο κατώφλι του 21ου αιώνα.

3. Κάθε γωνιά της Ελλάδας, ανάλογα με την πολιτιστική της προσφορά προς την ανθρωπότητα μπορεί να χρησιμεύσει ως ο ιδεώδης τόπος συνάντησης των ειδικών για τη θεμελίωση των νέων κατευθύνσεων. π.χ. η Πάτμος, το νησί του Αποστόλου Ιωάννου, μπορεί να χρησιμεύσει ως τόπος συνάντησης θεολόγων για την επανεξέταση των επιπτώσεων της τεχνολογίας στη θρησκεία και την πρόταση συγχρόνων αξιών για

τον «Βίο», η Κως, το νησί του Ιπποκράτη, μπορεί να χρησιμεύσει ως πόλος έλξης για τις ιατρικές επιστήμες, η Ικαρία, το νησί του Ίκαρου, για τους αεροναυπηγούς, η Επίδουρος για θεατρικές μελέτες.

Η πολιτιστική προσφορά, το κλίμα και η γεωγραφική θέση προσφέρουν ένα ιδανικό τόπο συνάντησης για την **βιο-επανεξέταση της τεχνολογίας**. **Η Ελλάδα έτσι μπορεί να γίνει η Διεθνής Τράπεζα Ιδεών** όπου μυθολογία, ιστορία, παράδοση και υπερσύγχρονη τεχνολογία θα μπορούν να συμβαδίσουν και να προσφέρουν ένα μέλλον που βασίζεται σε μια προοπτική ελπίδας και το σεβασμό προς την δημιουργία.

4. Η Βιοπολιτική προτείνει την **ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης στην σύγχρονη πρόοδο των βιολογικών επιστημών** έτσι ώστε περισσότερα άτομα να αντιληφθούν τις διακλαδώσεις της βιολογίας στο δικό τους τομέα ενδιαφέροντος.

Η ανθρώπινη ιστορία επεκτείνεται μόνο σε μερικές χιλιάδες χρόνια. Σ' αυτό το διάστημα πολλά πολιτικά πρότυπα αναπτύχθηκαν. Τυραννία, Δημοκρατία, είναι μεταξὺ των παλιότερων. Και τώρα, νέες λέξεις, όπως Σοσιαλισμός, Κομμουνισμός, Καπιταλισμός, έχουν προστεθεί σαν διαφορετικά πρότυπα της ανθρώπινης κοινωνίας. Η ιστορία της ζωής όμως, επεκτείνεται σε πολλές εκατοντάδες εκατομμύρια χρόνια. Η ζωή έχει δοκιμασθεί σε απεριόριστες ποικιλίες και έχουν επιζήσει οργανισμοί δια μέσου της δύναμης της επιλογής και της εξέλιξης. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο ο «Βίος» μπορεί να χρησιμεύσει ως πρότυπο για να επιτευχθούν οι επιθυμητές διαστάσεις και ν' αναπτυχθεί η στρατηγική της κοινωνίας του μέλλοντος. Θα χρειασθούν φωτισμένοι «Βιονομοθέτες» για να θέσουν τα ηθικά όρια. Ένα πολυδιάστατο πλαίσιο θα δημιουργηθεί από τις νέες διαστάσεις της προόδου της βιολογίας.

Η συμμετοχή μιας χώρας στην πρόοδο των βιολογικών επιστημών μπορεί να θεωρηθεί σαν ένα θερμομετρο που μετρά την μελλοντική κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη. Οι διακλαδώσεις των βιολογικών επιστημών επιδρούν με άμεσο

τρόπο στην οικονομία τόσο ώστε να μπορούν να ονομαστούν με ένα νέο όνομα Βίο-οικονομία. Δεν πρέπει να θεωρηθεί αυτό ως θεωρητική ιδέα αλλά σαν ανάγκη για την ανταγωνιστικότητα και την πρόοδο.

Γεωργία

Γνώσεις γενετικής και βιοτεχνολογίας οδηγούν σε καλύτερη παραγωγή γεωργικών προϊόντων. Ανταγωνιστικότητα στην πώληση σιτηρών σημαίνει δίνω σιτάρι και παίρνω χρυσό και ελέγχω έτσι την διεθνή οικονομία. Σχετικά με την διατροφή αρκεί να σκεφτούμε ότι σαράντα χιλιάδες παιδιά πεθαίνουν την ημέρα από πείνα. Η βιοτεχνολογία θα προσφέρει υπέρ αρκετά τρόφιμα. Υπάρχουν ήδη νέα φυτά με μεγαλύτερη αντοχή στις ασθένειες και καλύτερη παραγωγή. Έντονος συναγωνισμός στις γνώσεις βιολογικών μηχανισμών οδηγεί σε τεράστια οικονομικά οφέλη στον τομέα της κτηνοτροφίας, γαλακτοκομίας, οινοποιίας και ανθοκομίας.

Αθλητισμός

Στους Ολυμπιακούς αγώνες οι αθλητές φτάνουν σε υψηλά επίπεδα απόδοσης. Μοιάζει σαν να έχει επιτευχθεί η πλήρης επίδοση του ανθρώπινου σώματος. Κι' όμως, με περισσότερη πληροφόρηση από την έρευνα του εγκεφάλου πραγματοποιείται μεγάλη βελτίωση των επιτευγμάτων. Η μέθοδος BIOFEE-DBACK μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για τον έλεγχο και τη δύναμη αυτοσυγκέντρωσης. Ηλεκτρονικοί υπολογιστές προσφέρουν πρότυπο εκτέλεσης του αθλήματος και ταυτόχρονη ανάλυση των κυμάτων του εγκεφάλου και του μυικού συντονισμού. Βελτιωμένη κατανόηση της αθλητικής επιστήμης μπορεί να χρησιμοποιηθεί όχι μόνον από τους αθλητές ολυμπιακών αγώνων αλλά και από το ευρύτερο κοινό. Τελευταίες έρευνες στην αθλητική επιστήμη έχουν σαν αποτέλεσμα την γενικότερη βελτίωση της υγείας.

Το Βίο-Περιβάλλον

Η διεθνής συνεργασία για τα θέματα περιβάλλοντος διαχωρίζει τη

θέση του ανθρώπου απ' όλους τους άλλους οργανισμούς. Η Βιοπολιτική προτείνει διεθνή συνεργασία για το «βίο-περιβάλλον». Μόνον όταν αντιληφθούμε την άμεση σύνδεση της δικής μας ζωής με κάθε άλλη μορφή βίου, τότε μόνο θα σεβαστούμε το περιβάλλον. Κάθε καταστροφή του βίου έχει άμεση επίπτωση στο μέλλον του ανθρώπου.

Αρχιτεκτονική

Σε τομείς όπως η αρχιτεκτονική, η κυψέλη, οι φωλιές τερμιτών, η μεμβράνη του κυττάρου και άλλα οργανίδια μέρη του κυττάρου, μπορούν να χρησιμεύσουν ως δομικά πρό-

τυπα για το μέλλον. Βίο-υλικά έχουν δοκιμασθεί και έχουν επικρατήσει στη φύση επί εκατοντάδες εκατομμύρια χρόνια. Οι πολιτικοί μηχανικοί μπορεί να χρησιμοποιήσουν βίο-υλικά όπως το κολλαγόνο και τη κυτταρίνη για οικοδομική χρησιμότητα. Οι αεροναυπηγοί μπορεί να κάνουν σχέδια για αεροπλάνα με κινούμενα φτερά και με δομή οστών. Οι ναυπηγοί μπορεί να κατασκευάζουν πλοία με ανοξείδωτο δέρμα για προστασία.

Ένα νέο βίο-υλικό, μια συγκολλητική ουσία που εξάγεται από ορισμένα όστρακα σύντομα θα χρησιμοποιηθεί για την αποφυγή της οξειδωσης και την επισκευή των πλοίων αλλά και στην χειρουργική για τη συγκόλληση οστών ή και δερ-

ματος, και στην οδοντιατρική για τη διαρκή τοποθέτηση οδοντοστοιχίας. Τώρα χρειάζονται 3.000.000 όστρακα για την παραγωγή ενός κιλού. Ήδη έχουν απομονωθεί τα γονίδια και έχουν μεταφερθεί σε βακτηρίδια τα οποία παράγουν το νέο αυτό υλικό

Τέχνη

Όπως οι περισσότεροι δημιουργοί, έτσι και οι καλλιτέχνες ψάχνουν πηγές έμπνευσης. Η Βιολογία με τις πολλές πτυχές της και τα κρυφά της μυστήρια μπορεί να προσφέρει πολλά. Δια μέσου των αιώνων η τέχνη αντικατοπτρίζει την μελέτη της φύσης. Υπ' αυτήν την έννοια «η Βιοτέχνη» δεν είναι μια ανακαίνιση. Ήδη οι ζωγράφοι κοιτάζοντας με το μικροσκόπιο ανακαλύπτουν ένα νέο κόσμο ύπαρξης. Το άνοιγμα προς το μικρόκοσμο προσφέρει απεριόριστες πηγές έμπνευσης για καλλιτεχνική δημιουργία στο μέλλον. Καλλιτέχνες με καλύτερη κατανόηση της βιομοριακής δομής μπορούν να προσφέρουν νέες διαστάσεις καλλιτεχνικής έκφρασης.

Η φωτογραφία και η μουσική αντλούν έμπνευση από τη φύση. Αλλά μέχρι τώρα οι καλλιτεχνικές εκφράσεις βασίζονται κυρίως σε οπτικές και ακουστικές εμπειρίες. Η αίσθηση της όσφρησης δεν έχει χρησιμοποιηθεί επαρκώς. Πώς θα ήταν αν θαύμαζε κανείς μια ζωγραφική ενός πεδίου μάχης και συγχρόνως άκουγε τις πολεμικές κραυγές και μύριζε μπαρούτι;

Η αίσθηση της όσφρησης μπορεί να μελετηθεί περαιτέρω και ως άμυνα. Τα ραντάρ και τα ραδιόφωνα μεταφέρουν πληροφορίες που βασίζονται στην όραση και την ακοή. Όμως τα έντομα χρησιμοποιούν την αίσθηση της όσφρησης για να αναγνωρίσουν το ταίρι τους ή τους εχθρούς τους από τεράστιες αποστάσεις. Αυτό το εξετασμένο σύστημα αναγνώρισης παραμένει ανεκμετάλλευτο. Και τα κύτταρα έχουν την ικανότητα να αναγνωρίζουν συγκεκριμένους εχθρούς. Στον άνθρωπο τουλάχιστον ένα εκατομμύριο διαφορετικά αντισώ-

ματα προσφέρουν εξατομίκευση της άμυνας. Αυτό δεν αποκλείει την παράλληλη ύπαρξη γενικώτερης αντίδρασης από τα λυσοσώματα και τα λευκοκύτταρα.

Ενέργεια

Στην αναζήτηση πηγών ενέργειας θα χρειαστεί να στρέψουμε την προσοχή μας στα φυτά. Εμείς δεν μπορούμε να καθήσουμε στον ήλιο και να παρασκευάσουμε τροφή. Τα φυτά μετατρέπουν απ' ευθείας την ηλιακή ενέργεια σε τροφή και οξυγόνο.

Έχουν βρεθεί πρόσφατα βακτηρίδια που παρασκευάζουν το ακριβότερο καύσιμο, το υδρογόνο. Ιάπωνες επιστήμονες ετοιμάζουν βακτηρίδια που τρέφονται με κυτταρίνη και παρασκευάζουν υδρογόνο.

Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές

Στο μέλλον η Βιολογική λειτουργία του εγκεφάλου μπορεί να χρησιμεύσει ως πρότυπο εναποθήκευσης μνήμης και επεξεργασίας πληροφοριών από τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Ερευνώντας την λειτουργία των κυττάρων του εγκεφάλου δίνεται η δυνατότητα της ανακάλυψης του μηχανισμού με τον οποίο τα κύτταρα εναποθηκεύουν πληροφορίες υπό την μορφή αφηρημένης σκέψης. Εφ' όσον αυτό επιτευχθεί, το ίδιο σύστημα χημικής εναποθήκευσης της σκέψης μπορεί να εισαχθεί στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές αυξάνοντας το πλαίσιο ανάλυσης.

Κάθε ερεθισμός της όρασης, όσφρησης ή ακοής, δημιουργεί ηλεκτρικά κύματα. Τα κύματα αυτά προχωρούν με τους νευρώνες προς τις συνάψεις όπου μετατρέπονται σε χημικές εκκρίσεις νευροδιαβηστών. Κάθε νευρώνας έχει περίπου 100.000 συνάψεις, οι οποίες αποτελούν την γέφυρα προς άλλους νευρώνες. Ο αριθμός των νευρώνων του εγκεφάλου υπολογίζεται ότι υπερβαίνει τα 100.000.000.000. Δηλαδή υπάρχουν περισσότεροι νευρώνες στον εγκέφαλο από άστρα στο γαλαξία μας.

10.000.000.000 υπολογισμοί το δευτερόλεπτο χρειάζονται για να φθάσει κάθε εικόνα στο οπτικό

νεύρο. Με καλύτερη κατανόηση του μηχανισμού της όρασης παρασκευάζονται τώρα ρομπότ που θα θλέπουν τα ώριμα πορτοκάλια και θα μαζεύουν 300 πορτοκάλια το λεπτό. Αυτό βέβαια θα χρησιμοποιηθεί σε πολλούς άλλους τομείς της γεωργίας αλλά και της βιομηχανίας.

Η μελέτη της ακοής μας προσφέρει καλύτερη κατανόηση της επικοινωνίας των ζώων. Μαθαίνουμε τα τραγούδια της φάλαινας ή την ομιλία των δελφινιών. Τα ακουστικά κύματα αναλύονται από ηλεκτρονικούς υπολογιστές έτσι ώστε σύντομα η αυτόματη μετάφραση να γίνει πραγματικότητα. Θα μιλάει κανείς στο τηλέφωνο Ελληνικά από την Ελλάδα και Ιαπωνικά από την Ιαπωνία αλλά τα ακουστικά κύματα θα αναλύονται και θα μεταφράζονται αυτομάτως από ομιλούντα ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Μόλις τον Οκτώβριο, ανακοινώθηκε μελέτη της όσφρησης που αποδεικνύει την δυνατότητα χρησιμοποίησης της όσφρησης κάθε ατόμου όπως γίνεται τώρα με τα δακτυλικά αποτυπώματα. Κάθε άνθρωπος έχει προγενετικά καθωρισμένη οσμή. Σε λίγα χρόνια οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές θα αναλύουν την οσμή και θα αναγνωρίζουν το άτομο.

Νευραλγικοί τομείς άμεσα συνδεδεμένοι με την πρόοδο των βιολογι-

κών επιστημών όπως η νομοθεσία, οι επικοινωνίες, το περιβάλλον, δεν μπορούν να συζητηθούν στο σύντομο αυτό χρόνο.

Ιατρική

Πρόσφατα πειράματα μεταμόσχευσης, κυττάρων εμβρύου σε εγκέφαλο υπερηλίκων ποντικών δείχνουν μια αναζωογόνηση της όλης συμπεριφοράς, τόσο που μοιάζει με ανακάλυψη της πηγής της νεότητας. Τα πειράματα αυτά όμως μέχρι στιγμής έχουν περιοριστεί μόνο σε ποντικούς και πιθήκους.

Για την ανάλυση του μηχανισμού της μνήμης και της σκέψης γίνονται χιλιάδες πειράματα. Ήδη με ηλεκτρόδια ανακαλύπτονται κέντρα του εγκεφάλου όπου εντοπίζονται οι διαφορετικές σκέψεις. Άλλο ηλεκτρόδιο αναγνωρίζει τον αριθμό 1.000.000.000 και το μήνυμα ισχυροποιείται και διαφοροποιείται αν προστεθεί δίπλα στον αριθμό μια ένδειξη δολλαρίων, δηλαδή 1.000.000.000 \$.

Οι μηχανισμοί και οι ουσίες που βοηθούν την λειτουργία της μνήμης αρχίζουν και γίνονται πιο γνωστές. Ενίσχυση της μνήμης γίνεται με ειδικά προγράμματα εκπαίδευσης από ψυχολόγους με είδη διατροφής όπως η λεκιθίνη και άλλες ουσίες που αυξάνουν την παραγωγή ακετυλχολίνης, καθώς επίσης και με διάφορα φαρμακευτικά προϊόντα που έχουν ήδη αρχίσει να κυκλοφορούν στη διεθνή αγορά. Ανάλυση της αγοράς δείχνει ότι η πώληση φαρμακευτικών προϊόντων μνήμης θα ανέρχεται στο ποσό του 1.000.000.000 δολλαρίων.

Όταν έγινε η ανακάλυψη του τροχού δύσκολα μπορούσε κανείς να προειδεί τους σημερινούς δρόμους της Αθήνας με την ατέλειωτη αλυσίδα αυτοκινήτων. Μια παρόμοια επανάσταση γίνεται σήμερα στη βιολογία και την ιατρική. Μέχρι προ ολίγων ετών η ιατρική βασιζόταν σε μελέτη των συμπτωμάτων, τη διάγνωση της ασθένειας και την ανάλογη θεραπεία. Τώρα όμως με τη γενικότερη μηχανική γίνεται μια βαθιά τομή στην αντιμετώπιση των ασθενειών. Ο βιολογικός μηχανισμός γίνεται πιο κατανοητός και η όλη αντιμετώπιση αλλάζει επανα-

στατικά.

Η γενετική μηχανική ανοίγει τον ορίζοντα για προγενετική διάγνωση. Δίνει την δυνατότητα της αλλαγής του γενετικού κώδικα με την μεταφορά ανθρωπίνων γονιδίων σε βακτηρίδια. Έτσι μετατρέπονται τα βακτηρίδια σε εργοστάσια παραγωγής ανθρωπίνων πρωτεϊνών. Η παραγωγή ινσουλίνης από τα ζώα είχε μεγάλο κόστος και μικρό αποτέλεσμα. Σήμερα τα βακτηρίδια ήδη έχουν μετατραπεί σε εργοστάσια παραγωγής ανθρώπινης ινσουλίνης.

Η απομόνωση γονιδίων έχει γίνη πραγματικότης και η ελπίδα είναι ότι σύντομα περισσότερες από 2.000 ασθένειες που γνωρίζουμε ότι οφείλονται σε λειτουργία γονιδίων θα μπορούν να θεραπευθούν. Η γενετική μηχανική έχει επιταχύνει τις ελπίδες μιας θεραπείας καρκίνου. Σε πρόσφατες ανακοινώσεις του Νοεμβρίου εκτός από τα γνωστά μέσα αντιμετώπισης της ασθένειας όπως εγχείριση, θεραπεία με ακτινοβολία, χημιοθεραπεία και ιντερφερόνη, προστίθενται τώρα νέες σημαντικές ελπίδες όπως:

- ειδικά τεστ καρκινογόνων κυττάρων με τη χρησιμοποίηση νέων χρωστικών ουσιών από φύκια, οι οποίες βοηθούν στην ακριβή και γρήγορη διάγνωση κυρίως κατά την ώρα της εγχείρησης.

- η ιντερλευκίνη 2 που ενισχύει την παραγωγή αμυντικών κυττάρων.

- καθώς και μετά από διάσπαση εκατομμυρίων τεμαχίων από γονίδια, επιστήμονες γενετικής μηχανικής στο Χάρβαρντ, μετέφεραν τα τεμάχια σε 100.000 ομάδες βακτηριδίων. Μια νέα πρωτεΐνη CSF (κολοनि σtimουλάτινγ φάκτορ) κινητοποιεί την παραγωγή αμυντικών κυττάρων του οργανισμού και προσφέρει τεράστιες νέες ελπίδες στη θεραπεία ακόμα και ακραίων περιπτώσεων.

- πρόοδος στην καταπολέμηση του ιού που προκαλεί το AIDS έγινε πρόσφατα με την ουσία AZT, η οποία παρατείνει την ζωή των ασθενών.

- μόλις αυτή την εβδομάδα ανακωχώθηκε ένα ελπιδοφόρο διαγνωστικό μέσο του καρκίνου. Η ανάλυση αίματος με μηχανήματα NMR τα οποία εντοπίζουν έγκαιρα ένα είδος λιποπρωτεϊνών.

Ανταλαβανόμαστε ότι ο άνθρωπος κατέχει τη δυνατότητα της επιλογής του μέλλοντος. Η ταχεία ανάπτυξη της τεχνολογικής προόδου προσφέρει την άνοδο στην κλίμακα της γνώσης και τη συνδυαστική γέφυρα μεταξύ του παρόντος και του μέλλοντος. Στις επόμενες δεκαετίες η «Βιοπολιτική» μπορεί να παίξει ένα σημαντικό ρόλο στην ολοκλήρωση της ειρήνης και την αποκάλυψη της αρμονίας.

Αρμονία

Με της ψυχής τα φτερά

αγγίζω τα χρυσαφένια κύματα του

άπειρου

γύρω παραδεισένια ομορφιά σαν

φως

σπινθηρίζει ακτίνες με χρώματα

λουλουδιών

ψιθυρίζει το χώμα, ζωντανεύει η

γη

όχι σαν μάνα αλλά σαν θυγατέρα

του κύκλου της φθοράς

μα και του ατέλειωτου της

αφθαρσίας

Τη μελωδία του σύμπαντος

περιτυλίγει με παλμό η Αρμονία.

(Αγνή Βλαβιανού - Αρβανίτη - 1984)

Υπολείπονται μόνο λίγα χρόνια από την αρχή του εικοστού πρώτου αιώνα. Δεν είναι μόνο η αρχή ενός νέου αιώνα αλλά και της τρίτης χιλιετηρίδας. Η αλματώδης πρόοδος της τεχνολογίας δημιουργεί στους ανθρώπους ένα συναίσθημα άγχους και ανασφάλειας. Η αγωνία είναι δικαιολογημένη γιατί η τεχνολογία προχώρησε με γεωμετρική ταχύτητα ενώ τα πλαίσια της κοινωνικής δομής δεν κατόρθωσαν να εξελιχθούν παράλληλα με τον ίδιο ρυθμό. Μετά την πρόσφατη καταστροφή στο Τσερνομπίλ η δυσπιστία έφθασε σε αποκορύφωμα. Τα ραδιενεργά σύννεφα σε λίγες ώρες περνούσαν τα σύνορα από τη μια χώρα στην άλλη και έδειξαν καθαρά τις μικρές διαστάσεις του πλανήτη μας. Δεν αρκεί πια μια εθνική ελεγχόμενη πολιτική. Χρειάζεται μια ενεργός συμμετοχής όλων των χωρών για τη διεθνή αντιμετώπιση της τεχνολογικής προόδου.

Η τεχνολογία προσφέρει τα αναρίθμητα αγαθά της σημερινής κοινωνίας και βελτιώνει τις συνθήκες της ζωής. Παράλληλα όμως με τις

θετικές προσφορές, προβλήματα σκορπίζονται σε όλους τους τομείς. Χρειάζεται μια νέα τακτική για την αντιμετώπιση της αβεβαιότητας που δημιουργείται από την κλιμάκωση των προβλημάτων. Ο ταχύς ρυθμός ανάπτυξης μπορεί να χρησιμοποιηθεί για το πανανθρώπινο συμφέρον και ν' αποφευχθούν οι δυσάρεστες συνέπειες που οδηγούν σε διόγκωση των κινδύνων.

Το πνεύμα συνεργασίας και ο σεβασμός προς την ζωή μπορούν να χρησιμεύσουν ως καταλύτες των θέσεων και αντιθέσεων και να οδηγήσουν στη σύνθεση της κοινωνίας του μέλλοντος.

Η τεχνολογία οδηγεί στην αποκάλυψη της σοφίας της δημιουργίας. Έκθαμβος αναζητά κανείς τις απαντήσεις.

Συμφωνία

Μακρόκοσμος κόσμος και μικρόκοσμος

μ' ένα ρυθμό κρατούν μια συμφωνία

με μελωδία θεϊκή τόσο απέραντη τόσο σωστή, τόσο μικρή

που ψάχνεις μ' ανθρώπινη ματιά να δεις ποιος διοικεί

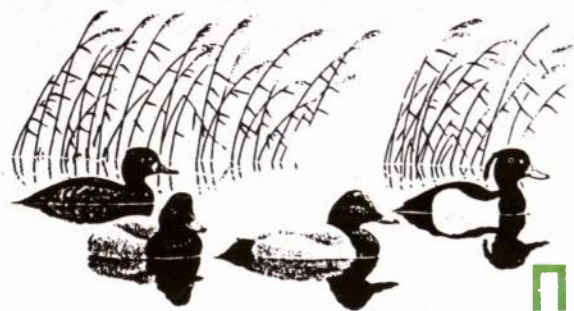
χωρίς αρχή και τέλος

μ' απέραντη αρμονία

της πλάσης κάθε μυστικό παλμό

(Δρ. Αγνή Βλαβιανού - Αρβανίτη, Ρίζες, 1982).

Καθώς το ανθρώπινο είδος διαβαίνει το κατώφλι της επόμενης χιλιετίας το πρόβλημα του βίου γίνεται ολοένα πιο πολύπλοκο. Πολύ περισσότερο από μια απλή προστασία και προαγωγή του βίου στις πολυποίκιλες εκδηλώσεις του, το ανθρώπινο είδος θα έχει να αντιμετωπίσει θεμελιακά ηθικά, νομικά, πολιτικά διλήμματα τα οποία αποτελούν συνέπεια της συσσωρευμένης προόδου που επιτεύχθηκε στο τομέα της βιοέρευνας. Αυτή η επιστημονική και τεχνολογική επέλαση μπορεί να φέρει την πρόοδο ή την απειλή για τη ζωή ανάλογα με την ικανότητα των ανθρώπων να κατανοήσουν τις επιπτώσεις της τεχνολογίας και την ετοιμότητά τους να προστατεύσουν το κοινό καλό.

Αφιέρωμα
στην Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος

ΠΡΙΝ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΑΡΓΑ....

Δεν είναι ίσως υπερβολικός ο ισχυρισμός, που με βεβαιότητα προβάλλει το μεγαλύτερο μέρος της παγκόσμιας κοινής γνώμης, ότι ο περιβαλλοντικός μας κόσμος πήρε τον κατήφορο, βαδίζοντας προς τον όλεθρο και την καταστροφή.

Δεν είναι τυχαίο γεγονός η επιστροφή του ανθρώπου στη φύση και τις ρίζες του. Ύστερα από την τραγική διαπίστωση των σφαλμάτων που διέπραξε με την παρεμβατικότητα και τις άστοχες ενέργειές του στο φυσικό του περιβάλλον και αφού βρέθηκε στο χείλος του γκρεμού που μόνος οδηγήθηκε, προσπαθεί να ξαναβρεί τον εαυτό του εκπέμποντας σήματα S.O.S. με κραυγές αγωνίας:

«Σώστε τη φύση και το περιβάλλον.. Σώστε ό, τι απόμεινε πριν είναι πολύ αργά...»

Η απaráδεκτη κατάσταση που βρέθηκε ολόκληρος ο πλανήτης, εξανάγκασε τους υπευθύνους να δραστηριοποιηθούν προκειμένου να αντιμετωπίσουν το πράγματι οξύτατο πρόβλημα της καταστροφής του φυσικού μας περιγύρου. Έτσι σε κάθε γωνιά της γης, ηγεσίες κρατών, επιστήμονες, ειδικοί, ομάδες ατόμων αλλά και απλοί άνθρωποι, έχουν ήδη εμπλακεί σ' έναν άνισο και πολυδάπανο αγώνα, με την ελπίδα να διασώσουν τα απομεινάρια της καταστροφικής μανίας, της κατά τα άλλα υπερσύγχρονης τεχνολογικής εποχής μας.

Στη χώρα μας, αν και ο κίνδυνος καταστροφής είναι ορατός, ο αγώνας είναι δυνατόν να δικαιωθεί αν όλοι ομόψυχα πολιτεία και λαός, σε μια κοινή προσπάθεια πολεμήσουμε με στόχο μια καλύτερη ζωή.

Είναι γεγονός, ότι τόσο η χλωρίδα, όσο και η σπάνια ελληνική πανίδα, βρίσκονται πια στην «επικίνδυνη ζώνη» και θάνατι τουλάχιστον άδικο να δικαιωθούν αυτοί που πιστεύουν, ότι δεν θα περάσουν ίσως πολλά χρόνια όπου τα διάφορα ζώα και πουλιά που υπάρχουν σήμερα, θ' αποτελέσουν παρελθόν και ότι η γνωριμία τους με

τα παιδιά και τα εγγόνια μας θα γίνει μέσα από τα σχέδια ή τους πίνακες κάποιου ευαίσθητου σημερινού ζωγράφου, αφού θα έχουν κυριολεκτικά αφανισθεί.

Όταν λέμε πανίδα, εννοούμε το σύνολο των διαφόρων ζώικών ειδών που ζουν σε μια καθορισμένη περιοχή ή σ' ένα καθορισμένο περιβάλλον. Η ποικιλία και ο πλούτος της πανίδας, εξαρτώνται από τον αριθμό των ζωικών ειδών που έχουν όμοιες απαιτήσεις ζωής και οι οποίες απαιτήσεις έχουν στενή σχέση με την ποιότητα και την ποσότητα της βλάστησης (χλωρίδας), καθώς και τις συνθήκες κλίματος και περιβάλλοντος.

Η γεωγραφική θέση της χώρας μας, αλλά και οι σπάνιες κι ευνοϊκές συνθήκες κλίματος που επικρατούν

εδώ, συντελούν ώστε ο τόπος μας να αποτελεί ένα μοναδικό σταθμό «τράνζιτ» των αποδημητικών πουλιών. Εκτός από τα τετρακόσια περίπου είδη του φτερωτού μας κόσμου, δεκάδες άλλα είδη βρίσκουν ιδανικές συνθήκες προσωρινής διαβίωσης και χτίζοντας τις φωλιές τους, πολλαπλασιάζουν το είδος τους. Άλλα ξεχειμωνιάζουν και άλλα «παραβιάζουν» τον εναέριο χώρο μας, χρησιμοποιώντας τον σαν πέρασμα στα μακρινά μεταναστευτικά ταξίδια τους προς τον Βορρά.

Η ποικιλία αυτή της ελληνικής πανίδας, που είναι από τις μεγαλύτερες της Γηραιάς Ηπείρου, αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της φυσικής μας κληρονομιάς και μέχρι ένα βαθμό, αποδεικνύει το υγιεινό περιβάλλον

της χώρας μας, σε σύγκριση με αυτό των άλλων Ευρωπαϊκών χωρών.

Συνειδητοποιώντας λοιπόν την πραγματικότητα και δίνοντας βαρύτητα στις προσπάθειες που γίνονται για την ποιοτική αναβάθμιση του περιβάλλοντος μπορούμε να είμαστε αισιόδοξοι, αν προσπαθήσουμε να προσεγγίσουμε το πρόβλημα. Αν κάνουμε πράξη τις θεωρίες και τις απόψεις μας, θα διαπιστώσουμε ότι το πρόβλημα λύνεται, αρκεί να μην είμαστε μικρόψυχοι σε κόπους και πιθανές μικροθυσίες που πρέπει να υποβληθούμε. Ας δούμε στις πραγματικές διαστάσεις του πρόβλημα καταστροφής της ελληνικής πανίδας και τι μπορούμε να κάνουμε προκειμένου να βρούμε τη λύση. μπορούμε να κάνουμε προκειμένου να βρούμε τη λύση.

Α. Αίτιο μείωσης των ζωικών πληθυσμών ή εξαφάνισης των ειδών.

Η φύση, ένα απέραντο εργοτάξιο σοφίας, υποκείμενη σε απaráβατους φυσικούς νόμους, κανόνες και ισορροπίες, δεν έπαψε ούτε στιγμή από την ημέρα της Δημιουργίας της, να σκορπά απλόχερα τα αγαθά της. Η οποιαδήποτε παρέμβαση στο Θεϊκό Δημιούργημα, ήταν επόμενο πως θα είχε σαν αποτέλεσμα να διαταραχτούν οι σχέσεις και η αρμονία του Σύμπαντος και βέβαια η βιολογική ισορροπία της φύσης.

Το τελειότερο των δημιουργημάτων, ο άνθρωπος, στην προσπάθειά του να γίνει ο κυρίαρχος του Σύμπαντος και αποσκοπώντας σε μια καλύτερη και άνετη ζωή, θυσίασε στο βωμό της τεχνολογίας την ίδια του την ύπαρξη, παρεμβαίνοντας και καταστρέφοντας τον φυσικό του κόσμο.

Ορισμένες από τις άλογες παρεμβάσεις του ανθρώπου στη φύση, που ήταν και καταλυτικές για την επιβίωση του ζωικού μας βασιλείου, ήταν:

- Καταστροφή των βιοτόπων.
- Αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων.
- Καταστροφή δασών και θάμνων από πυρκαγιές.
- Αυξανόμενη λαθροθηρία.
- Έντονο κυνήγι λόγω αυξανόμενης κυνηγετικής πίεσης.
- Αποξήρανση των λιμνών.
- Εύκολη και γρήγορη προσέγγιση στους κυνηγότοπους.
- Τελειοποίηση των μέσων κυνηγιού.
- Ανεπαρκής επιτήρηση.
- Ελλιπή μακροπρόθεσμα μέτρα, για την προστασία του περιβάλλοντος γενικά, αλλά και της πανίδας ειδικότερα.

Σύμφωνα με την γνώμη των ειδι-

κών, και οι δέκα παραπάνω περιπτώσεις αντιμετωπίζονται χωρίς μεγάλες θυσίες, αρκεί να συνειδητοποιήσουμε, ότι αν δεν θυσιάσουμε ορισμένες προσωρινές απολαύσεις και δεν δώσουμε τέλος στις καταστροφικές μας τάσεις, οδηγούμαστε με μαθηματική ακρίβεια στην αυτοκαταστροφή.

Δεν είναι τόσο δύσκολο να προστατέψουμε του βιότοπους, όπου υπάρχουν. Ούτε η προσπάθεια μιας λογικής χρήσης των φυτοφαρμάκων, έστω κι αν έχει ασήμαντες επιπτώ-

σεις στην παραγωγή. Είναι επιτακτική ανάγκη να διασώσουμε όσα δάση απόμειναν, αφού ο καθένας γνωρίζει την προσφορά τους για την ίδια μας τη ζωή. **Είναι αδιανόητο αν δικαιολογείται η εγκληματική ενέργεια του κάθε λαθροθήρα.** Είναι απαράδεκτο αν όχι λυπηρό να βρίσκονται 350.000 «έτοιμοι πόλεμοι» πάνοπλοι κυνηγοί, (αριθμός κυνηγετικών αδειών έτους 1985) εξοπλισμένοι με τα τελευταία επιτεύγματα της πολεμικής τεχνολογίας (επαναληπτικές καραμπίνες), διό-

πτρες κ.λ.π.), έτοιμοι να εξορμήσουν με κάθε μέσο και διευκόλυνση και πιάνοντας τα βουνά και τις πεδιάδες, να προσπαθούν να εξολοθρεύσουν τα απροστάτευτα ζώα και πουλιά, εξωτερικεύοντας τα πρωτόγονα ένστικτά τους. Είναι «λίγη» η δικαιολογία και δεν είναι ικανή να πείσει, ότι το κυνήγι είναι άθλημα ή σπορ, και ότι το κάθε ζώο ή πουλί είναι προικισμένο από την φύση, ώστε να μπορεί να αντιδράσει τρέχοντας ή πετώντας μακριά. Ίσως να ωραιοποιούσαν την εικόνα, αν ήταν σε θέση να αποδείξουν,

ότι τα καταστροφικά τους όπλα, είναι σαν αυτά της παλιάς καλής - για τα θηράματα - εποχής, που ήταν εμπροσθογεμή. Με την τελειοποίηση των φονικών αυτών οργάνων, είναι αδύνατον να δοθεί η ευκαιρία στο κάθε θήραμα να σωθεί, αφού ολόκληρες ομάδες ή μεμονωμένοι «σπόρτσμαν» «εξολοθρευτές», το βάζουν στο στόχαστρο ρίχνοντας καταιγισμό πυρών μέχρι της τελικής πτώσης. Σήμερα δεν μπορεί κανείς να ισχυρισθεί πως το κυνήγι καλύπτει τις βιοτικές ανάγκες μιας οικογένειας, δεδομένου ότι

εδώ και αρκετά χρόνια οι ανάγκες της ζωής έχουν υπερκαλυφθεί και οι συνθήκες διατροφής έχουν αλλάξει τόσο, ώστε η τροφή έπαψε να αποτελεί αντικείμενο αναζήτησης.

Η επιτήρηση για την διάσωση πανίδας και χλωρίδας, πρέπει να γίνει περισσότερο δυναμική, τα δε μέτρα της Πολιτείας αυστηρότερα, με το σκεπτικό ότι θυσιάζοντας ένα μικρότερης σημασίας αγαθό, δίνει την ευκαιρία να σωθεί το μέγιστο που είναι η ζωή. Δυστυχώς για όλους μας, τα όρια στένεψαν επικίνδυνα.

Β. Τι χάθηκε και τι απειλείται με αφανισμό, από την σπάνια ελληνική πανίδα

Δεν πρόκειται ν' αναφερθούμε σε όλα τα είδη της άγριας ελληνικής πανίδας, αλλά θ' αναφερθούμε και θα περιοριστούμε μόνο σ' εκείνα που χαρακτηρίζονται θηράματα.

Σύμφωνα με παρατηρήσεις των τελευταίων χρόνων, χάθηκαν από την ζωή και δεν πρόκειται να εμφανιστούν ξανά στον ελλαδικό χώρο: 1) Από τα πουλιά: Η μαρμαρόπαπια, ο φραγκολίνος, η σουλτανοπουλάδα, ο αγριόγαλος, ο κολχικός φασιανός κ.ά.

Άμεσα κινδυνεύουν να αφανιστούν: Ο αργυροπελεκάνος, ο μαυροπελαργός, η χαλκόκοτα, ο θαλασσαετός, ο μαυρογύπας, ο βασιλαετός, η αγκαθοκαλημάνα, το γελογλάρονο, η χαμωτίδα, η πεδινή πέρδικα κ.ά.

2) Από τα θηλαστικά: Έχει εξαφανισθεί ο λύγκας, ενώ κινδυνεύουν άμεσα να εξαφανισθούν, η αρκούδα, το αγριόγιδο, ο αίγαγρος, η μεσογειακή φώκια κ.ά.

Ύστερα από τον θλιβερό πράγματι παραπάνω απολογισμό, είναι σκόπιμο να αναλογισθούμε τις ευθύνες

και την υποχρέωση που έχουμε προς τα παιδιά μας και τις γενιές που ακολουθούν, να τους παραδώ-

σουμε ένα καλύτερο κόσμο, όπως και εμείς προσδοκούσαμε από τους παλιότερους.

Γ. Αντιμετώπιση του προβλήματος από την Πολιτεία.

Είναι αναμφισβήτητο, ότι η Ελληνική Πολιτεία έχει ευαισθητοποιηθεί στα θέματα που αναφέρονται στην προστασία του περιβάλλοντος. Έμπρακτη απόδειξη είναι η ψήφιση του Ν. 1650/10-10-1986, ενός νόμου πλαίσιου για την προστασία του περιβάλλοντος.

Η ανεπαρκής όμως ενημέρωση της κοινής γνώμης αφ' ενός και των ενδιαφερομένων κοινωνικών ομάδων αφ' ετέρου, (κυνηγοί, ψαράδες, αγρότες, φυσιολάτρες, ορειβάτες κ.ά.), καθώς και η έλλειψη συντονισμού στις επεμβάσεις των διαφόρων φορέων

που ασκούν τις δραστηριότητές τους στον ίδιο χώρο ή στους ίδιους φυσικούς πόρους, εξουδετερώνουν τις προσπάθειες μιας ενιαίας εθνικής πολιτικής για την προστασία ορισμένων ειδών της άγριας πανίδας μας ή την διατήρηση των βιοτόπων τους.

Τα θέματα προστασίας της άγριας πανίδας και χλωρίδας, προς το παρόν καλύπτονται από τις διατάξεις του Ν.Δ.86/1969 και του Π.Δ.67/1981. Στα πλαίσια ενεργοποίησης όλων των αρχών επιτήρησης, εκδόθηκε η υπ' αριθμόν 110264/3615/3-11-1986 Εγκύκλιος του Υπουργού Γεωργίας, προς όλες

τις Νομαρχίες της Χώρας, για να υπομνησθεί η διάταξη του άρθρου 289

του Ν.Δ.86/1969, σύμφωνα με την οποία η συμμετοχή των δασικών, δημοτικών και κοινοτικών υπαλλήλων, καθώς και των οργάνων της Ελληνικής Αστυνομίας και Αγροφυλακής, ως προς την πάταξη της λαθροθηρίας

(είναι υποχρεωτική και όχι δυνητική).

Η Πολιτεία με τα παραπάνω μέτρα που έλαβε, οπωσδήποτε απέδειξε ότι η προστασία του περιβάλλοντος, είναι μια βασική της επιδίωξη. Προκειμένου όμως να επιτευχθεί ο στόχος

της και να φέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα χρειάζονται ακόμη πολλά. Μόνο τα μέτρα της Πολιτείας δεν φθάνουν, χρειάζεται και η συμπράταση που στην περίπτωση πρέπει να είναι απ' όλους μας καθολική.

Δ Προοπτικές

Κάθε προσπάθεια για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, δι-

τα προς τα εμπρός που πρέπει όμως να συνεχιστούν σταθερά και με

αμειωτο ρυθμό.

Σαν κατακλείδα θα είχαμε να προτείνουμε:

- Αμέριστη συμπράταση μικρών και μεγάλων σε κάθε προσπάθεια της πολιτείας που στοχεύει στην προστασία του φυσικού μας περιβάλλοντος.
- Αφού μελετηθούν οι τρόποι διάσωσης της πανίδας, να ληφθούν τα οποιαδήποτε προσωρινά ή μόνιμα μέτρα, στα οποία πρέπει να υπακούσουμε πειθαρχημένα.
- Η πρόταση ορισμένων φορέων ή σωματείων για την ίδρυση αναπαραγωγικών μονάδων της πανίδας, ίσως πρέπει να μελετηθεί με την δέουσα προσοχή.
- Η πιθανή αποχή της θήρας ή το προσωρινό σφράγισμα των όπλων, για χρονικό διάστημα που θα κριθεί αναγκαίο ύστερα από συζήτηση μεταξύ των ενδιαφερομένων, ίσως είναι μια λύση τουλάχιστον αναπαραγωγής και επιβίωσης των διαφόρων ζωικών ειδών.
- Η επιτήρηση από ομάδες πολιτών όταν δεν επαρκεί η δημόσια δύναμη στις περιφέρειες και στους τόπους διαμονής τους είναι επιβεβλημένη.
- Η ενημέρωση και η προβολή ειδικών ντοκυμαντέρ σχετικών με την προστασία της φυσικής κληρονομιάς και τους κινδύνους που διατρέχει, σε ώρες μεγάλης ακροαματικότητας, θα έχει θετικά αποτελέσματα.

Είναι πεποίθησή μας, ότι ένας καλόπιστος διάλογος, σε ένα καυτό θέμα όπως αυτό της προστασίας του περιβάλλοντος και η εύστοχη παρουσίασή του στις πραγματικές του διαστάσεις, σε συνδυασμό με την λαχτάρα όλων μας για ένα καλύτερο αύριο, θα συμβάλει αποτελεσματικά στις προσδοκίες μας.

Ίσως σήμερα όσο ποτέ άλλοτε, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη να σώσουμε ότι απόμεινε, πριν είναι πραγματικά πολύ αργά.....

Επιμέλεια Λευτέρης Σαριδάκης.

καιολογημένα έρχεται σε αντίθεση με τα σχέδια οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής και οπωσδήποτε είναι δύσκολο σε μια αναπτυσσόμενη όπως η Ελλάδα χώρα να θεωρήσουμε ευοίωνες τις προοπτικές προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Εν τούτοις η δεδομένη πολιτική βούληση (για ορισμένα τουλάχιστον θέματα), η αυξανόμενη ευαισθητοποίηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης και μεγάλου μέρους της κοινής γνώμης, οι προσπάθειες συγκρότησης και λειτουργίας διϋπουργικών ομάδων εργασίας, είναι μερικά από τα βήμα-

ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Δυσαναπλήρωτο κενό στο χώρο των ελληνικών ιστορικών μελετών άφησε ο πρόσφατος θάνατος του Νίκου Σβορώνου. Ο διαπρεπής αυτός βυζαντινολόγος γεννήθηκε στα 1911 στη Λευκάδα και μετά από λαμπρές σπουδές στην Ελλάδα και τη Γαλλία αναδείχθηκε σε κορυφαία προσωπικότητα στον τομέα των βυζαντινών μελετών. Η συμμετοχή του στην εθνική αντίσταση είχε σαν αποτέλεσμα να στερηθεί την ελληνική ιθαγένεια. Επέστρεψε στην Ελλάδα μετά τη μεταπολίτευση και δίδαξε στα Πανεπιστήμια Θεσσαλονίκης και Κρήτης. Η συμβολή του στην ιστορική βιβλιογραφία κατατάσσει το Νίκο Σβορώνο στους μεγάλους της ιστορίας μας. Στη μνήμη του μεγάλου αυτού ερευνητή η Α.Ε. δημοσιεύει το ακόλουθο κείμενό του.

Οπως και οι περισσότεροι ιστορικοί, όσοι τουλάχιστον προσπάθησαν ν' αντικρίσουν την ιστορική εξέλιξη κατάματα, χωρίς προκαταλήψεις, χωρίς εκ των προτέρων σχήματα, ξεκινώ κι εγώ από μια απλή διαπίστωση, που πολλοί τη διατύπωσαν με διαφορετικούς τρόπους.

Ξαναθυμίζω τη διατύπωση του Rex Wainer, όχι γι' άλλο λόγο, αλλά γιατί τη βάση της σκέψης του ακολουθεί ένας από τους μεγαλύτερους και ουσιαστικά ελληνικότερους νεοέλληνες δημιουργούς, ο ποιητής Σεφέρης (Δοκίμες 1, σ. 520 σημ. 2, «Κ. Καβάφη, Θ. Σ. Έλιοτ: Παράλληλοι», σ. 362): «Ένα μέρος του παρελθόντος πεθαίνει κάθε στιγμή και η θνησιμότητά του μας μολύνει, αν προσκολληθούμε σ' αυτό με υπερβολική αγάπη. Ένα μέρος του παρελθόντος μένει πάντα ζωντανό και κινδυνεύουμε καταφρονώντας τη ζωντανία του». Και ο Σεφέρης επιλέγει:

«Σε κάθε ανθρώπινο πρόβλημα δεν είναι εύκολο – και λίγοι το πετυχαίνουν – να ξεχωρίσεις το ζωντανό από το θνησιμαίο. Οι δρόμοι της ζωής και του θανάτου είναι μπερδεμένοι και σκοτεινοί, γι' αυτό χρειαζόμαστε ολόκληρη την προσήλωσή μας. Εδώ κείται όλο το πρόβλημα της παράδοσης».

Μια τέτοια διαπίστωση συνεπάγεται μια σειρά από ερωτήματα, που θρίσκονται νομίζω στο κέντρο της συζητήσής μας που αφορά στο πρόβλημα της καλλιτεχνικής και πνευματικής μας ταυτότητας. Και τα ερωτήματα είναι πάνω κάτω τα ακόλουθα:

Υπάρχει ή είναι δυνατό να υπάρξει κάποια ταυτότητα ενός λαού, μία και αμετάβλητη, ή τουλάχιστον με ορισμένα κύρια καθοριστικά στοιχεία, σ' όλη τη ροή της ιστορίας του;

Και στην περίπτωση του ελληνικού λαού δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι έχουμε να κάνουμε μ' έναν από

τους κατ' εξοχήν ιστορικούς λαούς και ότι τα μοντέλα της ανθρωπολογίας ή κοινωνιολογίας των πρωτόγονων λαών δεν μπορούν εδώ να έχουν καμιά ισχύ. Δε νομίζω ότι μπορεί να υποστηριχτεί από κανένα μια τέτοια ταυτότητα. Δε νομίζω ότι η ταυτότητα του αρχαίου Αθηναίου ή Σπαρτιάτη περιέχει τα ίδια στοιχεία με την ταυτότητα του θυζαντινού Έλληνα ή του Έλληνα της Τουρκοκρατίας ή του σημερινού Έλληνα. Το μόνο θεμιτό ερώτημα, η μόνη θεμιτή έρευνα είναι εδώ η αναζήτηση ορισμένων κύριων χαρακτηριστικών, που εξακολουθούν να ζουν συνειδητά ή υποσυνειδητά και εξασφαλίζουν κάποια συνέχεια, κάποια πολιτιστική συνέχεια.

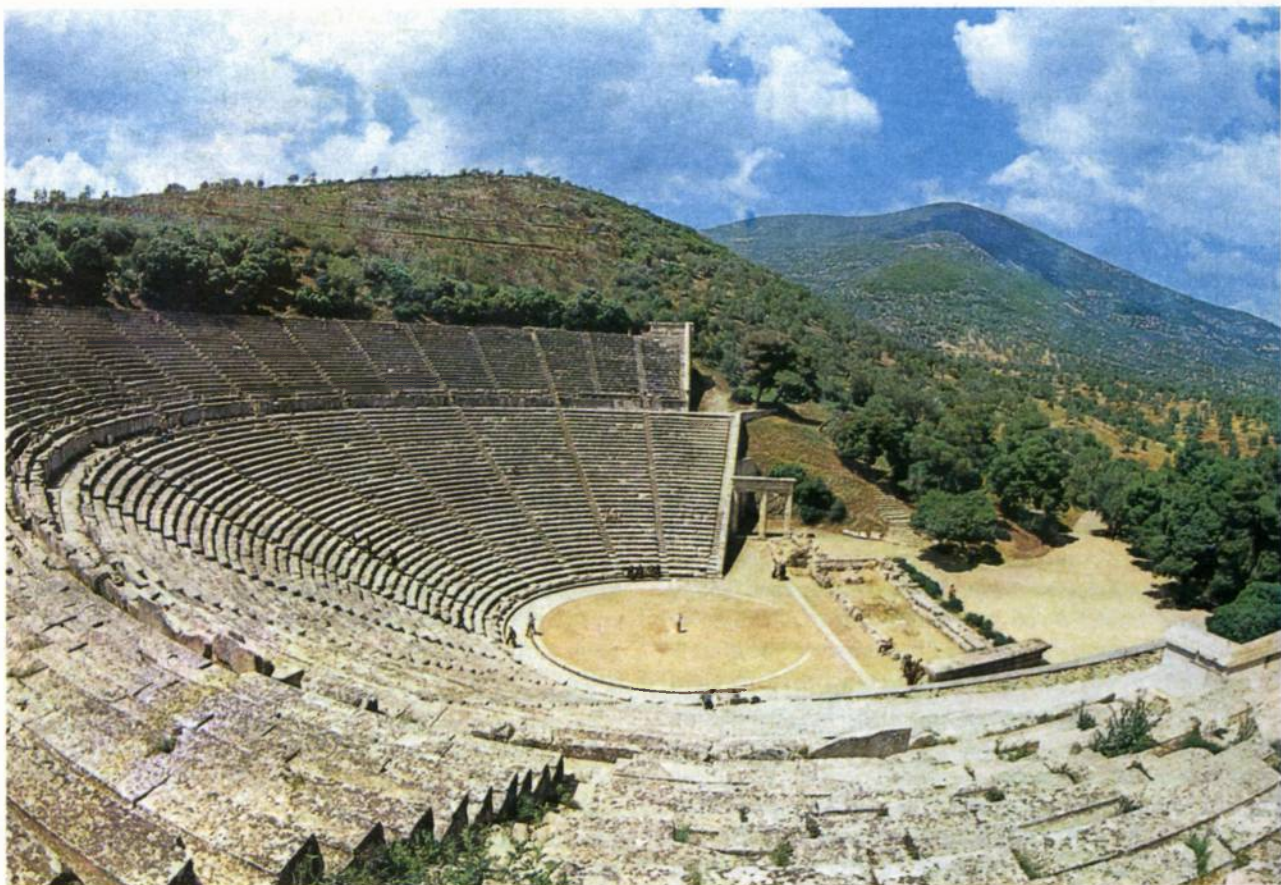
Αν βέβαια εξ ορισμού τα κύρια αυτά στοιχεία πρέπει να αναζητηθούν στην παράδοση, τίθεται τώρα το εξής δύσκολο ερώτημα: Πρόκειται για μια ενιαία παράδοση, με αρμονικά και ισόρροπα κάθε φορά στοιχεία, που επιβάλλονται και διακρίνονται ξεκάθαρα στη συνείδηση του στοχαστή; Η απάντηση είναι εδώ σαφώς αρνητική. Η πολύπλευρη και, γιατί όχι, αντιφατική παράδοση του ελληνισμού είναι στη βάση της σύγχυσης που παρατηρείται στα περιγράμματα της νεοελληνικής ιδεολογίας. Ήταν δύσκολη και εξακολουθεί να είναι δύσκολη η εναρμόνιση και η εξισορρόπηση στοιχείων που διαπερνούν πολιτισμικές πραγματικότητες και δομές διαφορετικές και αντιτιθέμενες στην παγανιστική και ανθρωπιστική αρχαιότητα, όπου η απρόσωπη πόλη και ο πολίτης βρίσκονται σε αρμονική αλληλεξάρτηση, το ορθόδοξο Βυζά-

ντιο, όπου το ανθρώπινο δεν υπάρχει παρά μέσα στο θείο και δια μέσου του θείου και όπου το άτομο είναι απόλυτα υποταγμένο στην προσωπική βούληση του μονάρχη, μόνης πηγής δικαίου.

Τρίτο και κυριότερο ερώτημα: Η ταυτότητα ενός λαού στα διάφορα στάδια της ιστορίας του δημιουργείται μόνο από την παράδοση, έστω κι αν σ' αυτή μπορούν να αναζητηθούν ορισμένα συνεκτικά στοιχεία συνέχειας, ή επίσης και κυρίως, από τα καινούρια στοιχεία που ένας λαός, αν μένει ζωντανός, κατάφερε να δημιουργήσει και ν' αναπτύξει;

Αν, όπως πιστεύω, τα κύρια στοιχεία της ταυτότητας ενός ζωντανού λαού είναι ό,τι καινούριο ο ίδιος ζει και δημιουργεί, η θεμιτή έρευνα δεν μπορεί να στραφεί παρά στις πηγές έμπνευσης, που δημιουργούν τα καινούρια αυτά στοιχεία και στη γενεσιουργική τους αιτία, που βρίσκεται χωρίς αμφιβολία στις ιστορικές εξελίξεις ενός λαού.

Κι εδώ ελπίζω όλοι να συμφωνούμε, δεν υπάρχουν παρθενογενέσεις και η ιστορική εξέλιξη των ιστορικών λαών, ούτε στις παλαιότερες, αλλά πολύ περισσότερο στις νεότερες εποχές, δεν επιτελείται σε κλειστούς στεγανούς χώρους. Ήδη από την εποχή της ρωμαϊοκρατίας, ο μεγαλύτερος ίσως ιστορικός του ελληνισμού, ο Πολύβιος, διαπίστωνε πως ό,τι γίνεται στη Ρώμη βρίσκει τον αντίκτυπό του και τον απόηχό του και στο τελευταίο χωριό της Ανατολής. Και θα ήταν νοσταλγική αφέλεια, οδηγούμενοι από κάποιον χρονικά καθυστερημένο ελληνοκεντρισμό, να

ονειρευόμαστε την δημιουργία ενός καθαρά ελληνικού πολιτισμού, διαφορετικού από τα πολιτιστικά επιτεύγματα άλλων λαών, που η ιστορική τους μοίρα ήταν στο κάτω κάτω καλύτερη από τη δική μας.

Θα ήταν ακόμα νομιζω επίμονη άρνηση της πραγματικότητας να πιστεύουμε σήμερα στη δημιουργία αυτόνομων εθνικών πολιτισμών. Και σε παλαιότερες εποχές, αλλά κυρίως από το κατώφλι των νεότερων χρόνων, εκείνο που χαρακτηρίζει την ιστορία της Ευρώπης, που γεωγραφικά και πολιτιστικά αρχίζει από τα Ουράλια ως τον ωκεανό στη Δύση, και στις μέρες μας, την ιστορία του κόσμου, είναι η δημιουργία ενός ενιαίου πολιτισμού, μια ενιαία πολιτισμική συμφωνία όπου τα διάφορα έθνη, αν μπορούν και όσο μπορούν, συμβάλλουν στο γενικό χρώμα της εννοχρήστρωσης. Έτσι, και για μας το πρόβλημα είναι πώς, μέσα στην οικουμενικότητα του σημερινού πολιτισμού, που ξεκινάει από την Ευρώπη και απλώνεται όλο και περισσότερο σ' ολόκληρη την ανθρωπότητα, θα μπορούμε να θρίσκουμε τον εαυτό μας.

Και σ' αυτό μπορούν να μας βοηθήσουν οι παρακάτω σκέψεις: Είναι δυνατό να ξεχωριστεί ο τεχνικός πολιτισμός – τα επιτεύγματα της τεχνικής – από την καλλιτεχνική δημιουργία, από τον καθαρά πνευματικό πολιτισμό και την ιδεολογία; Και δε νομιζω ότι πιστεύει κανείς ότι για να διαφυλάξουμε την ψυχή μας πρέπει να ξαναγυρίσουμε στο άροτρο του Ησίοδου ή στο νερόμυλο, ούτε ότι είναι δυνατό, για να διαφυλάξουμε ορισμένα βασικά στοιχεία του πολιτισμού μας, να ξαναγυρίσουμε στο σύστημα των αρχαίων πόλεων και των κοινοτήτων της Τουρκοκρατίας, που στο κάτω κάτω της γραφής κι αυτά είναι κοινά μεσαιωνικά σχήματα Ανατολής και Δύσης.

Ο δημιουργός, ιδιαίτερα ο δημιουργός πολιτισμού, είναι ταξιδιώτης που «πολλών ανθρώπων είδε άστεα και νόον έγνω» και ο έλληνας δημιουργός, από την πρώτη του ιστορική εμφάνιση ως τα σήμερα, είναι ο κατ' εξοχήν ταξιδιώτης, είτε γιατί από τον καιρό που ρίζωσε και θλάστηκε στην λιτή ελληνική γη αντικρίζει απ' όποιο σημείο και αν βρίσκεται τη θάλασσα, που τον καλεί για το ταξίδι, είτε γιατί οι φυσικές και ιστορικές συνθήκες τον υποχρέωσαν, για να ολοκληρώσει την υλική του ζωή, ν' αναζητήσει τα μέσα έξω από τον ισχνό του τόπο.

Έπειτα, ο ελληνικός χώρος στις γεωγραφικές, οικονομικές, κοινωνικές και πνευματικές του δομές αποτέλεσε πάντα σ' ολόκληρη την ιστορία του έναν οριακό χώρο ανάμεσα σε δύο ξεχωριστούς κόσμους – ανατολικό και δυτικό – που δεν έμειναν ποτέ στεγανά κλειστοί. Και στην επικοινωνία ανάμεσα στους δύο αυτούς κόσμους ο ρόλος του ελληνισμού ήταν πρωταρχικός. Γιατί, όχι μόνο οι Έλληνες, από την αυγή της ιστορίας τους, απλώθηκαν ακτινωτά σ' ολόκληρο το μεσογειακό χώρο και πέραν αυτού με τις αρχαίες αποικίες, τις νεότερες παροικίες και την κατά καιρούς

επεκτατική πολιτική των διαφόρων πολιτικών σχηματισμών του ελληνισμού, αλλά και οι διάφοροι λαοί της Δύσης και της Ανατολής κατέκλυσαν κατά καιρούς πρόσκαιρα ή μονιμότερα τον ελληνικό χώρο. Έτσι, ο χώρος αυτός δίκαια μπορεί να χαρακτηριστεί σταυροδρόμι των λαών.

Μ' άλλα λόγια, ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της ιστορίας μας είναι και παραμένει ο οριακός της χαρακτήρας. Το χαρακτηριστικό αυτό είναι το κύριο και πάντα ζωντανό στοιχείο της ελληνικής παράδοσης. Η παραγνώρισή του από τον νοσταλγικό αναζητή μιας κάποιας ελληνικής ταυτότητας με ακραιφνή, αμιγή ελληνικά στοιχεία αποπροσανατολίζει την ελληνική σκέψη, αρνείται ολόκληρη την ελληνική δημιουργία, από τον Ερωτόκριτο ως το Σεφέρη, και μπορεί να καταλήξει σε τεχνητά, επαρχιακά κατασκευάσματα.

Μου είναι αδύνατον επίσης να καταλάβω την πολεμική εναντίον κάθε δυτικού στοιχείου, ακόμη λιγότερο την αντιπαράθεση ορθοδοξίας – καθολικισμού που μας ξαναφέρνει μερικούς αιώνες πίσω, και τον πόλεμο εναντίον του λεγόμενου ελληνικού διαφωτισμού. Τελικά, η πραγματική προσφορά του ελληνισμού στην ανθρωπινή σκέψη ήταν ο Λόγος, που χωρίς να αποκλείει την άμεση εννοιακή σύλληψη του κόσμου, τη ρυθμίζει και την ελέγχει, όπως ρύθμιζε και οργάνωνε στην αρχαιότητα, σ' ένα καινούριο οργανικό και πρωτότυπο σύνολο, τα διάσπαρα στοιχεία της Ανατολής. Και η ελληνική εκλογίκευση βρίσκεται στην βάση ολόκληρου του λεγόμενου δυτικού πολιτισμού. Μ' αυτή την έννοια, οι διαφωτιστές δεν κάνουν τίποτ' άλλο παρά ν' ακολουθούν την ελληνική παράδοση.

Έχω την εντύπωση ότι γίνεται εδώ ένα είδος μετάθεσης προβλήματος. Η κριτική του μηχανικού τρόπου εισαγωγής θεσμών και εννοιών από το δυτικό κόσμο στην Ελλάδα, χωρίς την προσαρμογή τους στην ελληνική οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα, στις ίδιες τις αρχές του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Το πραγματικό πρόβλημα για μας είναι πρόβλημα συγκεκριμένων επιλογών, ισορροπίας και λειτουργικότητας στη σημερινή ελληνική κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα, στοιχείων που δεν μπορούν παρά να προέρχονται από τον οικουμενικό πολιτισμό που τείνει να δημιουργηθεί και προς τον οποίο δεν αντιτίθεται ό,τι γερό έχει η ελληνική παράδοση. Και σ' αυτό το σημείο εγώ τουλάχιστον δεν μπορώ να δώσω προχειρές συνταγές.

* Διάλεξη που έγινε στο Σύνδεσμο Σύγχρονης Τέχνης το Μάιο 1981, στα πλαίσια συμποσίου με θέμα: «Σύγχρονη Τέχνη και Παράδοση», Αθούσα Συνεδρίων του Ε.Ι.Ε., Αθήνα, 6 - 8 Μαΐου 1981. Τα πρακτικά του συμποσίου πρόκειται να δημοσιευτούν σύντομα από τις εκδόσεις «Διογένης».

Από το βιβλίο του «Ανάλεκτα Νεοελληνικής Ιστορίας και Ιστοριογραφίας», εκδόσεις «Θεμέλιο».

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΥΠΑΙΘΡΙΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ

Του Ανδρέα Ι. Δημούτσου (Καθηγητή Marketing)

Το καλοκαίρι έρχεται και μαζί του έρχονται οι παντοεθνείς επισκέπτες τουρίστες μας, οι οποίοι εξυπηρετούνται στα ξενοδοχεία μας, σε ενοικιαζόμενα διαμερίσματα, δωμάτια κ.ά.

Μαζί τους όμως κάθε καλοκαίρι, έρχονται εξοπλισμένοι με υπονόσاکους χιλιάδες υπαιθρίων τουριστών, από τους οποίους πολύ λίγοι έχουν τα απαραίτητα εφόδια για μια διανυκτέρευση στο ύπαιθρο σαν περιπέτεια και εμπειρία.

Οι περισσότεροι έρχονται στην Ελλάδα με πρόγραμμα να διανυκτερεύσουν σε παραλίες, χωριά, πάρκα και δημόσιους χώρους πόλεων, καθ' όλο το διάστημα των δεκαπενθήμερων και πλέον διακοπών τους, χωρίς να προσφέρουν ούτε δραχμή στους Έλληνες επιχειρηματίες υποδοχής τουριστών.

Αν συνυπολογίσουμε την αρνητική, κοινωνική και ηθική παρουσία τους και τα ελάχιστα οικονομικά οφέλη που μας δίνουν, τότε σίγουρα βγαίνει το λογικό συμπέρασμα ότι με τον τρόπο που ανεχόμαστε να λειτουργεί στη χώρα μας ο υπαίθριος τουρισμός, τα οφέλη μας είναι ελάχιστα και από πλευράς φήμης σαν χώρα υποδοχής τουριστών, έχουμε πολύ αρνητικές επιπτώσεις.

Πρέπει οι αρμόδιοι φορείς της πολιτείας, να υιοθετήσουν άμεσα μέτρα που θα αποθαρρύνουν την εξάπλωση της «ακρίδας» αυτής και θα την μετατρέψουν σε ένα προσοδοφόρο τουριστικό σύνολο χαμηλού επιπέδου.

Επιβάλλεται να χαράξουμε μια εθνική τουριστική πολιτική οργάνωσης και υποδοχής των υπαιθρίων τουριστών.

Πρέπει να οριοθετήσουμε συγκεκριμένους χώρους, όπου μόνο σε αυτούς τους χώρους να επιτρέπεται η ελεύθερη διανυκτέρευση «τουριστών».

Σχετική μελέτη έχει εισηγηθεί στον Ε.Ο.Τ. επώνυμο στέλεχός του. Εάν εμφανίζονται τουρίστες να διανυκτερεύουν εκτός αυτών των χώρων, τότε να συλλαμβάνονται από τις κατά τόπους αρχές ασφαλείας και να τους επιβάλλεται καθορισμένο και αμετάκλητο χρηματικό πρόστιμο 30.000 δρχ. Εάν συλληφθούν για δεύτερη φορά να τους επιβληθεί επίσης χρηματικό πρόστιμο 50.000 δρχ. Την τρίτη φορά

συλλήψεως ή σε περίπτωση αρνήσεως πληρωμής κάποιου των ανωτέρω προστίμων, να τους επιβάλλεται η ανάλογη φυλάκιση μετά την έκταση της οποίας να απελαύνονται από την χώρα μας για μια τριετία.

Να επιβληθεί κάθαρση στις πύλες εισόδου στη χώρα μας. Στα αεροδρόμια κάθε καλοκαίρι συναντάμε καθημερινά πλήθος τζαμπατζήδων τουριστών, που χρησιμοποιούν τους χώρους υποδοχής και αναχωρήσεων των ελληνικών αεροδρομίων ως ξενώνες και χωρίς καμιά ενόχληση από κάποιον αρμόδιο, απλώνουν τα sleeping bag τους και κοιμούνται μακαρίως.

Εδώ δεν συγχωρείται, ούτε πρέπει να εφαρμόζεται τα «παιδιά είναι, σε μια - δυο ημέρες φεύγουν». Πρέπει να προστατέψουμε τη φήμη της χώρας μας. Συνήθως, αξιοπρεπείς και ωφέλιμοι για την ελληνική οικονομία τουρίστες, που έρχονται στην πατρίδα μας, βλέπουν γύρω τους, πλήθη άλλων δήθεν τουριστών με τα σακίδια στους ώμους, άπλυτους, ρακένδυτους, με ανοχή εκ μέρους των Ελληνικών Αρχών για το αν κοιμούνται στα παγκάκια, σε γρασίδι ή στις παραλίες μας.

Φυσικά οι τουρίστες αυτοί αποφεύγουν να ξαναέλθουν στην Ελλάδα και αποτρέπουν και τους φίλους τους να μας επισκεφθούν, γιατί με την ανοχή μας καταφέρνουμε να δίνουμε την εικόνα ενός κράτους που ξέρει μεν να υποδέχεται και να εξυπηρετεί ποιοτικό

τουρισμό επαρκώς, αλλά ανέχεται τον παντοειδή ρύπο υπαιθρίων και ελάχιστα ωφέλιμων τουριστών, που αρκετοί είναι επίσημοι και από πλευράς οικονομικής και κοινωνικής.

Ένα από τα πολλά προβλήματα που επιδεινώθηκαν με την εξάπλωση του κύματος υπαιθρίων τουριστών στην Ελλάδα είναι και αυτό των ναρκωτικών. Είναι δύσκολο να προτείνω κάποια ριζική λύση για το σοβαρό αυτό θέμα. Όμως πιστεύω ότι οι χρήστες ναρκωτικών, ζημιώνουν με τον εθισμό τους αυτό την υγεία τους, την οικονομία τους και την κοινωνία μας και την εθνική μας οικονομία. Για τους Έλληνες χρήστες στο άρθρο αυτό δεν θα επεκταθώ. Παρακαλώ όμως την ελληνική πολιτεία, να θεσπίσει νόμο, βάσει του οποίου να υπόκεινται σε τριετή απέλαση από τη χώρα μας, όλοι οι μη Έλληνες χρήστες ναρκωτικών, που συλλαμβάνονται να κάνουν χρήση.

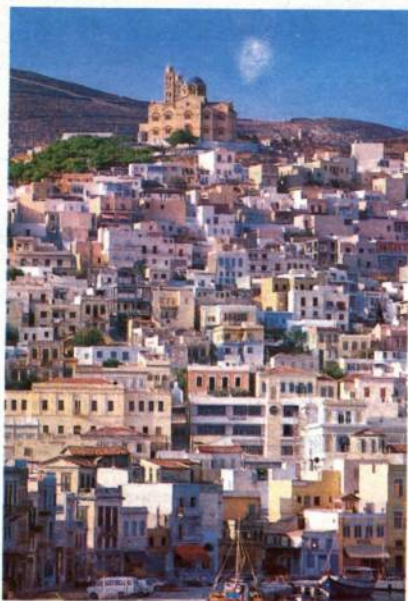
Παρακαλώ στο σημείο αυτό να εφαρμόσουμε ένα μέτρο που άλλωστε εφαρμόζεται με επιτυχία στη φίλη και γείτονα Ιταλία. Να γίνεται αυστηρός έλεγχος σε όλες τις αποσκευές των ερχομένων στη χώρα μας τουριστών, ιδιαίτερα των υπαίθριων, για ναρκωτικά, με εκπαιδευμένα σκυλιά που φυσικά πρέπει να αυξήσουμε, αφού η χρησιμότητά τους είναι μεγάλη.

Εάν από τον αστυνομικό και τελωνειακό έλεγχο βρεθούν ότι κατέχουν ναρκωτικά να τιμωρούνται όπως επιβάλλει ο νόμος και αμέσως μόλις λήξει η ποινή τους να απελαύνονται από τη χώρα μας για τρία τουλάχιστον χρόνια.

Σε περίπτωση που δεν διώκονται ποινικά για το αδίκημά τους να τους διώχνουμε με το ίδιο μέσο ερχομού τους εκτός Ελλάδος, αμέσως, για τρία χρόνια.

Σε περίπτωση που μετά τριετία επανέλθουν και συλληφθούν πάλι για ναρκωτικά, να τους επιβάλλεται εικοσαετής δεύτερη απέλαση και άμεση έκδοση στη χώρα τους εάν κατηγορούνται για άλλα εγκλήματα.

Φυσικά, τα μέτρα αυτά παράλληλα με αυστηρότερες ποινές που προβλέπει ο σχετικός ελληνικός νόμος να επιβάλλονται και στους εμπόρους ναρκωτικών.

ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΣΤΙΣ ΚΥΚΛΑΔΕΣ

Καλοκαίρι και γεύση από Αιγαίο: «Και τα σπίτια πιο λευκά του γλαύκου το γειτόνεμα...». Αυτές είναι οι Κυκλάδες. Κάθε νησί με την χαρακτηριστική αιγαιοπελαγίτικη αρχιτεκτονική, την αρμονία, τους μικροσκοπικούς δρόμους, τα σφηνωμένα ξωκλήσια, τον απλοϊκό τρόπο ζωής. Η άλλη Ελλάδα...

ΑΜΟΡΓΟΣ

Χαρακτηριστικό γνώρισμα της Αμοργού είναι η ήρεμη ζωή μέσα στο αυθεντικό κυκλαδίτικο τοπίο. Βρίσκεται στο ανατολικό άκρο των Κυκλάδων, ανάμεσα στις Μικρές Ανατ. Κυκλάδες και την Αστυπάλαια. Η ζωή κυλά με κλύμπι στις όμορφες παραλίες (Καλοταρίτισσα, Παραδείσια, Αρκεσίνη, Φάρος) και ουζάκι με μεζέ στα καφεενεδάκια. Οι κάτοικοι του νησιού, ήσυχτοι και φιλόξενοι, αποτελούν μια γραφική αντίθεση στο νεαρό ηλικίας τουριστικό κοσμο.

Τοπικές εκδηλώσεις: Το πανηγύρι των Αγ. Αναργύρων την 1 Ιουλίου. Προσφέρεται δωρεάν φαγητό, το «πατατάτο» - κρέας με πατάτες μαγειρεμένο με παραδοσιακό τρόπο. Ακολουθεί γλέντι με όργανα και χορό.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0285-71210

Κοινότητα: 0285-71246

ΑΝΑΦΗ

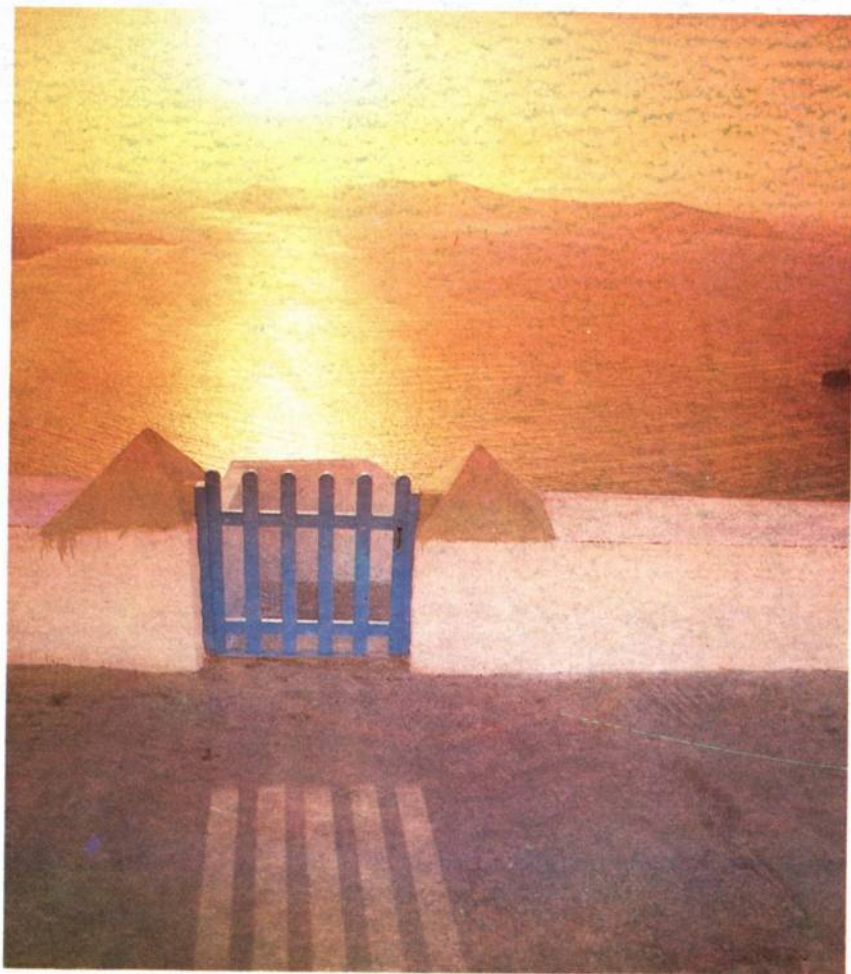
Μικρό νησί της άγονης γραμμής μακριά απ' το σύμπλεγμα των άλλων Κυκλάδων, αλλά και από τον πολιτισμό. Χωρίς τουριστική κίνηση, είναι ιδανικός τόπος για όσους προτιμούν την απομόνωση, την επαφή με τη φύση και το υγιεινό κλίμα. Οι ευκαιρίες ψυχαγωγίας του τουρίστα περιορίζονται στα ενδιαφέροντα σπήλαια, το κλύμπι και την πορεία - περίπατο μέχρι το Μοναστήρι της Παναγιάς.

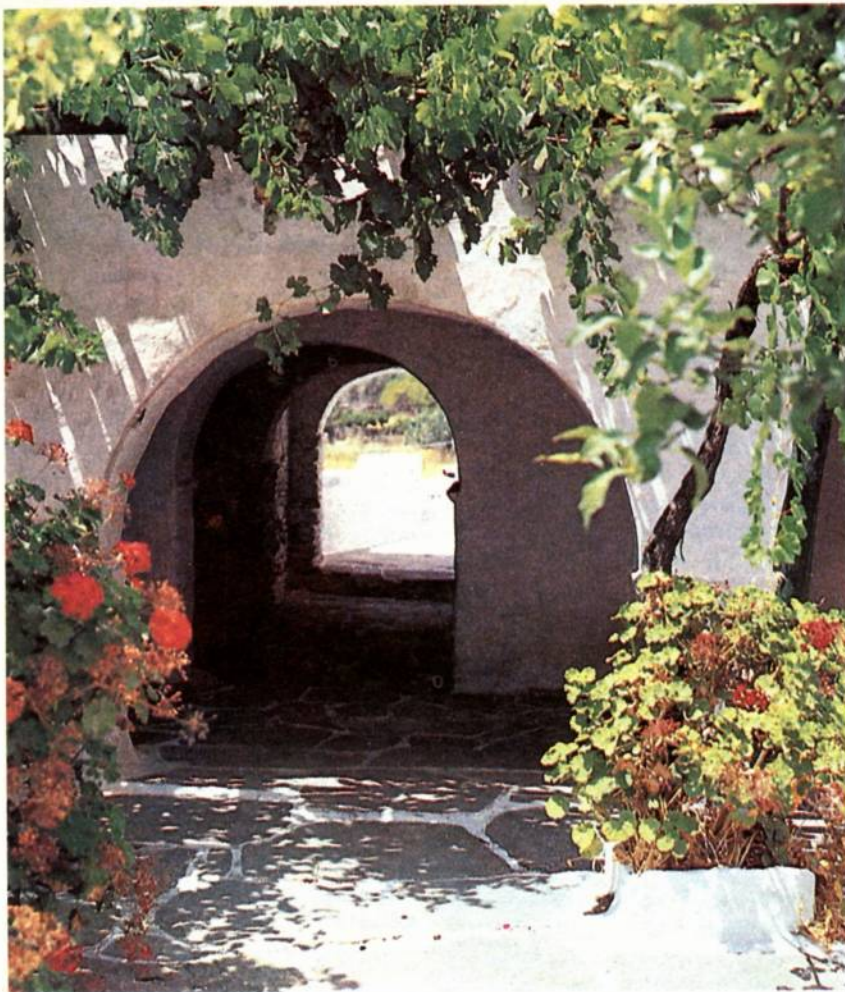
Τοπικές εκδηλώσεις: Στο Μοναστήρι της Καλαμιώτισσας γιορτάζεται το πανηγύρι της Παναγιάς, στις 8 Σεπτεμβρίου, όπου παίρνουν μέρος όλοι οι κάτοικοι του νησιού.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0286/61216

Κοινότητα: 0286/61202.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0284/61202

Κοινότητα: 0286/61218

ΔΗΛΟΣ

Ένα ανοιχτό υπαίθριο αρχαιολογικό μουσείο είναι το μικρό νησί της Δήλου, γνωστό για το σημαντικό ρόλο που έπαιξε στην αρχαιότητα, αλλά και για τα μνημεία που σώζονται σ' αυτό. Ακατοίκητη και έρημη σήμερα η Δήλος, φέρνει στις λοφώδεις εκτάσεις της μνημεία πέντε χιλιάδων ετών. Ερείπια ναών, ιερών, αγοράς, θεάτρου, γυμναστηρίου, οικιών μαρτυρούν το μεγαλείο του θρησκευτικού και πολιτικού αυτού κέντρου της αρχαιότητας. Θα επισκεφθείτε το νησί με καΐκια από τη Μύκονο.

ΙΟΣ

Καταπράσινη το καλοκαίρι — ελαιώνες και αμπέλια — η Ίος δέχεται την επίσκεψη χιλιάδων τουριστών, που είναι αποφασισμένοι να ζήσουν κοντά στη φύση. Ζείτε ήρεμα στις όμορφες ακρογιαλιές και την καθαρή θάλασσα, ιδανική για κολύμπι και ψάρεμα.

Τοπικές εκδηλώσεις: Στις 29 Αυγούστου οι ντόπιοι πανηγυρίζουν στον Αη-Γιάννη, τον Κάλαμο και στον Αη-Γιάννη της Ψάθης, στα ομώνυμα λιμανάκια. Οι εκκλησίες διαθέτουν ξενώνες. Την παραμονή προσφέρεται στον κόσμο κρέας από σφαχτά - τάματα.

ΑΝΔΡΟΣ

Νησί των «γλυκών» αντιθέσεων η Άνδρος. Απότομες ακτές στα βόρεια και προστατευμένες ακρογιαλιές στα νότια - περιοχή που προτιμούν και οι παραθεριστές. Γυμνό και εκτεθειμένο στους ανέμους τοπίο, αλλά και καταπράσινο - πεύκα και ελαιόδεντρα. Τα παλιά «σόδια» της Άνδρου - το νησί έχει μέχρι και σήμερα μακριά παράδοση στο ναυτικό επάγγελμα - αντιμετωπίζουν με κάποια υπεροψία το τουριστικό ρεύμα. Παρ' όλα αυτά, όμως, στους μήνες της αιχμής, οι τουρίστες μεταφέρουν στο αρχοντικό νησί το δικό τους θορυβώδη «πολιτισμό».

Χρήσιμα τηλέφωνα:

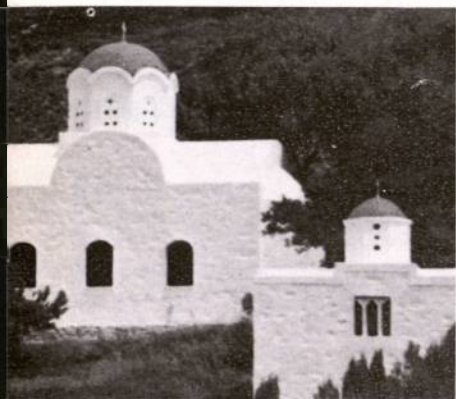
Αστυνομία: 0282/22307

Δήμος: 0282/22275

ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ

Κάθε βήμα σας στην Αντίπαρο θα σας οδηγή σε κάποια παραλία με χρυσή αμμουδιά και ξέβαθα πρασινογάλαζα νερά, απ' όπου ξεφυτρώνουν μικρά νησάκια. Έτσι έχετε μεγάλες δυνατότητες να απολαύσετε τη φύση και να κατασκηνώσετε στις ιδανικές για αντίσκηνο παραλίες.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0286/91222

Κοινότητα: 0286/91228

ΚΕΑ (ΤΖΙΑ)

Ένα όμορφο καταπράσινο νησί με δυο μεγάλες κοιλάδες που καταλήγουν σε πολλούς κόλπους με μικρές αμμουδιές. Την άγρια όψη του νησιού θα τη συναντήσετε στις βραχώδεις βορειοανατολικές ακτές. Χωριά χτισμένα με την κυκλαδίτικη αρχιτεκτονική, ασβεστωμένα πλακόστρωτα, σοκάκια και ψαρολίμανα με γραφικά και φτηνά ταβερνάκια. Η Τζια προσφέρεται για οικονομικές διακοπές χωρίς να σας λείπει και το ψάρι. Οι νέοι μπορούν να κάνουν ακόμα πιο φτηνές διακοπές κατασκηνώνοντας σε κάποιο ορμίσκο.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0288/22300

Κοινότητα: 0288/22221

ΚΙΜΩΛΟΣ

Στην Κίμωλο θα νιώσετε απομονωμένοι: Η παραμονή σας θα είναι ξεκούραστη και δεν θα έχετε ανάγκη να προγραμματίσετε την επόμενη μέρα σας. Είναι το νησί που θα καταλάβετε τι σημαίνει φυσιολατρεία. Γραφική η Χώρα με πλακόστρωτα στενά ολοκάθαρα και λουλούδια παντού.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0287/51205

Κοινότητα: 0287/51218

ΚΥΘΝΟΣ

Ο μαζικός τουρισμός δεν έχει ακόμα φτάσει στην όμορφη Κύθνο. Έτσι ο επισκέπτης θα χαρεί την αυθεντική νησιώτικη ζωή και θα εξυπηρετηθεί σχετικά εύκολα. Η ηρεμία, το φτηνό φαγητό, οι όμορφες παραλίες με τα ξέβαθα καθαρά νερά είναι στοιχεία ιδανικά για οικογενειακές διακοπές.

Τοπικές εκδηλώσεις: Τα πανηγύρια του νησιού συνοδεύονται από φαγητό, γλέντι με τσαμπούνες, βιολιά και χορούς. Τα πιο σημαντικά είναι του Αη-

Λια (20 Ιουλίου) και στο μοναστήρι της Παναγίας του Νίκου (15 Αυγούστου).

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0281/31201

Κοινότητα: 0281/31277

ΜΗΛΟΣ

Μεγάλο το νησί με σημαντική τα τελευταία χρόνια ανάπτυξη. Οι ευκαιρίες να απολαύσετε καταπράσινες περιοχές, καθαρές αμμουδιές, όμορφα τοπία είναι πάρα πολλές. Ιδιαίτερη εντύπωση προκαλούν οι σημαντικές αρχαιότητες - μνημεία που ξεκινούν από την προϊστορική εποχή. Από τα σημαντικότερα είναι οι κατακόμβες. Στα πλεονεκτήματα προσθέστε την ηρεμία της νησιώτικης ζωής που δεν έχει χαθεί ακόμα.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0287/21204

Κοινότητα: 0287/21370

ΜΙΚΡΕΣ ΑΝΑΤ. ΚΥΚΛΑΔΕΣ

Στα μικρά αυτά νησάκια θα κολυμήσετε σε «δικούς» σας κολπίσκους, θα σκύψετε από το καίκι να πλύνετε στη θάλασσα ένα τσαμπί σταφύλι. Οι ντόπιοι είναι αλέγκροι και χωρατατζήδες. Ίσως λίγο «απομονωμένοι» αλλά όταν τους γνωρίσετε συμμετέχετε άνετα στα πανηγύρια τους. Εδώ θα έρθετε συνειδητά για να ανακαλύψετε την άγνωστη Ελλάδα.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0285/71375

ΜΥΚΟΝΟΣ

Η Μύκονος δεν έχει χάσει τίποτε από την αρχιτεκτονική της φυσιογνωμία, ούτε υστερεί σε καθαρές θάλασσες και αμμουδιές. Όμως τα μπαρ, τα κέντρα, η κοσμική ζωή, η πληθώρα των αλλοπρόσαλλων ξένων έχουν δημιουργήσει μια φήμη που απωθεί ορισμένους. Αλλά αν εσείς μπορείτε να ξεπεράσετε όλα αυτά, πηγαίνετε στη Μύκονο. Είναι αντιπροσωπευτικό κυκλαδίτικο νησί που πρέπει να το γνωρίσετε. Κάτασπρη στο φως του ήλιου με τους γραφικούς ανεμόμυλους της είναι αναμφίβολα ένα από τα πιο όμορφα κυκλαδίτικα νησιά.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0289/22235

Κοινότητα: 0289/22229

ΝΑΞΟΣ

Κι αν ακόμα έχετε επισκεφθεί τη Νάξο δυο και τρεις φορές είναι δύσκολο να πείτε ότι τη γνωρίζετε καλά. Από ιστορικής τουριστικής και γεωγραφικής (φυσικά τοπία) πλευράς, το νησί προσφέρει μεγάλη ποικιλία. Έτσι αν μεί-

νετε σ' ένα μόνο μέρος, θα φύγετε χωρίς να δείτε τίποτα. Γι' αυτό η Νάξος είναι ιδανική για όσους θέλουν να συνδυάσουν τις διακοπές τους με την περιήγηση και την ιστορική αναζήτηση.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0285/22100

Δήμος: 0285/22717

ΠΑΡΟΣ

Η ζωή στο νησί, λόγω της κοσμοπλημμύρας «διεξάγεται» σε καθαρά τουριστικό πλαίσιο. Κι αυτό μπορεί να επηρεάσει το φαγητό σας, τις μετακινήσεις σας με λεωφορείο ή ακόμα και το κολύμπι σας. Παρ' όλα αυτά, η Πάρος έχει ένα δικό της γλυκό τρόπο να σας τραβά για δεύτερη ή τρίτη χρονιά. Καθαρή θάλασσα, χρυσή άμμο και γραφικούς ορμίσκους. Ορισμένα χωριά, όπως Λεύκες, Νάουσα, Παροικία, Μάρπησσα, είναι αντιπροσωπευτικά δείγματα κυκλαδίτικης αρχιτεκτονικής.

Τοπικές εκδηλώσεις: Στις 23 Αυγούστου γιορτάζονται τα Εννιάμερα της Παναγίας, ενώ την ίδια μέρα γίνεται αναπαράσταση της επιδρομής των πειρατών στο χωριό Νάουσα και ακολουθεί γλέντι.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0284/21990

Κοινότητα: 0284/21222

ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

Η επίσκεψη στη Σαντορίνη αρχίζει με μια σπάνια εμπειρία. Το τοπίο γίνεται επιβλητικό καθώς «πέφτει» στα βαθιά νερά και το μονοπάτι, σαν κορδέλα, «δένει» τον οικισμό των Φηρών που στην κυριολεξία κρέμεται από το βράχο. Εδώ θα νιώσετε κι ένα πρωτόγνωρο αίσθημα, καθώς ανακαλύπτετε ότι δεν υπάρχει χώμα να πατήσετε.

αλλά προϊόντα (Θηραϊκή γη) από την έκρηξη του ηφαιστείου. Επίσης, η γοητεία του σκούρου βυθού της θάλασσας είναι μοναδική. Οι αμμουδιές είναι κι αυτές κατάμαυρες. Τα γύρω νησιά είναι ηφαιστειογενή.

Όλη αυτή η άγρια φυσική ομορφιά συμπληρώνεται από τη συμμετρία της τοπικής αρχιτεκτονικής. Στενά σοκάκια, που τα παίρνεις για αδιέξοδα, στρίβουν απότομα για να σε βγάλουν σε κάποιο σαντορίνιο παραδοσιακό σπίτι, σε κάποια ταράτσα - πέραςμα ή στο χείλος του γκρεμού. Στο χωριό Οία σταθείτε στο ηλιοβασίλεμα και δείτε τον ήλιο να «βουτάει» πέρα στη θάλασσα.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0286/22649

Κοινότητα: 0286/22231

ΣΕΡΙΦΟΣ

Από μακριά η Σέριφος θυμίζει ζωγραφιά φτιαγμένη με την απλότητα παιδικού χεριού. Από το πλοίο, καθώς πλησιάζετε, θα διακρίνετε στην κορυφή του νησιού τα ασβεστωμένα σπίτια, με το φως του ήλιου να λάμπει πάνω τους κι ένα μονοπάτι να φιδώνει μέχρι το μικρό λιμάνι.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0281/51300

Κοινότητα: 0281/51210

ΣΙΚΙΝΟΣ

Η Σίκινος ζει μακριά από τον τουρισμό και διατηρεί το «λιτό» νησιώτικο τρόπο ζωής. Έτσι και οι διακοπές σας εκεί θα είναι λιτές. Κολύμπι σε ήρεμες ακτές, επισκέψεις με καΐκι σε κάποια απόμακρη παραλία και γνωριμία με το κυκλαδίτικο τόπιο.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0286/51222

Κοινότητα: 0286/51238

ΣΙΦΝΟΣ

Το νησί — με τα 450 εκκλησάκια και τα μοναστήρια του — συνδυάζει την απομόνωση σε κάποιο ήρεμο ακρογιάλι με την κοσμική κίνηση στην Απολλωνία, το φορητό κασετόφωνο του τουρίστα με την παραδοσιακή φουφού του Σιφναίου κεραμίστα. Κάθε βράδυ σε αυτοσχέδια και αυθόρμητα πανηγύρια ξένοι και δικοί μας γλεντούν χορεύοντας σε μοντέρνους και νησιώτικους σκοπούς.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0284/31210

Κοινότητα: 0284/31345

ΣΥΡΟΣ

Η Ερμούπολη, πρωτεύουσα της Σύρου και των Κυκλάδων. Εμπορικό, πνευματικό και διοικητικό κέντρο, παρουσίασε στο παρελθόν ανάπτυξη. Η Σύρος εξακολουθεί να σώζει ένα μεγάλο μέρος από την παλιά της αρχοντιά. Στην Ερμούπολη λειτουργεί αξιόλογο

μουσείο, βιβλιοθήκη, ωδείο. Όλα αποτελούν λαμπρά δείγματα νεοκλασικού ρυθμού, που κάποτε δέσποζε στο αρχοντικό νησί.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0281/22610

Δήμος: 0281/22500

ΤΗΝΟΣ

Χιλιάδες προσκυνητές της Παναγίας, φτάνουν τον Αύγουστο κάθε χρόνο στην Τήνο, για τρεις μέρες, και φεύγουν πάλι χωρίς ν' ανακαλύψουν το νησί. Ο τουρισμός στέκει μακριά από την Τήνο, που το εσωτερικό της παραμένει άγνωστο για τον πολύ κόσμο. Αυτός είναι ο βασικός λόγος που διατηρούνται ανόθευτα τα σαράντα περίπου χωριά της, μοναδικά δείγματα λαϊκής αρχιτεκτονικής με τα 800 ξωκλήσια, τους «κεντητούς» περιστερώνες και τις βραγιές (χωραφάκια σε σκαλωτά επίπεδα).

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0283/22100

Δήμος: 0283/22234

ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ

Και ξαφνικά ένα μικρό βραχώδες νησί, από τα πιο μικρά των Κυκλάδων, όπου ίσως φτάσετε δύσκολα, αλλά θα απολαύσετε την ηρεμία του φυσικού τοπίου, και την καθαρή θάλασσα. Η χώρα χτισμένη σε πλάτωμα με δρομίκια, σπίτια, πεζούλια, σκάλες, εκκλησίες, αυλές, ταράτσες, ξύλινα μπαλκόνια και παρτέρια.

Χρήσιμα τηλέφωνα:

Αστυνομία: 0286/41249

Κοινότητα: 0286/41285

(Στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν από τον ετήσιο τουριστικό οδηγό «ΔΙΑΚΟΠΕΣ»).

ΟΡΚΙΣΤΗΚΑΝ 208 ΝΕΟΙ ΥΠΑΣΤΥΝΟΜΟΙ Β΄

Στις 17/5/89 πραγματοποιήθηκε στις Σχολές της Ελληνικής Αστυνομίας η τελετή της ορκωμοσίας των 208 (από τους οποίους 11 γυναίκες) νέων Υπαστυνόμων Β΄ έτους 1989.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απέναι τα πτυχία στους νέους Υπαστυνόμους Β΄, που αποφοίτησαν από τη Σχολή Αξιωματικών μετά από 3ετή φοίτηση.

Στην εκδήλωση παρέστησαν ο Α΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Μιχάλης Στεφανίδης, ο Υπουργός Εσωτερικών και Δημόσιας Τάξης κ. Άκης Τσοχατζόπουλος, ο Υφυπουργός κ. Σήφης Βαλυράκης, μέλη της Κυβέρνησης και εκπρόσωποι των πολιτικών κομμάτων.

Επίσης, παρέστησαν η ηγεσία των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, εκπρόσωποι Αρχών, καθηγητές των Σχολών και συγγενείς των νεοεξελεθόντων Υπαστυνόμων Β΄.

Στην ημερήσια διαταγή του ο Διοικητής της Σχολής Αστυνομικός Διευθυντής κ. Ιωάννης Αντωνογιωργάκης απευθύνοντας συμβουλές και παραινήσεις προς τους νεοεξελεθόντες Αξιωματικούς, τόνισε μεταξύ άλλων:

«Νέοι Υπαστυνόμοι

Με τον όρκο που δώσατε πριν από λίγο ενώπιον της Α.Ε. του Προέδρου της Δημοκρατίας, της πολιτικής και στρατιωτικής ηγεσίας, τους συγγενείς και τους γνωστούς σας, τερματίζεται η περίοδος της φοιτήσεώς σας στη Σχολή και εγκαινιάζεται η απαρχή της σταδιοδρομίας σας.

Ύστερα από τρία χρόνια μελέτης και μόχθου τα όνειρά σας έγιναν πραγματικότητα.

Από σήμερα ανήκετε και εσείς στη μεγάλη οικογένεια των Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας.

Είσατε το νέο αίμα, η ελπίδα και το μέλλον του Σώματος.

Η τιμή είναι μεγάλη, αλλά και τα καθήκοντα που αναλαμβάνετε εξίσου μεγάλα και οι υποχρεώσεις σας σοβαρές.

Κατά τη διάρκεια της φοιτήσεώς σας, σας παρασχέθηκε, χάρις στο αμέριστο ενδιαφέρον του Υπουργείου μας, υψηλού επιπέδου επιστημονική και επαγγελματική κατάρτιση, από άξιο εκπαιδευτικό προσωπικό, προς το οποίο με την ευκαιρία αυτή αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω την ευγνωμοσύνη σας και τις ευχαριστίες της Σχολής.

Πέρα όμως από την επαγγελματική κατάρτιση και την επιστημονική μόρφωση,

καταβλήθηκε εδώ προσπάθεια για να διαμορφώσετε ήθος και χαρακτήρα, ώστε να καταξιωθείτε στη συνείδηση του Έλληνα πολίτη και να βρίσκεστε ψηλά στην εκτίμησή του.

Η μάθηση όμως πρέπει να γνωρίζετε ότι δεν σταματά εδώ.

Για να είστε πάντοτε ενήμεροι των εξελίξεων, να συμπορεύεστε με αυτές, να αντιμετωπίζετε αποτελεσματικά και με επιτυχία τα σύγχρονα αστυνομικά προβλήματα, πρέπει να συνεχίσετε την επιμορφωτική σας προσπάθεια και να διατηρείτε την επαγγελματική σας ενημερότητα.

Έχετε νιάτα, ενθουσιασμό και αποστολή υψηλή.

Οι προοπτικές είναι άριστες.

Το αστυνομικό λειτουργήμα δίκαια θεωρείται ένα από τα ωραιότερα που προσφέρονται, γιατί αγκαλιάζει όλες τις πτυχές της ζωής.

Θα ασχοληθείτε με τον άνθρωπο και τη συμπεριφορά του και θα αποκομίσετε ενδιαφέρουσες και ανεπανάληπτες εμπειρίες.

Η ευγενική συμπεριφορά, η καλοσύνη και η επιείκεια, δεν είναι αντίθετες με την άσκηση του αστυνομικού έργου.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων σας πρέπει να σας διακρίνει η αμεροληψία, η αντικειμενικότητα και η δικαιοσύνη.

Να είστε μεταξύ σας αγαπημένοι και αδελφωμένοι.

Να σέβεστε τους προϊσταμένους σας και να αγαπάτε και κατευθύνετε τους υφισταμένους σας.

Να επιδεικνύετε ιδιαίτερη ευαισθησία και ζήλο στην αντιμετώπιση των σύγχρονων πληγών, που απειλούν τα θεμέλια της κοινωνίας μας, δηλαδή της τρομοκρατίας, του οργανωμένου εγκλήματος και των ναρκωτικών.

Με την ευκαιρία αυτή σας υπενθυμίζω, ότι η έξοδός σας από τη Σχολή συμπίπτει με μια ευαίσθητη χρονική περίοδο για την Αστυνομία.

Οι εκλογές, όπως είναι γνωστό, δημιουργούν πάντοτε μια πρόσθετη αλλά και λεπτή απασχόληση για μας.

Δείξτε με τη συμπεριφορά σας στον πολίτη ότι ο προορισμός μας εντοπίζεται αποκλειστικά και μόνο στην τήρηση της τάξεως και την εξασφάλιση της ηρεμίας και γαλήνης του τόπου.

Σταθείτε στο ύψος που επιβάλλεται για ένα αμερόληπτο και αντικειμενικό αστυνομικό, ενεργείτε πάντοτε με γνώμονα την ψυχραιμία, τη σύνεση και λογική και αποφεύγετε κάθε εκδήλωση που μπορεί να εκθέσει εσάς και το Σώμα που υπηρετείτε.

Δεν πρέπει να ξεχνάτε ότι στο υψηλό λειτουργήμα του Αξιωματικού, του οποίου το τιμητικό βάρος θα φέρετε από σήμερα, κάθε επιτυχία σας, δεν θα είναι μόνο προσωπικό σας επίτευγμα, αλλά αποτελεί συμβολή στην εξασφάλιση της κοινωνικής γαλήνης, της προόδου, της ειρήνης και στην προστασία του δημοκρατικού πολιτεύματος της χώρας.

Κύριε Πρόεδρε

Επιτρέψατέ μου να σας εκφράσω τις ευχαριστίες μου για την εξαιρετική τιμή που μας κάνατε, να βρεθείτε κοντά μας και να λαμπρύνετε με την παρουσία σας τη σημερινή μας εκδήλωση και σας παρακαλώ να δεχτείτε τη διαβεβαίωσή μου, ότι οι εξερχόμενοι σήμερα της Σχολής νέοι Υπαστυνόμοι είναι άρτια επαγγελματικά καταρτισμένοι, ενημερωμένοι στις σύγχρονες μεθόδους αντιμετώπισης και δίωξης του

εγκλήματος, ικανοί ν' ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της πολιτείας, αλλά και αποφασισμένοι να δώσουν τον καλύτερο εαυτό τους για το καλό του Έθνους, του Λαού μας και της Δημοκρατίας.

Νέοι Υπαστυνόμοι

Πιστοί στους δημοκρατικούς μας θεσμούς, προχωρείστε στην εκπλήρωση της ωραίας αποστολής σας με υπερηφάνεια, θάρρος, αποφασιστικότητα και αισιοδοξία και να είστε βέβαιοι ότι όχι μόνο θα επιτύχετε αλλά και θα διακριθείτε στον υπηρεσιακό στίβο.

Με την πεποίθηση ότι θα ανταποκριθείτε απόλυτα στις προσδοκίες του Σώματος και της πατρίδας, σας συγχαίρω και σας εύχομαι λαμπρή σταδιοδρομία και καλή τύχη».

ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΔΕΝ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ (Ή, ΕΔΩ ΕΙΝΑΙ ΒΑΛΚΑΝΙΑ!...)

Του Αστυν. Δ/ντή Αχιλλέα Χ. Χαλβατζάρα

Κατά τον Πλάτωνα «νόμοι» είναι οι κανόνες της ζωής. Την ανάγκη ύπαρξης νόμων διακηρύσσει ο Πλάτων όχι ως μέσον καλής διακυβέρνησης της πολιτείας, αλλά ως τρόπο διαχωρισμού από τα θηρία.

Η λέξη νόμος δεν υπάρχει στην ομηρική εποχή (Θ' αιώνας π.Χ.), αλλά το πρώτο στον Ησίοδο (750 π.Χ.).

Σύμφωνα με την παρατήρηση του Αριστοτέλη ο άνθρωπος είναι ζώο κοινωνικό. Με άλλα λόγια διαθέτει έμφυτη την κοινωνικότητα. Η ορμή αυτή του ανθρώπου για κοινωνική συμβίωση τον έφερε από τα σπήλαια σε επαφή με άλλους ανθρώπους. Έτσι δημιουργήθηκαν οι πρώτες κοινωνικές ομάδες.

Όπως είναι, όμως γνωστό, η κοινωνική συμβίωση των ανθρώπων απαιτεί αρμονία. Ακόμα είναι γνωστό ότι ο άνθρωπος για να επιβιώσει διεξάγει σκληρό αγώνα ύπαρξης. Στον ίδιο αγώνα ύπαρξης αποδύονται και οι κοινωνικές ομάδες. Η προαγωγή της συντήρησης της κοινωνικής ομάδας προϋποθέτει τη διαγωγή των ατόμων.

Ο αγώνας λοιπόν ύπαρξης επιλέγει και καθορίζει ποια είδη διαγωγής είναι ωφέλιμα και ποια επιβλαβή.

Τα ωφέλιμα είδη της διαγωγής του ανθρώπου επικρατούν με τη δημιουργία α) εθίμων, β) κοινής γνώμης, γ) ηθικών ιδεών, δ) θρησκείας και ε) μαγείας. Τα έθιμα (άγραφο δίκαιο) είναι ο ρυθμιστής της διαγωγής των ανθρώπων στις πρωτόγονες κοινωνίες.

Στις πρωτόγονες κοινωνίες οι παραβάσεις εθίμων, θρησκευτικών, μαγικών και ηθικών αρχών, νόμιζαν ότι θα προκαλέσουν αντεκδίκηση του θεού εναντίον ολόκληρης της κοινωνικής ομάδας. Γι' αυτό το κοινωνικό σύνολο αντιδρούσε βίαια και τιμωρούσε τον παραβάτη. Οι κυρίως νόμοι, οι γραπτοί, εμφανίζονται στην ιστορική περίοδο.

Νόμος, λοιπόν, είναι ο θεμελιώδης κανόνας, που διέπει και ρυθμίζει τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων χάριν αρμονικής συμβίωσης.

Σύμφωνα με τη νομική έννοια Νόμος είναι μια πράξη δικαίου με τεράστια νομική δύναμη, που θεσπίζεται από το αρμόδιο κρατικό όργανο.

Κι όταν ομιλούμε για νόμους αναφερόμαστε πάντα στην ιδανική δημοκρατική πολιτεία της αρχαίας Αθήνας. Οι νόμοι, εκεί, δεν ήταν καρποί αυταρχικού καταναγκασμού, αλλά ελεύθερης συζήτησης, όπου «οι λόγοι καταπαλαίφουσιν λόγους» (οι λόγοι νικάν τους λόγους). Οι αποφάσεις δεν ήταν προϊόντα βίας, αλλά πειθούς που μοναδικός ναός της είναι ο λόγος. Ο «πειθούς δημιουργός» όπως την ονόμαζε ο Γοργίας.

Αυτή η δύναμη να πείθεις με τους λόγους είναι μέγιστο αγαθό και ταυτόχρονα αιτία ελευθερίας για τους ανθρώπους και μέσο να άρχεις στην πόλη σου.

Όμως, δεν αρκεί να υπάρχουν νόμοι πρέπει να είναι και σεβαστοί.

Πρέπει να εφαρμόζονται προς όλους τους πολίτες με αυστηρότητα, αλλά με αμεροληψία και ακριβοδίκαια.

Γιατί ευνοούμενη πολιτεία είναι εκεί όπου οι νόμοι εφαρμόζονται προς όλες τις κατευθύνσεις.

Διαφορετικά καταλήγουμε στην παρομοίωση του νόμου με τον ιστό της αράχνης, όπου τα μεν αδύναμα έντομα πιάνονται τα δε δυνατό διατρυπούν και ξεφεύγουν τον έ-

λεγχο.

Παραθέτουμε ένα κείμενο γραμμένο με χιουμοριστική διάθεση από το Βούλγαρο θεατρικό συγγραφέα Στανισλάβ Στρατιέβ με θέμα τους κανόνες κυκλοφορίας:

«Σ' εμάς δεν τηρούνται οι κανονισμοί στην κυκλοφορία — τίποτα περισσότερο! Ο καθένας έχει τη βεβαιότητα ότι δεν είναι υποχρεωμένος να τους τηρεί. Και ενεργεί σύμφωνα με τις πεποιθήσεις του, περνώντας με κόκκινο, με κίτρινο και κάποιες φορές ίσως και με πράσινο. Εάν είναι ένας, καλά, αλλά περνούν όλοι. Και εάν δειλά αποφασίσεις να ζητήσεις ευθύνη για να επιβάλεις πρόστιμο, βλέπεις ότι αυτό είναι αδύνατο.

— Ο πρώτος βγάζει κάρτα

— Ο δεύτερος ψιθυρίζει κάτι στο αυτί.

— Ο τρίτος βρίσκεται φίλος.

— Ο τέταρτος γενικά δε σε βλέπει. Κοιτάζει πολύ μπροστά, κάπου στο μέλλον και έτσι απομακρύνεται: με τα χέρια πίσω και το βλέμμα στο μέλλον.

— Ο πέμπτος είναι από την επαρχία. Ο δικός του νόμος είναι σαν ξεχωριστό κράτος. Εκεί και τα ονόματα είναι διαφορετικά, μπορείς να περνάς με το κόκκινο.

— Ο έκτος δεν υπόκειται σε έλεγχο.

— Ο έβδομος είναι ο οδοντογιατρός που σε γιατρεύει. Αλλιώς θα περιμένεις τρεις μήνες για σφράγισμα.

— Ο όγδοος είναι γνωστός ποδοσφαιριστής.

— Ο ένατος είναι στρατιωτικός. Αυτούς τους δικάζει στρατιωτικό δικαστήριο.

— Ο δέκατος είναι ανήλικος. Μόλις έκλεισε τα 16 χρόνια και δεν ξέρει τι κάνει.

— Ο ενδέκατος είναι καθηγητής του γιου σου. Πώς να του επιβάλεις πρόστιμο — ένα «σχεδόν καλώς» στο απολυτήριο και το παιδί είναι κατεστραμμένο.

— Ο δωδέκατος είναι δημόσιος παράγων.

— Ο δέκατος τρίτος είναι ο μοιραίος.

— Ο δέκατος τέταρτος; Τον βλέπεις το βράδυ στα φιλμς στην τηλεόραση.

— Ο δέκατος πέμπτος είναι παντρεμένος με αλλοδαπή.

— Ο δέκατος ένατος είναι υδραυλικός. Αυτό το επάγγελμα τείνει να εξαφανιστεί. Το κυνηγητό των υδραυλικών απαγορεύεται.

— Ο εικοστός είναι γυναίκα. Πώς να της επιβάλεις πρόστιμο;

— Μένει μόνο ένας: Ο εικοστός πρώτος. Αυτός είναι ένας συνηθισμένος πολίτης και περιμένει υπάκουα τη μοίρα του.

Σ' αυτόν μπορείς να βάλεις ένα γερό πρόστιμο για να το θυμάται, όταν παραβιάζει τους κανονισμούς της οδικής κυκλοφορίας.

Και του το βάζεις.

Αυτός το πληρώνει και χαμογελάει, εσύ στενοχωριέσαι και του λες ότι, αφού οι κανονισμοί έχουν φτιαχτεί για να τηρούνται, πρέπει να τηρούνται.

Αυτός προσπερνά. Εσύ συνεχίζεις να προσέχεις την κυκλοφορία. Αλλά με αυτές τις συνθήκες τι κυκλοφορία μπορεί κανείς να περιμένει;».

Εδώ είναι Βαλκάνια!...

Εξέταση αντιρρήσεων παραβατών Κ.Ο.Κ. και άλλων πταισματοκινών παραβάσεων

1. Όπως είναι γνωστό, για την ακρόαση των αντιρρήσεων των παραβατών του Κ.Ο.Κ. σε βαθμό πταίσματος και την εξέταση της βασιμότητας ή όχι αυτών, ισχύουν διάφορες διατάξεις, ώστε να μην είναι αμέσως φανερό πόσες, ποιες και πώς θα εφαρμοστούν σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση. Για το λόγο αυτό παρατίθενται τα κείμενα των εν λόγω διατάξεων, με σχετικές αναλύσεις και διευκρινήσεις.

α) Άρθρο 103 Ν. 614/77, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 894/79 και υπ' αριθ. 158 4/26/1982 Απόφαση των Υπουργών Συγκοινωνιών και Δημόσιας Τάξης, δυνάμει των οποίων ο Διοικητής ή εξουσιοδοτημένος από αυτόν αξιωματικός, μετά προηγούμενη ακρόαση του παραβάτη, επικυρώνει ή αίρει το διοικητικό μέτρο αφαίρεσης των στοιχείων οδήγησης και κυκλοφορίας του οχήματος, εφόσον οι προβαλλόμενες αντιρρήσεις κρίνονται βάσιμες.

β) Άρθρον 4 Κοινής Απόφασης Υπουργών Συγκοινωνιών και Δημόσιας Τάξης 45618/82, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 της υπ' αριθ. 28712/83 ομοίας των ιδίων Υπουργών, κατ' ακολουθία των οποίων ο διοικητής ή εξουσιοδοτημένος από αυτόν Αξιωματικός για παραβάσεις που εντάσσονται στο Σύστημα Ελέγχου Συμπεριφοράς οδηγών (ΣΕΣΟ) ακροάται τον παραβάτη οδηγό οχήματος σε τακτική προθεσμία και διαγράφει τους προβλεπόμενους βαθμούς, εάν οι αντιρρήσεις κριθούν βάσιμες.

γ) Άρθρο 3 πργ. 2 υπ' αριθ. 1157 Φ 12/50 από 31.3.71 κοινής Απόφασης των Υπουργών Δικαιοσύνης και Δημ. Τάξης, που εκδόθηκε κατ' ακολουθία του Ν.Δ. 8 05/1971 και ορίζει: ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας του οργάνου που βεβαίωσε την παράβαση δύναται να ακυρώσει την σχετική πράξη, εφόσον από τα πραγματικά περιστατικά προκύπτει αναμφισβήτητο, ότι δεν τελέσθηκε η παράβαση ή ότι η παράβαση δεν αναφέρεται στην οδική κυκλοφορία ή ότι ενεφιλοχώρησε εσφαλμένη ενέργεια του οργάνου.

Για την ακύρωση αυτή συντάσσεται οπισθογράφως στο αντίτυπο που παραμένει στο στέλεχος συνοπτική πράξη που υπογράφεται από τον Προϊστάμενο της υπηρεσίας, ειδοποιείται δε για την ακύρωση ο φερόμενος ως υπαίτιος της παράβασης.

δ) Το άρθρο 14 του Ν. 1461/1984 «Οργανισμός Υπουργείου Δημόσιας Τάξης», σύμφωνα με το οποίο οι διευθυντές ή διοικητές υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, προκειμένου για πταισματοκινές παραβάσεις που βεβαιώνονται από τους υφισταμένους τους, μετά από προηγούμενη ακρόαση του παραβάτη, μπορούν να κάνουν δεκτές τις αντιρρήσεις του και να θέτουν την υπόθεση στο αρχείο, με πράξη που συντάσσουν επί του εγγράφου με το οποίο έχει βεβαιωθεί η παράβαση.

2. Από το συνδυασμό των ανωτέρω γενικών και ειδικών ρυθμίσεων συνάγονται τα εξής:

α) Οι προαναφερόμενοι Αξιωματικοί μπορούν να κάνουν δεκτές τις αντιρρήσεις του παραβάτη, κατά κανόνα, ύστερα από προηγούμενη ακρόασή του. Η ακρόαση προϋποθέτει, κατ' αρχήν, αυτοπρόσωπη παρουσία και προφορική έκθεση των αντιρρήσεων. Παρά ταύτα γίνεται δεκτό (γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου), ότι οι αντιρρήσεις δύνανται να υποβληθούν και γραπτώς ή ακόμα και δια του νομίμου αντιπροσώπου,

ιδίως δικηγόρου ή εκπροσώπου εταιριών κ.λ.π.

β) Κατ' εξαίρεση δύνανται να ακυρώσουν την πράξη βεβαίωσης της παράβασης και χωρίς ακρόαση του παραβάτη, εφόσον όμως βεβαιωθούν ότι δεν τελέσθηκε η πράξη ή ότι δεν αφορά παράβαση του Κ.Ο.Κ. ή ότι ενεφιλοχώρησε εσφαλμένη ενέργεια.

Στην περίπτωση αυτή η πράξη ακύρωσης, κατά ρητή απαίτηση του Νόμου θα γίνει στο πίσω μέρος του αντιτύπου που παραμένει στο στέλεχος και θα ειδοποιηθεί ο φερόμενος ως υπαίτιος.

Αυτονόητο ότι στις εσφαλμένες ενέργειες του οργάνου εντάσσονται και όλες οι περιπτώσεις που επιφέρουν ακυρότητα των εκθέσεων κατά τους ορισμούς του Κ.Π.Δ., όπως είναι η έλλειψη υπογραφής του βεβαιούντος την παράβαση, η ασάφεια ως προς την χρονολογία και τον τόπο της παράβασης ή το είδος αυτής ή άλλες ουσιώδεις παραλείψεις.

γ) Σε όλες τις περιπτώσεις απαιτείται ουσιαστική εξέταση των αντιρρήσεων για τη διαπίστωση της βασιμότητάς τους (π.χ. καταστραμμένη πινακίδα σήμανσης, δυσδιάκριτη, καλυμμένη από φυλλώματα δέντρων, κατάσταση ανάγκης, επείγουσα μεταφορά ασθενούς κ.λ.π.) ή την απόρριψή τους.

δ) Εφόσον η εξέταση των αντιρρήσεων γίνεται ύστερα από ακρόαση του φερόμενου ως παραβάτη, απαιτείται η σύνταξη πράξης επί του εγγράφου βεβαίωσης της παράβασης (εν προκειμένω στο σώμα της κλήσης), με την οποία απορρίπτονται ή κρίνονται ως βάσιμες οι αντιρρήσεις. Επειδή στο Νόμο δεν ορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο της πράξης, είναι αρκετό αυτή να περιλαμβάνει πολύ περιληπτικά την αιτιολογία ακύρωσης της παράβασης, τον τόπο, την ημερομηνία συντάξεως και την υπογραφή του συντάξαντος π.χ. «Βάσιμες οι αντιρρήσεις. Επείγουσα μεταφορά του ασθενούς υιού του στο Νοσοκομείο Παίδων - Αθήνα 12/5/1987». (Έπεται η υπογραφή του συντάξαντος).

ε) Μολονότι, ο νόμος δεν θέτει σαν προϋπόθεση την αιτιολογημένη αποδοχή ή απόρριψη των αντιρρήσεων, η υποχρέωση αιτιολογίας προκύπτει εμμέσως από τη ρητή επιταγή σύνταξης πράξης επί του εγγράφου βεβαίωσης της παράβασης.

στ) Τα ανωτέρω (2 δ,ε) δεν έχουν εφαρμογή όταν η εξέταση της παράβασης γίνεται αυτοβούλως από τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας, χωρίς δηλ. ακρόαση του παραβάτη, οπότε πρέπει να τηρείται η διαδικασία της πργ. 2β.

ζ) Η ακύρωση επιτρέπεται μόνο για Πταισματοκινές παραβάσεις που βεβαιώνονται από τους υφισταμένους. Συνεπώς, δεν έχει εφαρμογή για παραβάσεις σε βαθμό Πλημ/τος.

3. Επισημαίνεται ότι η κάθε περίπτωση πρέπει να ερευνείται με την επιβαλλόμενη προσοχή, ώστε να αποφεύγονται καταχρήσεις του δικαιώματος ακύρωσης των παραβάσεων, άνευ αποχρώντος λόγου. Αυτό, γιατί η ευκολία ακύρωσης των παραβάσεων, εκτός των άλλων, ενθαρρύνει τους υπότροπους παραβάτες του Κ.Ο.Κ., αποδυναμώνει το κύρος της Υπηρεσίας, ανατρέπει υπό περιστάσεις τη βασική αρχή της ίσης μεταχείρισης των πολιτών και μετριάξει τον ζήλο και το ενδιαφέρον των Τροχονόμων προς βεβαίωσή τους.

Η τρίτη ηλικία προβληματίζει έντονα τους ανθρώπους που τη βιώνουν με κυρίαρχο συναίσθημα την ανασφάλεια. Είναι μια «πραγματικότητα» που εξαρτάται από τον καθένα αν θα την αποδεχθεί παθητικά ή θα την ανατρέψει δημιουργώντας νέους όρους ζωής, καλλιεργώντας καινούργια ενδιαφέροντα, δίνοντας μια διάσταση ποιότητας στην καθημερινότητα.

Τρίτη ηλικία: δικαίωμα ζωής

Επιμέλεια: Μαρία Πίσχου

Είναι αλήθεια ότι η κοινωνία φαίνεται να υπάρχει και να λειτουργεί μόνο για τους νέους. Όλα τα μηνύματα της εποχής μας απευθύνονται σ' αυτούς. Νεανικά περιοδικά, διαφημίσεις, τόποι διασκέδασης. Ο ρυθμός της ζωής είναι έντονος. Όποιος δεν μπορεί να συμμετέχει, μπαίνει στο περιθώριο. Οι ηλικιωμένοι αντιμετωπίζουν το φάσμα της μοναξιάς και της απραξίας. Όμως η ζωή δεν τελειώνει στα εξήντα αλλά είναι απλά, η αρχή μιας άλλης ηλικίας που μπορεί και πρέπει να έχει χαρές και ενδιαφέροντα.

Σήμερα στην Ελλάδα το 13% του πληθυσμού είναι άνθρωποι πάνω από 65 χρονών, δηλαδή 1.300.000. Από αυτούς μόνο το 6% είναι κατάκοιτοι ή ανήμποροι για εργασία. Οι υπόλοιποι είναι άνθρωποι υγιείς, που δεν ξέρουν πώς μπορούν να αξιοποιήσουν τον ελεύθερο χρόνο τους.

Η ηλικία της σύνταξης

Όλο και λιγότεροι άνθρωποι εξακολουθούν να εργάζονται πέρα απ' το νόμιμο όριο ηλικίας. Ο αριθμός των εργαζόμενων μειώνεται ακόμα και πριν απ' το νόμιμο όριο της σύνταξης, γιατί οι εργαζόμενοι παίρνουν μειωμένη σύνταξη λόγω πληθώρας εργατικού δυναμικού, αύξησης της ανεργίας κ.λπ. Η μετάβαση στην «ηλικία της σύνταξης» αποτελεί για πολλούς ανθρώπους ένα οδυνηρό πέρασμα. Είναι λυπηρό να βλέπουμε υγιείς ηλικιωμένους να παραδίνονται πρόωρα στα γηρατειά και να περιμένουν παθητικά τον θάνατο. Το γεγονός αυτό, φαίνεται, να οφείλεται βασικά στο ότι αυτοί οι άνθρωποι δεν είχαν τις ευκαιρίες να καλλιεργήσουν ενδιαφέροντα, που θα τους πρόσφεραν ερεθίσματα σ' όλη τους τη ζωή. Η κοινωνία μας θα μπορούσε να πάρει ένα πολύ ενεργό μέρος στο να

αφυπνίσει τα ενδιαφέροντα των ανθρώπων και στο να τους παρέχει τις δυνατότητες ν' ασχοληθούν μ' αυτά π.χ. μορφωτικά κέντρα για ενήλικους, κέντρα ψυχαγωγίας κ.λπ. Αλλά τα προβλήματα της παθητικότητας και της αδράνειας που παρατηρούνται στους ηλικιωμένους δεν μπορούν ν' αποδοθούν αποκλειστικά στο κοινωνικό σύστημα. Μέχρι ενός σημείου οφείλονται στην έλλειψη αυτοπεποίθησης των ηλικιωμένων και στη μεγάλη εξάρτησή τους από τους άλλους για την εξεύρεση λύσεων.

Εναρμόνιση με την πραγματικότητα

Είναι σημαντικό να καταφέρει ο ηλικιωμένος μια κοινωνική και προσωπική ολοκλήρωση, μια αίσθηση αρμονίας με τον κόσμο κι ένα συμβιβασμό με τη ζωή του, βλέποντάς την στο σύνολό της.

Ένα από τα πλεονεκτήματα των γηρατειών είναι ότι οι άνθρωποι με κάποια ηλικία μπορούν να δημιουργήσουν ένα αυθεντικό τρόπο ζωής χωρίς το κυνήγι του κύρους, χωρίς ανταγωνισμούς και υπολογισμούς, χωρίς ν' αποσκοπούν σε μελλοντικές απολαβές, αλλά όντας αφιερωμένοι στις τωρινές χαρές και στην απόλαυση του σήμερα.

Σε μια κοινωνία με τόσο αφθονία όση η δική μας, οι ηλικιωμένοι θα έπρεπε να αισθάνονται ότι έχουν το δικαίωμα να διασκεδάσουν ύστερα από μια ολοκληρωμένη ζωή σκληρής δουλειάς. Την αποχώρησή τους την έχουν κερδίσει μόνοι τους, δεν τους την προσφέρουμε εμείς οι υπόλοιποι σαν «δώρο» κι ούτε θα πρέπει να θεωρούνται βάρος από κείνους, που βρίσκονται ακόμα στην παραγωγή. Στην πραγματικότητα, με το να ευχαριστιούνται οι ηλικιωμένοι τη ζωή τους, μπορούν και να προσφέρουν στην κοινωνία, δείχνοντας πώς να ζήσουμε γερνώντας ευχάριστα

και απαλλάσσοντας τους νέους απ' το φόβο του μέλλοντος.

Πώς περνά το χρόνο της η τρίτη ηλικία

Μερικοί άνθρωποι απλά εξακολουθούν τις δραστηριότητες, που τους ικανοποιούσαν και πριν, δηλαδή την ενασχόληση με διάφορα χόμπι. Συνήθως οι ηλικιωμένοι ασχολούνται με λιγότερο σωματικές δραστηριότητες απ' ό,τι οι νεώτεροι: βλέπουν τηλεόραση, διαβάζουν, κάθονται, περπατάνε ή απλώς σκέφτονται. Οι πιο εύποροι κάνουν τουρισμό ή πηγαίνουν εκδρομές με τ' αυτοκίνητο. Η απραξία, σαν μέσο για να περνάει η ώρα, χαρακτηρίζει περισσότερο τους υπερήλικες: κοιτάνε έξω απ' το παράθυρο, κοιμούνται ή απλώς κάθονται.

Υπάρχουν, από την άλλη, πολλοί άνθρωποι που εξακολουθούν να εργάζονται πέρα απ' το όριο της ηλικίας για διάφορους λόγους π.χ. οικονομική ανάγκη, μερική απασχόληση κ.λπ. Η συνέχιση της δουλειάς ή η μερική απασχόληση θα έπρεπε να είναι εφικτή για τους ανθρώπους ανάμεσα στα 60 με 70 χρόνια. Αλλά δεν θα πρέπει να είναι υποχρεωμένοι να εργάζονται για λόγους οικονομικούς. Καλύτερες συντάξεις και χωρίς γενικούς περιορισμούς θα σήμαινε ότι οι ηλικιωμένοι μπορούν πραγματικά να διαλέξουν, αν θέλουν να δουλεύουν ή όχι. Εξ άλλου είναι πολλοί εκείνοι που θέλουν να συνεχίσουν ακόμα και σε μια δουλειά που δεν τους ικανοποιεί ιδιαίτερα, γιατί δεν μπορούν ν' αντέξουν την προοπτική των άδειων ημερών. Αυτό που χρειάζεται είναι μια προσέγγιση στην παιδεία, που ενθαρρύνει την ανάπτυξη ενδιαφερόντων και μια κοινωνία που διευκολύνει όλους τους ανθρώπους ν' ασχοληθούν μ'

αυτά τα ενδιαφέροντα. Η έλλειψη δουλειάς μπορεί να θεωρηθεί, όλο και περισσότερο, σαν μια ευκαιρία για να κάνει κανείς κάτι πιο ενδιαφέρον και διασκεδαστικό.

Τέλος, υπάρχουν οι ηλικιωμένοι που ασχολούνται με το ρόλο του παππού και της γιαγιάς είτε ζώντας μαζί με τις οικογένειες των παιδιών τους είτε σε κάποια κοντινή απόσταση. Στην περίπτωση αυτή επισημαίνονται τόσο τα πλεονεκτήματα της φροντίδας των παιδιών όσο και οι ιδιαίτερα φιλικές σχέσεις που μπορούν ν' αναπτυχθούν ανάμεσα στα μέλη των εναλλασσόμενων γενεών.

Δραστηριότητες της τρίτης ηλικίας — προσαρμογή στο νέο στάδιο ζωής

Δεν γνωρίζουμε αρκετά για την ψυχολογία της εξέλιξης στην τρίτη ηλικία. Ξέρουμε πολύ περισσότερο για τους ηλικιωμένους σαν ένα «πληθυσμό σε αυξημένο κίνδυνο» (απάθεια, κατάθλιψη, περιπτώσεις αυτοκτονίας και μοναξιάς κ.λπ.) παρά για τις δυνατότητές τους να είναι ευτυχημένοι. Από μελέτες, πάνω στον κύκλο της ζωής, γνωρίζουμε, ότι ενώ η ευτυχία και η ικανοποίηση μειώνονται στα πρώτα χρόνια της έγγαμης ζωής, μπορεί να ξαναεμφανιστούν πολύ αργότερα, όταν τα ζευγάρια δημιουργήσουν μια νέα σχέση μεταξύ τους, μετά την αναχώρηση των παιδιών απ' το σπίτι και το τέλος της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας.

Υπάρχουν τρόποι για ν' αντιμετωπίσουν οι άνθρωποι την πραγματικότητα της τρίτης ηλικίας, να αναζωογονηθούν και να ζήσουν δημιουργικά την «τρίτη νιότη» τους. Ο πρώτος τρόπος είναι να καλλιεργήσει κανείς την ικανότητα για χαρά. Γι' αυτή την ικανότητα οι εμπειρίες της προηγούμενης ζωής είναι καθοριστικές. Ο τρόπος που αντιμετωπίζονται τα συναισθήματα της αγάπης και του μίσους, του θυμού και της ζήλειας, της αισιοδοξίας και της απογνώσης στην αρχή της ζωής αποτελεί το θεμέλιο της ευτυχίας για όλη την υπόλοιπη ζωή. Και η ευτυχία αργότερα εξαρτάται απ' την ικανότητα του ατόμου να κατανοεί τα κίνητρό του, τις αναστολές του και τις δυνάμεις του. Αλλά η μάθηση και η εξέλιξη μπορεί να συνεχιστούν όλη τη ζωή και μαζί μ' αυτές και η ικανότητα για χαρά. Ακόμα και στα γηρατειά δεν είναι αργά για να μάθει κανείς να ζει αρμονικά με τον εαυτό του. Καμμία φορά η βοήθεια των ειδικών είναι χρήσιμη, αλλά όχι πάντα εφικτή. Η πιο σίγουρη πηγή βοήθειας είναι ο ίδιος μας ο εαυτός και το άμεσο περιβάλλον μας: ο σύντροφος, οι γνωστοί και πάνω απ' όλα —σ' αυτή την ηλικία— οι φίλοι.

Για τους περισσότερους ηλικιωμένους η πραγματικότητα εκφράζεται με το ότι έχουν το σπίτι τους, τη σύνταξη τους και την οικογένειά τους αλλά ταυτόχρονα νιώθουν ότι έχουν χάσει την ταυτότητά τους, το σκοπό της ζωής τους. Δεν έχουν να κάνουν τίποτα κι έτσι ήρεμα μαραίνονται από συναισθηματική αποστέρηση. Ένας από τους πιο σημαντικούς παράγοντες για να ξεφύγουν από αυτό το τέλμα είναι η συνειδητοποίηση ότι τώρα πια τους δίνεται η ευκαιρία ν' αποκλείσουν τα άγχη, τις πιέσεις και τη ρουτίνα της καθημερινής δουλειάς από τη ζωή τους και να τ' αντικαταστήσουν με μια σκόπιμη ευχάριστη δραστηριότητα. Νέες δυνατότητες επιλογής γεννιούνται και ο καθένας μπορεί να τις αξιοποιήσει χωρίς τις δεσμεύσεις και τα «πρέπει» του παρελθόντος. Υπάρχει άφθονος χρόνος για αναπολήσεις, για χόμπι που είχαν μπει στο περιθώριο λόγω υποχρεώσεων επαγγελματικών ή οικογενειακών, για νέες ανθρώπινες σχέσεις.

Η τρίτη ηλικία δεν αποτελεί το στάδιο μιας επικείμενης ανικανότητας αλλά μια νέα φάση που δίνει την ευκαιρία για πραγμάτωση «ξεχασμένων ονείρων» και, γιατί όχι, για την κατάκτηση μιας νέας ποιότητας ζωής.

Ευχές στη διασταύρωση

Γνωστή στους οδηγούς της Φιλιππιάδας και της γύρω περιοχής, η διασταύρωση «Γέφυρας Καλογήρου», στους περισσότερους μάλιστα με την ανάμνηση κάποιας κλήσης που «πήραν» από τον τροχονόμο της Τροχαίας της πόλης. Σ' αυτή την ίδια κεντρική διασταύρωση, οι οδηγοί, για πρώτη φορά φέτος, από την Κυριακή των Βαΐων μέχρι την Κυριακή του Θωμά, όποια ώρα κι αν περνούσαν, «δέχονταν» πασχαλινές ευχές από τον τροχονόμο που στεκόταν «ακούραστος» μέσα στο κόκκινο αυγό.

Πρόκειται βέβαια για ομοίωμα τροχονόμου που κατασκευάστηκε από το Γραφείο Τροχαίας του Α.Τ. Φιλιππιάδας με τη συμπαράσταση της δημοτικής αρχής και στόλισε πρωτότυπα τις

γιορτινές διαδρομές.

Σεμινάρια κυκλοφοριακής αγωγής στην Αλεξανδρούπολη

Στην Αλεξανδρούπολη, στην αίθουσα των Πειραματικών Δημοτικών Σχολείων της Ακαδημίας πραγματοποιήθηκε πρόσφατα με πρωτοβουλία του Μαθητικού Συνεταιρισμού από άνδρες του Τμήματος Τροχαίας Αλεξ/πολης, σεμινάριο κυκλοφοριακής αγωγής με μεγάλη επιτυχία.

Την παρουσίαση έκαναν ο Διοικητής του Τμήματος Τροχαίας Αλεξ/πολης, ο Υποδ/τής και πέντε Τροχονόμοι (άνδρες και γυναίκες) εφοδιασμένοι με το κατάλληλο εικονιστικό - εποπτικό υλικό (σλαίτς, εικόνες, σήματα τροχαίας κίνησης). Την παρακολούθησαν

οι μαθητές των μεγάλων τάξεων των Πειραματικών Σχολείων. Παραβρέθηκαν στην εκδήλωση ο Υποδ/ντής της

«Τα μάτια σας στο δρόμο»

Το έθιμο της ευχετήριας κάρτας επανέλαβε και φέτος το Πάσχα η Τροχαία Βόλου. Την συνόδευε φυσικά με τις απαραίτητες συμβουλές και με αυτοκόλλητα που αναφέρονταν στη ζώνη ασφαλείας, στο κράνος για τους μοτοσικλετιστές και στα επικίνδυνα προσπεράσματα. Η χαριτωμένη τροχονόμος της κάρτας ανέλαβε να πείσει και τους πιο παράτολμους οδηγούς να τηρούν τους κανόνες σωστής οδικής συμπεριφοράς.

Ακαδημίας, οι Δάσκαλοι των τάξεων και φοιτητές του Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Θράκης.

Για την προθυμία και χαρά με την οποία ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση του Μαθ/κού Συν/σμού και για την άριστη παρουσίαση του θέματος, οι μαθητές και οι δάσκαλοι των Πειραματικών Δημ. Σχολείων με επιστολή τους προς το περιοδικό μας αισθάνονται την ανάγκη να ευχαριστήσουν θερμά τον Διοικητή του Τμήματος Τροχαίας Αλεξ/πολης Αστυν. Α' Παπαχρήστου Τραϊανό και τους συνεργάτες του

ΝΕΟΙ ΥΠΑΣΤΥΝΟΜΟΙ Β' (ΝΔ 649/70)

Αποφοίτησαν από το Τμήμα Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Ανθ/μων (TEMA) της Σχολής Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ. και ονομάστηκαν Υπαστυνόμοι Β' 57 Ανθυπαστυνόμοι.

Η απονομή των πτυχίων από τον Α' Υπαρχηγό του Σώματος έλαβε χώρα στις εγκαταστάσεις της Σχολής Αξιωματικών στις 19 Απριλίου 1989, παρουσία καθηγητών και αξιωματικών της Σχολής.

Ο κ. Υπαρχηγός σε σύντομη ομιλία του, αφού ευχήθηκε στους νέους υπαστυνόμους καλή σταδιοδρομία, ανέλυσε τις προτεραιότητες του αστυνομικού έργου και ζήτησε από τους αποφοίτους του TEMA να ανταποκριθούν στις προκλήσεις των καιρών και στις προσδοκίες του ελληνικού λαού.

ΕΚΔΡΟΜΗ - ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΟ ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ

Εκδρομή προσκύνημα στο Άγιο Όρος πραγματοποιήσε στις 13-16/4/89 το Τμήμα Επαγγελματικής Μετεκπαίδευσης Ανθυπαστυνόμων (TEMA) της Σχολής Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας.

Συγκεκριμένα οι σπουδαστές του TEMA συνοδευόμενοι από αξιωματικούς της Σχολής επισκέφθηκαν τις Ιερές Μονές Διονυσίου, Αγ. Γρηγορίου, Ιβήρων, Ξηροποτάμου, Αγίου Παντελεήμονος, Ξενοφώντος και Δοχειαρίου, ενώ έγιναν δεκτοί από την Ιερά Επιστοασία στην αίθουσα συνεδριάσεων της Ιεράς Κοινότητας στις Καρυές.

Οι συνάδελφοι που συμμετείχαν στο προσκύνημα εκφράζουν μέσω των στηλών του περιοδικού τις θερμές τους ευχαριστίες προς την Ιερά Κοινότητα του αγιώνυμου όρους

Επίσκεψη Βαυαρών Αστυνομικών

167 Γερμανοί Αστυνομικοί μέλη της Ι.Ρ.Α. που ανήκουν στο Τμήμα των «Καλών Σαμαρειτών Αστυνομικών της Βαυαρίας» πραγματοποίησαν πρόσφατα επίσκεψη στην Ελλάδα με τίτλο: «ΣΤΑ ΙΧΝΗ ΤΟΥ ΑΓ. ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ»

Η Θρησκευτική Υπηρεσία της Ελληνικής Αστυνομίας στα πλαίσια της Διεθνούς αλληλογνωριμίας των Αστυνομικών, τους υπεδέχθη με εγκάρδιότητα και τους προσέφερε ως αναμνηστικό δώρο από μία Βυζαντινή Εικόνα. Αξίζει να σημειωθεί ότι αρχηγός της εκδρομής αυτής ήταν Ρωμαιοκαθολικός Ιερέυς ο οποίος εξυπηρετεί τις θρησκευτικές ανάγκες της Αστυνομικής Ακαδημίας του Μονάχου.

Την 21-4-1989 αφίχθησαν στην Πάτρα προερχόμενοι από Αρχαία Ολυμπία

Εκ μέρους της Αστυνομικής Δ/σης Αχαΐας τους υποδέχθηκε ο Αστυνομικός Υποδ/ντής κ. Παπανδριανός Νικόλαος και εκ μέρους της Τοπικής Διοίκησης Ι.Ρ.Α. Αχαΐας ο Πρόεδρος αυτής Ανθυπαστυνόμος Παπαδημητρίου Κων/νος.

Οι ξένοι συνάδελφοι επισκέφθηκαν τον μεγαλοπρεπή ναό του Αγίου Ανδρέου και τις εγκαταστάσεις του εργοστασίου Αχαΐα Κλάους, μετά δε ολιγόωρη παραμονή, αναχώρησαν, από Ρίο, για Δελφούς.

Κατά την αποχώρησή τους οι ξένοι συνάδελφοι εξέφρασαν τις ευχαριστίες τους, τόσο για την θερμή υποδοχή που τους επιφυλάχθηκε, όσο και για την ξενάγηση που τους έγινε στους χώρους που επισκέφθηκαν.

Στη φωτογραφία εικονίζεται ο εκπρόσωπος του Αστυνομικού Διευθυντού Αχαΐας και ο Πρόεδρος της Τοπικής Διοίκησης Ι.Ρ.Α. Αχαΐας ανταλλάσσοντες αναμνηστικά δώρα, με τον Βαυαρό Αρχηγό της Αστυνομίας.

ΑΓΩΝΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΣΤΙΒΟΣ

Το διήμερο 10/11-4-89 διεξήχθησαν στο Στάδιο Καραϊσκάκη, οι ετήσιοι αγώνες στίβου των παραγωγικών Σχολών Ε.Δ. και Σ.Α. με διοργανώτρια τη Σχολή Ευελπίδων.

Η Σχολή Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας πήρε μέρος σ' αυτή τη διοργάνωση με τρεις αθλητές. Πραγματοποιώντας εξαιρετική εμφάνιση, οι αθλητές - δόκιμοι υπαστυνόμοι κατόρθωσαν να εκπροσωπήσουν άξια το Σώμα, κατακτώντας συνολικά 2 χρυσά και 2 αργυρά μετάλλια.

Συγκεκριμένα, χρυσά μετάλλια πήραν οι δόκιμοι υπαστυνόμοι ΝΟΥΡΑΚΗΣ Κωνσταντίνος στο αγώνισμα του ακοντισμού με επίδοση 57,22 μέτρων και ΧΙΩΤΕΛΛΗΣ Δημήτριος στο αγώνισμα του άλματος σε μήκος με επίδοση 6,96 μέτρων. Αργυρά μετάλλια πήραν οι ίδιοι δόκιμοι, ο μὲν πρώτος στο

αγώνισμα της σφαιροβολίας με επίδοση 12,31 μέτρων, ο δε δεύτερος στις αγώνισμα του άλματος τριπλού με επίδοση 13,50 μέτρων.

ΞΙΦΑΣΚΙΑ

Το διήμερο 13/14-4-89, έγιναν οι αγώνες ξιφασκίας των παραγωγικών Σχολών Ε.Δ. και Σ.Α. Η Σχολή Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας, στο ατομικό αγώνισμα του ξίφους μονομαχίας, κατέλαβε τη δεύτερη θέση, χάρη στη συμμετοχή του τριτοετή δόκιμου Υπαστυνόμου ΣΚΑΝΔΑΛΑΚΗ Γεωργίου. Προπονητής της ομάδας ξιφασκίας ήταν ο Υπαστυνόμος Α' Ιωάννης ΦΤΕΡΙΩΤΗΣ.

ΣΚΟΠΟΒΟΛΗ

Πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία από 17-20 Απριλίου 1989 στο Ε.Σ.Κ.Υμηττού Καισαριανής και το ΚΕ-ΒΟΠ Χαϊδαρίου οι Σκοπευτικοί Αγώνες Παραγωγικών Σχολών Αξ/κών Ε.Δ. και Σ.Α. έτους 1989. Η Ομάδα της Σ.Α.Ε .Α. έκανε μια θαυμάσια εμφάνιση και αναδείχθηκε πολυνίκης, αφού πέτυχε να κατακτήσει δώδεκα πρώτες νίκες (ατομικές - ομαδικές) επί συνόλου δέκα έξι αγωνισμάτων. Συγκεκριμένα:

ΣΤΗΝ ΑΤΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

1. Ο Δ. Υπ/μος ΤΖΕΛΕΠΗΣ Αριστείδης κατατάγηκε 1ος στα παρακάτω αγωνίσματα:

- α. Τυφέκιο 0,22 - Ορθίως με 340/400
- β. Αεροβόλο τυφέκιο με 541/600
- γ. Πολεμικό τυφέκιο - βολή ακριβείας με 498/600

δ. Πολεμικό τυφέκιο - ταχεία βολή με 512/600

Ο ίδιος αθλητής κατατάγηκε 2ος στο αγώνισμα Τυφεκίου 0,22 - Γονυπετής με 358/400.

2. Ο Δ. Υπ/μος ΜΕΓΑΓΙΑΝΝΗΣ Αναστάσιος κατατάγηκε 1ος στο αγώνισμα Τυφεκίου 0,22 - Πρηνηδόν με 390/400.

3. Ο Δ.Υ. ΚΟΥΤΣΙΚΟΣ Άγγελος 1ος στο Περίστροφο 0,22 (30+30) με 536/600.

4. Ο Δ.Υ/μος ΦΑΚΟΣ Γεώργιος 2ος στα αγωνίσματα Τυφεκίου - Ορθίως με 316/400 και αεροβόλου τυφεκίου με 537/600 και 3ος στο Τυφέκιο 0,22 - Γονυπετής με 350/400.

5. Ο Δ.Υπ/μος ΑΛΑΜΑΝΑΣ Απόστολος 2ος στο αεροβόλο πιστόλι με 533/600.

ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΙΚΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ

1. Η Σ.Α.Ε.Α. αναδείχθηκε 1η στα αγωνίσματα:

- α. Τυφεκίου 0,22 - Πρηνηδόν
- β. Τυφεκίου 0,22 - Γονυπετής
- γ. Αεροβόλου Τυφεκίου
- δ. Αεροβόλου Πιστολίου
- ε. Πολεμικού τυφεκίου - βολής ακριβείας και
- στ. Περιστρόφου πιστολίου 0,22 (30+30)

2) 2η στα αγωνίσματα:

- α. Τυφεκίου 0,22 - Ορθίως και
  - β. Πολεμικού Τυφεκίου - Ταχεία βολή
- Την Ομάδα της Σχολής αποτελούσαν:

Α) ΣΤΑ ΜΑΚΡΥΚΑΝΝΑ ΟΠΛΑ

(Τυφέκιο 0,22 - Αεροβόλο τυφέκιο - Πολεμικό τυφέκιο)

- 1. Δ.Υπ/μος ΤΖΕΛΕΠΗΣ Αριστείδης
- 2. » ΜΕΓΑΓΙΑΝΝΗΣ Αναστάς.
- 3. » ΡΑΚΟΣ Νικόλαος
- 4. » ΦΑΚΟΣ Γεώργιος
- 5. » ΜΑΚΡΗΣ Ιωάννης
- 6. » ΚΥΡΑΝΑΚΟΣ Γεώργιος

Β ΣΤΑ ΒΡΑΧΥΚΑΝΝΑ ΟΠΛΑ

(Αεροβόλο Πιστόλι - Περίστροφο 0,22)

- 1. Δ.Υπ/μος ΚΟΥΤΣΙΚΟΣ Άγγελος
- 2. » ΑΛΑΜΑΝΑΣ Απόστολος
- 3. » ΣΟΥΛΤΗΣ Θεόφιλος
- 4. » ΜΑΡΚΑΚΗΣ Νικόλαος
- 5. » ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Νικ.
- 6. » ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Αναστ.
- 7. » ΚΑΪΠΑΚΗΣ Γεώργιος

Κύριοι συντελεστές της εξαιρετικής αυτής επιτυχίας της ομάδας της Σ.Α.Ε .Α., ήταν οι προπονητές των ομάδων, Αστυν. Α' ΓΑΛΑΤΙΑΝΟΣ Νικόλαος, Ανθ/μος ΠΕΡΔΙΚΗΣ Αθανάσιος και Ανθ/μος ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ Χριστόφορος, των οποίων η συμβολή ήταν καθοριστική.

Πρωταθλήτρια η ποδοσφαιρική ομάδα της Αστυν. Δ/νσης Δράμας

Στο πρωτάθλημα που διοργανώθηκε μεταξύ των εργαζομένων σε Επιχειρήσεις και Οργανισμούς του Νομού Δράμας, η ποδοσφαιρική ομάδα της Αστυνομικής Διεύθυνσης του νομού αναδείχθηκε αήττητη πρωταθλήτρια μετά από έξι νικηφόρους αγώνες.

Το πρωτάθλημα διάρκεσε από 19-12-88 έως 20-2-89 και στις 29-3-88 έγινε ο τελικός μεταξύ της ομάδας της Αστυν. Διεύθυνσης και της πρωταθλήτριας του Α' Ομίλου ομάδας των Καθηγητών Φυσικής Αγωγής, με νίκη της πρώτης με σκορ 5-4.

Για τον τελικό αυτό, ύστερα από πρωτοβουλία των αστυνομικών, έγινε πρόταση στην Ένωση Ποδοσφαιρικών Σωματείων Δράμας για την έκδοση εισιτηρίων και διάθεση του ποσού που θα συγκεντρωνόταν, για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες της πόλης. Η πρόταση έγινε δεκτή, και από τη διάθεση

των εισιτηρίων που έδωσε η Ε.Π.Σ. Δράμας, συγκεντρώθηκε το ποσόν των 243.000 δραχμών, το οποίο δόθηκε σε ειδική τελετή από τον Αναπλ. Διευθυντή της Α.Δ. Δράμας Αστυν. Υποδ/ντή κ. Δημήτριο Μπακιρτζή στον Πρόεδρο του Ιδρύματος Ανιάτων, παρουσία αντιπροσωπειών της Αστυν. Διεύθυνσης, της Ε.Π.Σ. Δράμας και των Καθηγητών Φυσικής Αγωγής.

Η Ε.Π.Σ. Δράμας αθλοθέτησε και κύπελο για τον πρωταθλητή, το οποίο οι αστυνομικοί ποδοσφαιριστές παρέδωσαν στον Αστυνομικό Διευθυντή, του οποίου το γραφείο θα κοσμεί πια.

Την ομάδα της Α.Δ. Δράμας αποτελούσαν οι: Αστυν. Α' ΜΗΝΑΣΙΔΗΣ Πρόδρομος, Υπαστ. Α' ΚΟΛΤΣΙΔΗΣ Απόστολος, Ανθ/μοι ΚΑΡΑΒΑΣΙΔΗΣ Παναγιώτης, ΠΥΡΓΙΩΤΗΣ Νικόλαος, ΔΙΧΑΛΑΣ Γεώργιος, Αρχιφύλακες ΤΣΙΑΡΙΓΚΛΗΣ Δημήτριος, ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ Γεώργιος, ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ Αθανάσιος και οι Αστυφύλακες ΜΟΥΣΜΟΥΛΙΔΗΣ Ηλίας, ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Αριστείδης και ΚΑΡΑΚΑΣΙΔΗΣ Νικόλαος.

ΣΟΛΕΤΟ με σκορ 3-0. Τα γκολ επέτυχαν οι Μητρόπουλος Λεμονής και Πήττας.

Συγκινητική υπήρξε η στιγμή κατά την οποία ομάδα νέων και νεανίδων της ελληνοφώνου αυτής περιοχής, κατά την έναρξη του αγώνα έψαλλε μέσα στον αγωνιστικό χώρο τον Εθνικό μας Ύμνο και καλωσόρισαν με συγκινητικά λόγια την Ελληνική Αποστολή. Στο τέλος του αγώνα ο δήμαρχος της πόλης δεξιώθηκε την Ελληνική Αποστολή στο Δημαρχιακό Μέγαρο, παρουσία των κατοίκων της πόλης.

Ανατράχθηκαν ευχές και αναμνηστικά δώρα και εκ μέρους της ΕΛ.ΑΣ. προσφώνησε τον Δήμαρχο της πόλης ο Αρχηγός της Αποστολής Αστυνόμος Β' ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Αθανάσιος.

Τ Ελληνική Αποστολή αποτελούσαν οι αρχηγός ομάδας, Υπαστ. Α' ΤΡΥΦΕΛΗΣ Θεόδωρος, Αρχ/κας Β' ΚΥΡΙΑΖΗΣ Ιωσήφ, προπονητής της ομάδας και οι ποδοσφαιριστές: ΑΛΕΞΙΟΥ - ΚΑΤΣΙΚΟΓΙΑΝΝΗΣ - ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ - ΚΑΡΟΥΛΙΑΣ - ΤΡΑΪΑΝΟΠΟΥΛΟΣ - ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ - ΠΙΤΤΑΣ - ΜΑΥΡΟΜΑΤΤΗΣ - ΛΕΜΟΝΗΣ - ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ - ΑΡΔΙΖΟΓΛΟΥ.

Η ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΤΗΣ ΕΛ.ΑΣ. ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

Στις 22-4-89 η ομάδα του Σώματος, αποτελούμενη από επίλεκτους αθλητές ποδοσφαίρου, μετέβηκε στην ιταλική πόλη Σολέττο, μετά από πρόσκληση του Δ/κού Συμβουλίου της Ελληνόφωνης περιοχής Μεσημβρίας, και του Δημάρχου της ομώνυμης πόλης.

Η επίσκεψη συνέπεσε με τον εορτασμό της Εθνικής Επετείου της Ιταλίας, και στον ποδοσφαιρικό αγώνα που έγινε παρουσία πλήθους φιλάθλων, και των δημάρχων των γειτονικών πόλεων, η ομάδα της ΕΛ.ΑΣ. αναδείχθηκε νικήτρια της τοπικής ομάδας

Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας Έτους 1989

Επιμέλεια: Θανάσης Βασιλείου

- Οι αγώνες σκοποβολής Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας διεξήχθησαν από 27 μέχρι 31 Μαρτίου, στο Σκοπευτήριο Καισαριανής και στο πεδίο βολής του ΚΕΒΟΠ Χαϊδαρίου.
- Την ευθύνη διοργάνωσης των αγώνων είχε η ΕΛ.ΑΣ., υπό την εποπτεία του Ανώτατου Συμβουλίου Αθλητισμού Ενόπλων Δυνάμεων (Α.Σ.Α.-Ε.Δ.).
- Στους αγώνες έλαβαν μέρος με τις αντιπροσωπευτικές τους ομάδες, τα Γενικά Επιτελεία Στρατού - Ναυτικού - Αεροπορίας καθώς και τα Αρχηγεία της Ελληνικής Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώματος.
- Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι στους φετινούς αγώνες, κατόπιν πρότασης της ΕΛ.ΑΣ., καθιερώθηκε ο θεσμός συμμετοχής στους αγώνες αυτούς, και των στρατευμένων γυναικών, οι οποίες μάλιστα σημείω-

σαν αξιόλογες ατομικές και ομαδικές επιτυχίες.

- Οι αθλητές μας, συνεδύσαν υψηλό αγωνιστικό φρόνημα με άριστη τεχνική κατάρτιση, με αποτέλεσμα να σημειωθεί στους αγώνες αυτούς Νέο Πανελλήνιο Ρεκόρ, που πέτυχε ο Αθλητής της ΕΛ.ΑΣ. Αρχ/κας

ΗΛΙΑΔΗΣ Πελοπίδας, στο αγώνισμα ταχείας βολής πολεμικού τυφεκίου, με 537 επιτυχίες.

- Οι αθλητές και αθλήτριες της ΕΛ.ΑΣ. πραγματοποίησαν εξαιρετική

Α' Ημέρα 27-3-89: Αγώνισμα Τυφεκίου 0,22 Τριών Στάσεων (3x40)

A/A	ΒΑΘΜΟΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ	ΣΩΜΑ
1.	Αρχ/κας	ΗΛΙΑΔΗΣ Πελοπίδας	1142	ΕΛ.ΑΣ.
3.	Αρχ/κας	ΣΕΡΜΠΟΣ Αλέξ.	1095	ΕΛ.ΑΣ.
4.	Αστ/κας	ΘΕΟΦΙΛΑΤΟΣ Αναστ.	1093	ΕΛ.ΑΣ.

Α' Ημέρα 27-3-89: Αγώνισμα Πιστολίου 10''8''6'' Ταχείας Βολής

A/A	ΒΑΘΜΟΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ	ΣΩΜΑ
1.	Αστυν. Β'	ΚΟΥΣΟΥΝΗΣ Σπυρίδων	566	ΕΛ.ΑΣ.
2.	Αρχ/κας	ΚΟΥΛΑΚΟΣ Βασίλειος	557	ΕΛ.ΑΣ.

Β' Ημέρα 28-3-89: Αγώνισμα Ελευθέρου Πιστολίου 0,33 50 μ.

A/A	ΒΑΘΜΟΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ	ΣΩΜΑ
2.	Αρχ/κας	ΚΟΥΛΑΚΟΣ Βασίλειος	536	ΕΛ.ΑΣ.
3.	Αστ/κας	ΚΟΛΟΒΟΣ Βασίλειος	527	ΕΛ.ΑΣ.
4.	Αστυν. Β'	ΚΟΥΣΟΥΝΗΣ Σπυρίδων	519	ΕΛ.ΑΣ.

Β' Ημέρα 28-3-89: Αγώνισμα Αεροβόλου Τυφεκίου ΑΝΔΡΩΝ

A/A	ΒΑΘΜΟΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ	ΣΩΜΑ
1.	Αρχ/κας	ΗΛΙΑΔΗΣ Πελοπίδας	580	ΕΛ.ΑΣ.
4.	Αρχ/κας	ΣΕΡΜΠΟΣ Αλέξανδρος	558	ΕΛ.ΑΣ.

εμφάνιση, κατακτήσαντες συνολικά 17 πρώτες νίκες επί 19 αγωνισμάτων.

— Την Παρασκευή, 31 Μαρτίου, τελευταία ημέρα των αγώνων, έγινε στο Σκοπευτήριο Καισαριανής η απονομή των επάθλων στους νικητές και επακολούθησε στον ίδιο χώρο δεξίωση.

Στην τελετή απονομής των επάθλων παρέστησαν:

1. Ο υπαρχηγός ΕΛ.ΑΣ. Αντιστράτηγος κ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης.
2. Ο Δ/ντής Αστυνομικής Ακαδημίας Υποστράτηγος κ. ΜΑΚΡΗΣ Στέφανος.
3. Ο Δ/ντής Σχολής Αστυφυλάκων Ταξίαρχος κ. ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ Κων/νος.
4. Ο Υποδ/ντής Σχολής Αστ/κών Αστυν. Υποδ/ντής κ. ΚΛΕΦΤΟΓΙΑΝΝΗΣ Παναγιώτης.
5. Ο Δ/ντής Άμεσης Δράσης Αστυν. Δ/ντής κ. ΡΕΛΑΚΗΣ Νικόλαος.
6. Ο κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ Σαράντης: Εκπρόσωπος της Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων.
7. Ο κ. ΦΡΑΓΑΚΗΣ Αριστείδης: Πρόεδρος της Πανελληνίας Σκοπευτικής Εταιρείας.
8. Ο Υποστράτηγος ε.α. ΚΟΤΡΩΝΗΣ Δημήτριος και ο ιατρός κ. ΧΡΥΣΑΦΗΣ Ευάγγελος, ως εκπρόσωποι αγώνων, της Σκοπευτικής Ομοσπονδίας Ελλάδας.
9. Κατώτεροι και Ανώτεροι Αξ/κοί, Κλάδων Γενικών Επιτελείων Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας καθώς και φίλοι του αθλήματος, που συνεχάρησαν τους στρατευμένους αθλητές.

Τα αποτελέσματα των αγώνων κατά αγώνισμα ήταν:

Β' Ημέρα 28-3-89: Αγώνισμα Αεροβόλου Τυφεκίου ΓΥΝΑΙΚΩΝ

A/A	ΒΑΘΜΟΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ	ΣΩΜΑ
1.	Αρχ/κας	ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ευαγγελία	354	ΕΛ.ΑΣ.
2.	Ανθ/μος	ΜΠΙΡΗ Ζαχαρούλα	352	ΕΛ.ΑΣ.
3.	Αρχ/κας	ΚΟΡΜΑΛΗ Ελένη	340	ΕΛ.ΑΣ.
4.	Αρχ/κας	ΓΑΡΙΝΗ Ναυσικά	326	ΕΛ.ΑΣ.

Γ' Ημέρα 29-3-89: Αγώνισμα Πολεμικού Τυφεκίου ακριβείας βολής 7,62 mm τριών στάσεων (3×20) από απόσταση 300 m.

A/A	ΒΑΘΜΟΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ	ΣΩΜΑ
1.	Αρχ/κας	ΗΛΙΑΔΗΣ Πελοπίδας	530	ΕΛ.ΑΣ.
3.	Αρχ/κας	ΤΡΑΓΟΥΔΑΡΑΣ Χρήστος	521	ΕΛ.ΑΣ.
4.	Αρχ/κας	ΣΕΡΜΠΟΣ Αλέξ.	513	ΕΛ.ΑΣ.

Α' Ημέρα 29-3-89: Αγώνισμα Αεροβόλου Πιστολίου ΑΝΔΡΩΝ

A/A	ΒΑΘΜΟΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ	ΣΩΜΑ
2.	Αρχ/κας	ΚΟΥΛΑΚΟΣ Βασίλ.	561	ΕΛ.ΑΣ.
3.	Αστυν. Β'	ΚΟΥΣΟΥΝΗΣ Σπυρ.	558	ΕΛ.ΑΣ.

Γ' Ημέρα 29-3-89: Αγώνισμα Τυφεκίου 0,22 (3×20) ΓΥΝΑΙΚΩΝ

A/A	ΒΑΘΜΟΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ	ΣΩΜΑ
1.	Ανθ/μος	ΜΠΙΡΗ Ζαχαρούλα	527	ΕΛ.ΑΣ.
2.	Αρχ/κας	ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ευαγγελία	522	ΕΛ.ΑΣ.
4.	Αρχ/κας	ΚΟΡΜΑΛΗ Ελένη	478	ΕΛ.ΑΣ.

Δ' Ημέρα 30-3-89: Αγώνισμα Πολεμικού Τυφεκίου 7,62 mm τριών στάσεων ταχείας βολής από απόσταση 300 μέτρων

A/A	ΒΑΘΜΟΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ	ΣΩΜΑ
1.	Αρχ/κας	ΗΛΙΑΔΗΣ Πελοπίδας	537 Ν.Π.Ρ.	ΕΛ.ΑΣ.
2.	Αρχ/κας	ΤΡΑΓΟΥΔΑΡΑΣ Χρήστος	514	ΕΛ.ΑΣ.
4.	Αρχ/κας	ΣΕΡΜΠΟΣ Αλέξ.	454	ΕΛ.ΑΣ.

Β' Ημέρα 31-3-89: Αγώνισμα Στρατιωτικού περιστρόφου 0,22

A/A	ΒΑΘΜΟΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ	ΣΩΜΑ
1.	Αστ/κας	ΚΟΛΟΒΟΣ Βασίλειος	565	ΕΛ.ΑΣ.
2.	Αρχ/κας	ΚΟΥΛΑΚΟΣ Βασίλειος	561	ΕΛ.ΑΣ.
4.	Αστυν. Υποδ/ντής	ΚΙΤΣΑΚΗΣ Δημοσ.	557	ΕΛ.ΑΣ.

Ε' Ημέρα 31-3-89: Αγώνισμα Αεροβόλου Πιστολίου Γυναικών

A/A	ΒΑΘΜΟΣ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΕΠΙΤΥΧΙΩΝ	ΣΩΜΑ
1.	Αστ/κας	ΛΟΥΝΤΖΗ Βασίλ.	368	ΕΛ.ΑΣ.
2.	Αστ/κας	ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ Παρασκ.	367	ΕΛ.ΑΣ.
3.	Αρχ/κας	ΓΑΡΙΝΗ Ναυσ.	358	ΕΛ.ΑΣ.
4.	Αστ/κας	ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΥ Σοφία	318	ΕΛ.ΑΣ.

Ιωάννης Αθανασιάδης

Ψηφίδες συνταιριασμένες με πείσμα και υπομονή

Οι ψηφίδες και το συνταίριασμά τους είναι γι' αυτόν το απάνεμο λιμάνι όπου γαληνεύει η ψυχή του από τις αγωνίες και το μόχθο της δουλειάς. Σ' αυτές μεταφέρει τ' όνειρο και τις εικόνες του νου, με όλη τη χάρη, την κίνηση, τη ζωή των χρωμάτων της πέτρας.

Μοναδικό του παράπονο ο ελάχιστος ελεύθερος χρόνος που διαθέτει σε αντίθεση με τις απαιτήσεις που προβάλλει αυτή του η ενασχόληση. Καρπός της είκοσι υπέροχοι πίνακες και δημιουργός ο αστυνόμος Α' Ιωάννης Αθανασιάδης που γεννήθηκε το 1939 στην Ξάνθη, υπηρετεί από το 1960 στην Αστυνομία και σήμερα ανήκει στη δύναμη του Δ' Α.Τ.Τ. Πειραιά.

Η αφοσίωσή του στο καθήκον και στην οικογένειά του —είναι παντρεμένος και πατέρας δύο παιδιών— του απορροφούν όλο σχεδόν το 24ωρο. Η αγάπη του για τα ψηφιδωτά τον βοηθά να ξεκλέβει λίγο χρόνο που γίνεται πολύ περισσότερος την περίοδο των διακοπών του. Η ιδέα ν' ασχοληθεί με τα ψηφιδωτά του δημιουργήθηκε τυχαία και ωρίμασε όταν επισκέφθηκε πολλά αρχαιολογικά και βυζαντινά μουσεία -

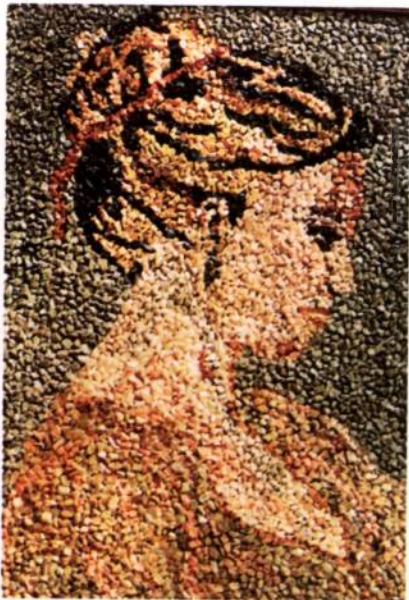
μνημεία όπου παρατήρησε με προσοχή ψηφιδωτά δαπέδων και αγιογραφίες. Η φυσικότητα των χρωμάτων στα ψηφιδωτά τον εντυπωσίασε και τον μετέφερε, νοερά, στις λιτές βυζαντινές αγιογραφίες με τους αυστηρούς χρωματισμούς. Έτσι ξεκίνησε, σ' έναν τομέα ιδιαίτερα δύσκολο, αφού ο χρόνος που απαιτεί η κατασκευή ενός πίνακα - ψηφιδωτού είναι τριπλάσιος από αυτόν που καταναλώνουν οι ζωγράφοι για να συνταιριάξουν τα χρώματα σ' έναν δικό τους. Δουλεύει πρώτα συλλαμβάνοντας στο μυαλό του το θέμα που θέλει να αποδώσει και στη συνέχεια προσπαθεί να το απεικονίσει όσο καλύτερα γίνεται. Χρησιμοποιεί ψηφίδες στο φυσικό τους χρώμα. Το μέγεθός τους ποικίλλει και εξαρτάται από το μέγεθος του υπό κατασκευή πίνακα. Μπορεί να είναι όμοιες με κεφάλι καρφίτσας ή και πολύ μεγαλύτερες. Τις δημιουργεί κόβοντας πέτρες που βρίσκει παντού, στα νταμάρια, στο δρόμο, στις παραλίες, σε χαλίκια υλικών οικοδομών. Το τεμάχισμα της πέτρας αποφέρει συχνά ένα απίθανο αποτέλεσμα από πλευράς ποικιλίας χρωμάτων και αποχρώσεων,

που δυσκολεύουν τον δημιουργό επιβάλλοντας φοβερή προσοχή για να φθάσει ή να προσεγγίσει την τελειότητα.

«Είμαι πεισματάρης» θα ομολογήσει ο ίδιος. «Συχνά ξεκινώ ένα έργο και δεν το ολοκληρώνω αν δεν πετύχω αυτό που ακριβώς θέλω. Η ψηφίδα δουλεύεται αυθόρμητα, δεν γίνεται τίποτα κατά παραγγελία. Κι' αυτό γιατί οι χρωματισμοί των ψηφίδων που προκύπτουν στην πορεία είναι κάτι πολλές φορές ανέλπιστο. Στο ψηφιδωτό δεν μπορείς να «σβήσεις» και να «διορθώσεις» κάποια «λαθιμένη» πινελιά, όπως στη ζωγραφική. Γι' αυτό ο χρόνος που χρειάζεσαι είναι πολύ μεγαλύτερος. Είναι όμως τόσο συναρπαστικό που αξίζει πραγματικά τον κόπο».

Στον προικισμένο συνάδελφο ευχόμαστε να βρίσκει πάντα τον χρόνο που επιθυμεί για να ασχοληθεί με τα ψηφιδωτά και παραθέτουμε πίνακες - δείγμα της δουλειάς του, υπενθυμίζοντας πως έχει πάρει μέρος σε τρεις ομαδικές εκθέσεις.

Στοχασμός.

Το ξάφνιασμα.

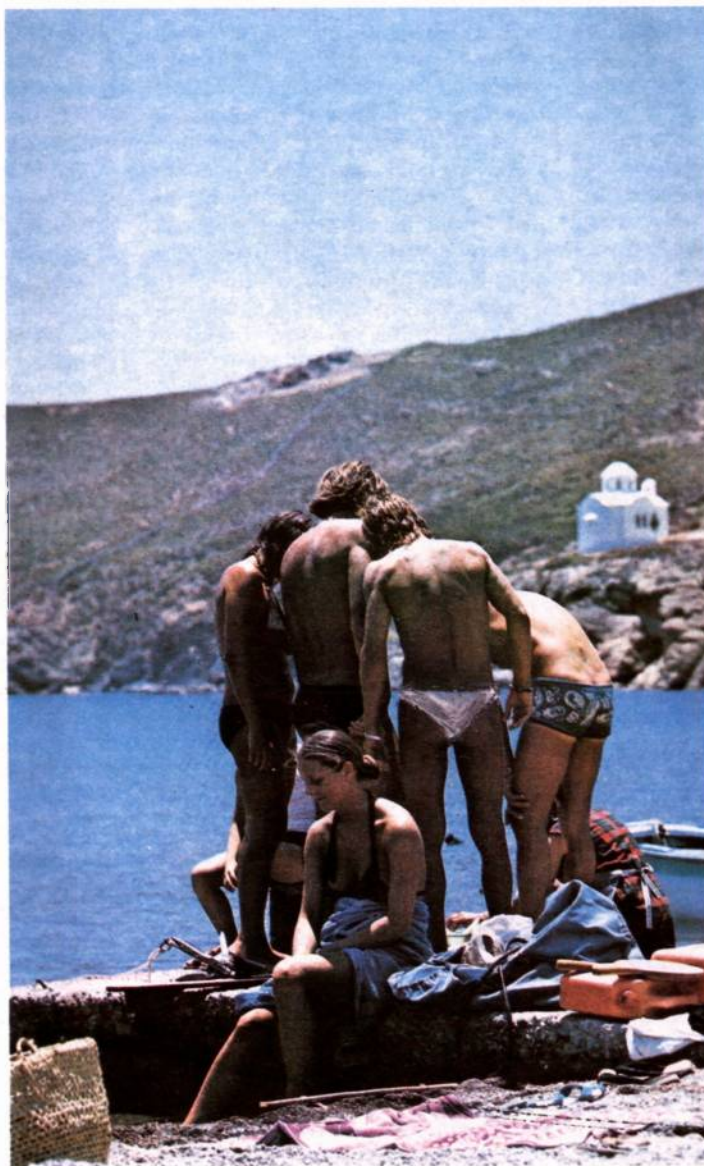
Απ' το Μέτσοβο.

Η ΝΑΥΑΓΟΣΩΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΤΗΣ

Βασικά Προαπαιτούμενα για ένα Ναυαγοσώστη

του Ανθυπαστυνόμου Ηλία Γεωργιάδη

Κάποιος που θέλει να γίνει Ναυαγοσώστης πρέπει να έχει μια λογική ικανότητα μέσα στο νερό. Πιο συγκεκριμένα, πρέπει να είναι ικανός: 1. Να κάνει βουτιά σε σχετικά αβαθή νερά, σε καλό «στυλ». 2. Να μπορεί να κολυμπά, χωρίς να κουράζεται περίπου 500 μέτρα. 3. Να κολυμπά επί τόπου επί 10 λεπτά. 4. Να γνωρίζει να κολυμπά κρόουλ ή πλάγιο κρόουλ. 5. Να μπορεί να κολυμπά ύπτιο χρησιμοποιώντας μονάχα τα πόδια σε απόσταση άνω των 20 μέτρων. 6. Να είναι ικανός να κάνει βουτιές και μικρά μακροβούτια.

Προκαταρκτική εκτίμηση της κατάστασης:

Ο ναυαγοσώστης πρέπει να μελετή-

σει αστραπιαία και να υπολογίσει: 1. Την απόσταση από την παραλία και το βάθος του νερού. 2. Ποια θα είναι η μέθοδος διάσωσης. 3. Αν πραγματικά το θύμα «πνίγεται» ή αν βρίσκεται σε κατάσταση μερικού πανικού ή εξάντλησης και όχι σε άμεσο κίνδυνο. 4. Πώς πρέπει να προετοιμασθεί αν η διάσωση είναι κολυμβητική. 5. Αν το θύμα, ενώ φαίνεται πως είναι καλός κολυμβητής έχει παρασυρθεί από ρεύμα, ή είναι απλώς κουρασμένο ή τρομοκρατημένο, τότε έχουμε στη διάθεσή μας ένα ποσοστό χρόνου πριν τρέξουμε να το σώσουμε: να φάξουμε για βάρκα, να τρέξουμε σ' ένα σημείο της ακτής πριν απ' αυτόν, να βγάλουμε τα ρούχα μας πριν «βουτήξουμε». 6. Αν

το θύμα αλληλοδιαδόχως μπαινοβγαίνει μέσα στο νερό, έχουμε δικαίωμα να χάσουμε καιρό μόνο για να βγάλουμε τα παπούτσια μας και τα πολύ βαριά μας ρούχα. 7. Αν το θύμα βουλιάζει μέσα στο νερό και δεν ξαναφανεί τότε πρέπει να σπεύσουμε αμέσως. Ο Ναυαγοσώστης πρέπει να μάθει πώς να «βουτά» όταν βρίσκεται ψηλά απ' την επιφάνεια του νερού (με τα πόδια και τα χέρια ανοικτά για να μη πάει πολύ βαθιά) καθώς και από την παραλία (τρέχει μέχρι τα «απάτητα» και μετά κολυμβά).

Πώς πλησιάζουμε το θύμα:

Να κολυμπούμε γρήγορα αλλά να κρατούμε τις δυνάμεις μας και για τον

γυρισμό. Κολυμπώντας να μη χάνουμε ποτέ το θύμα απ' τα μάτια μας και αν ήδη έχει βυθιστεί να μη χάνουμε το σημείο βύθισης απ' τα μάτια μας. Κολυμπούμε πάντα με το κεφάλι ψηλά (έξω από το νερό).

ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟ ΘΥΜΑ. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ.

Πρέπει να πιάσουμε το θύμα χωρίς να μας πιάσει εκείνο. Όχι κατά μέτωπον αλλά από πίσω, γυρίζοντάς το. Να κρατήσουμε το κεφάλι του πάνω απ' το νερό. Να το οριζοντιώσουμε και να το βγάλουμε έξω. Συνήθως η στάση του θύματος είναι κατακόρυφη, το κεφάλι ριγμένο πίσω και τα χέρια εμπρός ή επάνω.

1. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΟΠΙΣΘΙΑ. Όταν ο Ναυαγοσώστης φθάσει κοντά στο θύμα, αλλάζει την κατεύθυνση του σώματός του (βάζει τα πόδια εμπρός και το κεφάλι πίσω). Ύστερα αρπάζει το σαγόνι του θύματος (προσοχή στο λαρύγγι) σε τρόπο που το κεφάλι του να κρατιέται πάντα πάνω απ' το νερό. Με τα πόδια «ψαλίδι» και το ελεύθερο χέρι κολυμπά. Έτσι το σώμα του θύματος από κατακόρυφο γίνεται οριζόντιο και κατόπιν ο ναυαγοσώστης χρησιμοποιεί ένα απ' τα είδη μεταφοράς που περιγράφονται πιο κάτω.

2 ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ. Οι περισσότεροι άνθρωποι που κινδυνεύουν, προσανατολίζονται βλέποντας προς την ακτή. Κι ο Ναυαγοσώστης όμως έρχεται συνήθως απ' την ακτή και για να «πιάσει» το θύμα από πίσω πρέπει να το γυρίσει. Αν το κεφάλι του θύματος είναι στην επιφάνεια, όταν ο Ναυαγοσώστης πλησιάζει, τότε τα πράγματα είναι ευκολότερα. Από ένα σημείο 2 μέτρα μακριά από το θύμα, ο Ναυαγοσώστης κάνει βουτιά επιφανείας, κατεβαίνοντας κάθετα σε μια θέση κάτω από το επίπεδο των ποδιών του θύματος, πιάνοντάς το αλληλοδιαδόχως μια με το ένα χέρι και μια με το άλλο (αρχίζουμε κάτω απ' το γόνατο) για να μη μας γυρίσει το πρόσωπο, όταν δε φθάσουμε στο κεφάλι κάνουμε λαβή μεταφοράς ή ασφαλείας με τη γνωστή διαδικασία.

3. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΕΜΠΡΟΣΘΙΑ. Αν πλησιάζοντας το θύμα ο Ναυαγοσώστης διαπιστώσει πως αυτό βρίσκεται κάτω απ' την επιφάνεια του νερού και τα δυο του χέρια εκτείνονται μπροστά, δεν πρέπει να χάσει τον καιρό του να κάνει βουτιά, αλλά πρέπει ν' αλλάξει κατεύθυνση, όπως πιο πάνω, και με μια γρήγορη και ΒΙΑΙΗ κίνηση να πιάσει τον καρπό του ενός χεριού του θύματος με

το ένα χέρι (δεξί - δεξί, αριστερό - αριστερό). Αν δεν τα καταφέρει με την πρώτη, τότε ο Ναυαγοσώστης πρέπει ν' απομακρυνθεί απ' το θύμα και να ξαναπροσπαθήσει. Όταν ο Ναυαγοσώστης επιτύχει σταθερή λαβή, ρίχνει το βάρος του προς τα πίσω και τραβά απότομα το θύμα κάνοντάς του έκταση, έτσι που το θύμα να κάνει στροφή και να έλθει με την πλάτη προς τον Ναυαγοσώστη. Γι' αυτή του την κίνηση βοηθούν τα πόδια και το άλλο χέρι που πιάνει το πηγούνι. Κατόπιν ακολουθεί η διαδικασία διάσωσης.

4. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΕ ΜΙΣΘΥΘΙΣΜΕΝΟ ΘΥΜΑ. Αν το θύμα «βουλιάζει» μέσα στο νερό την ώρα που πλησιάζει ο Ναυαγοσώστης, τότε αυτός μπορεί να ξεκουραστεί, για ένα περίπου λεπτό πάνω στη θέση που εξαφανίστηκε το θύμα, προσπαθώντας να το εντοπίσει. Αν διαπιστώσει πως το θύμα πήγε κάτω για καλά και δεν πρόκειται να ξαναβγεί με δικές του δυνάμεις ο Ναυαγοσώστης πρέπει να κάνει αμέσως βουτιά, πιάνει το θύμα απ' τα μαλλιά, το σαγόνι, το κολάρο κ.λπ., το ανεβάζει στην επιφάνεια και πραγματοποιεί τη διαδικασία διάσωσης.
ΠΡΟΣΟΧΗ. Όλες οι λαβές Ναυαγοσώστη, μεταφορές κ.λπ., μαθαίνονται πρώτα στην ξηρά.

5. ΝΑΥΑΓΟΣΩΣΤΗΣ ΚΑΙ ΘΥΜΑ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΠΟΛΥ ΚΟΝΤΑ. π.χ. πέφτουν μαζί από μια βάρκα στη θάλασσα. Τότε ο Ναυαγοσώστης προσπαθεί να αποφύγει το θύμα που θα προσπαθήσει να πιαστεί απ' αυτόν. Καθώς το θύμα εκτείνει τα δύο του χέρια προς το λαιμό του Ναυαγοσώστη, αυτός σαν πρώτη κίνηση, κάνει μια ισχυρή ώθηση προς το στήθος του θύματος, με τα δάκτυλα ανοικτά. Πιθανόν το θύμα να μπορέσει ν' αρπάξει το χέρι του Ναυαγοσώστη, αλλά ποτέ δεν θα μπορέσει να σκαρφαλώσει στο κεφάλι ή στους ώμους του. Αν η απόσταση από την στεριά είναι μικρή, ο Ναυαγοσώστης κολυμπά έχοντας το χέρι του αφημένο στο θύμα, έτσι που να υποστηρίζεται απ' αυτό. Αν ο Ναυαγοσώστης λόγω εξάντλησης ή άλλης αιτίας θελήσει να ελευθερωθεί από το θύμα, τότε φέρνει και τα δυο του πόδια στο στομάχι ή στο κάτω μέρος του στήθους του (ώθηση όχι κτύπημα). Καλύτερα ο Ναυαγοσώστης να προφθάσει να αρπάξει πρώτος το θύμα, κυρίως ένα από τα εκτεινόμενα χέρια του πάνω απ' τον αγκώνα και κυλάει με πρόσωπο προς το θύμα προς την μια πλευρά. Αν η λαβή του Ναυαγοσώστη είναι η σωστή, δηλαδή έχει πιάσει τον

αγκώνα με τον αντίχειρα προς τα μέσα, τότε σηκώνει το χέρι του θύματος ψηλά και περνάει το κεφάλι του κάτω απ' το σηκωμένο χέρι του θύματος, σπρώχνει το χέρι, ωθεί και ξεφεύγει κολυμπώντας από την άλλη πλευρά του θύματος. Κατόπιν ακολουθεί η γνωστή διαδικασία διάσωσης.

6. ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ. Το πρόβλημά μας είναι πώς θα ξεφύγει ο Ναυαγοσώστης, αν το θύμα κατορθώσει να τον πιάσει. Είναι μια επικίνδυνη στιγμή για τον Ναυαγοσώστη. Το θύμα προσπαθεί ν' ανεβεί όσο το δυνατόν πιο ψηλά, στο κεφάλι του Ναυαγοσώστη. Ο άπειρος Ναυαγοσώστης, για ν' αποφύγει την πίεση του θύματος, ρίχνει πίσω το κεφάλι για ν' αναπνεύσει κι έτσι δίνει ευκαιρία στο θύμα να τον πιάσει από το λαιμό. Μ' αυτό τον τρόπο υποβοηθούμε το θύμα ν' ανέβει επάνω κι εμείς βουλιάζουμε μέσα στο νερό.

α) Λαβή κεφαλής από εμπρός. Στην περίπτωση αυτή το θύμα κατορθώνει ν' αγκαλιάσει το πίσω μέρος του λαιμού του Ναυαγοσώστη. Αυτός, μόλις αντιληφθεί τα χέρια του θύματος γύρω από το λαιμό του, κολά το σαγόνι του στο στήθος του. Με το ένα χέρι του πιάνει το χέρι του θύματος (το επάνω χέρι) ακριβώς πάνω απ' τον αγκώνα. Με το άλλο χέρι ωθεί το κάτω μέρος του σαγονιού του προς τα πίσω. Κατά την λαβή, το χέρι τοποθετείται πλάγια, ο αντίχειρας κάτω απ' το σαγόνι, ο μικρός δάκτυλος στη μύτη κι έτσι απελευθερώνεται ο Ναυαγοσώστης. Άλλη μέθοδος είναι η εξής: τα χέρια του Ναυαγοσώστη τοποθετούνται στα πλάγια στο μέρος της κοιλιάς και με τα χέρια απλωμένα κρατάμε το θύμα σφιχτά με τα δάκτυλα και το πιέζουμε (ωθούμε) προς τα επάνω, το σηκώνουμε κι εν συνεχεία το γυρίζουμε ώστε η πλάτη του να βλέπει το στήθος μας. Μετά ακολουθεί η διαδικασία διάσωσης.

β) Λαβή κεφαλής από πίσω. Η ίδια με την προηγούμενη λαβή του θύματος μόνο που αυτό βρίσκεται πίσω μας. Πάλι ο Ναυαγοσώστης κρύβει το λαιμό του. Για αποφυγή ο Ναυαγοσώστης πιάνει με το αριστερό του χέρι τον δεξιό καρπό του θύματος και με το δεξί του το δεξί μπράτσο του θύματος, πάνω απ' τον αγκώνα. Πιέζει τ' αριστερό χέρι προς τα μέσα και το δεξί χέρι προς τα έξω, τελικά φέρνει το χέρι του θύματος στην πλάτη του (σε λαβή ασφαλείας). Κατόπιν εφαρμόζει την κατάλληλη στην περίπτωση λαβή

μεταφοράς.

γ) Λαβή από τον καρπό. Όταν το θύμα πιάσει τον καρπό του Ναυαγοσώστη, αυτός αλλάζει τη φορά του σώματός του και τοποθετεί εμπρός τα πόδια και πίσω το κεφάλι. Μετά, όταν το θύμα πιάσει τ' αριστερό χέρι (με το δεξί γίνεται αντίστροφα) με τ' αριστερό του, εμείς πιάνουμε με το δεξί μας το αντιβράχιο του χεριού που μας έκανε λαβή και το τραβούμε κάτω, ενώ το αριστερό μας πόδι πηγαίνει στην υποκλείδιο αύλακα και ωθούμε το θύμα πίσω και κάτω. Μετά την διάσπαση της λαβής στρέφουμε το θύμα και ακολουθεί η διαδικασία μεταφοράς του.

δ) Δύο βυθισμένοι. Πολλές φορές ένας όχι έμπειρος Ναυαγοσώστης στην προσπάθειά του να σώσει κάποιον, κρατιέται απ' αυτόν με αποτέλεσμα να βυθιστούν και οι δύο. Το ίδιο μπορεί να συμβεί με δύο άπειρους κολυμβητές που βρίσκονται ξαφνικά στα βαθιά νερά, αγκαλιάζονται και βυθίζονται. Κάποιος πρέπει να τους χωρίσει. Όταν αυτοί βρίσκονται σε αρκετό βάθος, κάνουμε βουτιά και πιάνουμε από το πηγούνι εκείνον που έχει αγκαλιάσει τον άλλο, βάζουμε το ένα πόδι μας (αριστερό - δεξιός ώμος) στον αντίθετο ώμο εκείνου που υφίσταται τη λαβή και πιεζουμε σταθερά με το πόδι ενώ κρατάμε δυνατά το πηγούνι. Έτσι ελευθερώνουμε τα δύο θύματα και μεταφέρουμε στην ακτή αυτόν που κρατάμε απ' το πηγούνι. Αν ο Ναυαγοσώστης δεν είναι απαραίτητος για τεχνική αναπνοή για το πρώτο θύμα επανέρχεται για να σώσει και το δεύτερο.

Τρόποι μεταφοράς. Γενικά οι τρόποι κίνησης των ποδιών για την μεταφορά του θύματος είναι το ύπτιο ψαλίδι και το πλάγιο ψαλίδι. Το πρώτο όταν απασχολούμε και τα δυο μας χέρια, το δεύτερο όταν μπορούμε να κινήσουμε το ένα χέρι.

1. Μεταφορά κουρασμένου Κολυμβητή. Τα χέρια στους ώμους του Ναυαγοσώστη, το θύμα με ανοικτά τα πόδια, ύπτιο. Βασική σημασία επιβλητικότητας σχετικών παραγγελμάτων.

2. Μεταφορά απ' τα μαλλιά. Με το ένα χέρι πιάνουμε τα μαλλιά του θύματος (ειδικός τρόπος) και κολυμπάμε ύπτιο ψαλίδι ή πλάγιο ψαλίδι. Το χέρι που πιάνει τα μαλλιά είναι τεντωμένο σε τρόπο που να μη κτυπούν τα χέρια του Ναυαγοσώστη το θύμα. Η μέθοδος χρησιμοποιείται συνήθως σε ανάσθητα ή ημιανάσθητα πρόσωπα.

3. Μεταφορά από το στήθος. Περνών-

τας το χέρι μας διαγώνια πάνω από τον ώμο (να εφαρμόσει στην κοιλότητά μας της μασχάλης) το τοποθετούμε κάτω απ' τη μασχάλη του θύματος και κολυμπούμε ύπτιο (λαβή ασφαλείας) ή πλάγιο ψαλίδι. Είναι η πιο ασφαλής μέθοδος για κανονικές αποστάσεις.

4. Μεταφορά από το κεφάλι. Είναι δύσκολη γιατί σ' αυτήν ο Ναυαγοσώστης πρέπει να κολυμπά ύπτιο. Τα χέρια του Ναυαγοσώστη στο σαγόνι του θύματος με τους αντίχειρες προς τα μάτια, καλύπτοντας τ' αυτιά με τις παλάμες. Και αυτή η μεταφορά είναι ελάχιστα αποτελεσματική.

5. ΤΡΟΠΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΟΤΑΝ ΦΘΑΣΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΑΚΤΗ.

α) Μεταφορά Πυροσβέστη. Όταν φθάσουμε με το θύμα σε νερό μέχρι το στήθος το οριζοντιώνουμε ώστε η μέση του να είναι μπροστά μας, γλυστράμε το ένα χέρι κάτω από το λαιμό και το άλλο στο εσωτερικό πόδι του θύματος (αν αριστερό χέρι στο λαιμό πιάνουμε το δεξί πόδι), κάνουμε μια βουτιά, περνούμε το θύμα στον ώμο και εν συνεχεία κρατούμε το δεξί χέρι με δεξί πόδι ή αντίστροφα με τα δύο ή το ένα χέρι μας. Έτσι τον βγάζουμε έξω (ειδική τεχνική να μη τον πετάξουμε στην ακτή σαν σακί).

β) Μέθοδος μεταφοράς απ' τη μέση. Το αριστερό μας χέρι στην αριστερή μασχάλη του θύματος κι αγκαλιάζει την πλάτη. Το δεξί χέρι του θύματος πάνω στο λαιμό μας και κατόπιν με το δεξί μας χέρι πιάνουμε τα δύο πόδια του θύματος και το μεταφέρουμε πάνω στη λεκάνη μας. Είναι ο μόνος τρόπος μεταφοράς ατόμων που είναι πιο βαριά από μας.

γ) Πώς βγάζουμε το θύμα έξω από το νερό. Όταν η ακτή ή η παραλία έχει απότομα τοιχώματα (ποτάμι - βάρκα - βράχια). Ο Ναυαγοσώστης φέρνει το θύμα μέχρι την ακτή, πιάνει το ένα χέρι του και το τοποθετεί στη βάρκα, βράχο κ.λπ. και στηριζόμενοι στα δύο χέρια του θύματος που τα τοποθετεί το ένα πάνω στο άλλο κάνει έλξη, χωρίς να παύσει να στηρίζει το βάρος του σώματός του πάνω στα δύο χέρια του θύματος και βγαίνει έξω ο Ναυαγοσώστης. Εν συνεχεία τον ανασύρει μόνος του. Όταν το θύμα φθάσει μέχρι την κοιλιά, καλύτερα είναι να μη συνεχίσουμε να τραβάμε μήπως κτυπήσει, αλλά να το σταματήσουμε μπρούμυτα και να του στρέψουμε τα χέρια, ώστε να τον βάλουμε να καθίσει.

Πώς βγάζουμε ένα άτομο που έχει βυθιστεί. Όταν το θύμα βυθιστεί δεν

πεθαίνει αμέσως, χρειάζονται ορισμένα λεπτά πριν σβύσει εντελώς ο σπινθήρας της ζωής, διότι υπάρχουν σαφείς αποδείξεις για άτομα που επέζησαν μετά από βύθιση αρκετών λεπτών. Εν τούτοις η πλειονότητα των ατόμων υποκύπτει εντός ολίγων λεπτών. Είναι άγνωστος ο παράγοντας που έναν κρατά μέχρι και 10 λεπτά στη ζωή και ο άλλος υποκύπτει μέσα σ' ένα λεπτό. Συνέπεια των ανωτέρω είναι ότι η ταχύτητα δράσης του Ναυαγοσώστη είναι βασικός παράγοντας ζωής για το θύμα. Όταν το θύμα έχει βυθιστεί, φαίνεται απ' την επιφάνεια όταν τα νερά είναι καθαρά, σε οργανωμένες πλαζ υπάρχει ένα όργανο με δίκτυ που περικυκλώνει το θύμα και το πιάνει μέχρι την βάρκα. Όταν τα νερά είναι θολά και το θύμα δεν φαίνεται, το βρίσκει ο Ναυαγοσώστης. Τότε έχουμε την επαναφορά του θύματος στην επιφάνεια με βουτιά. Εντός δέκα λεπτών από τη βύθιση πρέπει να ανασυρθεί το θύμα για να έχει ελπίδες να ζήσει. Ο Ναυαγοσώστης κάνει μια βουτιά, φθάνει στο θύμα, βάζει το ένα χέρι στο πηγούνι του θύματος και με τ' άλλο το πιάνει απ' τα μαλλιά ή το κολάρο σακκακιού και με ισχυρά κτυπήματα ποδιών το φέρνει στην επιφάνεια. Ακολουθώντας το μεταφέρει στην ακτή, βάρκα κ.λπ.

Αν ο Ναυαγοσώστης δεν ξέρει πού ακριβώς θα κάνει βουτιά, ψάχνει για λίγο ίσως μαζί και με άλλους. Από τους ανθρώπους που βρίσκονται γύρω του ο Ναυαγοσώστης θα στείλει τον ένα να φέρει μια βάρκα, τον άλλον σε αναζήτηση γιατρού ή συνεργείου Πρώτων Βοηθειών, ενώ ο ίδιος μόνος του ή με άλλους ερευνούν να εντοπίσουν το θύμα από τις φυσαλίδες. Αν το βάθος του νερού είναι μεγάλο, τότε ο Ναυαγοσώστης δεν επιχειρεί τίποτε παρά πώς να ευρεθούν βάρκες ή βάρκα με ειδικές συσκευές κ.λπ. Σ' αυτή την περίπτωση μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το «γυαλί» που μπορούμε να δούμε καθαρά στο βυθό. Συνήθως από την ειδική βάρκα χρησιμοποιείται για ανάσωση ένα μακρύ κοντάρι 3—5 μ. που έχει στην άκρη του ένα γάντζο κι έτσι πιάνει τα ρούχα του θύματος (το αγκίστρι - γάντζος πρέπει να είναι χονδρό).

Τεχνητή Αναπνοή. Ιστορία τεχνητής αναπνοής. Αγγλία, Αμερική, Σέιφερ και Σέιφερ - Νίλσεν. Τελευταία εξέλιξη το σύστημα Α-αέρας Α-αναπνοή Κ-κυκλοφορία (στην Αμερική το σύστημα αυτό λέγεται Έι-Μπι-Σι). Είναι συνδυασμός τεχνητής αναπνοής στο στόμα ή μύτη με μάλαξη καρδιάς εξωτερικά (12 περίπου αναπνοές κατά λεπτό και 80—100 μαλάξεις καρδιάς κατά λεπτό).

AUTO MOTO 89

Του υπαστυνόμου Β' Δημήτρη Κάσσιου

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε φέτος, για 14η χρονιά, η έκθεση αυτοκινήτου, μοτοσικλέτας, αξεσουάρ και ανταλλακτικών «AUTO MOTO '89», στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, από 14 έως 23 Απριλίου.

Ο εκθεσιακός χώρος, στο τεράστιο σε έκταση περιστύλιο του Σταδίου, ήταν διατεταγμένος με τέτοιο τρόπο ώστε όλοι οι εκθέτες να είναι προσπελάσιμοι από το κοινό. Πράγματι, το κοινό παρατηρούσε τα εκθέματα σε άνετο περιβάλλον χωρίς συνωστισμό.

Στην 14η AUTO MOTO συμμετείχαν οι μεγαλύτερες εταιρίες αυτοκινήτου, οι οποίες πρόβαλαν ό,τι πιο καινούργιο διαθέτει η γκάμα των μοντέλων τους.

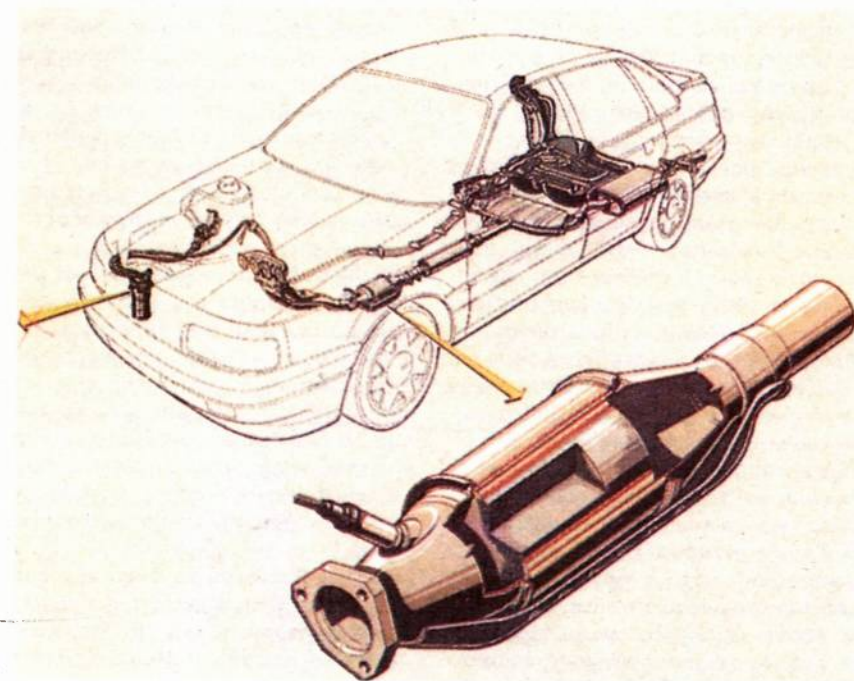
Τα εκθέματα κατά κατηγορίες ήταν τα εξής:

- Αυτοκίνητα επιβατικά, επαγγελματικά, φορτηγά και τροχόσπιτα.
- Μοτοσικλέτες, μοτοποδήλατα, ποδήλατα.
- Αξεσουάρ αυτοκινήτων, σχάρες, καλύμματα, δάπεδα.
- Ραδιοκασετόφωνα, ηλεκτρονικές αναφλέξεις, συστήματα ασφαλείας.
- Πετρελαιοειδή, λιπαντικά.
- Λάστιχα, μπαταρίες.
- Ανταλλακτικά, χρώματα, εξοπλισμός συνεργείων, μηχανήματα.

Η έκθεση οργανώθηκε υπό την αιγίδα του Συνδέσμου Εισαγωγέων Αντιπροσώπων Αυτοκινήτων. Ο εκθεσιακός χώρος κάλυψε τελικά 14.000 τ.μ.

Παράλληλα με την έκθεση πραγματοποιήθηκαν ειδικές εκδηλώσεις με στόχο την προβολή του αυτοκινήτου, αλλά και της συμβολής του στη σύγχρονη ζωή.

Ενδιαφέρον παρουσίασαν τα καινούργια μοντέλα των εταιριών αυτοκινήτων με νέα αντιρυπαντική τεχνολογία, με καταλύτες και καύσιμο αμόλυ-

βδη βενζίνη.

Επειδή το θέμα της αντιρυπαντικής τεχνολογίας είναι πάρα πολύ «καυτό» θα πρέπει να σταθούμε στο σημείο αυτό και να προσπαθήσουμε να δούμε ποια σχέση υπάρχει μεταξύ αυτοκινήτου και ρύπανσης περιβάλλοντος.

Το αυτοκίνητο, όπως έχει διαπιστωθεί, είναι απ' τις πιο σημαντικές πηγές ρύπανσης. Η συμμετοχή του στη δημιουργία του «νέφους» φτάνει και το 100% ανάλογα με το ρύπο.

Η τρομακτική αυτή αναλογία οφείλεται στα καυσαέρια, απ' την καύση που γίνεται στον κινητήρα, στις αναθυμιάσεις απ' το ρεζερβουάρ, το καρμπυράτέρ και το κάρτερ λαδιού, στις φθορές, στην εξάτμιση των διαλυτών

Ο καταλύτης είναι ένα φίλτρο που αντικαθιστά το πρώτο «σιλανσιέ» της εξάτμισης.

απ' το χρώμα και στη σκόνη που δημιουργείται απ' την ίδια την κίνηση του οχήματος.

Η ρύπανση της ατμόσφαιρας είναι χωρίς αμφιβολία, επιβαρυντικός παράγοντας για την υγεία μας.

Με στόχο τη μείωση των εκπομπών ρύπων των βενζινοκινήτων αυτοκινήτων αναπτύσσονται τεχνικές που βασίζονται:

* Στους κινητήρες φτωχού μίγματος (lean burn): Λειτουργούν με μεγαλύτερη αναλογία αέρα / καυσίμου από αυτή των κινητήρων σημερινής τε-

χνολογίας.

* Στην ανακύκλωση καυσαερίων (EGR): Μικρή ποσότητα καυσαερίων επιστρέφει στους κυλίνδρους του κινητήρα με αποτέλεσμα τη μείωση των παραγόμενων οξειδίων του αζώτου.

(Ο συνδυασμός των παραπάνω τεχνικών με άλλες επιφέρει μείωση των εκπομπών μέχρι 60%).

* Στη χρήση καταλυτικών μετατροπών: Είναι συσκευές εφοδιασμένες

— Όλες οι προαναφερόμενες τεχνολογίες, καταλυτικές και μη, μπορούν να συνδυασθούν με καύσιμο υγραέριο και τέτοια παρέμβαση υλοποιείται στα ταξί.

— Η χρήση της αμόλυβδης βενζίνης δεν συνιστάται σε αυτοκίνητα που δεν διαθέτουν τεχνολογία αντιρύπανσης.

— Βενζίνη με μόλυβδο θα διατίθεται στην αγορά, όσο θα κυκλοφορούν αυτοκίνητα παλιάς τεχνολογίας.

την αιγίδα της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, θα πραγματοποιηθεί στις εγκαταστάσεις της ΔΕΘ, από 6 έως 15 Οκτωβρίου 1989, η δεύτερη AUTO MOTO στη συμπρωτεύουσα.

Η έκθεση αναμένεται εξίσου μεγάλη με την αντίστοιχη της Αθήνας και αντάξια των άλλων κλαδικών εκθέσεων υψηλού επιπέδου που διοργανώνονται στη Θεσσαλονίκη.

Ραντεβού λοιπόν απ' τις 6 μέχρι τις 15 Οκτωβρίου στη Θεσσαλονίκη ή την

Με τα κομπιούτερ σχεδιάζονται τα αυτοκίνητα νέας τεχνολογίας

με καταλύτη (κεραμικό υλικό, που περιέχει «ευγενή» μέταλλα - λευκό-χρυσο, ράδιο, παλλάδιο) και τοποθετούνται στην εξάτμιση.

Η χρήση των καταλυτικών μετατροπών συνδυάζεται υποχρεωτικά με την κατανάλωση αμόλυβδης βενζίνης, στην οποία ο απαιτούμενος αριθμός οκτανίων δεν επιτυγχάνεται με την προσθήκη μολύβδου, αλλά με χρήση άλλων πρόσθετων ή με κατάλληλες διεργασίες. Με βάση σχετική οδηγία της ΕΟΚ η αμόλυβδη βενζίνη διατίθεται στην αγορά με αριθμό οκτανίου 95.

(Τα στοιχεία αυτά πάρθηκαν απ' το ειδικό έντυπο του ΠΕΡΠΑ).

Θα πρέπει από τώρα και στο εξής, όταν αγοράζουμε αυτοκίνητο, να προτιμάμε τα νέας τεχνολογίας (καταλύτες, lean burn, EGR κ.τ.λ.) που εκπέμπουν λιγότερα καυσαέρια.

Η γνώση της νέας αντιρυπαντικής τεχνολογίας έρχεται μέσα απ' τις ιδιωτικές εκθέσεις των εισαγωγέων αυτοκινήτων αλλά και τις ομαδικές, όπως η έκθεση AUTO MOTO.

Με τη διοργάνωση του «Κέντρου Ενημέρωσης και Προβολής» και υπό την αιγίδα της Διεθνούς Έκθεσης

Με τη διοργάνωση του «Κέντρου Ενημέρωσης και Προβολής» και υπό

Άνοιξη του 1990 ξανά στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, στο Ν. Φάληρο.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΝΤΑ

Θλιβερός απολογισμός της χρήσης βεγγαλικών κ.λπ. το Πάσχα

Ευρύτατα διαδεδομένο, σ' όλο τον ελλαδικό χώρο, το πασχαλινό «έθιμο» της χρησιμοποίησης αυτοσχέδιων εκρηκτικών μηχανισμών, βεγγαλικών και κροτίδων. Φέτος «σκότωσε» δύο άτομα και έστειλε στο νοσοκομείο άλλα 15 με ακρωτηριασμούς και άλλες σωματικές βλάβες. Σημαντική ήταν η προσπάθεια της αστυνομίας προς αυτή την κατεύθυνση που είχε λάβει προληπτικά μέτρα με σκοπό να αποτρέψει την «καματοχυσία». Κατά τη διάρκεια της γιορταστικής περιόδου συνέλαβε πολλούς εμπόρους εκρηκτικών και κροτίδων και κατάσχεσε σημαντική ποσότητα από τα προϊόντα τους πριν φθάσουν στα χέρια υποψήφιων αγοραστών. Συγκεκριμένα:

- στις 6.4.89, στη Σάμο, συνελήφθη από το Τ.Α. ο 62χρονος Νικ. Χαλαλάμπης γιατί κατείχε, με σκοπό την εμπορία, διάφορα βεγγαλικά.

- στις 20.4.89, αστυνομικοί του Τ.Α. Χίου έκαναν έρευνα σε ακατοίκητο κτίσμα στις Βροντάδες όπου βρήκαν και κατάσχεσαν 10 ρουκέτες, 4 κροτίδες, 75 χάρτινους σωλήνες, 600 γραμμάρια θείου και εργαλεία κατασκευής ρουκετών.

- στο Ηράκλειο στις 18.4.89 συνελήφθη από το Τ.Α. η 20χρονη Αικ. Καραμπάκη την ώρα που πουλούσε 142 φωτοβολίδες και 97 κροτίδες.

- στις 15.4.89 στο Βοχαϊκό Κορινθίας συνελήφθη από το Α.Τ. Βραχατίου ο 65χρονος Απ. Σκορδάς γιατί πουλούσε από το περίπτερο του τυποποιημένες κροτίδες.

- στις 21.4.89 η αστυνομία της Πάτρας έκανε έρευνα στο κατάστημα του Διον. Γκορδόλου 42 χρόνων (αποθήκη παιχνιδιών) και ανακάλυψε ότι ο ιδιοκτήτης το είχε μετατρέψει σε μπαρουτάδικο. Βρέθηκαν και κατασχέθηκαν: 92.200 κροτίδες, 247 πιστόλια, 8.550 φωτοβολίδες, 4.700 μεταλλικά καψούλια και 600 βαρελότα.

- συνελήφθη στις 25.4.89 στο Ηράκλειο από το Τ.Α. ο 67χρονος Εμ. Αναγνώστου γιατί κατείχε με σκοπό να τις πουλήσει 1.085 κροτίδες.

- συνελήφθησαν στις 25.4.89 στο Ρέθυμνο από αστυνομικούς του Τ.Α. ο Γεωργ. Δεληγιώργης 61 χρόνων και ο Δημ. Ντάρας 38 χρόνων, γιατί ο μεν πρώτος κατείχε 288 κροτίδες, 3.514 καψούλια, 38 πιστόλια φωτοβολίδων και 3.336 φωτοβολίδες ενώ ο δεύτε-

ρος κατείχε 948 φωτοβολίδες, 117 κροτίδες και 1.758 δυναμιτάκια.

- συνελήφθη από το Α.Τ. Σητείας ο 28χρονος Γ. Αναγνωστάκης που πέταξε κροτίδα σε αστυφύλακα και μετά από έρευνα στο αυτοκίνητό του βρέθηκαν και κατασχέθηκαν 82 κροτίδες.

- συνελήφθη από το Α.Τ. Αργοστολίου ο 34χρονος Χρ. Παγουλάτος για κατοχή 64 κροτίδων και 100 καψουλιών.

- συνελήφθη στο Αγρίνιο στις 24.4.89 από το Τ.Α. η 54χρονη Ειρ. Κονήδα για κατοχή προς πώληση 90 κροτίδων και 100 καψουλιών.

- στην Εγλυκάδα Πατρών έγινε έκρηξη σε ισόγειο δίδροφο οικήματος όπου οι: Νικ. Βελαΐτης και Νικ. Λιάμης, 65 και 35 χρόνων αντίστοιχα κατασκεύαζαν αυτοσχέδια βαρελότα. Από την έκρηξη τραυματίστηκε θανάσιμα ο πρώτος και σοβαρά ο δεύτερος.

- συνελήφθη στο Αργοστόλι από το Τ.Α. στις 20.4.89 ο Γερ. Δενδρινός 61 χρόνων για κατοχή προς πώληση 700 κροτίδων.

Συνελήφθησαν οι ληστές του Βενιζέλειου

Συνελήφθησαν στη Γλυφάδα δυο από τους δράστες της ληστείας του Βενιζέλειου Νοσοκομείου Κρήτης που έγινε τον περασμένο Δεκέμβριο.

Αστυνομικοί της Δίωξης Ληστειών και Ανθρωποκτονιών της Ασφάλειας Αττικής, με τη βοήθεια των συναδέλφων τους των ΕΚΑΜ, έκαναν έφοδο σε διαμέρισμα της οδού Μυστρά 118 στη Γλυφάδα και συνέλαβαν τους δύο καταζητούμενους. Πρόκειται για τον Κώστα Δημ. Μπατζακάκη, 35 χρόνων, ναυτικό και τον Γιάννη Μιχ. Ασλανίδη, 24 χρόνων, άνεργο, που οπλοφορούσαν. Κατά την έφοδο οι δυο ληστές απείλησαν τους αστυνομικούς που πήραν μέρος στην επιχείρηση. Βλέποντας όμως ότι είναι περικυκλωμένοι και δεν υπάρχει τρόπος διαφυγής πέταξαν τα όπλα τους και συνελήφθησαν.

Το διαμέρισμα στο οποίο συνελήφθησαν ήταν ένα από τα «καταφύγια» των δύο καταζητούμενων, οι οποίοι, μετά τη ληστεία του Νοσοκομείου κατέφεραν να φύγουν από την Κρήτη. Κρύβονταν στην Αθήνα και άλλαζαν διαρκώς κατοικία.

Εκτός από τον Μπατζακάκη και τον Ασλανίδη, στη ληστεία του Βενιζέλειου είχαν πάρει μέρος και οι Νικόλαος Βασιλάκης και Αρτέμης Σταυρινουδάκης. Οι δυο προαναφερόμενοι συνελήφθησαν στην Κρήτη, λίγες μέ-

ρες μετά τη ληστεία. Από τα 17.000.000 δραχμές που ήταν συνολικά η «λεία» τους βρέθηκαν σε κρυψώνα στην Κρήτη περίπου 10.000.000.

Στο διαμέρισμα της οδού Μυστρά κατά την έρευνα που έγινε βρέθηκαν:

- Δυο πιστόλια μπράουνινγκ (αυτά που κρατούσαν όταν προσπάθησαν να διαφύγουν) και 21 σφαίρες των 9 μμ.

- Μια πλάκα χασίς βάρους 190 γραμμαρίων και μια ζυγαριά ακριβείας.

- Δυο πυροκροτητές και βραδύκαυστο φυτίλι.

- Μια φιάλη με ποσότητα νιτρικής αμμωνίας.

- Δύο ζευγάρια χειροπέδες.

- Μια στρατιωτική ξιφολόγη και δύο μαχαίρια μεγάλου μήκους.

Θυμίζουμε ότι η μεγάλη ληστεία είχε πραγματοποιηθεί από τους τέσσερις —οι οποίοι είχαν καλυμμένα τα πρόσωπά τους με μάσκες— στα ταμεία του νοσοκομείου κατά τη διάρκεια των πληρωμών του δώρου των Χριστουγέννων και του δεκαπενθημέρου. Οι δράστες πήγαν στο νοσοκομείο με ένα νοικιασμένο «Ντάτσουν».

Οι τρεις κατέβηκαν και με τα όπλα που κρατούσαν, ακινητοποίησαν τον ταμιά Χάρη Γιαννακάκη και τους περίπου είκοσι υπαλλήλους που περίμεναν να πληρωθούν.

Τοποθέτησαν μέσα σε μια άσπρη νάιλον σακούλα τα χρήματα που υπήρχαν στο ταμείο και ανέρχονταν σε 17.000.000 δρχ. και αμέσως μετά μπήκαν στο αυτοκίνητο που οδηγούσε ο τέταρτος της παρέας και εξαφανίστηκαν.

Δύο χιλιόμετρα έξω από την πόλη του Ηρακλείου, έβαλαν φωτιά και έκαψαν το αυτοκίνητο και οι μεν δύο επιβίβαστηκαν σε μοτοσικλέτα, ενώ οι δύο άλλοι μπήκαν σε λευκό «Φιάτ» και έφυγαν προς διαφορετικές κατευθύνσεις.

Οι αστυνομικοί πιστεύουν ότι εκτός από τη ληστεία στο νοσοκομείο, έκαναν κι άλλες ληστείες ή άλλες αξιόποινες πράξεις στην Κρήτη και στην Αττική.

Ο Μπατζακάκης edιώκετο και με ένταλμα σύλληψης του Β' ανακριτή Ηρακλείου για ηθική αυτοσυργία σε απάτες.

Και οι δύο συλληφθέντες οδηγήθηκαν στον εισαγγελέα κατηγορούμενοι, εκτός βέβαια από τη ληστεία του Βενιζέλειου Νοσοκομείου, και για παράβαση του νόμου περί εκρηκτικών και όπλων, ναρκωτικών κ.λπ.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΝΤΑ

Πουλούσε σιρόπια θανάτου σε νεαρούς τοξικομανείς

Τηλεφωνικό δίκτυο με ναρκομανείς πελάτες είχε στήσει φαρμακοποιός στην Άνω Τούμπα Θεσ/νίκης και τους παρέδιδε σιρόπια, εισπράττοντας τη διπλάσια τιμή από την κανονική.

Συνελήφθη από αστυνομικούς την ώρα που πουλούσε, χωρίς ιατρική συνταγή και με «καπέλο» σιρόπια «Εξτολέν» σε νεαρά άτομα. Πρόκειται για τον 37χρονο Σωτήρη Γερασίου, πατέρα ενός παιδιού, που διατηρεί φαρμακείο στην οδό Αγίας Μαρίνης 45. Ο Γεράσιος κατά το παρελθόν είχε συλληφθεί τέσσερις φορές να πουλάει ναρκωτικά χάπια χωρίς συνταγή στο φαρμακείο του.

Η σύλληψη του δράστη έγινε μετά από έξαρση των θανάτων από ναρκωτικά που παρατηρήθηκε στις αρχές του χρόνου στη συμπτωτεύουσα —εννέα νεκροί, μέσα σε τέσσερις μήνες— και τη διαπίστωση των ιατροδικαστών ότι οι θάνατοι οφείλονται σε «κοκτέιλ ηρωίνης και φαρμάκων». Παράλληλα έγιναν και κάποιες καταγγελίες που έλεγαν ότι ο συγκεκριμένος φαρμακοποιός πουλάει παράνομα ναρκωτικά φάρμακα.

Ο Γεράσιος συνελήφθη ύστερα από παρακολούθηση από αστυνομικούς, τη στιγμή που πουλούσε εφτά φιαλίδια με σιρόπι «Εξτολέν» από τα οποία είχε αφαιρέσει τις ετικέτες, χωρίς ιατρική συνταγή. Στο αυτοκίνητό του βρέθηκαν πολλά άλλα φιαλίδια με το ίδιο σιρόπι.

Ένας από τους νεαρούς ομολόγησε ότι το τελευταίο διάστημα είχε αγοράσει από τον Γεράσιο εφτακόσια (11) τέτοια φιαλίδια, τα οποία και πουλούσε σε άλλους τοξικομανείς.

Ο «φαρμακοποιός» συνήθως έκλεινε τηλεφωνικά —στο φαρμακείο του— ραντεβού με τους τοξικομανείς και στη συνέχεια τους συναντούσε στο προκαθορισμένο σημείο, σε απόμερη περιοχή της Τούμπας Θεσσαλονίκης, με το αυτοκίνητό του. Εκεί μέσα από το παρθύριο του αυτοκινήτου του έδινε τα ναρκωτικά φάρμακα και έπαιρνε την «αμοιβή» του.

Σύμφωνα με τις καταγγελίες στην Ασφάλεια και το Φαρμακευτικό Σύλλογο Θεσ/νίκης, ο Γεράσιος πουλούσε ναρκωτικά χάπια των 200 δραχμών αντί 1500 δραχμών, χωρίς βέβαια τιμολόγια και αποδείξεις. Από τα χρήματα που έβγαλε έχτισε τα τελευταία χρόνια ακριβή βίλα στη Χαλκιδική,

αγόρασε αυτοκίνητο και έκανε ακριβή ζωή.

Ο «φαρμακοποιός» οδηγήθηκε στον εισαγγελέα.

Πιάστηκε «εγκέφαλος» ένοπλης ληστείας

Συνελήφθη από άνδρες της Ασφάλειας Αττικής, ο εγκέφαλος της απόπειρας ληστείας, που είχε σημειωθεί σε εργαστήριο χρυσοχοΐας στην Πλατεία Κλαυθμώνος, στις 13 Ιανουαρίου. Τότε είχαν πιαστεί οι δυο δράστες που είχαν πυροβολήσει και είχαν τραυματίσει 35χρονο όταν προσπάθησε να τους σταματήσει.

Η σύλληψη αφορά τον Ευάγγελο Γ. Φιλιππάτο, 58 χρόνων, σε βάρος του οποίου είχε εκδοθεί και εκκρεμούσε ένταλμα συλλήψεως για ηθική αυτοурγία σε απόπειρα ληστείας και κατοχής πιστολιού και πυρομαχικών, για διάπραξη κακουργήματος και οπλοφορία.

Αναλυτικότερα, ο παραπάνω με τους Ιορδάνη Μιχαηλίδη και Χρήστο Σανούδη, είχαν συμφωνήσει να διαπράξουν ένοπλη ληστεία σε βάρος του χρυσόχου Βασίλειου Σιάμη, στην οδό Πραξιτέλους 1 στο Σύνταγμα.

Στις 13 Ιανουαρίου οι Μιχαηλίδης και Σανούδης με την υπόδειξη του Φιλιππάτου αποπειράθηκαν την ένοπλη ληστεία. Ο ιδιοκτήτης του κοσμηματοπωλείου όμως, μαζί με τη γυναίκα του, άρχισαν να καλούν σε βοήθεια και οι δράστες έντρομοι προσπάθησαν να διαφύγουν. Στην είσοδο της πολυκατοικίας, πυροβόλησαν και τραυμάτισαν τον Δημόσθενη Τζουτζούδη. Λίγο αργότερα πιάστηκαν και ομολόγησαν ότι ο Φιλιππάτος είχε οργανώσει τη ληστεία και αυτός τους προμήθευσε το όπλο. Του είχε δώσει δε ραντεβού στο Σύνταγμα, προκειμένου να πάρει τα κοσμήματα.

Ο Φιλιππάτος κρυβόταν.

Σε έρευνα που έγινε στο σπίτι του στην οδό Λεμεσού 17 στην Αθήνα, βρέθηκε και κατασχέθηκε ένα πιστόλι μάρκας Μπράουνινγκ με γεμιστήρα και τρία φυσίγγια.

Έκανε το διαμέρισμά του τεκέ

Συνελήφθη από την Ασφάλεια Αττικής, έμπορος του αργού θανάτου που είχε μετατρέψει σε χώρο χρήσης ηρωίνης το διαμέρισμά του στην περιοχή της Νέας Χαλκηδώνας.

Συγκεκριμένα πιάστηκε από αστυνομικούς ο 28χρονος Σπυρίδωνας Α. Κανέλλος, έξω από το διαμέρισμά του στην οδό Αγίας Ευθυμίας 6, στην περιοχή Νέας Χαλκηδώνας, στη Νέα Φιλαδέλφεια.

Όπως έγινε γνωστό στην Ασφάλεια έφτασε πληροφορία που έλεγε ότι ο νεαρός δέχεται «καθημερινές επισκέψεις» στο σπίτι του αρκετών νεαρών ατόμων και κάνουν ομαδική χρήση ηρωίνης. Άρχισε η παρακολούθηση και σύντομα επαληθεύτηκε η πληροφορία.

Σε έρευνα που έγινε στη συνέχεια στο διαμέρισμα, βρέθηκαν και κατασχέθηκαν κοκαΐνη βάρους ενός τετάρτου του γραμμαρίου, 58 σύριγγες χρησιμοποιημένες, με υπολείμματα διαλύματος ηρωίνης, βαμβάκια εμποτισμένα με διάλυμα ηρωίνης, μια ζυγαριά ακριβείας και 30.000 δραχμές. Οι σύριγγες που βρέθηκαν είχαν χρησιμοποιηθεί αρκετές φορές η κάθε μία από τους πελάτες. Κατά τη σύλληψη του Κανέλλου βρέθηκε πάνω του ηρωίνη βάρους 1/4 του γραμμαρίου.

Τοστάδικο βιτρίνα για κλεπταποδόχο

Πωλούσε σάντουιτς αντί... χρυσών κοσμημάτων. Η Μάρθα Αρσενίδου, 40 χρόνων, που διατηρεί τοστάδικο στον Πειραιά, κάθισε στο ειδύλιο του Δ' Τριμελούς Πλημμελειοδικείου και καταδικάστηκε σε φυλάκιση 18 μηνών για αποδοχή προϊόντων εγκλήματος. Η Αρσενίδου που φανερά πούλαγε τoστ και αναψυκτικά αλλά στην πραγματικότητα είχε μετατρέψει το κατάστημά της σε τόπο ανταλλαγής κλεμμένων χρυσαφικών και νομισμάτων ανακαλύφθηκε από την Αστυνομία έπειτα από τηλεφώνημα που έλεγε ότι σε θυρίδα που έχει στο όνομά της βρίσκονται πολλά κλεμμένα κοσμήματα.

Η Αστυνομία ερεύνησε τη θυρίδα και βρήκε πράγματι χρυσαφικά, ορισμένα από τα οποία αναγνωρίστηκαν και αποδόθηκαν στους κατόχους.

Σύμφωνα με την κατηγορία η Αρσενίδου αγόραζε τα χρυσαφικά από αγνώστους, από το Σεπτέμβριο του '84 ως τον Απρίλιο του '85.

Συγκατηγορούμενός της για κλοπή ορισμένων κοσμημάτων, δικάστηκε ερήμην ο Αργεντινός υπήκοος Ζόζεφ Χερέρα και καταδικάστηκε σε φυλάκιση 4 χρόνων.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΝΤΑ

Απόπειρα κατά του πρώην Υπουργού Δημόσιας Τάξης κ. Γ. Πέτσου

Νέο κτύπημα της τρομοκρατικής οργάνωσης «17 Νοέμβρη» με παγιδευμένο αυτοκίνητο με εκρηκτικά έγινε στις αρχές του περασμένου μήνα, στο Παλιό Ψυχικό, με στόχο τον πρώην Υπουργό Δημόσιας Τάξης κ. Γ. Πέτσο. Οι δράστες πυροδότησαν από απόσταση με τηλεκοντρόλ παγιδευμένο αυτοκίνητο μισό περίπου δευτερόλεπτο πριν διέλθει δίπλα από αυτό το αυτοκίνητο του πρώην Υπουργού με τους δύο αστυφύλακες συνοδούς του, χρόνος που αποδείχθηκε αρκετός για να διασωθεί η ζωή τους.

Η έκρηξη ήταν τρομακτική και κομμάτια από το παγιδευμένο αυτοκίνητο εκσφενδονίστηκαν σε μεγάλη ακτίνα.

Ευτυχώς το ωστικό κύμα δεν κτύπησε «κατά μέτωπο» το αυτοκίνητο του πρώην Υπουργού και έτσι οι δράστες δεν πέτυχαν το σκοπό τους.

Ο πρώην Υπουργός Δημόσιας Τάξης, ο οδηγός του αυτοκινήτου του αστυφύλακας Χριστόφορος Σαββάκης, 26 χρόνων, και ο συνοδηγός του αστυφύλακας της προσωπικής του φρουράς Ιωάννης Καραχάλιος, τραυματίστηκαν ελαφρά και μεταφέρθηκαν στο Ιατρικό Κέντρο και στο 401 Στρατιωτικό Νοσοκομείο.

Εκτός από το παγιδευμένο αυτοκίνητο που διαλύθηκε, καταστράφηκαν ή έπαθαν ζημιές και έξι άλλα αυτοκίνητα που βρίσκονταν κοντά στο αυτοκίνητο - βόμβα.

Στον τόπο της έκρηξης έφτασαν αμέσως για να συντονίσουν τις έρευνες ο υφυπουργός Δημόσιας Τάξης Σήφης Βαλυράκης, ο αρχηγός της ΕΛ.ΑΣ. Αντιστράτηγος Ανδρέας Καλογεράς, ο Δ/ντής της Ασφάλειας Αττικής Ταξίαρχος κ. Μανώλης Χουρδάκης και άλλοι αρμόδιοι αξιωματικοί.

Όπως προέκυψε από την αστυνομική έρευνα τόσο το μάρκας «TOYOTA COROLLA» παγιδευμένο αυτοκίνητο, όσο και οι πινακίδες του ήταν κλεμμένα και μέσα σ' αυτό είχαν τοποθετήσει οι δράστες σάκκους με τσιμέντο και άμμο για να κατευθύνουν το ωστικό κύμα στο στόχο τους. Το αυτοκίνητο που χρησιμοποίησαν οι δράστες για τη διαφυγή τους, ένα άσπρο MORRIS, βρέθηκε την επομένη της έκρηξης στην περιοχή Φιλοθέης. Οι έρευνες της Αστυνομίας συνεχίζονται.

Εξουδετερώθηκαν βόμβες από το ρομπότ της ΕΛ.ΑΣ.

Δύο ιδιαίτερα ισχυροί αυτοσχέδιοι ωρολογιακοί εκρηκτικοί μηχανισμοί, βρέθηκαν και εξουδετερώθηκαν στις εγκαταστάσεις του εργοστασίου τσιμέντων «TITAN» στη Μάνδρα. Οι μηχανισμοί εντοπίστηκαν από υπαλλήλους του εργοστασίου που αμέσως ειδοποίησαν την αστυνομία. Λίγο αργότερα εξουδετερώθηκαν από το ρομπότ της ΕΛ.ΑΣ.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των ειδικών, αν γινόταν η έκρηξη θα τιναζόταν ολόκληρη η περιοχή στον αέρα.

Ο πρώτος εκρηκτικός μηχανισμός, βρέθηκε στον υποσταθμό της ΔΕΗ στις 10.15 το πρωί από έναν εργατο-

τεχνίτη τυχαία και ο δεύτερος στις 2 περίπου το μεσημέρι, από έναν ηλεκτρολόγο, ο οποίος έκανε το συνηθισμένο έλεγχο.

Και οι δυο μηχανισμοί εξουδετερώθηκαν από το ρομπότ της ΕΛ.ΑΣ. λίγο μετά την ανακάλυψή τους ενώ στο χώρο του εργοστασίου έσπευσαν αμέσως Αξιωματικοί της Κρατικής Ασφάλειας και πυροτεχνουργοί.

Συνελήφθη γνωστός αρχαιοκάπηλος της Β. Ελλάδας

Από αστυνομικούς της Δ/νσης Ασφάλειας Θεσ/νίκης συνελήφθηκε στα διόδια Ν. Μαλγάρων της Ν.Ε.Ο. Αθηνών - Θεσ/νίκης Ο Γεωργιόπουλος Γεώργιος του Ανδρέα, ετών 37, ηλεκτρονικός μηχανικός, κάτοικος Αθηνών, Μερόπης 5 (Ακαδημία Πλάτωνος), γιατί κατείχε παράνομα και μετέφερε με το Ι.Χ.Ε. αυτοκίνητό του στην Αθήνα (88) διάφορα χάλκινα αρχαία αντικείμενα (βραχιόλια, δακτυλίδια, πόρπες, σκουλαρίκια κ.λπ.) της Πρώιμης Εποχής του Σιδήρου (1000-800 π.Χ.), (19) χάλκινα σκυφωτά νομίσματα Βυζαντινής Εποχής (13ου-14ου αι. μ.Χ.), ένα (1) χάλκινο νόμισμα Ρωμαϊκής Εποχής κι ένα (1) Βυζαντινό μολυμβόβουλο, τα οποία, όπως ισχυρίστηκε, είχε αγοράσει την προηγούμενη (9-3-89) από τον Χορταργιά Αστέριο του Αλεξάνδρου, ετών 35, γεωργό, κάτοικο Αχινού - Σερρών, αντί (320.000) δρχ. Ο Χορταργιάς δεν βρέθηκε για να εξετασθεί.

Ο Γεωργιόπουλος, γνωστός στο χώρο των αρχαιοκάπηλων της Βόρειας Ελλάδας ως «Γιώργος ο Αθηναίος», εδώ και μερικά χρόνια περιοδεύει τη Βορ. Ελλάδα κατά συχνά χρονικά διαστήματα και αγοράζει διάφορα αρχαία αντικείμενα, κυρίως όμως νομίσματα, στα οποία έχει «ειδικότητα». Τα αντικείμενα αυτά στη συνέχεια τα μεταφέρει στην Αθήνα, όπου τα μεταπράζει στο εσωτερικό, αλλά και στο εξωτερικό, απ' όπου μάλιστα έχει και μόνιμους πελάτες δύο Γερμανοί.

Κατά την τελευταία τριετία, όπως ομολόγησε, αγόρασε, κατά διαστήματα, απ' τον Κοχλιαρίδη Ιωάννη του Χαράλαμπος, ετών 57, γεωργό, κάτοικο Αμφίπολης - Σερρών, Πρόεδρο της Κοινότητας, εκατό (100) περίπου αρχαία ασημένια και χάλκινα νομίσματα αντί (500.000) δρχ. συνολικά περίπου, καθώς και άλλα εκατό (100) όμοια αρ-

χαία νομίσματα από διάφορα άγνωστά του άτομα των περιοχών Σερρών - Καβάλας αντί (150.000) δρχ. συνολικά, με τη μεσολάβηση του Κοχλιαρίδη. Ο τελευταίος εξεταζόμενος αρνήθηκε τα πάντα, ακόμη και το ότι γνωρίζει τον Γεωργιόπουλο.

Την 10-3-89 εξάλλου ο Γεωργιόπουλος πήγε σε κατάστημα της Ε.Τ.Ε. και κατ' εντολή του Κοχλιαρίδη, κατέθεσε στο λογαριασμό της Τσιρκινίδου Ευθυμίας σύζ. Παναγιώτη, ετών 39, οικοκυράς, κατοίκου Αμφίπολης - Σερρών, ο σύζυγος της οποίας είναι κουινιάδος του Κοχλιαρίδη, το ποσό των (690.000) δρχ., που αντιπροσώπευε χρέος του προς τον Κοχλιαρίδη από προηγούμενη αγοραπωλησία αρχαίων νομισμάτων, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του. Στη μεθόδευση αυτής της αποστολής των χρημάτων συμφώνησε και η Τσιρκινίδου καίτοι εγνώριζε ότι αποτελούν οφειλή έναντι πωλήσεως αρχαίων νομισμάτων.

Επίσης τα μεγάλα χρηματικά ποσά και οι μεγάλες διακυμάνσεις τους (καταθέσεις - αναλήψεις) μέσα σε μικρά χρονικά διαστήματα που εμφανίζει ο λογαριασμός τραπέζης του Γεωργιόπουλου, όπως φαίνεται απ' το σχετικό βιβλιário που βρέθηκε και κατασχέθηκε, δείχνουν ότι προέρχονται και οφείλονται σε παράνομες αγοραπωλησίες αρχαίων αντικειμένων, αν και ο ίδιος αρνείται κάτι τέτοιο.

Σε έρευνες που έγιναν στα σπίτια των προαναφερομένων βρέθηκαν και κατασχέθηκαν δώδεκα (12) ασημένια και χάλκινα αρχαία νομίσματα στου Γεωργιόπουλου, από ένας (1) ανιχνευτής ευγενών μετάλλων στα σπίτια των Χορταργιά και Κοχλιαρίδη που κατασχέθηκαν ως λαθρεμπορεύματα, επειδή δεν είχαν δικαιολογητικά νομίμου κατοχής, ενώ στο σπίτι του Τσιρκινίδη Παναγιώτη του Χαραλάμπους, ετών 48, γεωργού - χειριστή εκσκαφέα, κατοίκου Αμφίπολης - Σερρών, βρέθηκε ένα (1) πιστόλι ιταλικής κατασκευής 0,25 χιλ., πέντε (5) φυσίγγια τούτου και οχτώ (8) πυροκροτητές, τα οποία κατασχέθηκαν. Συνελήφθη ο Τσιρκινίδης και σχηματίζεται σε βάρος του δικογραφία για παράνομη οπλοκατοχή από το Τμήμα Ασφάλειας Σερρών.

Όλα τα παραπάνω αρχαία αντικείμενα που κατασχέθηκαν και θα παραδοθούν στις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων, είναι προϊόντα παράνομων ανασκαφών σε αρχαίους τάφους, σύμ-

φωνα με την άποψη των αρμοδίων αρχαιολόγων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ασφάλειας Αττικής που κατόπιν σήματος της Ασφάλειας Θεσ/νίκης έκανε σχετική έρευνα σε ακατοίκητο διαμέρισμα που διατηρούσε ο Γεωργιόπουλος, σ' αυτό βρέθηκαν και κατασχέθηκαν (1400) αρχαία νομίσματα χάλκινα - ασημένια, (2) εικόνες που απεικονίζουν η μία την Παναγία Βρεφοκρατούσα και η άλλη τον Ιησού Χριστό διαστ. 59x44 εκ., (1) ανιχνευτής ευγενών μετάλλων, ένα (1) αυτόματο γερμανικό όπλο με πέντε άδειες γεμιστήρες.

Συνελήφθησαν τρεις για υπόθεση αρχαιοκαπηλείας

Συνελήφθησαν από άντρες του Τμήματος Αρχαιοκαπηλείας της Διεύθυνσης Ασφάλειας Θεσ/νίκης, σε συνεργασία με συναδέλφους τους των Τμημάτων Ασφάλειας Βέροιας και Νάουσας, τρία άτομα γιατί κατείχαν και εμπορεύονταν «παρά τω νόμω» αρχαία αντικείμενα.

Συγκεκριμένα συνελήφθησαν οι: — Κακουλίδης Ηλίας του Δημητρίου, 45 χρόνων, κάτοικος Κοπανού Νάουσας, ιδιοκτήτης καφετέριας, μικροπωλητής.

— Λυκόπουλος Ιωάννης του Νικολάου, 48 χρόνων, κάτοικος Βέροιας, εκμεταλλευτής κυλικείου, και

— Γιαμουρίδης Σταύρος του Χρήστου, 56 χρόνων, κάτοικος Βέροιας, συνταξιούχος Τ.Σ.Α. Κατηγορούνται για παράνομη κατοχή και απόπειρα εμπορίας αρχαίων αντικειμένων ο πρώτος, για υπεξαίρεση σε βάρος του Δημοσίου, παράνομη ανασκαφή και απόπειρα εμπορίας αρχαίων αντικειμένων ο δεύτερος και υπεξαίρεση σε βάρος του Δημοσίου, απόπειρα εμπορίας αρχαίων αντικειμένων και ηθική αυτοουργία σ' αυτή, ο τρίτος.

Αναλυτικότερα, συνελήφθη στην είσοδο της πόλης (Βέροια) ο Κακουλίδης να κατέχει παράνομα οκτώ ασημένια και είκοσι τρία χάλκινα αρχαία νομίσματα κλασσικών και ρωμαϊκών χρόνων. Διαπραγματευόταν την πώλησή τους σε άγνωστο αγοραστή που διέφυγε τη σύλληψη, αντί του ποσού των 1.200.000 δραχμών. Τα νομίσματα αυτά του τα είχε παραδώσει προς πώληση ο Γιαμουρίδης που θα έπαιρνε 900.000 δραχμές.

Την ίδια μέρα το μεσημέρι ο Γιαμουρίδης παρέδωσε μέσα στο υπόγειο

του σπιτιού του 452 χάλκινα αρχαία νομίσματα διαφόρων ιστορικών εποχών και δύο αρχαία χάλκινα δακτυλίδια που προέρχονται από παράνομες ανασκαφές αρχαίων τάφων, σε συνεργάτη του Τ.Α. Νάουσας που εμφανίστηκε σαν μεσάζοντας αγοραστής αρχαίων αντικειμένων, για να τα πουλήσει αντί χιλίων δραχμών το καθένα.

Στη συνέχεια ο Γιαμουρίδης έφερε σε επαφή τον παραπάνω συνεργάτη του Τ.Α. Νάουσας με τον Λυκόπουλο μέσα σε καφετέρια της Βέροιας, όπου ο Λυκόπουλος επέδειξε στον εμφανιζόμενο ως μεσάζοντα δύο χάλκινα αγαλματίδια ύψους 10 εκατοστών περίπου και ζήτησε για την πώλησή τους το ποσόν των 1.400.000 δραχμών. Από τα χρήματα αυτά θα έπαιρνε ο ίδιος 1.000.000 δραχμές και τις υπόλοιπες 400.000 δραχμές ο Γιαμουρίδης για τη μεσολάβησή του. Τα αγαλματίδια βρέθηκαν στην κατοχή του και κατασχέθηκαν. Ο Λυκόπουλος ισχυρίστηκε ότι τα αγαλματίδια τα βρήκε σε αγροτική τοποθεσία που βρίσκεται στην αγροτική περιοχή της Μονής Αγίου Προδρόμου Βεροίας κατά τη διάρκεια παράνομης ανασκαφής και αρνήθηκε ότι διαπραγματεύτηκε την πώλησή τους.

Κατά την συνάντηση των παραπάνω στην καφετέρια της Βέροιας, οι Γιαμουρίδης και Λυκόπουλος προφανώς αντιλήφθηκαν την εκεί παρουσία των αστυνομικών που παρακολουθούσαν τις κινήσεις τους και ανεχώρισαν για να συλληφθούν λίγο αργότερα στα σπίτια τους.

Όλα τα προαναφερόμενα αντικείμενα που κατασχέθηκαν, εξετάσθηκαν από τους αρμόδιους Αρχαιολόγους, που αποφάνθηκαν ότι υπάγονται στις προστατευτικές διατάξεις του Αρχαιολογικού Νόμου εκτός από ένα αγαλματίδιο που είναι απομίμηση αρχαίου αγαλματιδίου.

Εξάλλου στην κατοχή του Κακουλίδη βρέθηκαν και κατασχέθηκαν δύο βιβλία αρχαίων νομισμάτων και δύο φωτογραφίες αυτόματης φωτογραφικής μηχανής που απεικονίζουν αρχαία αντικείμενα, ενώ στην κατοχή του Γιαμουρίδη βρέθηκε και κατασχέθηκε σιδερένια ράβδος εντοπισμού αρχαίων τάφων.

Οι συλληφθέντες με την δικογραφία που σχηματίστηκε σε βάρος τους οδηγήθηκαν στον Εισαγγελέα Πρωτοδικών Βέροιας.

ΧΑΝΙΑ

Στο προαύλιο του σπιτιού που έμεναν καλλιεργούσαν χασίς. Πρόκειται για τους Γ. Πολίτη 30 χρόνων και Πατρίτσια Μάρετ 31 χρόνων που συνελήφθησαν από το Τ.Α. Χανίων. Στο προαύλιο βρέθηκαν 8 δενδρύλλια ινδικής κάνναβης.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

Στα χέρια του 32χρονου Γεωργ. Καρατζίκη που συνέλαβαν οι αστυνομικοί του Τ.Α. της πόλης, βρήκαν 146 σπόρους χασίς, 1,7 γραμ. του ίδιου ναρκωτικού και έναν αρχαίο αμφορέα.

ΚΕΡΚΥΡΑ

Μέσα σε χρονικό διάστημα ενός μηνός έκλεψαν 18 αυτοκίνητα και μία βάρκα και τα εγκατέλειψαν αφού τους προξένησαν διάφορες φθορές. Η δραστηριότητα των πέντε νεαρών ηλικίας 15-18 χρόνων τερματίστηκε έπειτα από ενέργειες του Τ.Α. Κέρκυρας που τους εντόπισε και τους συνέλαβε.

ΣΗΤΕΙΑ

Από αστυνομικούς του Α.Τ. Σητείας συνελήφθησαν στις Απιδιές οι: Ιωαν. Ζαχαριουδάκης 36 χρόνων και Εμ. Ζαχαριουδάκης 59 χρόνων για κλοπή 6 αρνιών ιδιοκτησίας συμπατριώτη τους.

ΤΡΙΚΑΛΑ

Συνελήφθησαν από αστυνομικούς του Τ.Α. Τρικάλων, ο 38χρονος οπωροπώλης Δ. Ταμπής και ο 53χρονος Ν. Κούκνας γιατί είχαν στην κατοχή τους 1 γραμμάριο και 100 μικρογραμμάρια ηρωίνης καθώς και χρηματικό ποσό 125.350 δραχμών.

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Με 7 γραμμάρια χασίς και μια ζυγαριά ακριβείας στην κατοχή του συνελήφθη από αστυνομικούς του Τ.Α. Ηρακλείου ο Κων. Βουτουφιανάκης, 38 χρόνων.

***

Από αστυνομικούς του Α.Τ. Μύρω-

να κατασχέθηκαν και επιστράφηκαν στον ιδιοκτήτη τους 62 προβατοειδή που είχαν κλαπεί λίγο πριν από περιφραγμένο χώρο στην περιοχή Αλωνάκι της κοινότητας Αγ. Θωμά Μονοφατισίου. Τα ζώα, συνολικής αξίας 8 00.000 δραχμών περίπου είχαν εγκαταληφθεί σε διασταύρωση κοινοτικών οδών όπου τα αντιλήφθηκε περαστικός και ειδοποίησε την αστυνομία.

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ

Δέκα κιλά χασίς σκόπευε να φέρει στην Ελλάδα από την Ιταλία ο 49χρονος Κων. Ελευθεριάδης, κάτοικος Δυτ. Γερμανίας, μέσω Ηγουμενίτσας. Η προσπάθειά του αυτή ανακόπηκε από τους αστυνομικούς που τον συνέλαβαν μετά από δίωρη καταδίωξη στο 2ο χιλιόμετρο του δρόμου Ηγουμενίτσας - Ιωαννίνων. Ο δράστης είχε κρύψει το χασίς, συνολικής αξίας 35.000.000 δραχμών στο λάστιχο τροχού του αυτοκινήτου του. Η «περίεργη» κίνηση του συγκεκριμένου τροχού κίνησε τις υποψίες των τελωνειακών που έπειτα από έρευνα ανακάλυψαν την κρύπτη. Όταν ο Ελευθεριάδης είδε ότι εντοπίστηκε το «εμπόρευμα» προσπάθησε να διαφύγει επιβιβαζόμενος σε διερχόμενο αυτοκίνητο αλλά οι αστυνομικοί του έφραξαν το δρόμο. Ανακρινόμενος κατονόμασε σαν συνεργάτη του τον Γ. Αλεξανδρίδη από την Καβάλα, κάτοικο Ιταλίας και ένα Γερμανό αγνώστων λοιπών στοιχείων. Ακόμα ανέφερε ότι το χασίς το προμηθευόταν από το Μαρόκο και το διέθετε στην αγορά της

ΚΑΒΑΛΑ

Συμμετέχοντας στην προσπάθεια για την ανάπτυξη της εθελοντικής αιμοδοσίας στη χώρα μας, ώστε να καταστεί αυτόκλητος σε αίμα, η Α.Δ. Καβάλας συνεισέφερε ομαδικά αίμα στο Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο της πόλης, για λογαριασμό της Τράπεζας αίματος Ελληνικής Αστυνομίας Θεσσαλονίκης. Συγκεκριμένα 11 συνάδελφοι που ανήκουν στη δύναμή της έδωσαν εθελοντικά αίμα.

Στιγμιότυπο από την αιμοδοσία στην Α.Δ. Καβάλας.

Βόρειας Ελλάδας. Τέλος αποκάλυψε ότι συνεργαζόταν με τον Στ. Βογιατζή ιδιοκτήτη καφετέριας στη Νάουσα, ο οποίος συνελήφθη και παραδέχτηκε πως είχε παραγγείλει το χασίς και ότι στο παρελθόν είχε αγοράσει χασίς 250 γραμ. αξίας 200.000 δραχμών.

ΞΑΝΘΗ

Σε λιγότερες από 3 μέρες οι αστυνομικοί του Α.Τ. Περιφέρειας Ξάνθης εντόπισαν τους δράστες της παράνομης ανασκαφής που είχε γίνει σε αγροτική περιοχή των Μαγγάνων. Στο χώρο είχε γίνει με σκαπτικό μηχανήμα διάνοιξη κυκλικής τάφρου σε τύμβο και γύρω του υπήρχαν θραύσματα πήλινων αγγείων. Οι δράστες ήταν οι: Κων. Κέλλης 51 χρόνων, Ηλ. Χαραλαμπίδης 46 χρόνων, Χρ. Αργυρόπουλος 54 χρόνων και Χρήστος α.λ.σ.

ΛΑΡΙΣΑ

Από αστυνομικούς του Τ.Α. συνελήφθη ο 23χρονος Γ. Μαντάς έχοντας στην κατοχή του 78 δισκία ναρκωτικού φαρμάκου.

ΡΟΔΟΣ

Συνελήφθη από αστυνομικούς του Τ.Α. Ρόδου ο 33χρονος έμπορος ναρκωτικών Σάββας Κωταλακίδης, σερβιτόρος, που από τον περασμένο Σεπτέμβριο ως τα μέσα Απριλίου 1989 προμηθεύτηκε, χρησιμοποίησε, δώρισε και πούλησε συνολικά 270 περίπου γραμμάρια ηρωίνης, 220 περίπου γραμμάρια χασίς ακατέργαστο καθώς και ποσότητα κατεργασμένου χασίς αξίας 40.000 δραχμών. Κατά την έρευνα που έγινε στο σπίτι του βρέθηκαν και κατασχέθηκαν 1 γραμμάριο χασίς, 7 γραμ. ηρωίνης, υπνωτικά χάπια και ζυγαριά ακριβείας. Σε 2 και πλέον εκατομμύρια δραχμές ανέρχεται τραπεζικός λογαριασμός που είχε ο δράστης και που θεωρείται προϊόν πώλησης ναρκωτικών. Ο Κωταλακίδης είχε διαθέσει και ναρκωτικό νοθευμένο με ζάχαρη άχνη. Ήταν φίλος του 23χρονου Δημ. Καραμπέλα που δούλευε σαν σερβιτόρος στη Ρόδο και πέθανε από χρήση ηρωίνης στο μπαρ που εργαζόταν. Οι δύο νέοι «συνεργάζονταν» και στη χρήση ναρκωτικών, όπως ομολόγησε ο Κωταλακίδης στον οποίο περιήλθε η ηρωίνη του φίλου του μετά το θάνατό του. Ο Κωταλακίδης έκανε εμπορία σε έλληνες και αλλοδαπούς χρήστες, στην Αθήνα και τη Ρόδο.

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Εκτός από ναρκωτικά, κατείχαν παράνομα εκρηκτικές ύλες, πυροκροτητές και φυσίγγια. Πρόκειται για τον Μιχ. Πλαΐτη 28 χρόνων και τον συνομήλικό του Ιωάν. Κανδόρη που συνελήφθησαν από την Ασφάλεια Ηρακλείου, όταν έγινε έρευνα στα σπίτια τους. Συγκεκριμένα για το «παραγωγικό» δίδυμο είχαν φθάσει πληροφορίες στην Αστυνομία που τις αξιοποίησε με συνεχείς και οργανωμένες έρευνες. Στο σπίτι του πρώτου βρέθηκαν: μια σύριγγα χρησιμοποιημένη, δύο μασούρια δυναμίτιδα, ένα βραδύκαυστο φυτίλι, τρεις πυροκροτητές, ποσότητα χασίς ανακατεμένο με σπόρους, 162,5 γραμμάρια χασίς συσκευασμένα σε 65 δόσεις των 2,5 γραμμαρίων, μια ζυγαριά ακριβείας και έξι γλάστρες με εξήν-

τα δενδρύλλια χασίς. Στο σπίτι του δεύτερου βρέθηκαν δύο χρησιμοποιημένες σύριγγες, δύο κουτάλια με ίχνη άσπρης σκόνης, επτά κομμάτια ασημόχαρτο, ένας μηχανισμός που σφίβει τσιγάρα, χασίς (μικρή ποσότητα), 350 μικρογραμμάρια ηρωίνης και ένα γυάλινο μπουκάλι με άσπρη σκόνη. Η συσκευασία που είχαν οι ναρκωτικές ουσίες οδηγεί στο συμπέρασμα πως δεν ήταν μόνο χρήστες αλλά και έμποροι ναρκωτικών.

Όμως η υπόθεση δεν τελειώνει εκεί. Λίγες μέρες αργότερα συλλαμβάνονται από αστυνομικούς της ίδιας υπηρεσίας στο λιμάνι του Ηρακλείου οι 25χρονοι: Εμ. Λογκάκης και Δήμητρα Στραβάκου και ο 27χρονος Νικ. Σπαντιδάκης για κατοχή 1,6 γραμ. ηρωίνης, 2 δισκίων υπνωστεντόν και τεμαχίου βαμβακιού εμποτισμένου με διάλυμα ηρωίνης. Ο Λογκάκης ήταν ο εγκέφαλος της ληστείας που είχε πραγματοποιηθεί στις 2 Απριλίου στην αποθήκη του συνεταιρισμού Φαρμακοποιών Ηρακλείου. Συνεργάτες του οι Μιχ. Πλαΐτης, Ιωάν. Κανδόρης και Νικ. Τσότρας. Οι δύο πρώτοι είχαν ήδη συλληφθεί όταν συνελήφθη ο Λογκάκης. Η αστυνομία είχε τεθεί επί τα ίχνη τους από τη στιγμή της ληστείας. Προσπαθούσε, κυρίως, να τους συλλάβει όταν θα είχαν στην κατοχή τους κάποια ποσότητα από τα κλοπιμαία ναρκωτικά ώστε να υπάρχει αιτιολογία για έρευνα σε βάθος. Οι τελευταίες πληροφορίες που είχε η Ασφάλεια οδηγούν στο λιμάνι όπου θα έφθανε ο Λογκάκης προερχόμενος από τον Πειραιά. Εκεί τον περίμεναν οι αστυνομικοί και τον συνέλαβαν μαζί με τα δύο άτομα που τον συνόδευαν. Ανακρινόμενος ομολόγησε την κλοπή της φαρμακαποθήκης καθώς και τους συνεργούς του. Υπέδειξε μάλιστα και τον χώρο που είχε κρύψει μέρος των κλοπιμαίων, σε αποθήκη πλάι στο σπίτι του στο Μέσα Κατσαμπά. Εκεί βρέθηκαν πολλά κουτιά υπνωτικών φαρμάκων, όλα κλεμμένα από την φαρμακαποθήκη.

ΝΑΥΠΛΙΟ

Δύο αστυνομικοί του Α.Τ. Ναυπλίου εκτελούσαν υπηρεσία απογευματινή

ώρα στην πόλη. Στο ίδιο χρονικό διάστημα 17χρονος «τσαντάκιος» επιτέθηκε σε 73χρονη που βάδιζε στο δρόμο, της πήρε την τσάντα που περιείχε χρήματα και προσωπικά της είδη τραυματίζοντάς την ελαφρά. Οι δύο αστυνομικοί με κεραυνοβόλο αντίδραση κατάφεραν να συλλάβουν το δράστη λίγο μετά.

ΔΡΑΜΑ

Με 10 γραμ. ηρωίνης στην κατοχή του συνελήφθη από άνδρες του Τ.Α. Δράμας ο 31χρονος Παν. Χατζηφωτίου.

ΒΟΛΟΣ

Από αστυνομικούς του Τ.Α. Βόλου συνελήφθησαν οι: Ευαγ. Δήμου 32 χρόνων, έμπορος, Χρ. Κουντουριάνος 41 χρόνων, επιχειρηματίας, Βασ. Εμμανουηλίδης, 31 χρόνων, επιχειρηματίας, Χρ. Κολοβίνος, 29 χρόνων, έμπορος, γιατί: ο πρώτος, με 30 πλαστές ευρωεπιταγές εξαπάτησε το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Βόλου και την «Ιονική» Τράπεζα εισπράττοντας το ποσό των 750.000 δραχμών. Στη συνέχεια ο δεύτερος με 28 πλαστές ευρωεπιταγές εξαπάτησε την Τράπεζα Εργασίας Βόλου, εισπράττοντας το ποσό των 700.000 δραχμών. Στην κατοχή του τρίτου βρέθηκαν 1.150.000 δραχμές και 17 πλαστές επιταγές, ενώ ο τέταρτος συμμετείχε στις πράξεις των τριών προηγούμενων. Μετά από σωματική έρευνα που διενήργησε η αστυνομία στους Δήμου και Κουντουριάνο, βρήκε επάνω τους άλλες 28 πλαστές επιταγές.

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

Από αστυνομικούς του Τ.Α. Καρδίτσας συνελήφθησαν οι Νικ. Κυρήκος και Δημ. Σιατήρας για καλλιέργεια 102 δενδρυλλίων χασίς. Την ίδια μέρα, λίγες ώρες νωρίτερα, συνελήφθη επίσης από την ίδια υπηρεσία ο Νικ. Μάγκας, για καλλιέργεια 51 δενδρυλλίων χασίς.

ΕΒΡΟΣ

Συνελήφθη από αστυνομικούς του Α.Τ. Κήπων ο 28χρονος Γιουγκοσλάβος Saso Stankovski έχοντας στην κατοχή του 200 γραμμάρια ηρωίνης.

ΕΛΛΑΔΑ

ΒΟΛΟΣ

Εργολάβος χωματοουργικών έργων, συνελήφθη από αστυνομικούς του Τ.Α. Βόλου τη στιγμή που έπαιρνε μέσα από κρύπτη 765 γραμμάρια χασίς. Πρόκειται για τον 44χρονο Χρ. Κανέτσιο - Λακμέτα. Είχε και συνεργό τον 40χρονο εργάτη Κων. Φώτου, που επίσης συνελήφθη αργότερα.

ΤΗΝΟΣ

Από αστυνομικούς του Α.Τ. Τήνου συνελήφθη ο 60χρονος Πέτρ. Νάζος που ύστερα από φιλονικία και συμπλοκή με τον 62χρονο Γεωργ. Νάζο τον χτύπησε στο κεφάλι με ξύλο και τον σκότωσε. Στη συνέχεια μετέφερε το πτώμα σε κοντινή χαράδρα, έβαλε φωτιά και το αποτέφρωσε με σκοπό να το εξαφανίσει. Το έγκλημα αποκαλύφθηκε ένα σχεδόν μήνα μετά τη διάπραξη του.

ΒΟΛΟΣ

Τύχη βουνό για τον 40χρονο εργολάβο οικοδομών Σ. Κούντρια που, ενώ το αυτοκίνητό του τουμπάρισε και στη συνέχεια κάηκε, ο ίδιος δεν έπαθε το παραμικρό. Λίγο αργότερα και υπό την επήρεια οινοπνεύματος εισέβαλε στο Β' Α.Τ. Βόλου και άρχισε να πυροβολεί με πιστόλι που διέθετε. Ταυτόχρονα ζητούσε από τους αστυνομικούς να καλέσουν την τηλεόραση... για να τον παρουσιάσει. Η επιθυμία του όμως έμεινε ανεκπλήρωτη γιατί οι αστυνομικοί τον αφοπλίσαν και στη συνέχεια τον οδήγησαν στο... κρατητήριο.

ΗΛΕΙΑ

Από αστυνομικούς του Τ.Α. Πατρών συνελήφθη στη Γαστούνη ο 33χρονος επιχειρηματίας Παναγ. Κόλλιας γιατί ύστερα από έρευνα που έγινε στο σπίτι του και στο κατάστημά του βρέθηκαν 150 γραμμάρια χασίς, ζυγαριά ακριβείας και 50.000 δραχμές προερχόμενες από εμπορία ναρκωτικών.

ΣΠΑΡΤΗ

Συνελήφθη από αστυνομικούς του Τ.Α. ο 31χρονος Ιωάν. Τσιάκος για κατοχή 94 γραμ. χασίς, 153 σπόρων χα-

σίς, 52.000 δραχμών και 30 δολλαρίων προερχόμενα από εμπορία, καθώς και άλλων σύνεργων χρήσης ναρκωτικών.

ΣΕΡΡΕΣ

Συνελήφθη στις Σέρρες από το Τ.Α. ο 39χρονος Δ. Σαμαράς γιατί κατέθεσε στην Τράπεζα 1.000 δολάρια ΗΠΑ από τα οποία τα μισά ήταν πλαστά.

ΚΙΛΚΙΣ

Συνέβη στα Ρύζια Κιλκίς και στοίχισε τη ζωή ενός ανθρώπου και το σοβαρό τραυματισμό δύο άλλων. Συγκεκριμένα ο 82χρονος Νικ. Νικόγλου επιτέθηκε κρατώντας μια παλιά χειροβομβίδα εναντίον του συγχωριανού του Πολυκρ. Σπήλιου, 55 χρόνων, την ώρα που ο τελευταίος συνομιλούσε με τη γυναίκα του Νικόγλου, Ροδά 84 χρόνων, στην αυλή του σπιτιού του ζευγαριού. Ο Σπήλιος με τη βοήθεια της Νικόγλου προσπάθησε να αφοπλίσει τον Νικόγλου με αποτέλεσμα να πιάσει τη χειροβομβίδα, να εκραγεί στα χέρια του και να τον σκοτώσει, τραυματίζοντας ταυτόχρονα το υπερήλικο ζευγάρι με τα θραύσματά της. Σύμφωνα με πληροφορίες της αστυνομίας ο Νικόγλου είχε τελευταία ψυχολογικά προβλήματα.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Συνελήφθη από αστυνομικούς του Τ.Α. Μεσολογγίου ο 32χρονος Γεωργ. Κάκκος που διατηρούσε στη θέση Μαγούλα Νεοχωρίου Μεσολογγίου έξι μπαξέδες με 238 δενδρύλλια ινδικής κάνναβης, ύψους 4-6 μέτρων το καθένα που ήταν έτοιμα για «συγκομιδή». Μετά από 10ήμερη παρακολούθηση οι αστυνομικοί τον εντόπισαν την ώρα του ποτίσματος και τον συνέλαβαν. Κατά την ανάκριση υπέδειξε τα σημεία που βρίσκονταν οι υπόλοιποι «μπαξέδες».

ΡΕΘΥΜΝΟ

Δεν του αρκούσαν τα δικά του πρόβατα γι' αυτό και πήρε μερικά από... άλλους. Μόνο που υπολόγιζε χωρίς

τον... ξενοδόχο που στη συγκεκριμένη περίπτωση ήταν η αστυνομία. Αστυνομικοί του Α.Τ. Περάματος και της Υπηρεσίας Δίωξης Ζωοκλοπής, ανακάλυψαν σε ορεινή περιοχή της Κεραμωτής, ύστερα από έρευνα σε σταύλο του Γ. Ανδρεαδάκη, 40 πρόβατα προερχόμενα από ζωοκλοπές καθώς και 90 ακόμα προβατοειδή ύποπτα ζωοκλοπής. Ο δράστης συνελήφθη και ισχυρίστηκε ότι... «μόνα τους τα πρόβατα πήγαν και μπήκαν στο σπίτι του!!!».

ΑΓΡΙΝΙΟ

Προσπάθησε να διοχετεύσει στην αγορά 782 κονσέρβες ακατάλληλες για τη δημόσια υγεία. Πρόκειται για τον μεγαλέμπορο τροφίμων Β. Παπαγιάννη που διατηρεί κατάστημα στην πόλη και όπου ύστερα από έλεγχο της Αγορανομίας Αγρινίου εντοπίστηκαν οι ακόλουθες ποσότητες χαλασμένων κονσερβών: 50 κονσέρβες μυδιών, 25 κορν-μυή, 11 λάντσιον μητ, 15 έτοιμα φαγητά, 248 ντοματοπολτοί, 21 ντοματάκια, 10 άνθος ορύζης, 4 κομπόστες, 25 φυτικά έλαια και 8 μαρμελάδες. Τα τρόφιμα κατασχέθηκαν και καταστράφηκαν.

ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Συνελήφθησαν από το Τ.Α. της πόλης, στην Ασφάκα, οι: Γεωργ. Καλαϊτζόγλου, 29 χρόνων, ο συνομήλικός του Γεωργ. Μπαγγίδης, ο Γεωργ. Λογοθέτης, 39 χρόνων και η 38χρονη Κωνστ. Παπαδήμα, γιατί έκαναν μέσα στη νύχτα ανασκαφές στο προαύλιο της εκκλησίας της Αγίας Παρασκευής. Οι ίδιοι ισχυρίστηκαν ότι έψαχναν για κρυμμένο θησαυρό.

ΑΡΤΑ

Εβδομήντα πέντε φιάλες υγραερίου έκλεψαν τρία άτομα από κατάστημα της περιοχής Άρτας, συνολικής αξίας 620.000 δραχμών. Δράστες της κλοπής οι: Αγγ. Παναγιωτόπουλος, 34 χρόνων, από την Αθήνα, Κων. Αριστόπουλος, 21 χρόνων από το Αιτωλικό και Σπ. Καραφάνταλος 26 χρόνων από την Άρτα. Οι δύο πρώτοι συνελήφθησαν από αστυνομικούς του Τ.Α.

Η «Αστυνομική Επιθεώρηση» κοντά στους υποψήφιους των Αστυνομικών Σχολών και των Α.Ε.Ι.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ

«Χαρακτηριστικό φαινόμενο της εποχής μας είναι η έντονη παρουσία της βίας σε διάφορα επίπεδα, με διάφορες μορφές, η εκδήλωσή της με ποικίλους τρόπους και η θεαματική — αισθητική απόλαυσή της. Αφού προσδιορίσεις

Στη διαπραγμάτευση των ερωτημάτων που θέτει το θέμα να ληφθεί επίσης υπόψη:

α) Ο αλλοτριωτικός χαρακτήρας της σημερινής εργασίας.

β) Τα αδιέξοδα της κοινωνίας της κατανάλωσης.

γ) Η δημιουργική τάση του ανθρώπου, η ύπαρξη κάποιου δυναμικού, ιδιαίτερα έντονου στη νεολαία.

δ) Η ψυχολογική αρχή πως, όπου υπάρχει καταπίεση, αυτή πρέπει να βρίσκει κάποια άμεση ή έμμεση, θετική ή αρνητική εκτονωτική διέξοδο.

Το παραπάνω θέμα περιλαμβάνει αρκετά δεδομένα, αλλά και αρκετά ζητούμενα. Κεντρική έννοιά του είναι η βία. Το ίδιο το θέμα εντοπίζει την παρουσία της βίας σε διάφορα επίπεδα, με διάφορους τρόπους και με ποικίλες μορφές: μιλά όμως και για «θεαματική — αισθητική απόλαυση της βίας»: με αυτή την έκφραση υπονοεί το τόσο γνωστό σε όλους μας φαινόμενο, της ικανοποίησης δηλ. που προκαλείται σε πολλούς από την παρακολούθηση θεαμάτων, στα οποία κυριαρχεί το στοιχείο της βίας (π.χ. κινηματογραφικά ή τηλεοπτικά έργα, παρακολούθηση συμπλοκών σε δρόμους, καυγάδων μεταξύ ατόμων, κ.ά.). Ζητούμενα του θέματος είναι:

α) η έννοια της βίας, β) τα επίπεδα στα οποία εκδηλώνεται, γ) οι μορφές με τις οποίες παρουσιάζεται, δ) οι τρόποι εκδήλωσής της, ε) οι αιτίες του φαινομένου.

Το ίδιο το θέμα, όμως, δίνει περισσότερες κατευθυντήριες γραμμές, όταν δηλώνει πως πρέπει να ληφθούν υπόψη και κάποια ακόμα στοιχεία, τα οποία θα βοηθήσουν καθοριστικά στην ορθότερη σύλληψη των αιτιών. Τα στοιχεία αυτά είναι:

α) Ο αλλοτριωτικός χαρακτήρας της σύγχρονης εργασίας, το γεγονός δηλ. πως η εργασία, σε μεγάλο βαθμό έχει μετατραπεί σε «δουλεία», προκαλεί ανία, πλήξη, μονοτονία, δεν συντελεί στην ανάπτυξη των δυνατοτήτων του ανθρώπου, δεν είναι χώρος δημιουργίας. Ο αλλοτριωτικός της χαρακτήρας έγκειται στο ότι απομακρύνει τον άνθρωπο από τον ίδιο του τον εαυτό, τις βαθύτερες κλίσεις και δυνατότητές του και τον κάνει να αισθάνεται «ξένη» την εργασία του («η ξενικότητα της εργασίας φαίνεται καθαρά από το ότι μόλις δεν υπάρχει φυσική ή άλλη ανάγκη αποφεύγεται σαν πανούκλα» Κ. Marx. Επίσης «ο εργαζόμενος βρίσκει τον εαυτό του έξω από την εργασία του κι όταν εργάζεται είναι εκτός εαυτού»).

β) Τα αδιέξοδα του υπερκαταναλωτισμού: αυτός (ο υπερκαταναλωτισμός) δεν ικανοποιεί τις ουσιαστικές ανθρώπινες ανάγκες (δημιουργία, επικοινωνία, κ.ά.), δεν συντελεί στην ολόπλευρη ανάπτυξη του ατόμου και, τελικά, όταν το άτομο εξαντλήσει, σε μεγάλο βαθμό, τις δυνατότητες του υπερκαταναλωτισμού, φτάνει σε κάποια αδιέξοδα, βιώνει ένα εσωτερικό κενό και αναζητά άλλα, πιο δυνατά υποκατάστατα από τα καταναλωτικά αγαθά, για να το καλύψει.

γ) Η δημιουργική τάση του ανθρώπου το «δυναμικό» τα παραπάνω δεν είναι δυνατό να εκδηλωθούν: α) σε

την έννοια της βίας: τις μορφές της, τα επίπεδα στα οποία εκδηλώνεται καθώς και τους τρόπους εκδήλωσής της, να προσπαθήσεις να εντοπίσεις τα βαθύτερα αίτια αυτού του φαινομένου».

συνθήκες αλλοτρίωσης του ανθρώπου από την εργασία (που δεν υπάρχει δημιουργία), β) σε συνθήκες ανεργίας, έλλειψης προοπτικής, συνειδητοποίησης της αθλιότητας της καθημερινής ζωής σε συνδυασμό με την αδυναμία αλλαγής της.

δ) Το γεγονός πως η καταπίεση δημιουργεί προβλήματα «ταυτότητας» (το καταπιεζόμενο άτομο αισθάνεται κατακερματισμένο, ανήμπορο, «μηδενικό»), συντελεί στο να υπάρχουν εκτονωτικοί μηχανισμοί: αν η εκτόνωση δεν πραγματοποιείται, τότε: α) ή ξεσπά στο ίδιο το άτομο, προκαλώντας ψυχο-σωματικές διαταραχές, β) ή ξεσπά απότομα, «τυφλά», με απρόβλεπτες συνέπειες σε άλλους.

Α' Ερώτημα

Βία είναι το φαινόμενο εκείνο κατά το οποίο κάποιο άτομο ή ομάδα χρησιμοποιεί δύναμη για εξαναγκασμό: σκοπός της βίας είναι πάντοτε: α) ή η απόκτηση εξουσίας, η πραγματοποίηση κάποιας επιθυμίας, β) ή διατήρηση και επέκταση εξουσίας, γ) ή η αυτοβεβαίωση κάποιας εξουσίας, η αναγνώριση του ατόμου ή της ομάδας που ασκεί τη βία στον ίδιο τον εαυτό του (της) ή σε άλλους. Στη βία, δηλ. η δύναμη λειτουργεί ως μέσο, η εξουσία ως τελικός, συνειδητός ή ασυνείδητος, σκοπός.

Β' Ερώτημα:

Η βία εκδηλώνεται στα παρακάτω επίπεδα: 1) **διαπροσωπικό**, στις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων (πολλές φορές, κυρίως μεταξύ στενά συνδεδεμένων ανθρώπων, π.χ. γονείς - παιδιά ή και αντίστροφα, ζευγάρι κ.ά.), 2) **διακρατικό** (στις σχέσεις δηλ. μεταξύ κρατών), 3) **κοινωνικό** (μία κοινωνική ομάδα σε άλλες), 4) **φυλετικό** (μία φυλή σε άλλη), 5) **επίπεδο γνώσης** (ο ειδικός στους μη ειδικούς - εδώ, βέβαια, η βία είναι τελείως έμμεση και ψυχολογική, 6) **προσωπικό** (βία ατόμου στον ίδιο του τον εαυτό).

Γ' Ερώτημα:

Οι μορφές με τις οποίες μπορεί να παρουσιασθεί η βία είναι:

1) «**Επίσημη**», «**νόμιμη**» βία («το κράτος αποτελεί σχέση κυριαρχίας του ανθρώπου πάνω στον άνθρωπο, στηριγμένη στο μέσον της νόμιμης βίας» Μ. Weber), 2) **ωμή**, **απροκάλυπτη**, **άμεση**: σ' αυτή την περίπτωση είναι, κυρίως, 3) **υλική**, **σωματική**, 4) **ψυχολογική** (ο εκβιασμός εντάσσεται σ' αυτή την περίπτωση)· η ψυχολογική βία είναι, κυρίως: 5) **έμμεση**. Υπάρχει, βέβαια, και η **πολεμική**.

Δ' Ερώτημα:

Ανάλογα με τον τρόπο που εκδηλώνεται είναι: α) «**τυφλή**» ή **ασυνείδητη** ή **εκτονωτική**: όταν δε φαίνεται να έχει συγκεκριμένο σκοπό ή όταν δεν έχει συνείδηση του σκοπού της (π.χ. βία στα γήπεδα), β) **συνειδητή**: όταν γνωρίζει τι ακριβώς επιδιώκει, γ) **αμυντική** (σ' αυτή μπορεί να ενταχθεί και η **επαναστατική** βία), δ) **επιθετική** (πρέπει, βέβαια, να διευκρινήσουμε πως η εκάστοτε βία μπορεί να μετέχει πολλών μορφών ή τρόπων: να είναι π.χ. άμεση και υλική, ωμή και ψυχολογική, κ.ά.).

Ε' Ερώτημα:

Ως αιτίες του φαινομένου μπορούν να θεωρηθούν: 1)

κοινωνικές ανισότητες, 2) ανεργία, 3) έλλειψη ιδανικών, μηδενισμός, (παλιότερα, τα διάφορα ιδανικά λειτουργούσαν ως μέσο εξιδανίκευσης διαφόρων επιθετικών τάσεων), 4) φανατισμός κάθε είδους (πολλοί, όμως, υποστηρίζουν πως η υιοθέτηση κάποιας ιδεολογίας και ο επακόλουθος φανατισμός είναι η αφορμή για να εκφραστούν κάποιες προϋπάρχουσες επιθετικές τάσεις), 5) η κρίση επικοινωνίας, το γεγονός πως ο «άλλος» αντιμετωπίζεται ως «αντικείμενο, πράγμα», 6) έλλειψη ανθρωπιστικής παιδείας, 7) πολλοί, ψυχολόγοι κυρίως, υποστηρίζουν πως υπάρχει ένα έμφυτο ένστικτο επιθετικότητας ανεξάρτητα από την αλήθεια ή όχι αυτής της άποψης, το βέβαιο είναι πως η ίδια η δομή της κοινωνίας δημιουργεί τέτοιες τάσεις, 8) η ανάγκη για έμπρακτη έκφραση της αποστροφής στην κοινωνία της κατανάλωσης (η ανάγκη αυτή μπορεί να είναι συνειδητή ή ασυνειδητή), 9) η κυριαρχία των ενστίκτων, κυρίως ενστίκτων που έχουν έντονα καταπιεσθεί, 10) τα αδιέξοδα του υπερκαταναλωτισμού, η δυσφορία που προκαλεί η φθορά της καθημερινής ζωής και που, όταν δεν ξέρει πώς αλλιώς να εκφραστεί, εκφράζεται με τυφλή βία, 11) η ανάγκη για αυτοβεβαίωση - καταξίωση· η βεβαιότητα της δικαίωσης μέσα από τη βία, 12) η

αδυναμία θετικής διεξόδου του ανθρώπινου δυναμικού, κυρίως νέων, 13) η προβολή της βίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, 14) η συσσώρευση πληθυσμού στις μεγαλουπόλεις, 15) η «αποστράγγιση» του συναισθηματισμού του σύγχρονου ανθρώπου (τεχνολ. ανάπτυξη), 16) η ανία, η ρουτίνα, η μονοτονία (αυτές εξηγούν κυρίως, τη στροφή στην θεαματική - αισθητική απόλαυση της βίας· το άτομο αναζητά το διαφορετικό, έστω και αν αυτό του προκαλεί φόβο, τρόμο, πανικό ή αγωνία· απολαμβάνοντας αισθητικά τη βία, ικανοποιεί, σχετικά ανώδυνα, και τα όποια επιθετικά του ένστικτα), 17) η αναζήτηση του παράδοξου, η τάση για εκκεντρικότητα, 18) η αδυναμία εύρεσης άλλης απάντησης στην όποια καταπίεση, 19) ο ανταγωνιστικός χαρακτήρας της κοινωνίας, 20) η τάση κάθε ομάδας να διατηρήσει τη συνοχή της, ασκώντας ακόμα και βία σε όποιον απειλεί να τη διαταράξει, 21) η έλλειψη πίστης στο λόγο, ως μέσου επίλυσης αντιθέσεων, 22) η επιθυμία απόκτησης χρημάτων, υλικών, γενικότερα αγαθών, 23) τάσεις αυτοκαταστροφής (Freud, «το ένστικτο του θανάτου»), 24) εκτόνωση, αποφόρτιση συσσωρευμένης δυσφορίας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΛ. ΠΑΪΖΗΣ
Φιλόλογος

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Επιμέλεια: Βασίλη Π. Μεντζελόπουλου - δικηγόρου
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Αριθ. 2322/1988

Περίληψη: Αστυνομικοί Α' προερχόμενοι από την Αστυνομία Πόλεων ενταχθέντες εις την Ελληνική Αστυνομία, δεν

Απόφαση:

Με την κρινόμενη αίτηση, ο αιτών αστυνομικός υποδ/ντής ζητά κατ' εκτίμηση του δικογράφου, ν' ακυρωθεί η 5/1988 απόφαση του συμβουλίου μεταθέσεων αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας με την οποία ο αιτών μετατέθηκε για λόγους υπηρεσιακούς από το Α.Τ. Βάρης Αττικής στην Α.Δ. Ηρακλείου Κρήτης.

Στο άρθρο 49, παρ. 2β του ν. 1481/1984 (Α 152) ορίζεται, ότι οι μεταθέσεις των αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας «εκτός νομού ή εντός του νομού ενεργούνται από συμβούλιο, που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, με Πρόεδρο τον Αρχηγό και μέλη τους προϊσταμένους των κλάδων. Οι μεταθέσεις των αξιωματικών κοινοποιούνται με διαταγή του Αρχηγού και των λοιπών με διαταγή του προϊσταμένου του κλάδου διοικητικής υποστήριξης». Εξάλλου, κατά το άρθρ. 45 παρ. Ι περ. ζ' και παρ. 2 του ν. 671/1977 (Α 236), στον οποίο ρητά παραπέμπει η παρ. 2 του άρθρου 49 του ν. 1481/1984, μεταθέσεις αξιωματικών ενεργούνται, μεταξύ άλλων περιπτώσεων, και «ένεκα υπηρεσιακής ανάγκης ειδικώς αιτιολογημένης», στην περίπτωση δε αυτή οι μεταθέσεις ενεργούνται ανεξάρτητα από το χρόνο παραμονής στη θέση. Περαιτέρω, στο άρθρο 59, παρ. Ι του πιο πάνω ν. 1481/1984 ορίζεται, ότι «για μια πενταετία από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, όσοι ενταχθούν στην Ελληνική Αστυνομία από την Αστυνομία Πόλεων με το βαθμό του αστυφύλακα μέχρι και το βαθμό του αστυνόμου α' δεν μετατίθενται σε υπηρεσίες εκτός των πόλεων Αθηνών, Πειραιώς, Πατρών και Κέρκυρας, εκτός αν ζητήσουν με αίτησή τους ή τιμωρηθούν για πειθαρχικούς λόγους...».

Από την παραπάνω διάταξη του άρθρου 59 του ν. 1481/1984 που είναι ειδική και μεταβατικής ισχύος, προ-

μετατίθενται για μία πενταετία από της ισχύος του Ν. 1481/1984 (8.10.1984) έστω και αν προαχθούν εις τον βαθμό του Αστυνομικού Υποδιευθυντή.

κύπτει, ότι για μια πενταετία από την 8-10-1984, που άρχισε να ισχύει ο νόμος αυτός, όσον αφορά το αστυνομικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας που προέρχεται από την Αστυνομία Πόλεων και εντάχθηκε στην πρώτη με το βαθμό του αστυφύλακα έως το βαθμό του αστυνόμου α', υπηρετούσε δε κατά το χρόνο της εντάξεως στις πόλεις που αναφέρει η διάταξη αυτή, δεν έχει εφαρμογή η διάταξη του άρθρου 45 παρ. Ι ζ και 2, που επιτρέπει τη μετάθεση λόγω υπηρεσιακής ανάγκης, ανεξάρτητα από το χρόνο παραμονής στη θέση. Συνεπώς, εφόσον δεν ζητήσουν οι ίδιοι αυτοί αστυνομικοί υπάλληλοι τη μετάθεσή τους ή δεν έχουν τιμωρηθεί για πειθαρχικούς λόγους, δεν είναι επιτρεπτή η μετάθεσή τους εκτός των πιο πάνω πόλεων και καθόλο το προαναφερόμενο διάστημα.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλλου, ο αιτών, αστυνομικός υποδ/ντής της Ελληνικής Αστυνομίας, εντάχθηκε σ' αυτήν, προερχόμενος από την Αστυνομία Πόλεων, με το βαθμό του αστυνόμου α' και υπηρετεί έκτοτε μέσα στις πόλεις Αθηνών και Πειραιώς. Με την προσβαλλόμενη απόφαση του συμβουλίου μεταθέσεων αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας μετατέθηκε, για λόγους υπηρεσιακούς, από το αστυνομικό τμήμα Βάρης Αττικής στην αστυνομική δ/νση Ηρακλείου Κρήτης.

Ενόψει, όμως, της προαναφερόμενης διάταξης του άρθρου 59, παρ. Ι του ν. 1481/1984 που καταλαμβάνει, καθαρχίην, τον αιτούντα, αφού αυτός εντάχθηκε στην Ελληνική Αστυνομία από την Αστυνομία Πόλεων με το βαθμό του αστυνόμου α' και δεδομένου ότι ο αιτών δε ζήτησε με αίτησή του να μετατεθεί ούτε προβάλλει η Διοίκηση (και δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλλου) ότι τιμωρήθηκε αυτός για πειθαρχικούς λόγους, η προσβαλλόμενη πράξη δεν είναι νόμιμη και για το λόγο αυτό, που βάσιμα προβάλλεται, πρέπει να ακυρωθεί.

ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ

● Ανακλήθηκαν τα σχετικά Π.Δ. με τα οποία οι αστυν. διευθυντές ΚΕΝΤΕΠΟΖΙΔΗΣ Σεραφεΐμ και ΤΣΙΦΟΥΝΤΟΥΔΗΣ Πέτρος τέθηκαν σε αυτεπάγγελτη αποστρατεία.

Οι ανωτέρω επανήλθαν στην ενεργό υπηρεσία και προήχθησαν στο βαθμό του ταξίαρχου.

● Προήχθη στο βαθμό του ταξίαρχου ο αστυν. διευθυντής ΒΑΓΙΩΝΑΣ Βαρσάμης.

● Προήχθησαν στο βαθμό του αστυνομικού υποδιευθυντή οι κατωτέρω αστυνόμοι Α':

ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Αντώνιος, ΚΑΚΑΛΕΤΡΗΣ Κυριάκος, ΔΕΛΙΧΑΣ Θεοφάνης, ΒΛΑΧΟΣ Γεώργιος, ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, ΣΤΑΜΟΠΟΥΛΟΣ Άγγελος, ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος, ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ Κωνσταντίνος, ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, ΤΣΙΒΟΥΡΑΚΗΣ Θρασύβουλος, ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ Διονύσιος, ΣΕΡΕΤΗΣ Γεώργιος, ΜΠΡΑΟΥΝΟΣ Ιωάννης, ΠΑΤΑΡΓΙΑΣ Κωνσταντίνος, ΝΙΚΟΛΑΟΥ Νικόλαος, ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Κωνσταντίνος, ΑΣΗΜΑΚΗΣ Ιωάννης, ΣΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος, ΒΑΓΓΑΛΑΤΗΣ Βασίλειος, ΧΑΤΖΗΜΑΝΩΛΗΣ Μανουήλ, ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης, ΔΗΜΑΚΗΣ Ιωάννης, ΜΕΡΙΣΟΓΛΟΥ Παναγιώτης, ΝΑΛΜΠΑΝΤΗΣ Σταύρος, ΜΑΚΡΟΔΗΜΗΤΡΗΣ Σαράντος, ΚΟΛΛΙΑΣ Παναγιώτης, ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ Ηλίας, ΚΟΥΜΟΥΤΣΟΣ Αναστάσιος, ΤΣΑΚΑΣ Παναγιώτης, ΤΣΑΜΗΣ Χρήστος, ΣΤΕΦΑΝΗΣ Νικόλαος, ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, ΠΕΝΤΑΡΗΣ Ευτύχιος, ΜΠΑΡΟΥΝΗΣ Αντώνιος, ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ Γεώργιος, ΜΑΝΟΥΣΟΣ Γεώργιος, ΤΑΚΑΚΗΣ Ιωάννης, ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ Εμμανουήλ, ΜΑΥΡΟΕΙΔΑΚΟΣ Αθανάσιος, ΣΤΡΑΓΑΛΙΝΟΣ Ηλίας, ΓΚΟΥΛΙΩΝΗΣ Δημήτριος, ΠΟΛΙΤΗΣ Νικόλαος, ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Θεοφάνης, ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ Ιωάννης, ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ Σπυρίδων, ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, ΚΑΜΑΡΑΣ Γεώργιος, ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ Παναγιώτης, ΚΑΤΣΑΒΟΣ Γεώργιος, ΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Απόστολος, ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος, ΣΑΒΒΙΔΗΣ Σάββας, ΛΙΟΥΝΕΑΣ Ιωάννης, ΠΟΛΙΤΗΣ Κωνσταντίνος, ΟΙΚΟΝΟΜΕΑΣ Χρήστος, ΠΑΠΑΝΔΡΙΑΝΟΣ Νικόλαος, ΚΟΥΒΑΡΗΣ Μιχαήλ, ΠΕΤΡΗΣ Νικόλαος, ΠΡΙΟΒΟΛΟΣ Δημήτριος, ΜΠΟΡΟΤΗΣ Σπύρος,

ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ Θεόδωρος, ΤΣΙΤΙΝΗΣ Κωνσταντίνος, ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ Περικλής, ΓΟΥΛΑΣ Νικόλαος, ΒΛΑΧΟΣ Επαμεινώνδας, ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Χαράλαμπος, ΧΟΝΔΡΟΣ Παναγιώτης, ΣΤΑΘΑΤΟΣ Παναγιώτης, ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝΟΣ Χρήστος, ΜΠΑΤΙΛΑΣ Παντελής, ΔΟΥΚΑΣ Γεώργιος, ΑΤΡΕΑΣ Δημήτριος, ΜΑΝΔΑΛΟΣ Σωτήριος, ΜΠΟΥΖΑΝΗΣ Βασίλειος, ΤΣΙΚΡΙΠΗΣ Κωνσταντίνος, ΓΕΩΡΓΑΣ Παντελής, ΤΣΑΚΑΛΟΣ Δημήτριος και ΚΟΤΣΩΝΗΣ Γεώργιος.

ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΕΣ

● Αποστρατεύτηκαν, με αίτησή τους, οι ταξίαρχοι ΒΑΜΒΑΚΙΔΗΣ Αθανάσιος (υγειονομικού) και ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ Οδυσσέας.

● Αποστρατεύτηκε ο αστυν. υποδ/ντής ΚΑΡΑΜΠΑΤΑΚΗΣ Αθανάσιος που προήχθη στο βαθμό του ύστερα απ' την αίτηση αποστρατείας του.

● Αποστρατεύτηκε με αίτησή του, ο αστυνόμος Α' ΛΕΥΤΕΡΙΩΤΗΣ Σπυρίδων.

● Αποστρατεύτηκαν οι κατωτέρω αστυνόμοι Α' που προήχθησαν στο βαθμό τους ύστερα απ' την αίτηση αποστρατείας τους:

ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Χαράλαμπος, ΜΗΤΣΑΚΗΣ Δημόθεος και ΜΟΥΔΑΤΣΟΣ Νικόλαος.

● Έγινε αποδεκτή η παραίτηση απ' την ΕΛ.ΑΣ. της υπαστυνόμου Α' (υγειονομικού) ΒΙΔΑΛΑΚΗ Βαρβάρας.

● Αποστρατεύτηκε ο υπαστυνόμος Α' ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης που προήχθη στο βαθμό του ύστερα απ' την αίτηση αποστρατείας του.

ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ

Πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες μεταθέσεις αστυνομικών υποδιευθυντών:

ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ Σπυρίδων στην Α.Δ. Μαγνησίας, ΑΘΑΝΑΣΑΡΟΣ Θεόδωρος στη διάθεση της Γεν. Αστυν. Δ/νσης Θεσ/νίκης, ΑΝΤΩΝΙΟΥ Δημήτριος στη Δ/νση Οικον. Επιθ/σης ΥΔΤ, ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ Μιχαήλ στη Δ/νση Αστυν. Ανατ. Αττικής, ΑΣΗΜΑΚΗΣ Ιωάννης στη διάθεση της ΓΑΔ Θεσ/νίκης, ΑΤΡΕΑΣ Δημήτριος στη διάθεση της ΓΑΔ Θεσ/νίκης, ΒΑΓΓΑΛΑΤΗΣ Βασίλειος στη Δ/νση Δ/σης Χρηματικού/ΥΔΤ, ΒΕΡΓΗΣ Ανδρέας στην Α.Δ. Θεσπρωτίας, ΒΛΑΧΟΣ Γεώργιος στη

Δ/νση Ασφάλειας Αττικής / Τμήμα Προστασίας Επισήμων, ΓΕΩΡΓΑΣ Παντελής στη Δ/νση Οικον. Επιθ/σης στην ΥΔΤ, ΓΙΑΛΟΣ Νικόλαος στην Α.Δ. Χίου, ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος στο Τμήμα Τροχαίας Πειραιά, ΓΙΑΡΜΙΔΗΣ Αντώνιος στην Υποδ/νση Αστυνομίας Χαλανδρίου, ΓΚΟΥΛΙΩΝΗΣ Δημήτριος στη διάθεση ΓΑΔ Θεσ/νίκης, ΓΟΥΛΑΣ Νικόλαος στην Υποδ/νση Αστυνομίας Καλλιθέας, ΔΕΒΕΡΑΚΗΣ Ηλίας στην Α.Δ. Κυκλάδων, ΔΕΛΙΧΑΣ Θεοφάνης στη Δ/νση Αστυνομίας Πειραιά, ΔΗΜΑΚΗΣ Ιωάννης στη ΓΑΔΑ / Τμήμα Γεν. Αστυνόμευσης, ΔΟΥΚΑΣ Γεώργιος στο Τμήμα Εσωτ. Λειτουργιών / ΓΑΔΑ, ΔΟΥΦΕΚΑΣ Ιωάννης στη Δ/νση Αστυν. Επιχ/σεων Αττικής, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝΟΣ Χρήστος στην Α' Υποδ/νση Αστυνομίας Αθήνας, ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ Παναγιώτης στην Υποδ/νση Αστυνομίας Αιγίου, ΚΑΛΟΦΩΤΙΑΣ Δημήτριος στην Α.Δ. Ευρυτανίας, ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ Περικλής στη διάθεση της ΓΑΔ Θεσ/νίκης, ΚΑΤΣΑΒΟΣ Γεώργιος στην Υποδ/νση Ελευσίνας, ΚΟΛΛΙΑΣ Ανδρόνικος στην Α.Δ. Ακαρνανίας, ΚΟΛΛΙΑΣ Παναγιώτης στο Α.Τ. Ψυχικού, ΚΟΝΙΑΡΗΣ Βασίλειος στη Δ/νση Αστυνομίας Αθήνας / Τμήμα Εσωτ. Λειτουργιών, ΚΟΤΣΩΝΗΣ Γεώργιος στην Α.Δ. Αργολίδας, ΚΟΥΒΑΡΗΣ Μιχαήλ στην Α.Δ. Φωκίδας, ΚΟΥΚΙΟΣ Πέτρος στη Δ/νση Αστυνομίας Ανατ. Αττικής, ΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Απόστολος στην Υποδ/νση Ασφάλειας Αθήνας, ΚΟΥΤΡΑΣ Βασίλειος στη διάθεση ΓΑΔ Θεσ/νίκης, ΚΟΥΤΡΕΤΣΗΣ Γεώργιος στη Δ/νση Αστυνομίας Ανατ. Αττικής, ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος στην Υποδ/νση Αστυνομίας Αμαλιάδας, ΛΙΟΥΝΕΑΣ Ιωάννης στη Δ/νση Οικον. Επιθ/σης / ΥΔΤ, ΜΑΚΡΗΣ Παναγιώτης στη Δ/νση Αστυνομίας Δυτ. Αττικής, ΜΑΝΔΑΛΟΣ Σωτήριος στην Α.Δ. Αχαΐας, ΜΑΝΟΥΣΟΣ Γεώργιος στην Α.Δ. Ηρακλείου, ΜΑΥΡΟΕΙΔΑΚΟΣ Αθανάσιος στη Δ/νση Αστυνομίας Δυτ. Αττικής, ΜΠΑΡΟΥΝΗΣ Αντώνιος στη Δ/νση Ασφάλειας Αττικής, ΜΠΑΤΙΛΑΣ Παντελής στην Υποδ/νση Αστυνομίας Πειραιά, ΜΠΙΡΗΣ Σωτήριος στο Τμήμα Ασφάλειας Αερολιμένα Αθήνας, ΜΠΡΑΟΥΝΟΣ Ιωάννης στην Υποδ/νση Ασφάλειας Δυτ. Αττικής, ΝΑΛΠΑΝΤΗΣ Σταύρος στη διάθεση της ΓΑΔ Θεσ/νίκης, ΝΑΤΣΙΟΣ Χρήστος στην υπηρεσία ΠΣΕΑ / ΥΔΤ, ΝΙΚΟΛΑΟΥ Νικόλαος στην ΑΔ

Φλώρινας, ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ Ηλίας στη Δ/νση Αστυνομίας Πειραιά, ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος στην ΑΔ Βοιωτίας, ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Περικλής στην ΑΔ Ηλείας, ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Χαράλαμπος στο ΥΔΤ / Δ/νση Προσωπικού / 5ο ΤΕΛ, ΠΑΠΑΝΔΡΙΑΝΟΣ Νικόλαος στην ΑΔ Αχαΐας, ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Κων/νος στην Υποδ/νση Αστυνομίας Κυπαρισσίας, ΠΕΤΡΗΣ Νικόλαος στην ΑΔ Αχαΐας, ΠΙΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ Παναγιώτης στην ΑΔ Τρικάλων, ΠΟΛΙΤΗΣ Νικόλαος στην ΑΔ Λέσβου, ΠΟΛΙΤΗΣ Νικόλαος στην ΑΔ Κεφαλληνίας, ΣΕΡΕΤΗΣ Γεώργιος στη διάθεση της ΓΑΔ Θεσ/νίκης, ΣΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος στην Υποδ/νση Ασφάλειας Αθήνας, ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ Εμμανουήλ στην ΑΔ Λασιθίου, ΣΤΑΘΑΤΟΣ Παναγιώτης στη Δ/νση Άμεσης Δράσης Αττικής, ΣΤΑΜΟΠΟΥΛΟΣ Άγγελος στην ΑΔ Χανίων, ΣΤΕΦΑΝΗΣ Νικόλαος στη Δ/νση Ελεγκτηρίου Δαπανών / ΥΔΤ, ΤΑΚΑΚΗΣ Ιωάννης στη Δ/νση Τροχαίας / ΥΔΤ, ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ Γεώργιος στην ΑΔ Ηρακλείου, ΤΣΑΚΑΛΟΣ Δημήτριος στη Δ/νση Αστυνομίας Ανατ. Αττικής, ΤΣΑΜΗΣ Χρήστος στην ΑΔ Καστοριάς, ΤΣΙΤΙΝΗΣ Ιωάννης στη Δ/νση Οικον. Επιθ/σης / ΥΔΤ, ΧΑΤΖΗΜΑΝΩΛΗΣ Εμμανουήλ στην Υποδ/νση Ασφάλειας Πειραιά, ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης στη Δ/νση Αστυνομίας Αθήνας και κατ' απόσπαση στο ΓΕΕΘΑ, ΧΟΝΔΡΟΣ Παναγιώτης στη Δ/νση Τροχαίας Αττικής και ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ Κων/νος στην ΑΔ Λακωνίας.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ

Πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες τοποθετήσεις αστυνομικών υποδιευθυντών:

ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Αντώνιος στη Δ/νση Εκπαίδευσης / ΥΔΤ, ΒΛΑΧΟΣ Επαμεινώνδας στο Τ.Α. Πάτρας, ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος στη Δ/νση Ασφάλειας Αττικής, ΚΑΚΑΛΕΤΡΗΣ Κυριάκος στη Σχολή Αστυφυλάκων / ΠΣΑ Αμαρουσίου, ΚΑΜΑΡΑΣ Γεώργιος στη Δ/νση Δημ. Ασφάλειας / ΥΔΤ, ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ Ιωάννης στη Δ/νση Αστυν. Επιχ/σεων Αττικής, ΚΟΥΜΟΥΤΣΟΣ Αναστάσιος στην Υπηρεσία Ασφάλειας Βουλής των Ελλήνων, ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ Διονύσιος στη Δ/νση Άμεσης Δράσης Αττικής, ΜΑΚΡΟΔΗΜΗΤΡΗΣ Σαράντος στη Γεν. Αστυν. Δ/νση Αττικής, ΜΗΤΡΟΠΟΥ-

ΛΟΣ Δημήτριος στη Δ/νση Εκπαίδευσης / ΥΔΤ, ΜΕΡΙΣΟΓΛΟΥ Παναγιώτης στη Δ/νση Οικονομικών / ΥΔΤ, ΜΠΟΡΟΤΗΣ Σπυρίδωνας στη Δ/νση Αστυν. Επιχ/σεων Αττικής, ΜΠΟΥΖΑΝΗΣ Βασίλειος στην Α.Δ. Κοζάνης, ΟΙΚΟΝΟΜΕΑΣ Χρήστος στο Τμήμα Τροχαίας Αθήνας, ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ Θεόδωρος στη Δ/νση Ασφάλειας Αττικής / Υποδ/νση Εγκλημ. Ερευνών, ΠΑΤΑΡΓΙΑΣ Κων/νος στη Δ/νση Εκπαίδευσης / ΥΔΤ, ΠΕΝΤΑΡΗΣ Ευτύχιος στη Δ/νση Ασφάλειας Αττικής και κατ' απόσπαση στην ΕΥΠ, ΠΡΙΟΒΟΛΟΣ Δημήτριος στην ΑΔ Κέρκυρας, ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος στη Σχολή Αστ/κών / ΠΣΑ Ν. Φιλαδέλφειας, ΣΑΒΒΙΔΗΣ Σάββας στη Δ/νση Κρατ. Ασφάλειας / ΥΔΤ, ΣΤΡΑΓΑΛΙΝΟΣ Ηλίας του Λαζάρου στη Δ/νση Γεν. Αστυνόμευσης / ΥΔΤ, ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος στη Δ/νση Αστυν. Επιχ/σεων Αττικής, ΤΣΑΚΑΣ Παναγιώτης στο Α.Τ. Αερολιμένα Αθήνας, ΤΣΙΒΟΥΡΑΚΗΣ Θρασύβουλος στη Σχολή Αστ/κών / ΠΣΑ Κρήτης, ΤΣΙΚΡΙΠΗΣ Κων/νος στην Υπηρεσία ΠΣΕΑ / ΥΔΤ και ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Θεοφάνης στη Δ/νση Ασφάλειας Αττικής / Υποδ/νση Εγκλημ. Ερευνών.

ΔΑΝΕΙΑ ΤΟΥ Ε.Τ.Ε.Χ.

Από την 1η Ιανουαρίου 1989 αυξήθηκαν σε ποσοστό 100% τα ποσά που εφάπαξ χρηματικού βοηθήματος, το οποίο χορηγείται από τον Ειδικό Λογαριασμό του Επικουρικού Ταμείου της Τ. Χωροφυλακής (Ε.Τ.Ε.Χ.) σε όλες τις κατηγορίες των αναξιοπαθούντων μετόχων του Λογαριασμού, όπως αυτές ρητά ορίζονται στα άρθρα 3 και 15 των (α) και (β) σχετικών, αντίστοιχα.

Παρατηρήθηκε όμως ότι η κίνηση του Λογαριασμού κατά τον προηγούμενο χρόνο ήταν ιδιαίτερα χαμηλή, σε αντίθεση με τα ετήσια έσοδα και το συνολικό αποθεματικό, που κυμάνθηκαν σε υψηλά επίπεδα.

Είναι ευνόητο ότι ο σκοπός του Λογαριασμού δεν είναι η δημιουργία αποθεματικών κεφαλαίων, αλλά η ενίσχυση του αναξιοπαθούντος προσωπικού και των μελών των οικογενειών τους.

Επειδή είναι ενδεχόμενο η ύπαρξη του ειδικού αυτού λογαριασμού να μην είναι ευρύτερα γνωστή στο προσωπικό, η Δ/νση Οικονομικών / ΥΔΤ με την 8017/47/8 από 28.3.89 διατα-

γή της προς όλες τις υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ., υπενθυμίζει τις ισχύουσες διατάξεις προκειμένου να ενημερωθεί το αστυνομικό και πολιτικό προσωπικό, το ασφαλισμένο στα ταμεία της Τ. Χωροφυλακής.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι να απευθύνονται στο Ε.Τ.Ε.Χ. στα τηλέφωνα 36.29.839 και 36.19.557.

ΜΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ

Με απόφαση του αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας μονιμοποιήθηκαν 1.007 αστυφύλακες που συμπλήρωσαν δύο χρόνια δοκιμαστικής υπηρεσίας στο Σώμα, απ' την έξοδό τους απ' τη Σχολή (19.3.86) και κρίθηκαν ικανοί για μόνιμη παραμονή στο Σώμα απ' το Πρωτοβάθμιο Συμβούλιο Κρίσης Αστυφυλάκων.

ΑΜΟΙΒΑΙΕΣ ΜΕΤΑΘΕΣΕΙΣ

Ο αστυφύλακας ΑΣΦΑΛΤΙΔΗΣ Γεώργιος της Δ/νσης Αστυνομικών Επιχειρήσεων Αττικής, ζητεί αμοιβαία μετάθεση με συνάδελφό του που υπηρετεί σε υπηρεσία των νομών Θεσ/νίκης, Πιερίας, Χαλκιδικής, Πέλλας και Κοζάνης (τηλ. 031-851.934).

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ

Σχετικά με τη δυνατότητα υπογραφής σύμβασης μεταξύ του Δημοσίου και των εργαστηρίων κλινικής χημείας, η Δ/νση Υγειονομικού / ΥΔΤ κοινοποίησε στις υπηρεσίες του Σώματος την 1481/88 γνωμοδότηση της Νομικής Δ/νσης του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για ενημέρωση των υπαλλήλων.

Η γνωμοδότηση αυτή αναφέρει μεταξύ των άλλων:

«Με το Ν.Δ. 131/78 «περί αναγνωρίσεως /ειδικότητας Κλινικής Χημείας και λειτουργίας εργαστηρίων ταύτης», καθιερώθηκε η ειδικότητα της Κλινικής Χημείας και παρασχέθηκε η δυνατότητα στους κατόχους του τίτλου της ειδικότητας αυτής να ιδρύουν και λειτουργούν εργαστήρια Κλινικής Χημείας. Εις τα εργαστήρια αυτά, τα οποία ιδρύονται και λειτουργούν κατόπιν αδείας χορηγούμενης κατά τα περί

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

ιδρύσεως και λειτουργίας μικροβιολογικών εργαστηρίων ισχύοντα, επιτρέπεται η διενέργεια όλων των εξετάσεων (ούρων, αίματος, κοπράνων, γαστρικού και εγκεφαλονωτιαίου υγρού), απαγορευομένης της διεξαγωγής μικροβιολογικών και κυτταρολογικών εξετάσεων, εκτός εάν υπηρετεί εις αυτά και μικροβιολόγος.

Επομένως, είναι αυτονόητο, ότι μετά την καθιέρωση της ως άνω ειδικότητας και την δυνατότητα ιδρύσεως των εν λόγω εργαστηρίων Κλινικής Χημείας, τα εργαστήρια αυτά, λειτουργούντα νομίμως, μπορούν να συμβάλουν μετά του Δημοσίου, όπως και τα λοιπά ως άνω εργαστήρια (ακτινολογικά, μικροβιολογικά ή βιοχημικά) για την ενέργεια των επιτρεπομένων σ' αυτά βιοχημικών ως άνω εξετάσεων».

ΕΡΑΝΟΣ ΕΛΛ. ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Με απόφαση του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων χορηγήθηκε άδεια στον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό, για να διενεργήσει Πανελλήνιο Έρανο, με προαιρετικές εισφορές, βάσει αριθμημένων κουπονιών και διπλοτύπων αποδείξεων.

Ο Έρανος θα διενεργηθεί:

- α. Στην Αθήνα, Πειραιά, Πάτρα και Θεσσαλονίκη από την 2α Οκτωβρίου έως και την 30ή Οκτωβρίου 1989.
- β. Στις Επαρχιακές πόλεις από την 18η Οκτωβρίου έως και την 20ήν Οκτωβρίου 1989.
- γ. Στις Κωμοπόλεις, τα Χωριά και γενικά τους οικισμούς της υπαίθρου την 15η Οκτωβρίου 1989.

Με τον Έρανο αυτό, επιδιώκεται η εξεύρεση των οικονομικών μέσων που είναι αναγκαία για την ευδόωση των εθνικών, κοινωφελών και ανθρωπιστικών σκοπών του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.

Στα πλαίσια αυτά, η Διεύθυνση Γεν. Αστυν/σης του ΥΔΤ, με εγκύκλιο διαταγή της σε όλες τις υπηρεσίες του Σώματος, παρακαλεί για την παροχή κάθε δυνατής συνδρομής στις κατά τόπους ερανικές επιτροπές προκειμένου να διεξαχθεί με επιτυχία ο έρανος.

Η πληθώρα των υπηρεσιακών ειδήσεων λόγω των προαγωγών, έγινε η αιτία ενός λάθους στη στήλη των Υπηρεσιακών Νέων του περιοδικού μας (τεύχος Απριλίου 1989, σελ. 264): ο κατάλογος των νεοπροαχθέντων Αστυνομικών Διευθυντών δεν καταχωρήθηκε με την απόλυτη ιεραρχική σειρά. Ως εκ τούτου, για την αποκατάσταση της ορθότητας, αναδημοσιεύουμε τον κατάλογο των ονομάτων:

ΚΑΡΑΓΚΙΟΥΖΗΣ Δημήτριος, ΚΙΑΧΤΥΠΗΣ Παναγιώτης, ΜΠΑΣΙΟΥΚΑΣ Νικόλαος, ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Φρειδερίκος, ΡΕΛΑΚΗΣ Νικόλαος, ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ Γεώργιος, ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Κωνσταντίνος, ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ Νικόλαος (Υπηρεσίας Γραφείου ε.ο.θ.), ΚΑΡΑΚΩΝΤΙΝΟΣ Ιωάννης, ΔΕΡΝΙΚΑΣ Θωμάς (Υπηρεσίας Γραφείου ε.ο.θ.), ΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΟΣ Νικόλαος, ΑΝΤΩΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Σταμάτιος, ΔΗΜΗΤΡΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Παναγιώτης, ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Ανδρέας, ΒΟΤΣΗΣ Σωτήριος, ΚΑΠΑΓΕΡΙΔΗΣ Ζαχαρίας, ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΟΣ Ευάγγελος, ΤΣΙΟΡΤΟΣ Θεόδωρος, ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΣ Σωτήριος, ΧΑΛΒΑΤΖΑΡΑΣ Αχιλλέας, ΤΣΟΥΝΗΣ Σωτήριος, ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ Απόστολος, ΒΡΑΚΑΣ Ανδρέας, ΚΟΝΙΑΡΗΣ Θωμάς, ΖΙΩΓΑΣ Λάμπρος, ΚΑΡΚΑΝΗΣ Παύλος, ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ Σταύρος, ΧΑΤΖΑΚΗΣ Νικόλαος, ΒΛΙΩΡΑΣ Χρήστος, ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ Σωτήριος, ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης και ΤΣΙΑΓΚΛΑΣ Παναγιώτης.

ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΕΛ.ΑΣ.

Η αγάπη και η φροντίδα μας για τον Ιερό Ναό των Παμ. Ταξιάρχων των Σχολών της Ελλ. Αστυνομίας επί της οδού Μεσογείων στους Αμπελοκήπους βρήκε νέους δρόμους και τρόπους για την ανακαίνισή του, μετά ακριβώς 52 χρόνια από την ανέγερσή του.

Έτσι με πρωτοβουλία, φροντίδα και προσωπικό μόχθο του προϊσταμένου της Θρησκ. Υπηρεσίας Αρχιμ. Ευσεβίου Πιστολή ολοκληρώθηκαν οι εργασίες της ανακαίνισης, συντηρήσεως, ευπρεπισμού και εξωραϊσμού του Ιε-

ρού Ναού μας.

Συγκεκριμένα: Κτίσθηκε εκ βάθρων πρόναος του οποίου η χρησιμότητα είναι απαραίτητη και πολλαπλή και τοιουτοτρόπως ολοκληρώθηκε το όλον κτίσμα του Ιερού Ναού. Έγινε ριζική εξωτερική ανακαίνιση και επένδυση του προνάου με πέτρα. Εγκαταστάθηκε σύστημα κεντρικής θερμάνσεως. Κατασκευάστηκε ξυλίνη εξωτερική είσοδος. Επιστρώθηκε το Ιερόν Βήμα με μοκέτα. Έγινε αντικατάσταση νέας μικροφωνικής εγκατάστασης. Επακολουθεί δε εξωραϊσμός του περιβάλλοντος χώρου του Ιερού Ναού ώστε η όλη εμφάνισή του να είναι από πάσης πλευράς άψογη.

Για την ολοκλήρωση του έργου συνέβαλαν το προσωπικό των Σχολών μας με την συνδρομή των Διοικήσεων τους και το ζυηρό ενδιαφέρον της Ηγεσίας. Επίσης πολύτιμη ήταν η συνδρομή των φίλων και προσκυνητών του Ιερού Ναού μας.

Είναι αλήθεια ότι χρειάστηκε μεγάλος κόπος και πολλές θυσίες. Όμως ο Ιερός Ναός μας έγινε ένα καλλιτέχνημα.

ΠΕΝΘΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Αρχιφύλακας ΒΟΥΡΟΣ Λουκάς του Δήμου. Πνίγηκε στις 22.2.89 όταν το Ι.Χ. αυτοκίνητο που επέβαινε, ξέφυγε απ' την πορεία του και έπεσε στη θάλασσα. Είχε γεννηθεί το 1961 στη Φλώτσια Χίου.

Αρχιφύλακας ΚΑΛΟΥΔΗΣ Σπυρίδων του Δημοσθένη. Γεννήθηκε το 1946 στις Μαγουλάδες Κέρκυρας. Υπηρετούσε στο ΑΤ Σκριπερού Κέρκυρας. Πέθανε στις 23.3.89.

Αστυφύλακας ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑΣ Χρήστος του Παναγιώτη. Γεννήθηκε το 1965 στο Φιλώτα Φλώρινας. Πέθανε στις 29.3.89. Υπηρετούσε στο Α.Τ. Ν. Ψυχικού.

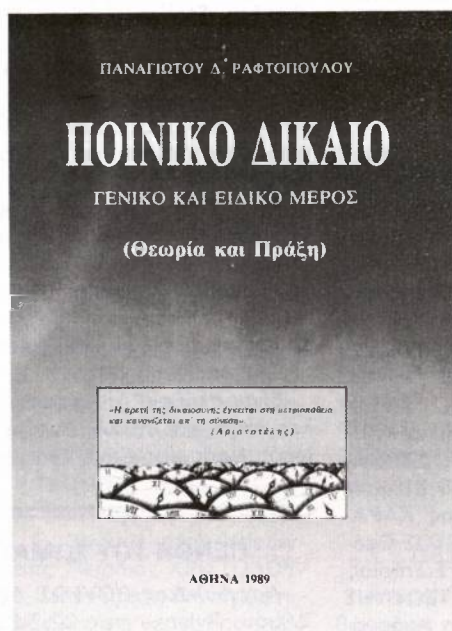
Ανθυπασπιστής Πολεμικής Διαθεσιμότητας (τ. Χωρ/κής) ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης. Γεννήθηκε το 1912 στη Μαρούλα Ηλείας. Πέθανε στις 14.2.89.

Αστυφύλακας ΤΑΠΕΙΝΟΣ Αριστείδης του Βασιλείου. Γεννήθηκε το 1948 στην Αχλαδερή Εύβοιας. Πέθανε στις 10.4.89. Υπηρετούσε στο Α.Τ. Λαμίας.

**«Ποινικό Δίκαιο - Γενικό και Ειδικό Μέρος»
(Θεωρία και Πράξη)**

Αθήνα 1989

του Παναγιώτη Δ. Ραφτόπουλου
Επίτιμου Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας
Καθηγητή στις Αστυνομικές Σχολές

Το νομικό αυτό βιβλίο, το οποίο κυκλοφόρησε πρόσφατα, ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο και την αποστολή του, πρώτον σαν εκπαιδευτικό βοήθημα για τους δόκιμους στις Αστυνομικές Σχολές και δεύτερον σαν οδηγός - σύμβουλος στην άσκηση αστυνομικών και ανακριτικών καθηκόντων.

Ο συνδυασμός της θεωρίας με την πράξη καλύπτει με κάθε πληρότητα, όχι μόνο την καθημερινή δράση των αστυνομικών αλλά και όλους όσους ασχολούνται με την εφαρμογή του νόμου.

Πρέπει ν' αναφερθούμε στην εμπλουτισμένη ύλη του βιβλίου, που βασίζεται στα νεότερα δεδομένα της ποινικής επιστήμης, της νομολογίας των δικαστηρίων και της αστυνομικής πρακτικής. Εδώ, θα τονίσουμε την πραγματικά πρακτική δόμηση της ύλης, που διαμορφώνεται ως εξής:

Προτάσσονται ορισμένα εισαγωγικά μαθήματα σχετικά με το δίκαιο και την εξέλιξή του, με την έννοια και τη διαίρεση των κανόνων δικαίου, με το ποινικό δίκαιο γενικά και με τον ποινικό κώδικα ειδικότερα.

Ακολουθεί το γενικό μέρος με όλες τις διατάξεις του ποινικού κώδικα (άρθρα 1 έως και 133). Μετά το γενικό μέρος γίνεται μια εισαγωγή στο ειδικό μέρος και επισημαίνονται οι δυο βασικές κατηγορίες των εγκλημάτων που περιλαμβάνει. Δηλαδή, η κατηγορία των αξιόποινων πρά-

ξεων που προσβάλλουν έννομα αγαθά της κοινωνικής ολότητας (άρθρα 134 - 298 Π.Κ.) και η άλλη κατηγορία των εγκλημάτων που προσβάλλουν έννομα αγαθά του ατόμου (άρθρα 299-459 Π.Κ.).

Για να είναι περισσότερο εύχρηστο στην πράξη το έργο ακολουθείται η συστηματική κατάταξη της ύλης του ποινικού κώδικα, κατά μέρη, κεφάλαια και άρθρα. Ειδικότερα, η διάταξη της ύλης κάθε άρθρου έχει ως εξής: Προτάσσεται το κείμενο του άρθρου και ακολουθεί η ανάλυση του κειμένου. Σε κάθε έγκλημα η ανάλυση των στοιχείων του συνοδεύεται με αρκετά παραδείγματα παρμένα από τη νομολογία των δικαστηρίων και από τα δελτία των αστυνομικών συμβάντων, ώστε να γίνεται καλύτερη εμπέδωση της θεωρίας. Στο τέλος της ανάπτυξης πολλών διατάξεων του ειδικού μέρους υπάρχουν πρακτικά θέματα για εξάσκηση, προβληματισμό και περαιτέρω έρευνα των σχετικών θεμάτων.

Η χρησιμότητα και παραπέρα η αξία αυτού του έργου είναι σημαντική, πρώτα απ' όλα και ιδιαίτερα για τους αστυνομικούς υπαλλήλους, γιατί αποτελεί βοήθημα για την εκπαίδευση και την επαγγελματική τους δράση. Παράλληλα μπορεί να φανεί χρήσιμο στους νομικούς, αλλά και σε κάθε πολίτη που ενδιαφέρεται για την έννομη τάξη.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι το αναφερόμενο βιβλίο «ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ» ΓΕΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ (Θεωρία και πράξη), που είναι γραμμένο στη Δημοτική γλώσσα και σε μονοτονικό σύστημα, ύστερα από πρόταση του Εκπαιδευτικού Συμβουλίου των Αστυνομικών Σχολών, έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης ως εκπαιδευτικό - διδακτικό βιβλίο για τη διδασκαλία στις Σχολές Αρχιφυλάκων και Υπαστυνόμων.

**Οικογενειακό Δίκαιο (τόμος Ι)
Γιώργου Κουμάντου, Αθήνα 1988**

Μετά τις κρίσιμες μεταβολές που έγιναν, το 1982 και το 1983, στο Οικογενειακό Δίκαιο, η ανάγκη μιας νέας ολοκληρωμένης επιστημονικής πραγμάτευσης του κλάδου αυτού παρουσιαζόταν επιτακτική. Νέες ρυθμίσεις ή νέοι θεσμοί έπρεπε να μελετηθούν και η ερμηνευτική επεξεργασία ολόκληρης της ύλης έπρεπε να συνοδεύεται από την αναγκαία βιβλιογραφική και νομολογιακή τεκμηρίωση. Προπάντων, η νέα ερμηνεία του Οικογενειακού Δικαίου ως συνόλου, και των παλαιών και των καινούργιων διατάξεων, έπρεπε να εμπνέεται από το πνεύμα σεβασμού προς την ελευθερία και την ισότητα των φύλων που υπήρξε η αφετηρία της πρόσφατης αναθεώρησης.

Στις επιταγές αυτές επιχειρεί να ανταποκριθεί το έργο που παραδίδεται τώρα στη δημοσιότητα προς το παρόν ο πρώτος τόμος και γρήγορα ο δεύτερος. Το έργο αυτό είναι νέο. Οι «Παραδόσεις Οικογενειακού Δικαίου», που έχουν κυκλοφορήσει σε τέσσερις εκδόσεις από το 1977, δεν αποτελούν παρά σχεδιάσματα για το νέο αυτό έργο. Ακολουθεί όμως και το έργο αυτό τη διάταξη της ύλης που είχε φανεί πετυχημένη στις «Παραδόσεις»: πρόταση, σε κάθε θέμα, του νομοθετικού προβληματισμού, παράθεση των νομοθετικών κειμένων και ερμηνευτικές παρατηρήσεις ύστερα από τα κείμενα - μια διάταξη της ύλης που δημιουργεί ομοιότητες προς τις κατ' άρθρο ερμηνείες.

Στο έργο θα ξενίσει η έλλειψη αναφορών στην ξένη βι-

βλιογραφία. Η εξήγηση αυτής της έλλειψης ίσως την δικαιώνει: οι παραπομπές στην ξένη βιβλιογραφία, ειδικά στα θέματα του Οικογενειακού Δικαίου, όπου οι ελληνικές ρυθμίσεις σπανιότατα ταυτίζονται με τις ξένες, θα είχαν νόημα μόνον αν συνοδεύονταν από μια πλήρη έκθεση των ξένων διατάξεων στις συστηματικές τους διασυνδέσεις, αλλιώς οι παραπομπές μένουν διακοσμητικές και, καμιά φορά, γίνονται παραπλανητικές. Ο συγγραφέας, κρίνοντας ότι το πρώτο θα επιβάρυνε άσκοπα το βιβλίο, πρότιμψε να αποφύγει το δεύτερο. Έτσι η ξένη βιβλιογραφία αποσύρεται από το προσκήνιο, όποιο ρόλο κι αν έχει παίξει στην τοποθέτηση των προβλημάτων ή στην αναζήτηση των ερμηνευτικών λύσεων.

Η οικογένεια μπορεί να είναι είτε χώρος καταπίεσης είτε χώρος ανάπτυξης της προσωπικότητας και ανθρώπινης ευτυχίας. Το δίκαιο δημιουργεί τα εξωτερικά περιγράμματα που αφήνουν να αναδειχθεί η μια ή η άλλη όψη της οικογένειας. Την οικογένεια ως εργαστήριο ευτυχίας θέλησαν να προωθήσουν οι νέες ρυθμίσεις του Οικογενειακού Δικαίου και τον ίδιο στόχο επιδιώκει η ερμηνευτική επεξεργασία των ρυθμίσεων αυτών στις σελίδες του βιβλίου.

«Κακοποίηση - παραμέληση παιδιών»

Έκδοση 1987 & 1988

του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού

Επιμέλεια εκδόσεων:

Ελένη Αγάθωνος - Γεωργοπούλου

Το 1977, όταν δύο επιστήμονες στο Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού —ένας κοινωνικός λειτουργός και ένας παιδίατρος— άρχισαν να μελετούν το θέμα της σωματικής κακοποίησης και παραμέλησης των παιδιών, η διάχυτη άποψη τόσο ανάμεσα στον επιστημονικό κόσμο όσο και στο ευρύτερο κοινό, ακόμα και στους κρατικούς φορείς, ήταν ότι στην Ελλάδα δεν είχε «φθάσει» ακόμα το πρόβλημα. Επικρατούσε δηλαδή η εντύπωση ότι η βία μέσα στην οικογένεια ήταν ένα «ξενόφερτο» φαινόμενο που η ελληνική οικογενειακή δομή και ο τρόπος ζωής είχαν ως τότε κρατήσει έξω από τις εθνικές πόρτες. Οι λίγες περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας που έφθαναν στον τύπο και τη δικαιοσύνη αποδίδονταν σε «παράφορους έρωτες» και απιστίες —όταν επρόκειτο για εγκλήματα μεταξύ συζύγων— ή σε έργο παραφρόνων όταν επρόκειτο για βία από γονείς προς παιδιά.

Ο μύθος της παραδοσιακής «εκτεταμένης» ελληνικής οικογένειας χρησιμοποιήθηκε άλλη μια φορά για να δικαιολογήσει ή και να σκεπάσει ένα απόλυτα υπαρκτό πρόβλημα. Θεωρήθηκε, δηλαδή, ότι η παρουσία γιαγιάδων και παππούδων κοντά στη νέα οικογένεια και η ετοιμότητα της ευρύτερης οικογένειας να συμπαρασταθεί στα εύαλωτα μέλη της σε ώρες κρίσης, προλάβαινε πάντα το κακό. Οι μεμονωμένες περιπτώσεις που εμφανίζονταν κατά διαστήματα στον τύπο αποδίδονταν σε έργο παραφρόνων που χρειάζονταν παραδειγματική τιμωρία.

Σήμερα, 12 χρόνια αργότερα, η ύπαρξη του προβλήματος δεν μπορεί πια να αμφισβητηθεί. Το έργο της ερευνητικής ομάδας του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού τα χρόνια αυτά έχει προσφέρει πλούσιο ερευνητικό υλικό που αφορά τη σωματική κακοποίηση και παραμέληση στην πε-

ριοχή της πρωτεύουσας.

Το βιβλίο, που παρουσιάζεται με τη μορφή των επιλεγμένων εργασιών, περιλαμβάνει ένα σημαντικό μέρος της δεκάχρονης ερευνητικής προσπάθειας μιας μικρής διεπιστημονικής ομάδας και των συνεργατών της. Στόχος της ήταν η έρευνα, η ευαισθητοποίηση, η εκπαίδευση και η παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών σε παιδιά με προβλήματα σωματικής κακοποίησης και παραμέλησης και στις οικογένειές τους.

Η έκδοση αυτή παρουσιάζει για πρώτη φορά στη χώρα μας στοιχεία που αφορούν το πρόβλημα της σωματικής κακοποίησης και παραμέλησης παιδιών, καλύπτοντας συγχρόνως ένα μεγάλο κενό της ελληνικής βιβλιογραφίας. Στόχος είναι η ευαισθητοποίηση τόσο των υπεύθυνων όσο και του ευρύτερου κοινού, καθώς και η αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων μας από την Πολιτεία.

Το έργο του ερευνητή δεν σταματά στην απλή δημοσίευση των επιστημονικών δεδομένων. Χρέος του είναι να ενδιαφέρεται για την εφαρμογή των ερευνητικών αποτελεσμάτων του, που στην προκειμένη περίπτωση θα σπάσει το φαύλο κύκλο της αναπαραγωγής του φαινομένου της βίας από γενιά σε γενιά. Το παιδί που κακοποιήθηκε χθες, είναι ο γονιός που κακοποιεί σήμερα. Το πρόβλημα δεν μπορεί να περιμένει.

Σήμερα, παρουσιάζεται ένα πλούσιο υλικό που πείθει επιστημονικά, διοικητικά και πολιτικά. Το πρόγραμμα Κακοποίηση-Παραμέληση παιδιών (γνωστό ως πρόγραμμα ΚαΠα) εξελίχθηκε από μία μικρή «πιλοτική» μελέτη σε ένα πολυδύναμο πρόγραμμα συνδυασμού έρευνας - εκπαίδευσης - παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών. Με την απόφαση αρ. 2350/14.11.88 του Υφυπουργού Υγείας και Πρόνοιας για την ίδρυση Πρότυπου Κέντρου Μελέτης και Πρόληψης της Κακοποίησης και Παραμέλησης του Παιδιού, με στόχους την εφαρμοσμένη έρευνα, την εκπαίδευση και την παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών, υλοποιείται η από το 1983 πρότασή μας προς το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας. Η δημιουργία του Κέντρου αυτού σημειώνει την αρχή του ενδιαφέροντος της Πολιτείας για το πολύ σοβαρό πρόβλημα της ενδοοικογενειακής βίας προς τα παιδιά.

Στη δεύτερη αυτή έκδοση παρουσιάζεται το συνολικό έργο αυτής της 11ετίας. Σκοπός είναι να γίνει ευρύτερα γνωστό το έργο αυτό ώστε να συντελέσει στην ευαισθητοποίηση επιστημόνων όλων των κλάδων που ασχολούνται με παιδί και οικογένεια, αλλά και του ευρύτερου κοινού, και να αναζητηθούν μηχανισμοί πρόληψης σε ατομικό και κοινοτικό επίπεδο.

Ο βαθμός του πολιτισμού κάθε χώρας κρίνεται από την επένδυση που κάνει στα παιδιά της. Είναι ακόμα καιρός η Ελληνική Πολιτεία να επενδύσει στη στήριξη της ελληνικής οικογένειας —στην πρόληψη δηλαδή— όπως και στην έγκαιρη εντόπιση εκείνων των οικογενειών που χαρακτηρίζονται ως «υψηλού κινδύνου», ώστε με την κατάλληλη υποστήριξη να ξεπεράσουν τα προβλήματα που οδηγούν τους γονείς στην άσκηση βίας προς τα παιδιά τους. Η ενδοοικογενειακή βία έχει περιγραφεί ως ο «προθάλαμος» της παραπτωματοκτονίας, των ναρκωτικών, της πορνείας, της μεταβίβασης της βίας στην επόμενη γενιά. Μπορεί να θεωρηθεί η έκδοση αυτή ένας οδηγός στην αντιμετώπιση του φαινομένου.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΣ ΩΡΕΣ

Χρήσιμες και επίκαιρες συμβουλές για να χαρούμε ξένοιαστα τη θάλασσα.

Τα γαλανά νερά της μας καλούν για να μας προσφέρουν απλόχερα τη χαρά, τη δροσιά, την ξεκούραση τη μαγεία της ομορφιάς τους.

Για να είναι λοιπόν και οι φετεινές μας διακοπές απολαυστικές χωρίς δυσάρεστα απρόοπτα ας θυμηθούμε ξανά και έγκαιρα τι πρέπει ν' αποφύγουμε γιατί το κακό δεν συμβαίνει μόνο στους άλλους και μπορεί να γίνει πολύ εύκολα.

Όταν αποφασίσετε να κολυπήσετε δεν πρέπει:

- να έχετε φάει λίγο πριν (ας περάσουν τουλάχιστον 3 – 4 ώρες).
- να έχετε πιεί οινοπνευματώδη ποτά.
- να έχετε... αγνοήσει την πινακίδα που προειδοποιεί πως τα νερά είναι μολυσμένα.

Όταν εγκαταλείψετε την ακτή μην απομακρυνθήτε απ' αυτήν ειδικά αν δεν ξέρετε καλό κολύμπι.

Μην κάνετε βουτιές σε περιοχές που δεν γνωρίζετε το βάθος αλλά και τη διαμόρφωση του βυθού.

Τα παιδιά χρειάζονται επίβλεψη όταν βρίσκονται στη θάλασσα και όσο μικρότερα σε ηλικία είναι.

Η ηλιοθεραπεία με μέτρο δεν βλάπτει. Μην μείνετε πολύ ώρα στον ήλιο γιατί η ηλίαση και τα εγκαύματα караδοκούν.

Κατά τη διάρκεια του μπάνιου:

- αν αισθανθείτε ρίγος ή ζαλάδα βγίhte αμέσως στην ακρογιαλιά.
- αν κουραστείτε κολυμπώντας, μείνετε στην επιφάνεια του νερού και χαλαρώστε, σε ύπτια θέση.
- αν πάθετε κράμπα μην πανικοβληθείτε. Χαλαρώστε το πιασμένο μέρος του σώματος και κολυμπίστε αργά προς την ακτή.
- Μην περνάτε πέρα από τις σηματοδότες, όπου υπάρχουν, που δείχνουν τα όρια κίνησης ταχύπλων σκαφών.
- Μην σπεύδετε να βοηθήσετε κολυμβητή που ζητάει βοήθεια αν δεν ξέρετε κολύμπι ή αν δεν μπορείτε να τον βοηθήσετε. Προτιμότερο να καλέσετε και εσείς σε βοήθεια.
- Το ψαροντούφεκο – για όσους το χρησιμοποιούν – είναι ψυχαγωγία, αλλά πρέπει να απομακρύνονται από τις οργανωμένες πλαζ όπου υπάρχουν πολλοί κολυμβητές.
- Απαγορεύεται το υποβρύχιο ψάρεμα με αυτόνομη καταδυτική συσκευή και με τη χρήση υποβρύχιου φωτός.

Από τη χαρά των διακοπών ας μην εξαιρέσουμε το περιβάλλον. Μην αφήσουμε τις παραλίες φεύγοντας γεμάτες σκουπίδια.

Τέλος, ας σεβαστούμε όλοι την ησυχία των διπλανών μας. Μπορούμε να διασκεδάσουμε χωρίς να τους ενοχλούμε.

